

శ్రీపి.పి.మానోయస్టు) పాలిట్ బ్యార్ న్యూస్ కామ్యూనిస్ట్ కుమార్ రైంగ్ క్షెపర్జార్జణ జోహర్

పాలిట్ బ్యార్ సభ్యుడు కామ్యూనిస్ట్ దేవ్కుమార్ సింగ్ (ఆరవింద్, నుజిత్, నిశాంత్) 2018, మార్చి నెల 3వ వారంలో తీవ్ర అనారోగ్యంతో 65 సంాల వయస్సులో తుదిశ్యాస విడిచాడు. ఆయన చాలా కాలం సుండి బీపీ, సుగర్ వ్యాధులతో పోరాచుతుందే. 3సం॥ క్రితం కండ్లు బాగా దెబ్బతిన్నాయి. ఆయన చివరికి గుండెపోటుతో అమరుడయ్యాడు. బీపోర్ రాష్ట్రం జపోనాబాద్ జిల్లాలో దేవ్కుమార్ సింగ్ ఒక మధ్య తరగతి రైతుకుటుంబంలో జన్మించాడు. పాట్లూలో బీఎస్సీ పూర్తి చేసాడు. విద్యార్థి దశలోనే ఆనాటి విద్యార్థి యువజనోద్యమ వెల్లువలో క్రియాశీల పాత్ర పోషించాడు. ఆ క్రమంలో విష్ణువోద్యమంలోకి ప్రవేశించి సహవర విష్ణువకారులతో కలిసి కమ్యూనిస్ట్ క్రాంతికారీ సంఘటన (సీకేవెన్)లో చేరాడు. ఆ తర్వాత సీకేవెన్ మునుపటి పార్టీ యూనిటీలో విలీనం చేసాడు. పార్టీయూనిటీలో పనిచేసి కేంద్రకమిటీ నాయకులలో ఒకరిగా ఎదిగాడు. 1998లో పీపుల్స్ వార్, పార్టీయూనిటీ రెండూ విలీనం కావడంతో ఐక్య పీపుల్స్ వార్ పార్టీలో కేంద్ర కమిటీ సభ్యుడుగా పనిచేసాడు. పీపుల్స్ వార్-ఎమ్సీఎస్ రెండు స్పందులు 2004లో విలీనమై సీపీఎ (మానోయస్టు) ఏర్పడిన తర్వాత సీఎమ్గా, సీఎమ్సీ, ఈఆర్బీఎం సభ్యుడుగా పనిచేసాడు. 2013లో జరిగిన సీఎస్-4వ సమావేశంలో పాలిట్ బ్యార్ సభ్యుడుగా కోఅప్ట్ అయి అమరుడయ్యేవరకు అదే బాధ్యతల్లో కొనసాగాడు. బీపోర్-జార్ఫండ్ విష్ణువోద్యమంలో 4 దశాబ్దాల పైబడిన విష్ణువాచరణతో ఆయన విష్ణువోద్యమ పెరుగుదలకు, విస్తరణకు చేసిన కృషి ఎంతో విలువైనది.

1970వ దశకం నాటి తీవ్ర కల్గొల పరిస్థితుల్లో, ఇందిరాగాంధీ ఎమ్రెజ్సీ బీకటి రోజుల్లో విద్యార్థి యువజనుల్లో పెల్లుబికిన కని

ఆనాటి ప్రజాస్వామిక ఉద్యమ వెల్లువకు తోడ్పడింది. అటువంటి వెల్లువలో మిలిటంట్ విద్యార్థి నాయకుడు దేవ్కుమార్ సింగ్ గొప్ప అనుభవాన్ని సంపాదించాడు. అప్పుడే బెంగాల్లో సీఎమ్ నాయకుత్వంలోని నక్కల్చరి సాయుధ రైతాంగ పోరాటం దేశవ్యాపితంగా ప్రభావం చూపడంతో దేవ్కుమార్ సింగ్ యొక్క సరైన పంధా అన్వేషణ ఫలించింది. జేపీ నడిపిన సంపూర్ణ విష్ణువు ఉద్యమం తనకు నెగటివ్ టీచర్ అని, అది నక్కలిజం అనే సరైన మార్గానికి చేర్చిందని చెప్పాడు. అదే కాలంలో మధ్య బీపోర్ లో జరిగిన చారిత్రక భోజ్పూర్ రైతాంగ సాయుధ పోరాటం, కామ్యూనిస్ట్ జోహర్ ప్రభావం బలంగా ఉన్నాయి. ఆ ఉద్యమాల్లో దొర్లిన పొరపాటును సరిదిద్దుకునే వైఖరిని చేపట్టిన వారందరూ 1977-79 మధ్య సీకేవెన్ లో చేరారు. ఇది కామ్యూనిస్ట్ దేవ్కుమార్ సింగ్ విష్ణువు జీవితంలో తూలిమట్టు.

కామ్యూనిస్ట్ దేవ్కుమార్ సింగ్ డహరీ-ఆన్-సోన్ (రోహతాన్) ప్రాంతంలో కార్బిక ఉద్యమంతో సంబంధాలు పెట్టుకుని, ఆభివృద్ధి చేయడంలో విజయాలు సాధించాడు. ఆ క్రమంలోనే కామ్యూనిస్ట్ నాయకు సన్మాన నేత్యుత్వంలోని సీపీఎ (ఎంఎల్) పార్టీయూనిటీతో సంబంధాలు ఏర్పడ్డాయి. 1980లో వారితో సీకేవెన్ యూనిట్

కొమ్మెంట్

లోపించేటల్లో...	
5 రాష్ట్రాల ఎగ్గికలు	... 4
శ్రీవ్ తెచ్చిన సుంకాల	... 10
ఆర్జిబ	... 15
భీమాలోరేగాం	... 18
మేధావుల సిద్ధంధం	... 21
పెళ్లి	... 24
రామ మంచిరం	... 29
అమరులు	... 31
విశిష్ట వాత్సలు	... 37

సిపి.పి. (మానోయస్టు) ఎపి., తెలంగాణ, ఎ.బి.ఎ. కమిటీల అభికార పత్రిక

వీలీనమై యూనిటీ ఆర్గనేజేషన్స్‌గా మార్పు చెందింది. 1982లో ఇదే పంజాబ్ కామ్మేడ్స్‌ను కలుపుకుని సీపీఎల్ పార్టీ యూనిటీగా సంఘటితమయ్యంది. ఇది కామ్మేడ్ దేవ్కుమార్సింగ్ విఫ్పవ జీవితంలో రెండవ మెట్టు.

పీయూ పార్టీ 1980 దశకంలో మధ్య మరియు దక్కిణ బీహార్లలో సాయుధ పోరాటాన్ని ప్రారంభించింది. మగద్, కోయల్-కైమూర్ ప్రాంతాలలో కేంద్రికరించి పనిచేసింది. కామ్మేడ్ దేవ్కుమార్సింగ్ పీయూ నాయకత్వంతో తన స్పృహ ప్రాంతమైన జహనాబాద్లో తనలాగే జేపీ ఉద్యమ భ్రమల నుండి బయటపడిన మిలిటింట్ యువకులపై ఆధారపడి భూస్వామ్య వ్యతిరేక వర్గపోరాటాన్ని వ్యవసాయక విఫ్పవోద్యమాన్ని అభివృద్ధి చేసాడు. 1980ల మధ్య నాటికి పాట్స్, జహనాబాద్, గయ, ఝారంగాబాద్ జిల్లాల్లోని వందలాది గ్రామాల్లో రైతాంగ పోరాటాలు తెగువతోను, త్యాగ సాంప్రదాయాలతోను కొనసాగాయి. భూమిసేన బీసర్ కింద ప్రతీఫూతుక కుర్రీ భూస్వాములంతా ఏకమై విఫ్పవోద్యమ ప్రజాపునాదిని అణగదొక్కుడానికి పెద్దవిత్తన దాడి చేసారు. పీడిత ప్రజల్లో గూడుకట్టుకున్న ఆగ్రహం కట్టలు తెంచుకోవడంతో మిలిటింట్ ప్రతిఫుటనా పోరాటాలు జరిగాయి. వాటిని ముందుకు తీసుకువెళ్ళిందుకు మొదటి రెగ్యులర్ ఎర ప్రతిఫుటనా సాయుధ దళాల నిర్మాణం జరిగింది.

కామ్మేడ్ దేవ్కుమార్సింగ్ గౌప్య ఉద్యమ కారుడు. తన ఉపన్యాసాల ద్వారా రైతాంగాన్ని ఉత్సాహపరచి మిలిటింటు పోరాటాలకు సిద్ధపరిచేశాడు. రైతాంగ మిలిటింట్ పోరాటాలతో భూస్వాములు గ్రామాలను వదిలి పట్టణాలకు పారిపోయారు. భూస్వాముల ప్రైవేట్ సేనలను రైతాంగం వర్గకసితో పోరాదుతూ మిలిటింట్ దాడుల్లో శిక్షించారు. సికారియ గ్రామానికి చెందిన రాంపర్స్‌మై, దుఖాన్సింగ్ లాంటివారిని, కన్సూరా, రాంపూర్చాయి వంటి మారణకాండలు జరిపిన క్రూరమైన భూస్వాములను, రాజాయాదవ్, ఫేథన్ వంటి బందిపోటు ముఱాలని నిర్మాణించారు. మజ్జార్ కిసాన్ సంఘర్ష సమితి నాయకుడుగా దేవ్కుమార్సింగ్ పాత్ర ప్రధానమైనది. అతడు పీడిత రైతాంగ నాయకుడుగా సమర్పవంతంగా ప్రతిఫుటనకు నాయకత్వం వహించి రైతాంగాన్ని భూస్వామ్య వ్యతిరేక వర్గపోరాటంలో ముందుకు నడిపించాడు.

మగద్ రీజియన్లో పిట్రా, రుస్స్, బిఫూ, బెల్చి, భగోడిహ్ వంటి చోట్ల దళితులపై ఆగ్రకుల భూస్వామ్య సైన్యాలు సాగిస్తున్న హత్యాకాండలకు నిరసనగా దళితులను సమీకరించి భూస్వామ్య ప్రైవేట్ సైన్యాలపై ప్రతిఫుటనా చర్యలను విజయవంతం చేసాడు. 50కి పైగా ఆయుధాలను స్వీధించి చేసుకున్నాడు. రైతాంగం, దళితులు భూస్వామ్య వ్యతిరేక పోరాటంలో కడిలి విఫ్పవోద్యమం అభివృద్ధి చెందడం, అనేక ప్రాంతాలకు విస్తరించడంతో భూస్వాముల పునాదులు కదిలి, వారి అధికారం కూలిపోసాగింది. 1984 నుండి భూమిసేన నాయకులు ఎమ్కేవెన్సెన పెట్టిన

పురతులకు లొంగి వచ్చారు. వారిపై రైతాంగం జరిమానాలు విధించింది. ఆ ప్రాంతంలో పోలీసు క్యాంపులు ఎత్తివేశారు. రైతాంగం పై పెట్టిన తప్పుడు కేసులు ఉపసంహరించి, జైలు నుండి విడుదలచేసారు.

ఈ పరిణామాలను రాజ్యం చూస్తూ ఊరుకోలేదు. గయ దివిజన్లోకి వేల కొలది పోలీసు, పారామిలటరీ బలగాలు వచ్చాయి. క్యాంపులు పెట్టారు. దాడులు ప్రారంభించారు. 1983లో మదువాలో ఎమ్కేవెన్సెన మహాసభ్యై దాడిచేసి జరగకుండా విచ్చిన్నం చేసారు. 1986లో ఏట్రిల్ 19న అర్వోలో ఎమ్కేవెన్సెన రాష్ట్ర మహాసభ్యై పోలీసులు విక్షణా రహితంగా కాల్యూలు జరిపి 23 మందిని హత్యచేసారు. 70 మందిని గాయపరిచారు. దీనిని ‘మినీ జలియన్వాలాబాగ్’ అన్నారు. రాష్ట్ర వ్యాపంగా 40 వేల మందిని అరెస్టు చేసి చిత్రహింసలకు గురిచేసి జైళ్ళల్లో పెట్టారు. రాజ్య నిర్వాంధానికి వ్యతిరేకంగా నర్సుల్రా ప్రజా తైత్తిన్యం వెల్లువెత్తింది. ఒకగొప్ప అల లాగ లక్ష్లలాది మంది ప్రజలు సమీక్షతులు కావడంతో సమరశేల ప్రజా ప్రతిఫుటనా ఉద్యమాలు ముందుకు వచ్చాయి. అర్వాల్ సంఘటనకు నిరసనగా 1987లో రాష్ట్ర అసెంబ్లీని ఫెరావ్ చేసేంత ఉన్నత స్థాయికి ప్రజా నిరసనోద్యమం చేరుకుంది. ప్రభుత్వం గతంలో ఏర్పాటు చేసిన స్పెషల్ టాస్ట్స్పోర్స్‌ను తాత్కాలికంగా ఉపసంహరించినా, తర్వాత ఎమ్కేవెన్సెనైపై నిషేధం విధించి అసెంబ్లీ ఫెరావ్ ను పాశవిక దాడులతో అడ్డుకుంది.

మగద్ రీజియన్లో చారిత్రక ప్రజా వెల్లువకు దారితీసిన విఫ్పవోద్యమ నిర్మాత కామ్మేడ్ దేవ్కుమార్ నుండి నేర్చుకోవలసిన నూతనాంశాలు చాలానే ఉన్నాయి. 1. ప్రజా ఉద్యమాన్ని చట్ట వ్యతిరేకంగా నడవడం 2. చిన్న ప్రాంతంలోనే ఉద్యమం జరుగుతున్న గ్రామస్థాయి నుండి రాష్ట్ర స్థాయి ప్రజా సంఘనిర్మాణం చేయడం. 3. ఎమ్కేవెన్సెను క్రియాశీలంగా నడవడం. 4. వేల సంఖ్యలో క్రియాశీలక కార్యకర్తలు, వారి సంఖ్యకు వదింతలు సభ్యుత్వంతో సంఘాన్ని నడవడం. 5. సాయుధ దళ కార్యకర్తలాపాలను ప్రజా ఉద్యమంతో సమన్వయించడం. 6. బహిరంగ ప్రజాసంఘాన్ని రహస్య సంఘ నిర్మాణంతో మిలిటం చేసి నడవడం. 7. అగ్రకుల భూస్వామ్యాన్ని ఓడించేందుకు అన్ని కులాల పీడితవర్గాన్ని బక్కంగా నిలబెట్టి మిలిటింట్ పోరాటం చేయడం మొదలైనవి.

మొత్తం వలామా జిల్లా అంతటా, రోహతాన్, భబువా, బెరంగాబాద్, పట్టు, భోజ్పూర్, బక్సర్ జిల్లాల్లో కొన్ని ప్రాంతాలకు ఉద్యమం విస్తరించింది. 1988-90ల మధ్య కోయల్ కైమూర్ ప్రాంతంలో కూడా ఒక ప్రజావెల్లువవచ్చి మరి కొన్ని గెరిల్లా రాజ్యాల్లో ఏర్పరిచారు. మిలీషియా మద్దతుతో టీసీఎసీల ద్వారా శత్రు సైనిక ఆవరేషన్లను విజయవంతంగా నిలువరించారు. భూస్వామ్య వ్యతిరేక పోరాటాల నుంచి విముక్తి ప్రాంతాల లక్ష్మంతో గెరిల్లా జోస్ నిర్మాణానికి జరిగిన కృషిపాలో కామ్మేడ్ దేవ్కుమార్ అవగాహన, అచరణ తోడ్వడ్డాయి. బీహార్లో గెరిల్లాజోస్ ఏర్పాటు మూల

మలుపుకు కామ్చేడ్ దేవకుమార్సింగ్ కీలక భూమికను పోషించాడు.
 1987 నుండి దేవకుమార్సింగ్ రాజకీయ, నిర్మణ, సైనిక కార్బోక్మాలను రూపొందించడంలోను, రాజకీయ, సైనిక శిక్షణ అందించడంలోను, మిలిటరీ కమాండ్ వ్యవస్థల నిర్మణంలోను, శత్రు బలగాల నుండి ఆయుధాలు స్టోర్సనం చేసుకుని గెరిల్లా దళాలను సాయుధం చేయడంలోను ముఖ్యమైన పాత్రను నిర్వహించాడు. ఆవిధంగా పార్టీ చేసిన కృషి ఫలితంగా ఓపర్సర్లో 1995 నుండి రాజ్య వ్యతిరేక సాయుధ పోరాటం ప్రధాన లక్షణంగా మారింది.

1994–2000 మధ్య కాలంలో 9 ఆంబుష్టలు, 10 రెయిడ్స్ విజయవంతం చేసారు. 60 మంది పోలీసులను ఖతంచేసి 176 ఆయుధాలను స్వీధించి చేసుకున్నారు. అనేక టీసీబీలలో దేవ్కుమార్సింగ్ ప్రధాన పాత్ర పోషించడమే కాక హీల్స్‌జీఎ నిర్మాణంలో కూడా ప్రధానం అయ్యాడు. ఆ విధంగా గెరిల్లా యుద్ధాన్ని, పార్టీ వంథాను అభివృద్ధి చేయడంలో ముఖ్యమైన పాత్ర నిరపొంచాడు.

2011) ఆవరేషన్ అక్షోప్సన్ బైక్ (పలామూ, 2012)లో భాగంగా జరిగిన కరండీహొ ఎన్కొంటర్, కరండీహొ హెలికాఫ్టర్పై దాడి, చెమో-సానేయా ఎన్కొంటర్, సివీల్-లురూ కెరాకోనా ఎన్కొంటర్ (గుమ్మా, 2013), భోర్వాఖండ్ రాజీగధ్ కొంటర్ దాడి చర్య (లాతేపోర్, 2013), కుమాదీ బొర్రూ కొంటర్ దాడి చర్య (గుమ్మా, 2014), చాంపీ పార్క్-బాంన్ పహార్ వద్ద శత్రు ఆంబివ్స్ ను విఫలం చేసిన చర్య (గుమ్మా, 2015), సనాయా టాంగర్ ఘాఫుర్ కొంటర్ దాడి చర్య (గుమ్మా, 2015), దుబిచాహీ తైరా వద్ద శత్రు ఆంబివ్స్ ను విఫలం చేసిన చర్య (లాతేపోర్, 2015), బుధా పహాడ్ కొంటర్ దాడి చర్య (లాతేపోర్, 2015), బుధా పహాడ్లో శత్రు ఆవరేషన్ 'ప్రవండు'ను తిప్పికొణిన చర్య (ర్యార్థండ్లోని లాతేపోర్, గడ్వా జిల్లాల, ఛత్రీన్గద్ధలోని బలరాంఘార్ జిల్లా మధ్య సరిహద్దు ప్రాంతం, 2016), బుధా పహాడ్ కొంటర్ దాడి చర్య (2017) మొదలైన ముఖ్యమైన అణ్ణంత సాపూసోపేతమైన కొంటర్ రాదడి చర్యలుగా పేరొన్నవచ్చు.

2007లో జరిగన ఐక్యతా కాంగ్రెస్-9వ కాంగ్రెస్లో అన్ని కమిటీలలోకి తిరిగి ఎన్నికకావడం జరిగింది. రీజనల్ మిలటరీ కమిషన్లో ఉండి పలు టీసీఎస్‌లలకు, కేంద్రిక్త ఆవరేషన్లకు నేతృత్వం అందించాడు. పార్టీలో ఉన్నత స్థాయి ఉత్తమ కమాండర్లలో కాప్రైడ్ దేవ్కుమార్సింగ్ ఒకడిగా కేడర్ల ప్రేమాభిమానాలను చూరగొన్నాడు. చౌరవ, దృఢసంకల్పం, ధైర్య సాహసాలు, త్యాగనిరతి, సమయస్థాపి దేవ్కుమార్సింగ్లో నున్న యుద్ధకళను ఇనుమడింపచేసాయి. సైనిక అవసరాలు పరిష్కరించే విధంగా నష్టై బాధ్యతలు నిర్వహించడంలోను, ఐశ్వరీలను రూపొందించడంలోను, శిక్షణాన్వేషంలోను దేవ్కుమార్సింగ్ పాత్ర ఎన్నడగినది.

కావేద దేవకుమార్సింగ్ రెండుసార్లు అరెన్టుంచు
చిత్రపాంచలను, షైలు నిర్భంధాన్ని దైర్యంగా ఎదుర్కొన్నాడు. కార్పిక
కర్కక యోధుడు, కమాండర్, నాయకుడు దేవకుమార్సింగ్ పీడిత
ప్రజల పీయతమ నాయకుడు.

కామ్మెడ్ అరవింగ్ జీవితం పార్ట్‌కీ, భారత పీడిత వర్గాల యువతి, యువకులకు ఆదర్శం:

మొత్తంగా చూస్తే, కాప్రెస్ అరవింద జీవితం దీర్ఘకాల ప్రజాయుధ మార్గంలో ఎన్ని ఎగుడు-దిగుళ్లు, ఆటు-పోట్లు, మెలికలు-మలుపులు ఎదురైనా, ఎంతమంది తన సహచర కాప్రెస్ తన కళముందే అమరులైనా ఎన్నడూ నిరాశ అనేది దరిచేరసీయకుండా నిర్విమంగా కృషి చేస్తూ ప్రజలపై, పార్టీపై, ప్రపంచ కార్బికవర్గంపై విశ్వాసముంచి పోరాడిన చరిత్రతో కూడినది. భారతదేశంలో ప్రజాయుధాన్ని అభివృద్ధి చేయడంలో ప్రత్యేకించి పార్టీ పంథాను నిరిషంగా అన్యయించడంలో ఆయన సేవలు అపారమమని. తీవ్రమైన అనారోగ్యంతో ఉండి కూడా చివరి వరకూ అభ్యాతంలో వ్యాపోత్స్వక ప్రాంతంలోనే ఉంటూ పార్టీ శేఖావుకు శీలోన్హిల్ లొగాలొకు పడుతున్న ఉగినికాగు

పద్మ రాష్ట్రాలలో జరిగిన అసెంబ్లీ ఎన్నికల ఫలితాలు

2018 నవంబర్, డిసెంబర్ మాసాలలో ఐదు రాష్ట్రాలలో శాసనసభల ఎన్నికలు జరిగి డిసెంబర్ 11న ఫలితాలు వెల్లడయ్యాయి. ఐదు రాష్ట్రాలలోను బీజేపీకి వ్యతిరేకంగా ప్రజలు తీర్చు చెప్పారు. మూడు రాష్ట్రాలలో బీజేపీ పాలన పోయి, కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి పచ్చింది. తెలంగాణలో తీఱిర్ఎన్ పార్టీ తిరిగి అధికారాన్ని నిలబెట్టుకుంది. మిజోరాంలో మిజో నేషనల్ ప్రంట్ కాంగ్రెస్ నుండి అధికారాన్ని చేకిట్టుకుంది.

ఈ ఎన్నికలు రేపు జరగబోయే 2019 సార్పుత్రిక ఎన్నికలకు (17వ లోకసభ, కొన్ని శాసనసభలకు) సమీక్షనల్నగా అందరూ భావించారు. ఎన్నికల ఫలితాల సరళి, ఆ వెంటనే జరుగుతున్న పరిణామాలు రాజకీయ పార్టీల్లో ముఖ్యంగా బీజేపీ, ఆర్ఎస్ఎన్ వర్గాల్లో కలుగుతున్న కలవరం, వెంట వెంటనే అవి తీసుకుంటున్న నిర్ణయాలు, అలాగే బీజేపీ యేశర పార్టీల ఐక్య కూటమి ప్రయత్నాలు షైనిల్వున్న జరుగుతున్న సన్నాహాలుగానే ఉన్నాయి.

ఐదు రాష్ట్రాల ఎన్నికల ఫలితాలు వచ్చిన తరువాత అన్ని రాజకీయ పార్టీలు తమ తమ విశేషాలను ముందూ వెనుకగా ప్రకటించాయి. ఆ విశేషాలలో నిజాయాతీ, చిత్తశుద్ధి ఉంటాయని మనం ఆశించలేం. వారి వారి చెప్పుచేతల్లో ఉండే ప్రచార, ప్రసార మాధ్యమాల్లో, సోషల్ మీడియాలో ఆయా పార్టీల నాయకులు, వారి వివిధ డ్రేసులు వేలుబుచ్చే అభిప్రాయాలు కూడా విశ్వసనీయతను కల్పించడం లేదు. ఈ ఎన్నికల ఫలితాలు వారి వారి కార్యాచరణము, సైబర్ లను బయట పెట్టాయి. విస్తృత స్థాయిలో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల విధానాలను, నాయకుల వ్యవహార శైలిని ప్రజలు ఆర్థం చేసుకున్నారు.

2014 సార్పుత్రిక ఎన్నికల్లో బీజేపీ కేంద్రంలోకి వచ్చినప్పటి నుండి అనుసరించిన ప్రజా వ్యతిరేక విధానాలే ఇప్పుడు ఐదు రాష్ట్రాలలోని మూడు రాష్ట్రాలలో ఓటమికి, మిగిలిన రెండు రాష్ట్రాలలో కూడా వ్యతిరేకత బలవడడానికి కారణమయ్యాంది.

వారి మధ్యనే ఆయన అమరుడయ్యాడు. ఆయన నిస్సారంగా విష్వవం కోసం కృషి చేసిన కార్బూకవర్గ యోధుడు, కమాండర్, నాయకుడు, ప్రజలతో, పార్టీ కేడర్తతో మమేకమై, వారి విశ్వాసాన్ని చూర్గాన్ని నాయకుడు. పార్టీకి రాజకీయంగా ఎంత దృఢంగా నాయకత్వాన్ని అందించేవారో, అలాగే నిరంతరం హస్ట్రోక్టులతో ప్రజలను, కేడర్ను రంజింపజేసేవాడు. సహచర కామ్చెంట్సుకు తన అపార విష్వవ అనుభవాలను అందిస్తూ వారిని ఉత్తేజపరిచేవాడు. ప్రత్యేక విషయాలపై అధ్యయనం కొనసాగించేవాడు. సాధానీదా కమ్యూనిస్టు జీవితం గడిపాడు. ఆయన ఆవిష్కరించిన అదర్శాలు పార్టీలో పై నుంచి కింది వరకూ క్యాడర్లకు, ఫీఎస్ఎస్ కమాండర్లకు, యోధులకు, సూతన తరం క్యాడర్లకు, వివిధ పీడిత వర్గాల ప్రజలకు ఆదర్శాన్యం. ఆయన అమరత్వంతో భారత విష్వవం ఒక గొప్ప

గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో వ్యవసాయ సంక్లోధంతో తైతుల ఆత్మవ్యాయు పెరిగిపోతున్న రైతులకిచ్చిన హమీలు అమలుకాలేదు. నాలుగున్నర సంాలలో వ్యవసాయాభివృద్ధికి చేసింది ఏమీ కనబడలేదు. సంాకి 2 కోట్ల ఉద్యోగాలు కల్పిస్తామన్న హమీ నెరవేరలేదు సరికదా నాలుగున్నర సంాలలో మరో 2 కోట్ల ఉద్యోగాలు ఉడక బెరికి నిరుద్యోగ సమస్యను రెండింతలు చేసారు. ఈ మధ్య ఎన్వెన్సెన్ విడుదల చేసిన సర్వేలో దేశంలో నిరుద్యోగం పెరిగినట్లుగా ప్రకటించింది. ధరలు, ద్రవ్యోల్మాణం, దరిద్రం, ఆకలి చావులు, అనారోగ్య మరణాలు యదావిధిగా కొనసాగాయి. ఈ పరిస్థితుల్లో ఏక పక్కంగా, వ్యక్తిగతంగా మోదీ తీసుకున్న నోట్లరద్దు ప్రజల దగ్గరున్న ఆబరి రూపాయని కూడా ఉడిప్పి పెట్టింది. మొత్తం ఆర్థిక వ్యవస్థను, ఉత్సవై రంగాన్ని ప్రభావితం చేసింది. ప్రజల జీవన ప్రమాణాలు ఒక్కారిగా పడిపోయాయి. దీనికి తోడు వస్తుసేవల పన్ను (జీవెనటీ) తో కొట్టిన దెబ్బ ప్రజలు తిరిగి కోలుకోలేని విధంగా పడింది. చేతి వ్యత్తులు, చిరు వ్యాపారాలు, చిన్న మధ్య తరహా పరిత్రమలు మూతపడడంతో మిగిలిన జీవనాధారాలన్ని పోయి, బతుకు మార్గం మూసుకుపోయింది. అనంత నిత్యవసర వస్తువులు కొనంతే వారికి అభిలేకు లేకుండాబతకడం తప్పని సరిగా మారి ప్రజల జీవితాలు నెగిటివ్గా ప్రభావితం అయ్యాయి. ఇవ్వే ఆర్థికాంశంతో ముదిపడిన, జీవన పోరాటంపై పడిన కోలుకోలేని దెబ్బలయితే, మరో వక్కన జీవితానికి సంబంధించిన సామాజిక, రాజకీయ అంశాలలో సైతం అనేక గట్టి దెబ్బలే పడ్డాయి.

బ్రాహ్మణ హిందూ ఫాసిస్టు విధానాలతో, కుహన దేశభక్తితో బీజేపీ అనుసరించిన విధానాల వలన ముస్లిం మైనారిటీలు, దళితులు, ఆదివానులు, మహిళలకు ప్రాణ, మాన రక్షణకు ప్రమాదం ఏర్పడింది. ప్రజల మాలిక సమస్యల పరిషారుతున్న ఉద్యమ శక్తులను, విస్తాపన సమస్య బతుకు సమస్యగా మారిన ప్రజలు పోరాట మార్గం ఎంచుకున్నందుకు ఆ ప్రజలను,

నాయకుడిని కోల్పోయింది. అయితే భారత విష్వవోద్యమంలో, అంతర్జాతీయ కార్బూకవర్గ ఉద్యమంలో, పీడిత ప్రజల హ్యాదర్యాల్లో ఆయన సదా జీవించే ఉంటారు. పీరందరికీ సాదా ప్రేరణనిస్తూనే ఉంటారు.

రండి! భారత విష్వవ నాయకులలో ఒకరుగా విష్వవోద్యమానికి ఎనలేని సేవలు చేసిన కామ్చెండ అరవింద్ ఆదర్శాలను ఎత్తిపడడాం! విష్వవోద్యమం ఎదుర్కొంటున్న కలిన పరిస్థితిని అధిగమించడానికి ఆయన చూపిన మార్గంలో పురోగమించి విష్వవోద్యమాన్ని మరింత ఉన్నత స్థాయికి అభివృద్ధి చేధ్యాం! ఆయన కలలు గన్న సూతన ప్రజాస్వామిక విష్వవాన్ని విజయవంతం చేస్తా సోషలిజిం-కమ్యూనిస్టు స్థాపించేంత వరకూ అవిశాంతంగా పోరాటతామని శపథం చేధ్యాం!

ఆదివాసులను లక్ష్యంగా చేసుకున్నారు. ఆయా ప్రాంతాలను యుద్ధ క్షీత్రాలుగా మార్చివేసి వివిధ ఆవరేషన్ల పేరుతో నిరంతరం దాడులు చేస్తూ బూటుకు ఎదురుకాల్చుల పేరిట కాల్చి చంపుతున్నారు. మీడియాను, యంత్రాంగాన్ని పూర్తిగా కంట్రోల్లో ఉంచుకుని అసత్య ప్రచారం చేస్తున్నారు. హిందుత్వ రాజ్యాన్ని ‘సూతన భారతాన్ని’ నిర్మించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. అనేక జాతులు, మతాలు, కులాలు, సెక్షన్ల ప్రజానీకంతో కూడిన భారతదేశాన్ని కుల, మత, జాతి విద్యేషాలు రెచ్చగాట్టి చీల్చి అమైతికంగా పరిపాలిస్తున్న బీజేపీ విధానాలకు ప్రజలు విసిగి వేసారి ఉన్నారు. అందుకే సెమీఫ్లైన్లో రాబోయే పైన్లో చిత్రాన్ని అర్థమయ్యేంతగా ప్రజలు (ఒట్లువేసి) అడి మాపించారు. ఇప్పుడు రాపేల్ యుద్ధ విమానాల కొనుగోలులో బయల్పుడిన బీజేపీ ప్రభుత్వ అవినీతి కుంభకోణం దేశ రాజిక్యాలను ఒక కుదుపు కుదుపుతున్నది.

ఐదు రాప్టోల అసంఖ్యీ ఎన్నికల ఘనితాలు బీజేపీకి పెద్ద పోక్ అని చెప్పవచ్చు. బీజేపీ, సంఘపరివార్ శక్తులు కన్సూలుల పేకమేడ కూలిపోయింది. 2014 ఎన్నికల్లో గెలిచాక ‘కాంగ్రెస్ నుండి భారతదేశాన్ని విముక్తి చేసి’ 50 సం॥ నిరాటంకంగా హిందుత్వ శక్తుల రాజకీయ, సామాజిక ఆధివత్యాన్ని కొనసాగించాలని కలలుగ్నారు. మోదీ ఆ తర్వాత ఆదిత్యనాథ్ అంటూ తమ శ్రేష్ఠులల్లో ప్రచారం చేసుకున్నారు. 2014లో ఖున విజయం తర్వాత 4 1/2 సం॥ కాలంలో వారి ఆధివత్యం కొనసాగడం కారణంగా వారి దీర్ఘకాలిక లక్ష్మేన హిందుత్వ రాజ్యాస్తవసుకు శత విధాల ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఆ ఆశయాలు నెరవేర్పుకునే పథక రచనలు ఎదురుతిరగడంతో (అదీ ముఖ్యంగా వారికి బలమున్న హిందీ రాప్టోలల్లో) వారికి మింగుడుపడడం లేదు.

బీజేపీ ఐదు రాప్టోలలో ఏ ఒక్క రాప్టోను ఆశించిన ఘనితాలను పొందలేకపోయింది. రేపు జరగబోయే సార్సుతిక ఎన్నికల్లో కూడా ఇదే సరళి ఉంటే కేంద్రంలో కూడా ఆధికారాన్ని నిలుపుకోగలడా అనే అనుమానాలు, భయాలు సంఘ్ పరివార్ క్యాంపుల్లో అలజడి సృష్టిస్తున్నాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రజలిక్షించి హామీలను విస్మరించింది. మరో పక్కన హిందుత్వ భావజాలాన్ని వ్యాప్తి చేస్తూ, హిందుత్వ శక్తుల్ని అన్ని కేంద్ర సంస్థలల్లోకి చౌపించి, ఆధివత్యం చెలాయించడం కోసం ప్రయత్నించడంతో విద్యా, న్యాయవ్యవస్థలు, ఆర్బీబి, సీబీఐ లాంటి కేంద్ర సంస్థలు స్వంతంతను కోల్పేతున్నాయి. మరీ ముఖ్యంగా భారత రాజ్యాంగ ప్రాదేశిక సూత్రాలకు భిన్నంగా వ్యవహారించడం, కుల, మత విద్యేషాలను రెచ్చగాట్టడం, ప్రాంతియ విభేధాలు స్ఫైరించడం, కేంద్ర సంస్థల స్వంతంతను దెబ్బతియడం, ప్రజల తిండి మీద, విశ్వాసాల మీద దాడి చేయడం (మూకదాడులు), ప్రశ్నించిన మేధావుల్ని అరెస్టు చేయడం, ప్రకృతి వనరులను సామ్రాజ్యవాదులకు దోచిపెట్టడాన్ని, ప్రతిథమటించిన ప్రజల్ని కాల్చి చంపడం, వారి పక్కన నిలిచినందుకు ప్రజాస్వామిక కార్యకర్తలను కుట్ట కేసులు పెట్టి తెల్కులో నిర్వంధించడం, దేశాన్ని ఖాసిస్తూ రాజ్యంగా మార్చి

వేయడంతో వాటిని సహించని ప్రజలు కేంద్ర విధానాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాదుతున్నారు.

కేంద్రం గ్రామీణ ప్రాంతాలను, వ్యవసాయాన్ని, రైతాంగ సమస్యలను, ప్రత్యేకించి రైతాంగం ఆత్మహత్య చేసుకుంటున్నప్పటికి వారి బతుకుల్లోకి తొంగి చూడని పరిస్థితి కారణంగా, అనేక రాప్టోల రైతాంగం దూరప్రాంతాల నుండి లాంగ మార్కెలతో పెద్ద పెద్ద ప్రదర్శనలు నిర్వహించారు. ముంబాయి, ధీల్లి వీధుల్లో వారికి అన్ని సెక్షన్ల ప్రజలు మద్దతునిచ్చారు. వాళ్ళు వ్యవసాయం భారమవుతుందన్నారు. వ్యవసాయ ఖర్చులు తగ్గించాలని, రుణాల నమస్య పరిష్కరించాలని, వంటలకు గిట్టుబాటు ధరలు కల్పించాలని కోరారు.

కేంద్రంలో అనుసరించిన విధంగానే బీజేపీ ఈ మూడు రాప్టోలలో ప్రజా వ్యతిరేక విధానాలను అవలంభించింది. కేంద్ర పొలనకు వ్యతిరేకంగా ప్రజల మనోభావాలు ఎలా రూపొందాయో అలానే బీజేపీ పాలిత రాప్టో ప్రభుత్వాల పొలనా విధానాలు కూడా ఉండి ప్రజలు విసిగిపోయారు. మధ్యపదేశ్లో రైతాంగ సమస్య చాలా తీవ్రమైన సమస్య రైతాంగానికి ‘సబల యోజన’ భావాంతర ఫథకాలకు’ ప్రాణం పోసి బోన్స్ ఇస్తామని అన్నారు. ‘ఈ-నాయు’ (జాతీయ వ్యవసాయ మార్కెట్సు) ముందుకు తెచ్చి, చిన్న రైతులకు పంట రుణాలు 40 వేల రూపాయలకు పెంచుతామన్నారు. ఒక పక్కన రైతు మిత్ర పథకాలను ప్రకటిస్తూ అమలు చేయకుండా, మరో పక్కన రైతాంగం పంటలకు గిట్టుబాటు ధరలు కావాలని, రుణాలు మాఫీచేయాలని డిమాండ్ చేసినందుకు వేల సంబ్యులో ప్రదర్శన చేసున్న రైతాంగంపై మండసార్లో నిర్మాక్షిణ్యంగా కాల్పులు జరిపి, ఆరుగురు రైతులను హత్య చేసారు. ఆ ఘటనకు బాధ్యతలైన పోలీసులను ముఖ్యమంత్రి శివరాజ్సింగ్ చౌహాన్ వెనకేసుకు రావడంతో ప్రజల్లో వ్యతిరేకత పెరిగింది. అలాగే టీకంగధ్లో పోలీసులు రైతాంగం పై చేయ చేసుకున్నారు. దానితో బందేర్లభండ్ రైతాంగం భగ్గమంది. మధ్యపదేశ్లో ‘వ్యాపం కుంభకోణం’ దేశంలోనే అతిపెద్ద కుంభకోణం. ప్రభుత్వాన్ని అప్రతిష్టాపాలు చేసిన అవినీతి కుంభకోణం. ఆ కేసు విచారణ సమయంలోనే 40 మందికి పైగా సాక్షులు హత్యకు గురయ్యారు. రైతు వ్యతిరేక, ప్రజా వ్యతిరేక విధానాలకు తోడు దుష్టహిందుత్వ శక్తుల దుర్మార్గం, దొర్సన్యం, అత్యాచారాలు, మూక హత్యలు గత నాలుగున్నర విళ్గా ప్రజలను పీడించి వేధించాయి.

రాజస్సాన్లో ఓదేళ్ళ వసుంధర రాజే పాలనలో రైతాంగం ఆత్మహత్యలు, నిరుద్యోగం, అవినీతి, ఆక్రమాలు, అధిక ధరలు లాంటి తీవ్ర సమస్యలతో ప్రజల విసిగిపోయారు. వసుంధర రాజే రాచరిక ఆధివత్య విధానాలతో బీజేపీలోనే తీవ్ర వ్యతిరేకత, కుమ్ములాటలు కొనసాగి అన్కెక్కుతా వాతావరణం నెలకొన్నది. ఆ పార్టీలో సీనియర్ నాయకులైన మానవేద్దనింగ్, గన్శ్యాం తివారీ, జాటుల నాయకుడు హనుమాన్ బేసియాల్ లాంటి వారు బీజేపీని వదిలి పోయారు. బీటికి తోడు హిందుత్వ శక్తుల దాడులు

మరింతగా పెరగడంతో ప్రజలు బీజేపీ పాలనపట్ల వ్యతిరేకణు పెంచుకున్నారు. అనేక వథకాలతో 'రాజీ' వథకం, 'భాషాసాహు' వథకం తలాగే రైతాంగం కోసం ప్రకటించిన 'అన్వయుర్ద' వథకం అన్నీ అవినీతిమయుమై పాలకులే ఆ నిధులు భోంచేసారు. రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ సంక్లేఖం, నిరుద్యోగ సమస్య, అవినీతి, దళితులు, ముస్లింలపై దాడులు, మీడియాపై ఆంక్షలు, లలిత్ వెండికి కొమ్ముకాయడం, జాట్లు ఆందోళన, వివిధ రకాల నేర ప్రపృత్తులు పెరగడం కారణాలతో బీజేపీ ప్రభుత్వం పట్ల వ్యతిరేకణ పెరిగింది.

భ్రతీన్ గణధీలో 15 సం॥రాల రమణ్ సింగ్ పాలనా కాలంలో అతి విలువైన, అపారమైన ప్రకృతి సంపదాలను దేశ దళారీ పెట్టుబడుదారులకు, సాప్రాజ్యవాద బహుళజాతి కంచెనీలకు దోచి పెట్టడంతో బీజేపీ ప్రభుత్వం పట్ల సర్వొత్తమా వ్యతిరేకణ పెరిగింది. కార్పోరేట్ శక్తులకు అనుకూలంగా కేంద్ర, రాష్ట్ర బలగాలను దింపి, పాశచిక అణవివేత దాడులను, ఎన్కోంటర్ల పేరట హత్యాకాండను, మహిళలపై అత్యాచారాలను కొనసాగించడంతో ఆదివాసీ ప్రాంతాలలో ఘృతి వ్యతిరేకణ నెలకొంది. గ్రామీణ ప్రాంతంలో కనీస కూలి వనులు దూరకక అర్ధాకలితో జీవిస్తున్న రైతాంగం, యువత కడుపు చేతబట్టుకొని కూలి వనులు కోసం వలన పోతున్నారు. ఆన్ని వర్గాల (కార్పుక, కర్పక, విద్యుత్, మహిళల సహ) సమస్త సెక్షన్ ప్రజలలో నిరసన, వ్యతిరేకణ పెరిగాయి. ముఖ్యంగా గత నాలుగున్నర సం॥రాలుగా కేంద్రంలో కూడా బీజేపీ అధికారంలోకి రావడంతో పెరిగిన హిందుత్వ దాడులు, 'ఫుర్వాపసి' (పునరాగుమనం) లాంటి మత విద్యేష క్యాంపయినలు, గోవును రాష్ట్ర పశువుగా ప్రకటించడమే కాకుండా ఆదివాసీలకు ప్రియమైన గోమాంసాన్ని నిషేధించడం, వారి సంస్కరితిని అవమానించడం లాంటి మతోన్నాద చర్యలు కూడా బీజేపీ పట్ల వ్యతిరేకణు పెంచాయి. సల్వాజుడుం, ఆపరేషన్ గ్రీన్ హంట, ఇప్పుడు సమాధాన్ లాంటి థాసిస్ట్, విధ్వంసకర క్యాంపయినలు నిర్వహిస్తూ, మావోయిస్ట్ పార్టీని, ఆదివాసీ ప్రజల పోరాటాన్ని తుడిచియేయాలని ప్రయత్నించడంతో దేశ విదేశాల్లో రమణీంగ్ ప్రభుత్వ విధానాలకు వ్యతిరేకణంగా ప్రజలు నిరసన తెలియజేస్తున్నారు. ఈ హిందీ భాషా రాష్ట్రాలలో అటు కేంద్రం, ఇటు రాష్ట్రాల పరిపాలనా విధానాలతో ప్రజలు విసిగిపోయి ఉన్నారు. బీజేపీని ఓడించారు.

కాంగ్రెస్ పార్టీ గత కాలంలో అనుసరించిన సాప్రాజ్యవాద అనుకూల విధానాలు, దేశ ప్రజలను దోషించే వీడనలతో పరిపాలించిన తీరు కారణంగా అది ఘృతిగా ప్రజల సుండి దూరమైంది. మిజోరాంలో కూడా గత 10 సం॥రాలుగా అనుసరించిన ప్రజావ్యతిరేక విధానాలు ఫలితంగా ఇప్పుడు అక్కడ కూడా ఘోరంగా ఓటమిప్పాలై అధికారాన్ని కోల్పోయింది. చిన్న రాష్ట్రం, తక్కువ జనాభా ఉన్నప్పటికీ దట్టమైన అడవులు, ఎత్తైన పర్వతాలు, అపారమైన ప్రకృతి సంపదాలు ఉన్న మిజోరాంలో వివిధ తెగలు స్వయం ప్రతిపత్తి సాధనకోసం అనేక దశాబ్దాలుగా

పోరాదుతున్నాయి. సాయిధంగా కూడా పోరాదారు. అలా పోరాది ఆ తర్వాత పోరాట మార్గం వదిలిపెట్టిన వారు పార్టీగా మిజో నేపసల ప్రంబ్ పార్లమెంటర్ ఎన్నికల్లో పాల్గొన్నారు. ఆ పార్టీ ఒకప్పుడు అధికారంలోకి వచ్చి పరిపాలించింది. ఆ తరువాతనే, గత 10 ఏళ్గా కాంగ్రెస్ పరిపాలించింది. కాంగ్రెస్ పరిపాలనా కాలంలో ప్రజలకు మాలిక సదుపాయాలను కల్పించడంలో విఫలమైంది. జాతి ఆకంట్లను నేరవేర్పిలేదు. సంఘర్జ మద్య నిషేధం అమలను ప్రజలు, తీస్పియాన్ సంస్థలు బలంగా కోరుతున్నప్పటికీ అమలు చేయలేదు. బ్రాకాందిశీకుల సమస్య అక్కడ తీవ్ర సమస్యగా మారినప్పటికీ పరిప్పరించ లేదు. మిజోరాంలో కాంగ్రెస్ నాయకత్వంమై తీవ్ర అవినీతి ఆరోపణలు ఉన్నాయి. కాంగ్రెస్ హయాంలో మిజోరాంలో పేదరికం అనేక రెట్లు పెరిగింది. అందుకే అక్కడి ప్రజలు కాంగ్రెస్కు వ్యతిరేకణగా ఓట్లు వేశారు. ముఖ్యమంత్రి రెండు చోట్ల ఓడిపోయాడు.

కాంగ్రెస్ పార్టీ అనుసరించిన, సాప్రాజ్యవాద, దళారీ నిరంకుశ పెట్టుబడిదారీ, బడా భూస్వామ్య అనుకూల విధానాలతో పరిపాలించిన 70 సం॥రాల చరిత్రలో కేంద్రంలోను, రాష్ట్రాలలో ఒక్కటొక్కటిగా అధికారాన్ని కోల్పోతావచ్చింది. అఱుతే పార్లమెంటరీ ఎన్నికల వ్యవస్థలో దోషించే పాలకవర్గాలకును అనుకూలతల రీత్యా బీజేపీ వ్యతిరేక ఓటు కాంగ్రెస్కు అనుకూలించి మూడు రాష్ట్రాలలో మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, భ్రతీన్ గణధీలలో అధికారాన్ని తిరిగి పొందింది. ఈ గెలుపు కాంగ్రెస్ పార్టీలో వచ్చిన కొత్త మార్పుకు సంకేతం కాదు. ఏవో కొత్త విధానాలు తెస్తుందన్న నమ్మకం కాదు. అది అప్పుడూ ఇప్పుడూ అవే రాజకీయ విధానాలను, అదే ప్రజా వ్యతిరేకణు మూటగట్టుకుని ఉంది. అంతర్గత కుమ్ములాటలు, కుటుంబ పాలన, అవినీతి జాడ్యాలతో పీకలలోతు సమస్యలతో ఆమ్రెక్యూంగా కొనసాగుతుంది. ప్రజల మాలిక సమస్యల పట్ల పట్టింపు లేని విధానమే కొనసాగుతుంది. ఒక్క భ్రతీన్ గణధీ తప్ప మిగిలిన రెండు రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెస్ గెలుపు నామమాత్రమైన గెలుపే. భ్రతీన్ గణధీలో కూడా క్రింద నుండి ప్రజల్లో బీజేపీ పట్ల పరిగిన వ్యతిరేకతే కాంగ్రెస్కు అనుకూలించి తప్ప కాంగ్రెస్ స్వయంగా సాధించుకున్న అనుకూలత కాదు. మొత్తంగా జాతీయ పార్టీలైన కాంగ్రెస్, బీజేపీ రెండూ ప్రాంతీయ పార్టీలు బలంగా లేని చోట అధికారాన్ని మార్చుకుంటున్నాయనేడే స్వప్తమవుతున్నాయి. అదే ప్రాంతీయ పార్టీ బలంగా ఉన్న తెలంగాణ, మిజోరాంలలో అటు కాంగ్రెస్, ఇటు బీజేపీ రెండూ కొంగ్రెస్ వేశారు. కూడా గతంలో తాము నంపాదించుకున్న సీట్లను కూడా సంపాదించుకోలేక పోయాయి.

తెలంగాణ పరిస్థితి కొంత భిన్నంగా అర్థమవుతుంది. తెలంగాణ ప్రజలలో ప్రత్యేక తెలంగాణ ఉద్యమ భావనలు ఇంకా కొనసాగుతున్నాయి. ఉద్యమ కాలంలో కాంగ్రెస్, తీటీపీల పట్ల ఏర్పడిన వ్యతిరేకత, అవిశ్వాసం కొనసాగుతున్నాయి. ముఖ్యంగా ప్రత్యేక తెలంగాణ ఉద్యమానికి వ్యతిరేకణంగా సమైఖ్య ఆంధ్రా

పోరాటం నడిపిన టీడీఎఫ్ పట్ల, చంద్రబాబు పట్ల ఇంకా ప్రజలల్లో తీవ్ర నిరసన వ్యక్తమవుతంది. కాంగ్రెస్ పార్టీ టీడీఎఫ్ కిలిని మహికాటమి ఏర్పాటు చేయడం, చివరి రోజుల్లో చంద్రబాబు ఎన్నికల ప్రచారానికి తెలంగాణలో తిరగడం లాంటివి టీఆర్ఎవ్స్ ఎన్నికల ప్రచారంలో తెలంగాణ సెంట్ వెంటును ఉపయోగించుకుని లాభపడడానికి తోడ్పడింది. అలాగే పరిస్థితి మీద సరైన అంచనాకి వచ్చిన కేసీఆర్, తెలంగాణ ప్రభుత్వం పట్ల ప్రజలలో పెరుగుతున్న వ్యతిరేకత నిర్మాణ రూపం దాల్చక ముందే, ప్రతిపక్షాలు ఐక్యం కాకమందే ముందస్తు ఎన్నికలకు సిద్ధపడడం టీఆర్ఎవ్స్ కు ఉపకరించింది. అందులో భాగంగానే ముందస్తుగానే అన్ని సన్నాహాలు చేసుకొని పథకం ప్రకారమే గెలుపు అపకాశాన్ని మెరుగుపర్చుకున్నారు. పెండిగీలో ఉన్న కొన్ని ప్రాజెక్టులు హర్షించేసి నీరు ఇప్పడం, కాచేస్వరం లాంటి భారీ ప్రాజెక్టులు నిర్మాణంలో ఉండడంతో టీఆర్ఎవ్స్ ప్రభుత్వం కొనసాగితే తమ వ్యవసాయానికి నీరు లభిస్తుందనే ఆశతో టీఆర్ఎవ్స్ కు రైతాంగం ఓట్లు వేసారు. చంద్రశేఖర్ రావు చేపట్టిన సంస్కరణలతో రాష్ట్రం మిగులు బడ్జెట్ స్థితి నుండి హౌళిక సదుపాయాలు కోసం పెద్ద ఎత్తన అప్పుచేసింది. దీనితో రాబోయే రెండేళ్ళలో ఇప్పుడు అమలు అపుతున్న సంస్కరణలు అమలు చేయడం సాధ్యం కాకపోవడంతో పాటు ఇప్పటికే చేసిన వాగ్దానాలు నెరవేరకపోవడంతో ప్రజలల్లో ప్రభుత్వంపై అనంత్రప్రాప్తి పెరిగి ప్రజా ఆందోళనలు ముందుకు వస్తాయి. ముఖ్యంగా అన్ని సెక్షన్ల ప్రజలకు ప్రజాకర్షణ పథకాలతో తక్షణ ఆర్థిక ప్రయోజనాలు చేకూర్చడంతో టీఆర్ఎవ్స్ మెజాస్టీ సీట్లను, ఓట్లను గెలుచుకోగలిగింది. దీనితో పాటు ప్రధాని మోది, గవర్నర్ నర్సింహాంల అండండలతో కేంద్రం చేసుకున్న లోపాయికారి ఒప్పందాలతో తాత్కాలిక ప్రభుత్వంలో ఉంటూ కూడా ఎన్నికల కమిషన్ పైన, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం పైన హర్షి అదుపుని కలిగి పోలీసు యంత్రాంగాన్ని కూడా తనకు అనుకూలంగా పనిచేసేలా చేసుకున్నాడు. ఓటరు లిస్టలో లోపాలున్నాయని స్ఫుర్యంగా రాష్ట్ర ఎలక్షన్ కమీషనర్ రిజిస్టర్ మార్కెట్ ఒప్పుకున్నాడు. అనుమతి లేకుండా ప్రోటోంగ్ రూంను తెరవంతో వికారాబాద్ కలెక్టర్సు కేంద్ర ఎన్నికల కమీషన్ నస్పేండ్ చేసింది. అధికార యంత్రాంగాన్ని, పెద్ద మొత్తంలో డబ్బు, మద్యంలను అధికార పార్టీ అయిన టీఆర్ఎవ్స్ ఉపయోగించింది. కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకత్వంలోని మహికాటమి చివరి రోజు వరకు సీట్లు సర్టీఫిక్యూటులోనే మునిగిపోవడంతో ప్రజల దగ్గరకు ఓట్లు అడిగే అభ్యర్థి చేరుకోని దుస్థితిలోపడింది. ఇది కూడా టీఆర్ఎవ్స్ కు బాగా ఉపకరించింది.

టీఆర్ఎవ్స్ ప్రభుత్వం గత నాలుగున్నర ఏళ్ళ పాలనలో పునాది వర్గాల ప్రజలకిచ్చిన ఏ ఒక్క వాగ్దానాన్ని అమలుపర్చుటాడు. దళితులకు హమీ ఇచ్చిన మూడు ఎకరాల భూమి, ఇండ్లు లేనివారికి డబల్ఎచ్చరాం ఇండ్లు అమలు చేయలేదు. తెలంగాణ ఉద్యమ సందర్భంగా ఆ తరువాత టీఆర్ఎవ్స్ పార్టీ ఇచ్చిన ఏ ఒక్క హమీని అమలుచేయలేదు. తెలంగాణ విద్యార్థి యువజనులకు ఉద్యోగాలు

ఇవ్వలేదు. కార్బుకుల, రైతుల, విద్యార్థుల, ఉద్యోగుల, మహిళల, అన్ని సామాజిక సెక్షన్ల సమస్యలను పరిషురించలేదు సరికదా వారి వారి సమస్యల కోసం ఉద్యమించిన వారిపై నిర్వంధాన్ని అమలు చేసారు. ధర్మచాకును ఎత్తివేయడం, వాక్సిఫ్స్ స్వీతంత్రాలను కాలరాయడం, మాహోయిస్టు ఎజెండా అమలు చేస్తున్నానని అంటునే మాహోయిస్టులను కాల్చివంపడం పరకు ఫాసిస్టు నిర్వంధాన్ని అమలు చేసారు. టీఆర్ఎవ్స్ ప్రభుత్వం పట్ల ప్రజలల్లో వ్యతిరేకత ఉన్సుప్పటికీ మరో అవకాశం ఇప్పులనే రృష్టే కేసీఆర్ ముఖ్యమంత్రిగా అదే తరఫో పాలనకు మళ్ళీ అవకాశం దొరికింది. కేసీఆర్ మీద వచ్చిన కుటుంబ పాలన, వ్యక్తిగత నిర్ణయాలు, సెక్రెటరీస్కు రాకపోవడం లాంటి విమర్శలు, టీఆర్ఎవ్స్ ప్రభుత్వం అవినీతి, ప్రజావ్యతిరేక విధానాలు, వాక్సిఫ్స్ స్వీతంత్రాలను కాలరాచివేయడం, దళితులు, ఆదివాసులపై దాడులు, మహిళలపై అత్యాచారాలు, రైతాంగ ఆత్మహత్యలు, నిరుద్యోగం లాంటి అనేక సమస్యలు వాస్తవాలే. వాటిపై రాబోయే రోజులల్లో ప్రజలు మరిన్ని ప్రజా ఉద్యమాలు చేస్తారు. ఈ ఉద్యమాలకు మరింత బలంగా విప్పవ, ప్రజాస్వామిక శక్తులు నాయకత్వం వహించడంతో తెలంగాణలో బలవైన ప్రత్యామ్నాయాన్ని నిర్మించడం వీలవతోంది.

ఎన్నికల ఫలితాలు వచ్చిన తరువాత ఆయా రాప్లోలలో నూతన ప్రభుత్వాలు ఏర్పడ్డాయి. సెమీప్లైనల్స్ ఇచ్చిన షాక్టో, బీజేపీ కంగుతిని వెంట వెంటనే గతంలో తను చేసిన తప్పుల నుండి ప్రజల దృష్టిని మళ్ళీంచడానికి సీరియస్గా ప్రయత్నిస్తున్నది. అందులో భాగంగా జీవస్టీ కొన్సిల్ తన 31వ సమావేశంలో అనేక వస్తువులపై స్లాబు రేటును 28 శాతం నుంచి 18 శాతానికి తగ్గించింది. 32వ సమావేశంలో మరికొన్ని సవరణలు చేసింది. జీవస్టీ నిర్ణయం తప్పని పరోక్షంగా అంగీకరిస్తుంది. తాజాగా లోక్ససభ శీతాకాల సమావేశాల చివరి రోజులలో ఆఘుమేఘాల మీద ‘పోరసత్వ సవరణ బిల్లు’ను, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన (అగ్రవర్ధాలకు) వారికి 10 శాతం రిజర్వేషన్ బిల్లును ప్రవేశపెట్టి నెగ్గించుకుంది. ఈ రెండు బిల్లులు బ్రాహ్మణ వాదాన్ని బలపరిచే. అలాగే బడ్జెట్ సమావేశంలో (ఓట్ల అన్ అకోంట్) రైతాంగానికి సంపత్తురాణికి 6 వేల రూపాయలు సహాయం (మూడు విడతల్లో) ఇవ్వడానికి, ఇంకా ఎన్నికలు దృష్టే ప్రజలను మధ్యపెట్టే ప్రజాకర్షక పథకాలు అమలుకు బడ్జెట్లో ప్రతిపాధనలు చేసారు. ఓట్ల అన్ అకోంట్ బడ్జెట్లో 25 కోట్ల మందికి ఎర వేసింది. అందులో 12 కోట్ల మంది రైతులకు 6 వేల రూా చొప్పున బ్యాంకుల్లో జమా, 3 కోట్ల మంది మధ్యతరగతి ఉద్యోగులకు రాయితీలు, 10 కోట్ల మంది అనంపథటిత కార్బుకులున్నారు. వారికి థించన్ సదుపాయం కల్పిస్తానింటిను, నాలుగున్నర సంగా నిర్రక్షం చేసి చివరి 3 నెలల బడ్జెట్లో ఇవ్వడం ఎంత హోస్పిస్టుడం. అయితే ఇవ్వస్తీ ఈ ఎన్నికల్లో గట్టేకేందుకు బీజేపీ అనుసరించే కుప్పిగంతులే

(మిగతా 20వ సేప్టెంబర్....)

ప్రాన్‌లో రక్క విషిన్ మెరుపు పసుపు చోక్క ఉద్యమం

మెరుపు పసుపు చోక్క పారిస్ వీధులతో సహా దేవమంతటా మిరుముట్లు కొల్పుతున్నది. ప్రతివారం ఈ చోక్కాలు ధరించిన ప్రజలు జరుపుతున్న ఉద్యమం ప్రోన్స్ అధ్యక్షుడు మేక్రాన్ ప్రభుత్వానికి సహాలుగా మారుతున్నది. ఏమిటి ఈ మెరుపు పసుపుపచ్చ చోక్క? ప్రభుత్వానికి సహాలుగా మారిన ఈ ఉద్యమం ఎక్కడి నుండి పుట్టుకొచ్చింది? ఈ ఉద్యమంలో పాల్గొంటున్న వాళ్ళు ఎవరు? అనేవి అత్యంత ఆసక్తి దాయకమైన విషయాలు.

ఈ ఉద్యమంలో పాల్గొంటున్న వారంతా మెరుపు పసుపు చోక్కాలు ధరించి వీధుల్లోకి పసున్నందున ఈ ఉద్యమాన్ని 'పసుపు చోక్క' (ఎల్లోవెస్ట్) ఉద్యమం అంటున్నారు. అలాగే 'గిలెట్స్ జావునెస్' ఉద్యమం అని కూడ అంటున్నారు. వాహనంలో ఇంధనం లేకగాని, ఇతర సాంకేతిక సమస్యలు, ఏదైన ప్రమాదం జరిగినప్పుడు అత్యవసరమయ్యే నమయంలో నమయం కోసం ఉండుటం ఉంచుకోవాలని చెప్పింది. కారు ఆకస్మికంగా ఆగిపోతే ఆ వాహనం నుండి ఆ చోక్క వేసుకొని దిగిపోతే ఏదో సమస్య తలెత్తిందని రోడ్డుపై వెళ్ళహారికి తేలికగా అర్థమవుతుందని, అప్పుడు పోలీసులు కూడ వన్ని సహాయం చేస్తారు. ఈ చోక్కాలు ప్రతి ఒక్కరి దగ్గర విధిగా ఉండి తీరాలిని ప్రభుత్వం కిందటి అక్షోబ్రిలో మళ్ళీ ఆదేశించింది. లేనిచో ప్రభుత్వం భారీగా జరిమాన విధిన్నందని కూడ తెలియజేసింది. దీనితో ప్రోన్స్ ప్రజలు ఈ చోక్కాలను పెద్ద ఎత్తున కొనుగోలు చేసారు. ఈ చోక్కానే మేక్రాన్ ప్రభుత్వం పై ప్రజల మెరుపు ఉద్యమానికి, వారి సమైఖ్యతకు అలంబన అయ్యింది.

గత సంవత్సరంలో అక్షోబ్రిలో మేక్రాన్ ప్రభుత్వం పెట్రోల్, దీజిల్ ధరలు పెంచబోయినట్టు ప్రకటించింది. జనవరి 1, 2019 నుండి ఈ ధరలు అమల్లోకి పస్తాయని, దీనికి 'కార్బ్స్ టాక్స్' అని ప్రభుత్వం పేరు పెట్టింది. పర్యావరణాన్ని పరిరక్షించడానికి ఉద్దేశించిన పారిస్ ఒప్పందాన్ని తు.చ. తప్పకుండా అమలు చేయాలంటే కార్బ్స్ టాక్స్ విధింపు అవసరమని, ఈ టాక్స్ ఎంతగా పెంచితే వాహన వినియోగదారులు అంతగా ఇంధనం వినియోగాన్ని తగ్గిస్తారని మేక్రాన్ ప్రభుత్వం చెబుతున్నది. ఒకప్పుడు పెట్రోల్ వినియోగాన్ని తగ్గించమని చెప్పిన ప్రభుత్వం డీజిల్ వినియోగాన్ని ప్రోట్స్పించింది. దీనితో దేవంలో కాలువ్యం పెరిగిపోయింది. దీనికి పరిష్కారం కోసమని ప్రజలపై కార్బ్స్ టాక్స్ విధించడం 'చల్లకోసం వచ్చి ముంత దాచిన' విధంగా ఉంది. దేవంలో ఆర్థిక సంక్షోభం పెరిగిపోయి ప్రజలపై పన్నుల భారం వేసి సంక్షోభం నుండి గట్టేచోక్కలనే ఉద్దేశ్యంతోనే ప్రభుత్వం ఈ విధమైన విధానాలను చేవడుతున్నది. కానీ పర్యావరణాన్ని కాపాడాలనే ఏక్కు ఉద్దేశ్యంతో ఈ చర్య చేపట్టలేదు. ఈ రకంగా ప్రజలపై పన్నుల భారం మోపి ప్రోన్స్ ప్రభుత్వం ఆశిస్తున్నట్లుగా

2040 నాటికి దేవంలో పెట్రోల్, డీజిల్తో నడిచే కార్బ్స్ ను నిషేధించడం సాధ్యం కాదు. ఈ విధానాలకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలు పెద్ద ఎత్తున ఉద్యమాలకు రావడం జరుగుతుంది. పారిస్ ఒప్పందాన్ని అమలు చేయాలంటే ప్రజల సహకారం లేకుండా ఏ విధంగాను సాధ్యం కాదు.

పనుపు చోక్క ఉద్యమం సోఫ్ల్ మీడియాలో ప్రారంభమై. ఆకస్మికంగా ప్రోన్స్ దేవపు వీధుల్లోకి వచ్చింది. ప్రభుత్వం ఊహించనంత వేగంగా ఈ ఉద్యమం ముందుకు వచ్చింది. ఈ ఉద్యమం జరుగుతున్నప్పుడు ప్రోన్స్ అధ్యక్షుడు జి-20 దేవాల సమావేశాల్లో పాల్గొంటున్నారు. ఈ ఉద్యమకారులు నవంబర్ 17ను దేవప్యాప్త నిరసన దినంగా ప్రకటించారు. రోడ్డును బ్లాక్ చేస్తూ, రోడ్డుపై వెళుతున్న ప్రజలను ఈ ఉద్యమానికి మద్దతు తెలియజేయవలసిందిగా కోరడం కోసం ఈ పిలుపునిచ్చారు. అయితే ఎవరు ఊహించని విధంగా ప్రజలు రోడ్డుపైకి వచ్చారు. నవంబర్లో జరిగిన రెండు శనివారాల్లో 3 లక్షల 80 వేల మందికిపైగా పాల్గొంటున్నారు. 2400 చోట్ల రోడ్డు దిగ్బంధించారు. రెండవ రోజు అయిన నవంబర్ 24న దేవప్యాప్త నిరసనోద్యమంలో పట్టణం కూడశ్శు కేంద్రాలుగా మారాయి. లయన్, లిల్లి, టేల్జ్, మెంటోపిల్లర్ మార్బుల్లో లాంటి చోట్ల గిలెట్స్ జావున్లు నిరసన ప్రదర్శనలు చేసారు. మేక్రాన్ నివసిస్తున్న 'ఇలీస్ ప్యాలెస్' (Eiysee palace reboot)కు కొన్ని అడుగుల దారంలో ఉన్న 'చాంప్స్-ఇలీస్సె ఎవెన్యూ (Champs Elysees)లోకి ప్రవేశించి 5 వేల మందికి పైగా రోజంతా ప్రదర్శన నిర్వహించారు. (దీన్ని 50 ఏళ్ళ క్రితం డీగాల్ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా 1968 మే-జాన్లో విద్యార్థులు, కార్బుకులు జరిపిన తిరుగుబాటు సంఘటనగా పేర్కొంటున్నారు) ఇక్కడ ప్రదర్శన కారులకు, ఫ్రెంచ్ పోలీసులకు మద్ద ఫుర్ఱణ రణరంగంగా మారింది. ప్రదర్శకులు వీధుల్లో కరలతో బారికెడ్డును నిర్మించి రాళ్ళను తీసికాని పోలీసులతో తలవడగా, పోలీసులు పొగబాంబులు, సీటి గొట్టాలు, టియర్గాయ్ పెల్స్తో ప్రదర్శన కారులుపై దాడి చేసారు. పోలీసులు జరిపిన దాడిలో 600 మంది గాయపడ్డారు. ప్రోన్స్ ప్రధాన భూభాగానికి దసారంగా ఎక్కడో మెడగాన్స్కు తూర్పుదిశగా హిందూ మహాసముద్రంలో ఉన్న ఫ్రెంచ్ ఆధినంలోని దీవిలో ఇంధన ధరలకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలు తిరుగుబాటు చేస్తే మేక్రాన్ ప్రభుత్వం దాన్ని అణిచివేయడానికి వేలాది మంది సైన్యాన్ని దించింది. దేవప్యాప్తంగా సమ్మేళులు, ప్రదర్శనలపై నిషేధం విధించింది. అయినప్పటికీ ప్రజలు ఆందోళన విరమించలేదు.

మొదటివారం ఆందోళనల తర్వాత దేవ ప్రధాని ఎష్ట్ర్ ఫిలిష్ ప్రదర్శకులపై విరుదుకపడినాడు. మీరు ఏమి చేసుకొంటారో చేసుకొండి, ధరలు మాత్రం తగ్గించేది లేదు అని ప్రకటించగా, ఇంటీరియర్ మినిష్టర్ క్రిష్టఫ్ క్యాప్టనర్ ఆందోళనకారులపై

దుర్యావలాడాడు. దీనితో ఆందోళన కారులు మరింతగా ఉద్యమాన్ని తీవ్రం చేసారు. ఒకవైపు ధనికులకు వన్నుల్లో అనేక రాయతీలు ఇస్తా, సాధారణ ప్రజలపై కార్బోన్టాక్స్ విధించడంపై ప్రజలు మండిపడుతున్నారు.

ఈ ఉద్యమాన్ని సాధారణ ప్రజలు ప్రారంభించారు. అయితే ఈ ఉద్యమానికి అన్ని పార్టీలు, సంస్థలు ట్రేడ్ యూనియన్లలు మద్దతు ప్రకటించాయి. ఈ ఉద్యమం పుంజుకుంటున్న నేపథ్యంలో ప్రాన్స్‌లో ఫాసిస్టు పార్టీలెన నేపసన్ ప్రంట, డిబేట్ లా ప్రాన్స్ నాయకులు లీపెంగ్, నికోలెన్లు ఈ ఉద్యమానికి మద్దత్తు పలికారు. ప్రాన్స్‌లో ఈ ఉద్యమం ‘గొప్ప రాజకీయ ఉద్యమ పునరుద్ధనగా’ ప్రాన్స్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ పేర్కొది. ఎల్విఫ్ష పార్టీ నాయకుడైన జీఎస్-లుక్ మెల్కున్ మాట్లాడుతూ గిలెట్స్ జాపునెన్ ఉద్యమం బహుళ ప్రజాదరణతో కూడిన స్వచ్ఛంధ నిర్మాణం కలిగిన ఉద్యమం అని చెప్పాడు. ఈ ఉద్యమంలో ఫాసిస్టుల నుండి వామవక్ష మిత్వాద పార్టీల వరకు పాల్గొంటున్నారు. చివరకు మేకాన్ పార్టీకి చెందిన ‘లా రివబ్లిక్’ నభ్యలు 49% మంది ఈ ఉద్యమంలో పాల్గొంటున్నారు.

దేశవ్యాప్తంగా ట్రేడ్ యూనియన్లు ఈ ఉద్యమంను బలపరచడానికి ముందుకు రావడమే గాకుండా, ఆందోళనల్లో చురుకుగా పాల్గొంటున్నాయి. వామవక్షాలకు చెందిన ఫిజిటీ ట్రేడ్ యూనియన్ మొదట ఈ ఉద్యమాన్ని వ్యతిరేకించినప్పటికీ, ఆ వెనువెంటనే ఈ ఉద్యమానికి వూరి మద్దత్తు ప్రకటించింది. ప్రాన్స్ డాక్యూర్చలు, రిపైనరీలు, కెమికల్ ఇండస్ట్రీలు, టాన్స్పోర్టులతో సహ నిర్మాణ రంగంలో గల కార్బోకుల్లో బలం గలిగిన ఈ సంస్థలు ముందుకు రావడంతో పెద్దమొత్తంలో కార్బోకవర్గం ఈ ఉద్యమంలో పాల్గొంటున్నది. గిలెట్స్ జాపునెన్ ఉద్యమంలో చేతి వృత్తులవారు, ఇంటి పనులు చేసేవారు. నర్సులు, నిరుద్యోగులు, విధిధ తరగతుల ప్రజలు పాల్గొంటున్నారు.

మేకాన్ ప్రభుత్వం ఒక వైపు దేశంలోని కార్బోరేట్ వర్గాలకు వన్నుల్లో భారీ రాయతీలు కల్పిస్తూ మరోవైపు కార్బోకవర్గంపైన తీవ్రమైన భారం మోపుతున్నది. ప్రజలపై వన్నులు పెంచింది. జీతాలు, పెన్సన్లకు కోతలు విధించింది. ప్రభుత్వరంగ ఉద్యోగులను తొలగించి, కార్బోకులకు చాలీచాలని జీతాలు ఇచ్చే ప్రైవేటు రంగాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నది. మరోవైపు దేశ వారులను సైనికీకరణ వైపు మళ్ళీస్తోంది. ఈ ఏడాది జులై 13న మేకాన్ 2019-25 సంవత్సరాలకు గాను ఆరేళ్కు సైనిక ప్రణాళిక చట్టం ప్రకటించాడు. దీని ప్రకారం 2025 నాటికి ఫ్రైంచ్ సైనిక ఖర్చులు దేశ జీడీపిలో 2 శాతానికి పెరగాలి. ఈ వ్యయం 2018లో 2,420 కోట్ల యూరోలు (సుమారు 3 లక్షల కోట్ల రూపాయలు) నుండి 2025 నాటికి 20,000 కోట్ల యూరోలకు (24 లక్షల కోట్ల రూపాయలు) పెరగుతోంది. జర్మనీ కూడా సైనికీకరణవైపు వరుగులు పెడుతోంది. మేకాన్, జర్మనీ చాస్ట్ లర్ మెర్కెల్ ఇద్దరూ సైనికీకరణ గురించి చెబుతూ ‘యూరోపియన్ సైన్యం’ ఏర్పాటు

చేసుకోవాలని నొక్కి చెబుతున్నారు. ప్రస్తుత అంతర్జాతీయ పరిషామాల్లో ఇదే పరిష్కార మార్గం అంటున్నారు.

రెండో ప్రపంచ యుద్ధానికి ముందు కూడ యూరప్ లో ఇటువంటి పరిషామాలే జరిగాయి. మహా మాంద్యం సృష్టించిన సంక్లోభం ప్రజలను దివాళ తీఱించింది. నిరుద్యోగం, పేరరికం, విలయతాండ్రం చేసాయి. ఘలితంగా ప్రజాందోళనలు పెద్ద ఎత్తున ముందుకు వచ్చాయి. వీటిని అణిచివేయడానికి పాలకవర్గాలు తీవ్ర దమనకండకు పూనుకొన్నాయి. జర్మనీలో హిట్లర్, ఇటలీలో ముస్లిమిసీ నాయకత్వంలో ఫాసిజం అధికారంలోకి వచ్చింది. ఇతర దేశాల పాలకవర్గాలు కూడ ఫాసిస్టు చర్యలను చేపట్టాయి. ప్రస్తుతం ప్రపంచవ్యాప్తంగా సుదులు తిరుగుతున్న ద్రవ్య, ఆర్థిక సంక్లోభ భారాన్ని ప్రజలపై మోపాలని పాలక వర్గాలు తీవ్ర ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాయి. అందులో భాగంగానే ప్రాన్స్లో కార్బో వన్ను విధింపు మేకాన్ ప్రభుత్వం చేపట్టింది. పర్యావరణ పరిరక్షణ మంత్రంతో మేకాన్ ప్రజలపై భారాన్ని మోపుతున్నాడు. పారిస్ ఒప్పండాన్ని రక్షణ కవచంగా వాడుకుంటున్నాడు. అయితే ప్రాన్స్లో ప్రజలు పాలకవర్గ విధానాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాదుతున్నారు. అలాగే యూరప్ అంతటా కార్బుక, ప్రజల ఆందోళనలు సాగుతున్నాయి. ఫ్రైంచ్ నిరసనోద్యమం యూరప్ అంతటికి విస్తరిస్తున్నది. ఫ్రైంచ్ ప్రజాపోరాటూనికి మద్దత్తుగా బెల్జియంలో శనివారం నాడు రిపైనరీల దిగ్వింధనానికి కార్బుకవర్గం పూనుకొంది. బెల్జియం సెర్పియాలో కూడ ఇంధనంపై వన్నుల పెంపుకు వ్యతిరేకంగా నిరసన ప్రదర్శనలు జరిగాయి.

నవంబర్ 23న ఐరోపాలోని అన్ని దేశాల్లో అమెజాన్ సంస్థగోదాముల్లో పనిచేసే వేలాది మంది కార్బుకులు బక్య ఉద్యమానికి దిగారు. జర్మనీ, స్పెయిన్, పొలాండ్, ల్రిటన్ తదితర దేశాల్లో కార్బుకవర్గం పై మోపుతున్న పని భారాన్ని నిరసిస్తూ ఒకరోజు వేలాది మంది కార్బుకులు సమ్మే చేసారు. నవంబర్ 24 తేదీన లండన్లో అండర్ గ్రోండ్ రేలైఫ్రైవర్లు 24 గం॥ల సమ్మేకు దిగడంతో రోజు 8 లక్షల మంది ప్రయాణికులను గమ్యానికి చేరవేసే రైల్వే వ్యవస్థ ఎక్కడికక్కడ నిలిచి పోయింది. ల్రిటన్లోని రెండు ప్రైవేట్ రైల్వే సంస్థల్లో 6000 మంది కండక్టర్లను తొలగించి ప్రైవ్రెల్ సరీసులు నిర్వహించాలన్న నిర్ణయానికి వ్యతిరేకంగా నవంబర్ 3 నుండి 24 వరకు ప్రతి శనివారం కార్బుకులు 24 గం॥ల సమ్మే నిర్వహించారు. ఐరోపాలోని ర్యాన్ ఎయిర్ సంస్థ విమాన సిబ్బంది సెప్పెంబర్లో బెల్జియం, నెడర్లాండ్స్, స్పెయిన్, పోర్చుగల్, జర్మనీ తదితర దేశాల్లో ఒకేసారి సమ్మేకి దిగారు. గ్రెన్లో ప్రభుత్వ కోతలకు వ్యతిరేకంగా ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల కార్బుకులు దిగారు. బుభారెస్టు మెత్రో కార్బుకులు మెర్గునైన వేతనాల కోసం సమ్మేచేస్తున్నారు. ఈ పోరాటాలన్నింటిలోకి ప్రస్తుతం ప్రాన్స్లో జరుగుతున్న పోరాటం విస్తృతవైనది. 14 వారాలైనా ఇంకా సాగుతూనే ఉంది.

ట్రంప్ తెచ్చిన సుంకాల జగద్దం

ప్రపంచ వాణిజ్యంలో ఆమెలికా - చైనాల మధ్య యుద్ధం

1940 తర్వాత అంతర్జాతీయ ద్రవ్య, వాణిజ్య సంస్థలను నెలకొల్పి వాటిని వ్యవస్థాకృతం చేసి ప్రపంచీకరణ విధానాలు అనుసరించడంతో అవి అమెరికా ప్రపంచాధివ్యాపికి, మార్కెట్ విస్తరణకు ఉపయోగపడ్డాయి. అమెరికా అగ్రరాజ్యంగా ప్రపంచ పోలీసుగా వ్యవహారించింది. డాలర్ చుట్టూ ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థను తిప్పుకుంది. సోషలిస్ట్ శిబిరం కూలిపోవడం, రష్యా మరో అగ్రరాజ్యంగా అవతరించినా ఆ స్థాయిలో నిలవలేక పోవడం లాంటి పరిణామాలతో ప్రచున్న యుద్ధాలు చాలానే జరిగాయి. ప్రస్తుతం ప్రపంచీకరణ విధానాలు పెట్టుబడింది విధానంలోని సంక్లోభాన్ని మరో రకంగా ముందుకు తేస్తున్నాయి.

2008లో అమెరికాలో మొదలైన సబ్ ట్రైం క్లాసిన్ ప్రపంచ సామ్రాజ్యవాద సంక్లోభంగా మారింది. ట్రంప్ తన దేశ స్థీయ రక్షణకోసం ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థలో (డబ్లూఐటీఓ) రూపొందించుకున్న, నియమాలకు భిన్నంగా దిగుమతులపై సుంకాలు వేయటం ద్వారా ప్రపంచ వాణిజ్య రంగంలో యుద్ధానికి తెరతీసాడు. ఉక్కు దిగుమతులపై 25%, అల్యూమినియం దిగుమతులపై 10% సుంకాలు పెంచాడు. మార్కెట్ 1న డిట్రీన్ జారీ చేస్తూ “వాణిజ్య యుద్ధాలయితేనే మంచిది, సులువుగా గెలవవచ్చు” అని వ్యాఖ్యానించాడు. ట్రంప్కు ప్రధాన లక్ష్యం అతివేగంగా దూసుకొస్తున్న చైనా. కానీ ఈ చర్య అన్ని దేశాల్లు ప్రభావితం చేస్తుంది. కాబట్టి ప్రపంచ వ్యాప్తంగానే తీవ్ర వ్యతిరేక వచ్చింది. అమెరికా 1950 దశకంలో తానే నిర్మించి నిర్వహించిన అంతర్జాతీయ సంస్థలను నాశనం చేస్తుందని వ్యాఖ్యానించారు.

చరిత్రలో వెనక్కి వెళ్లితే 1930లో ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థలో వచ్చిన మహో మాంద్యం పెద్దది. దాని సుండి బయటవడటానికి సామ్రాజ్యవాద దేశాలు పోలీపడి సుంకాలను పెంచాయి. అమెరికా పరిశ్రమలను, స్వదేశి మార్కెట్‌ను రక్షించుకునేందుకు సూక్ష్మ-హలే టూరీఫ్ చట్టం (జూన్ 1930) రూపొందించింది. ఆ చట్టం వల్ల అమెరికా ఆర్థిక వ్యవస్థ దిగొరడంతో పాటు ప్రపంచదేశాలన్నీ తీవ్ర సంక్లోభంలో కూరుకొయాయి. ఆ సంక్లోభం పునాదిగా

బరోపాను ఆర్థిక సంక్లోభం అతలాకుతలం చేస్తుంటే, అక్కడ ప్రజల్లో పెరుగుతున్న అసంతృప్తిని దారి మళ్ళీంచేందుకు బరోపా పాలక పక్కాలు మితవాద, ఫాసిస్ట్ శక్తులకు ఊతమిస్తున్నాయి. దేశాలను సైనికవాదం వైపు మళ్ళీస్తున్నాయి. సామాజిక వాదం స్పృష్టించిన యుద్ధ బీభత్తాలు పేదరికం నుండి తప్పించుకోవడానికి బరోపాకు వస్తున్న వారికి వ్యతిరేకంగా స్థానిక ప్రజల్లో ప్రచారం చేస్తూ జాత్యాహంకారాన్ని రెచ్చగొడుతున్నాయి.

గిలిట్స్ జావనెన్ పోరాటం ఫాసిస్ట్, మితవాద శక్తుల ప్రభావంలోకి వెళ్లకుండా, కార్బికుల, ప్రజాస్వామిక వాదుల, వివిధ

వచ్చినదే రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం. ఆ యుద్ధంలో ప్రత్యేకంగా పాల్గొనుకుండానే గెలిచి రక్కకుడిగా, నాయకుడిగా అమెరికా ముందుకు వచ్చిన విషయం మనకు తెలుసు. ఇందులో భాగంగానే పెట్టుబడిదారీ విధాన పునర్నిర్మాణం కోసం ప్రపంచ బ్యాంకు, ఐపిఎఫ్ ఆవిర్భవించాయి. ఆ తర్వాత ఏర్పడినదే ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ (డబ్లూఐటీఓ). ఈ సంస్థలు అమెరికా కేంద్రంగా సామ్రాజ్యవాద రాజకీయార్థిక విషయాలను కొనసాగించాయి. ఇప్పుడు మళ్ళీ ట్రంప్ వాణిజ్య యుద్ధాలు మొదలుపెట్టి మరో ప్రపంచ యుద్ధానికి భాటలు వేస్తున్నాడు.

నేడు ప్రపంచంలో 2వ అతిపెద్ద ఆర్థికవ్యవస్థగా అభివృద్ధి చెందిన చైనా సోషల్ సామ్రాజ్యవాదంతో వాణిజ్య యుద్ధం వలన అమెరికాకే నష్టమని ఆర్థికవేత్తలు, వాణిజ్య విశ్లేషకులు పొచ్చరిస్తున్నారు. మిగిలిన దేశాలు కూడా అమెరికా సరుకులపై సుంకాలు విధిస్తే దాని ప్రభావం ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థ మీద (అమెరికాతో సహ) తీప్రంగా ఉంటుందని అంటున్నారు. 1990లో సోవియట్ రష్యా విచిస్టుం కావటంతో అమెరికా ఆధికాల్యానికి అడ్డులేకుండా పోయింది. ప్రపంచ వాణిజ్యంపై గుత్తుధివ్యాపినికి పరుగులు తీసింది. ఇప్పుడు సుంకాల పెంపు ద్వారా ప్రత్యేది దేశాలపై ఓ పెద్ద ఆర్థిక క్రూయిజ్ క్లీపణిని ప్రయోగించినట్లు చెబుతున్న ట్రంప్ అమెరికా ఉత్సత్తుల ధరలు పెరిగి మార్కెట్లోకి కంపేనీలు మూతపడుతాయిని, దాని ప్రభావం ఉపాధి మీద ఉంటుందని, వాణిజ్య లోటు పెరిగిపోతుందని అర్థం చేసుకోలేక పోతున్నాడు.

ఒకవక్కన డబ్లూఐటీఓ ఒప్పంద నియమవళి ఉండగా మరో పక్కన అమెరికా అనేక దేశాలతో ద్వేపాల్కిక వర్తక ఒప్పందాలు కుదుర్చుకుంది. 1. యూఎస్-కెనడా స్వేచ్ఛ వాణిజ్య ఒప్పందం, 2. నాట్పా (నార్ట్ అమెరికన్ ట్రీడ్ ప్రైస్ అగ్రిమెంట్), 3. దక్కిణ కౌరియా స్వేచ్ఛ వాణిజ్య ఒప్పందం, 4. ట్రాన్స్-పసిఫిక్ పొర్సనర్ షిఫ్ట్ ట్రైపిపి), 5. సెంట్రల్ అమెరికన్ రిపబ్లిక్ ట్రీ ట్రైపిపి అగ్రిమెంట్ (సిఎఎఫ్టిఎ).

తరగతుల ప్రజల పై ఆధారపడి పాలక వర్గాల దమననీతికి వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేయడం ద్వారానే తమ హక్కులు సాధించుకోవడంతో సహ ఫాసిస్ట్, ప్రతిఘాతక, సామ్రాజ్యవాద దోషింది పాలక వర్గాలకు వ్యతిరేకంగా నిజమైన ప్రజా ఉద్యమాన్ని నిర్మించగలుగుతారు. అందుకే నేడు ప్రాన్స్లో వినిపిస్తున్న ఈ నినాదాన్ని వారి ఉద్యమంలో ప్రతిచించించాలి.

“నేడు ప్రాన్స్ నిస్పాతియత, నిరాశ, దారిద్ర్యంలో ఉంది: మెక్రానైజేషన్, యుబరైజేషన్, అమెజానైజేషన్ మ్యాట్రికించండి”!

చైనాకు చెందిన 1102 ఉత్పత్తులపై 5000 కోట్ల దాలర్లమేర అమెరికా సుంకాలు విధిస్తే అంతే మోతాదులో చైనా కూడా అమెరికా దిగుమతులపై సుంకాలు విధించింది. 28 దేశాలతో కూడిన యూరోపియన్ యూనియన్ (ఇయూ) అమెరికా దిగుమతులపై సుంకాలు విధిస్తున్నట్లు ప్రకటించింది. వాటి విలువ 4,500 కోట్ల దాలర్లు. తాజాగా భారత్ కూడా 241 మిలియన్ దాలర్ల మేర సుంకాలు విధించింది.

ఉత్పత్తిదారు సుంచి అంతిమ వినియోగదారుకు వస్తువులను చేరవేయడంలో కంపెనీలదే ముఖ్యపాత్ర. కంపెనీలు తమ ఉత్పత్తి, పంపిణీ కార్బూకలాపాలను వేర్చేరు దేశాల్లో నిర్వహిస్తున్నాయి. అందుకే పెట్టుబడిదారీ ఉత్పత్తి విధానాన్ని వ్యాపార విధానాన్ని వేరు చేసి చూడలేం. ట్రంప్ సుంకాలు పెంచినప్పటి సుంచి అమెరికన్ కంపెనీలు తమ ఉత్పత్తుల విడిభాగాలను చైనా నుంచి కాకుండా ఇతర ఆసియా దేశాల నుంచి తెచ్చుకోవడానికి పెట్టుబడులు పెడుతున్నాయి. ట్రంప్ సుంకాల తాకిడి నుంచి తప్పించుకోవడానికి చైనాతో పాటు బహుళజాతి సంస్థలు కూడా ఆసియా దేశాల్లోని చొక కార్బూక శక్తిని వినియోగించుకోవాలని అనుకొంటున్నాయి.

ట్రంప్ హాయాములో అమెరికా-చైనాలు వాణిజ్య సమరాన్ని ఎంత సాగలగితే కొన్ని దేశాలకు అంత మేలు. ఈ రెండు దేశాల వ్యాపారంలో కొంత భాగం ఇప్పటికే ఐపో సమాఖ్యకు, జపాన్, దశ్మిణ కొరియా, భారత్ వంటి ఆసియా దేశాలకు మళ్ళీంది. 2017 ఏప్రిల్-2018 మార్చి మధ్య చైనాకు జపాన్ ఎగుమతులు 18.3 శాతం పెరిగాయి. అవి అంతక్రితం సంవత్సరం కన్నా 7.5 శాతం ఎక్కువ. మరోవైపు 2007 నుంచి చైనాకు అమెరికా ఎగుమతులు 8.5 శాతం మేర తగ్గాయి. అమెరికా-చైనా వాణిజ్య సమరం నుంచి కొన్ని దేశాలు లభి పొందవచ్చు. ఇంతవరకు అమెరికా నుంచి పత్తిని దిగుమతి చేసుకున్న చైనా, ఇప్పుడు కొంతభాగాన్ని భారత్ నుంచి పత్తిని దిగుమతి చేసుకొంటోంది. దీంతో గత రెండు నెలల్లో చైనాతో భారత్ వాణిజ్య లోటు కాస్త తగ్గింది. చైనా నుంచి ఉక్కు అల్యూమినియం దిగుమతులపై అమెరికా సుంకాలు పెంచగా, చైనా అమెరికా నుంచి సోయా దిగుమతులను తగ్గించేన్నా బ్రైజీల్ నుంచి దిగుమతులను పెంచటోంది. పోటూపోటీ సుంకాలు తమ వ్యాపారానికి గండి కొడుతున్నాయని చైనాలో కార్బూకలాపాలు సాగిస్తున్న 430 అమెరికన్ సంస్థలు వాపోతున్నాయి. ప్రస్తుతం చైనా సరకుల ఎగుమతుల్లో 43 శాతం అక్కడ విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడుల (ఎఫ్డీఎస్)తో నడిచే బహుళజాతి సంస్థల ద్వారా జరుగుతోంది. ట్రంప్ సుంకాల వల్ల ఈ కంపెనీల ఎగుమతులు ఖరీదైపోతున్నాయి.

చైనాకు అమెరికా నిలిపివేసిన 100 సరకుల ఎగుమతులను భారత్ భర్త చేసి లభి పొందవచ్చునని వాణిజ్య శాఖ గుర్తించింది. గత ఏడాది ఈ సరకుల ఎగుమతుల విలువ 13,000 కోట్ల దాలర్లు (దాదాపు రూ. 8,70,000 కోట్లు). భారత్ అందులో కొంత భాగాన్ని ఎగుమతి చేయగలిగినా చైనాతో వాణిజ్య లోటు కొంత

భాగం తగ్గుతుంది. గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో భారత్ రూ. 86,015 కోట్ల విలువైన సరకులను చైనాకు ఎగుమతి చేయగా, చైనా మనకు రూ. 4.91 లక్షల కోట్ల మేరకు ఎగుమతులు చేసింది. అంటే భారత్ వాణిజ్య లోటు నాలుగు లక్షల కోట్ల రూపాయలు. అమెరికా సుంచి నిలిచిపోయిన ఎగుమతులను భర్త చేయడం ద్వారా భారత్ ఈ లోటును తగ్గించుకోవాలి. ఉదాహరణకు అమెరికా నిరుడు రూ. 70 కోట్ల విలువైన తాజా ప్రాక్ష పండ్లు, పింజ తీసిన పత్తి, కూర్చింగ్ చేసిన పొగాకు, లూయిలికింట్లు, బెంజీన్ వంటి రసాయనాలను చైనాకు ఎగుమతి చేసింది. మరో రూ. 70 కోట్లకు పైగా విలువైన కమలా పండ్లు, అక్రోట్, బాదం, జౌన్సు, మొక్కజౌన్సు, పేస్టా తయారీకి ఉపయోగించే గోధుమలనూ ఎగుమతి చేసింది. సుంకాల యుద్ధం వల్ల నిలిచిపోయిన ఈ ఎగుమతులను ఇతర దేశాలు చేపట్టవచ్చు. అమెరికా సుంచి వచ్చే ఈ సరకుల ఇతర దేశాల సుంచి వస్తే 5-10 శాతం సుంకం చెల్లిస్తే చాలు. అదీ కాకుండా ఆసియా పసిఫిక్ వ్యాపార ఒప్పందం (ఆప్టోలో) భాగస్వామి కావడం వల్ల భారత్కు వలు సరకులపై ఆరు సుంచి 35 శాతం వరకు రాయిటీలు లభిస్తున్నాయి. 2017-18లో భారత్ ప్రపంచ విపణికి 14.36 కోట్ల దాలర్ల విలువైన మొక్కజౌన్సులు ఎగుమతి చేయగా, అదే సంవత్సరం చైనా 60 కోట్ల దాలర్ల విలువైన మొక్కజౌన్సులను దిగుమతి చేసుకుంది. అంటే చైనాకు మన ఎగుమతులు పెంచడానికి సమృద్ధిగా అవకాశాలున్నాయి. అమెరికా మొక్కజౌన్సుపై చైనా 25 శాతం సుంకం విధిస్తుందో, ఆప్టా సభ్య దేశాలు మాత్రం సుంకం కింద పైసా చెల్లించనక్కడేదు. భారత్ కూడా క్రమక్రమంగా వీటిని ఆకర్షించసాగింది. షక్కూర్జ్య నమితి సులభతర వాణిజ్య సూచిలో భారత్ ర్యాంకు మెరుగుపరచుకున్న పెద్దనోట్ల రద్దు, వస్తుసేవల పన్ను వల్ల సరఫరా గొలుసులు విచ్చిన్నమయ్యాయి.

అమెరికా దిగుమతులపై సుంకాలు పెంచటంతో ఈయూ దేశాలు తమ స్వంత మార్కెట్లను ఆసియా, ఆఫ్రికా ఖండాల్లో ముఖ్యంగా మధ్య ప్రాచ్యం, చైనా, భారత్ వంటి దేశాల్లో వెతుక్కుంటున్నాయి, బలపడుతున్నాయి. ఇరవై ట్రైలియన్ దాలర్ల జీడీపీతో అగ్రగామి దేశంగా ఉన్న అమెరికాకు చైనా మార్కెట్. చైనా ఆర్థికాభివృద్ధి పెద్ద తలనొప్పిగా తయారైంది. సిల్వర్ రోడ్డు అభివృద్ధిలో భాగంగా అనేక దేశాలలో చైనా వాణిజ్యాన్ని పెంచుకుంటున్నది. చైనాతో అమెరికా పోటీపడలేక పోతుంది.

2017లో అమెరికాకు, చైనాకు మధ్య జరిగిన వాణిజ్యాలో 375 బిలియన్ దాలర్లు అమెరికాకు వాణిజ్యలోటు ఉంది. ఇది ప్రతి సం 11.20% పెరుగుతున్నది. భవిష్యత్లో కూడా చైనా ఎగుమతుల విషయంలో పైచేయి సాధించటం సాధ్యమనీ స్వప్తమవుతుంది. ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థలోనే 3 లక్షల కోట్ల దాలర్ల విదేశీ రిజర్వ్ కరెన్సీతో చైనా ఆర్థికవ్యవస్థ బలంగానూ, ఆరోగ్యకరంగా ఉన్నది. అమెరికా ఆర్థికవ్యవస్థ ఇరవై లక్షల కోట్ల దాలర్ల అప్పులతో అనారోగ్యకరంగా ఉన్నది.

కార్బోర్ట కింగ్ లండ్యాన్, ప్రధాన మొదల అనుమతి రాఫల్ కోర్నోళ్లో నేల కోట్ల అవసరి

భారత ప్రధాని కార్బోర్ట శక్తుల ప్రయోజనాలకు అనుగుణంగా పాలియున్నారని బలంగా నిరూపించే రాఫల్ కొనుగోళ్లు ఉదంతం ఇష్టుడు రాజకీయాల్లో పెద్ద చర్చగా నడుస్తున్నది. బోఫోర్స్ కన్నా ఎన్నో రెట్లు పెద్ద కుంభకోణం ఇది.

ప్రతిపక్ష కాంగ్రెస్, అధికారపక్ష సభ్యుల నుండి దర్శావ్యు సంఘలకు, కాగ్కు రాఫల్ కొనుగోళ్లుపై విచారణ కోరుతూ అభ్యర్థనలు అందాయి. ప్రముఖ న్యాయువాది ప్రశాంత భూపణ్ కూడా దర్శావ్యును డిమాండ్ చేసారు. విచారణ జరుపుతున్న నేపథ్యంలోనే కొన్ని వాస్తవాలు బయటకొచ్చాయి. అనీల్ అంబానికి చెందిన రిలయెన్స్ డిఫెన్స్ సంఘను భారతీలో ఆఫ్సెట్ పార్ట్సన్రీగా చేసుకోవడం తప్పనిసరి (మ్యాండెటరీ) అని చెప్పే అంతర్గత ఒప్పండ పత్రం బయట వెలుగుచూసింది. ప్రోస్ట్ మాజీ అధ్యక్షుడు ప్రోస్ట్ వోలన్ ఈ విషయాన్ని గతంలోనే వెల్లడించాడు. అది నిజమని ధృవపడింది. అలాగే ప్రోంచి కార్బుక సంఘాల నివేదికల్లో కూడా రిలయెన్స్ డిఫెన్స్ సంఘనే ఆఫ్సెట్ పార్ట్సన్రీగా తీసుకోవడం తప్పనిసరి అయినట్లు పేరొన్నారు. రాఫల్ యుద్ధ విమానాల కొనుగోలు, ఒప్పండం నిర్ణయాల ప్రక్రియకు సంబంధించిన వివరాలను సీల్డ్ కవర్లో కోర్పుకు సమర్పించాలని సుప్రీంకోర్పు

కెనడాలో జిరిగిన జీ-7 నమావేశం నుండి ట్రంప్ నిప్పుమించడం చూస్తే. 2008 నుంచి కొనసాగుతున్న పెట్టుబడింది ఆర్థిక సంక్షోభం నుంచి బయట పడే సమిష్టి వ్యాహం ఏదీ సాధ్యం కాదని స్పష్టమయింది. అమెరికా కంపెనీలు ఉత్సత్తి చేసిన సరుకుల ధరలు పెరిగి ఉత్సారకత మందగించింది. ఇష్టుడు ఈయూ-అమెరికాల మధ్య పూర్తి స్థాయిలో వాణిజ్య యుద్ధం జరిగే అవకాశాలున్నాయని, ప్రపంచ ఆర్థిక రంగంపై తీవ్ర ప్రతికూల ప్రభావాలు వడేలా ఉందని విశేషకులు అంటున్నారు. ఇదే సమయంలో పారిస్ ఒప్పండం నుంచి అమెరికా వైదొలగటం ద్వారా ట్రంప్ ప్రపంచ పర్యావరణానికి ప్రమాదకారి కాబోతున్నాడని అందరూ అంటున్నారు.

జీ 20 దేశాల మీటింగ్ సందర్భంగా ట్రంప్ దిగివచ్చి వంద సరుకులుపై ఆంక్షలు ఎత్తివేసాడు. అలాగే చైన్సా కూడా కొన్నిటీపై ఆంక్షలు ఎత్తివేసింది. ఇది తాత్కాలికంగా ఘర్షణ తగ్గడానికి తీసుకున్న చర్య.

జర్మనీ, ప్రోస్ట్, గ్రీన్ దేశాలలో ఆర్థిక కార్బుకలాపాలు మందగించాయి. అంతర్జాతీయ మార్కెట్లలోను ఇదే పరిస్థితి రానున్నది. అమెరికా, ఇరాన్స్పై ఆంక్షలు కొనసాగిస్తుంది. టర్కీ కర్నీసీ లీరా పతనం అయ్యాడి. భారతదేశంలో రూపాయి విలువ బాగా తగ్గి సంక్షోభ తీవ్రతను చెబుతున్నది. దీనికి తోడు భారతదేశంలో వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు తగ్గి దిగుమతులపై ఆధారపడడం పెరిగింది. 2017-18లో దేశీయ వంట నూనె,

ఆదేశించింది. ఈ ఒప్పండ వివరాలతో పాటు యూపీవీ, ఎన్డీఎ ప్రభుత్వ కాలంలో విమాన కొనుగోలు ధరలను పోల్చుతూ వివరాలను కూడా అందజేయాలని కోర్చు కోరింది.

రక్షణ రంగ ఉత్పత్తులలో 5 దశాబ్దాలకు పైగా అనుభవం ఉన్న కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ హిందూస్కాన్ విరోసాబ్లీక్స్ లిమిటెడ్ (ప్రోచెప్పెల్) సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, సామర్థ్యశక్తితో సుఖోయ్, మీరజ్ లాంటి యుద్ధ విమానాలను తయారు చేసిన హోల్సు కాదని రిలయెన్స్ డిఫెన్స్ సంస్థను ఎన్నుకోవడం వెనుక ఉన్న ఆంతర్జాం ఏమిటీ? నిజానికి ఈ సంస్కు రిప్రిజీర్టెంల లాంటి చిన్న పరికరాలను తయారు చేసేందుకు కూడా స్థలం, కర్మగారం, పెట్టుబడి లేని పరిస్థితి. మాది ఆశీస్సులతోనే మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం నాగపూర్ దగ్గర మిహెన్లో 289 ఎకరాల స్థలాన్ని ఈ సంస్కు కేటాయించిన విషయం తెలిసినదే. 64 కోట్ల రూపాలకే ఇప్పించడంలో ఎంత అవినీతి, అధికార దుర్యాన్యాగం ఉన్నాయో చెప్పునక్కరలేదు. అంబానికి చెందిన 2జీ స్పెక్ట్రమ్ లాంటి పలు కంపెనీలు, లక్ష్ల కోట్ల మేర అప్పుల్లో కూరుకుపోయి కోలుకోలేని స్థితిలో ఉన్న సందర్భంలో వీరి డిఫెన్స్ సంస్కో ఒప్పండం చేసుకోవడంతో ఎన్నో ప్రశ్నలు తలతుతున్నాయి.

వప్పుధాన్యాలు దిగుమతి చేసుకున్నాం. కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వ్యవసాయాభివృద్ధికి తోడ్పాటునిస్తే ఈ రకమైన దిగుమతులను తగ్గించుకోవచ్చు. ఎగుమతులను పెంచుకోవచ్చు. విలాసవస్తువుల దిగుమతి కూడా విపరీతంగా పెరిగింది. వాటిని ప్రభుత్వం కంట్రోల్ చేయడం లేదు. అవసరమైన దిగుమతులు పట్ల శ్రద్ధ ఉండి ఎగుమతులు పెంచే క్షామి చేస్తే వాణిజ్యలోటును తగ్గించుకోవచ్చు. ఇదంతా మనదేశంలో జరగాల్సిన కృషి. ఇది మన దేశ ఆరోగ్యకరమైన వాణిజ్యానికి సహకారం. అయితే మార్కెట్ అంబో సాప్రూజ్యావాద మార్కెట్ కనుక ఆ వత్తిడిలు, దాడులు లేకుండా ఉండాలంటే ప్రపంచికరణ విధానాల నుండి బయటపడడం ఒక్కటే మార్గం. ఈ దళారీ ప్రభుత్వాలను ఓడించి నూతన ప్రజాస్ాధ్యమిక రాజ్యాన్ని ఏర్పరచకుండా అది సాధ్యం కాదు.

పై నేపథ్యంలో విచక్షణారహితంగా, దూకుడుగా అమెరికా తీసుకుంటున్న నిర్ణయాలు అంతర్జాతీయ సమాజాన్ని యుద్ధాన్యాదాం వైపుకు వడివడిగా నడిపిస్తున్నాయి. సాప్రూజ్యావాద దేశాల మధ్య సాగుతున్న భాగోళిక రాజకీయార్థిక అధివర్ష్య పోటీని, భవిష్యత్తో యుద్ధాన్యా నిలువరించేందుకు అంతర్జాతీయ సమాజం క్రియాశీల ప్రతామ్యాయ ఉద్యమాలకు సిద్ధం కావల్సి ఉంది. వాణిజ్య యుద్ధం వాస్తవ యుద్ధాన్గా పరిణమించకుండా నిలువరించాల్సిన బాధ్యత ప్రపంచ దేశాల ప్రజల ముందున్నది. కార్బుకవర్గ నాయకత్వాని నిర్మాణమయ్యే బలమైన విధానవోద్యమం తక్షణ అవసరంగా ముందుకొచ్చింది. ♦

126 యుద్ధ విమానాలు అవసరముండన్నది రక్షణశాఖ ప్రతిపాదన. 36 యుద్ధ విమానాల కొనుగోలు చేయాలని మాత్రమే కొత్తదీల్లో నిర్ణయించారు. మరొడీల్లో మిగిలిన చెవ్వే యుద్ధ విమానాల తయారీని ఒక సీరిస్ కంపెనీకి అప్పగించి అందులో గౌతమ్ అదానీని ఇండియా పార్ట్ నర్గా చేర్చేందుకు మోదీ పథకం ఉండంటున్నారు. ‘మోదీగారి మేక్షన్ ఇండియా’ ఎవరి అభివృద్ధికి? సాంకేతికత బదలాయింపు, అభివృద్ధి ప్రైవేటు కంపెనీలకేనా?

పాత డీల్ 95% ఫూర్తయ్యింది. పాత డీల్ ప్రకారం ఒక్క యుద్ధ విమానం ఖరీదు 526 కోట్ల రూపా. ఉంది. ఇప్పుడు కొత్త డీల్ ప్రకారం అది 1670 కోట్ల రూపా. అంటే 3 రెట్లు అధనం. ప్రాన్న పర్యటన సందర్భంగా రక్షణమంత్రి పాల్గొన లేదు. మోదీ బ్యందంలో అంబానీ ప్రత్యక్షంగా పాల్గొన్నాడు. ఈ కొత్త డీల్ గురించి రక్షణ మంత్రికి తెలియదు. కేబినేట్ కు కూడా చెప్పలేదు. ఇది మోదీ ఏకపక్షంగా తీసుకున్న నిర్ణయం. కాంట్రాక్టర్ ను, సబ్ కాంట్రాక్టర్ ను మార్చాలంటే కూడా ప్రభుత్వ అనుమతి తీసుకోవాలనే మార్గదర్శకాలను మోదీ కాలరాసివేస్తూ హోల్సు తీసి రిలయోన్ సంస్థను ఎంపిక చేసాడు.

భారత రక్షణ రంగ వ్యవస్థ రాజకీయ అవినీతితో కార్బోరేట్ శక్తుల ప్రాబల్యానికిలోనై దేశ సార్వభౌమత్వానికి ప్రమాదం ఏర్పడుతున్నది. రక్షణ రంగాన్ని ప్రైవేటీకరించడం వలన కలిగే దుష్పరిణామాలను కళ్ళకు గడుతూ వెలుగు చూస్తున్న ఈ కుంభకోణాన్ని వ్యతిరేకించాల్సిందే.

రాఫెల్ ఒప్పందంపై ఆరోపణ, ప్రత్యారోపణలు, మీదియా కథనాలు దేశ రాజకీయాలపై బిలమైన ప్రభావాన్ని వేస్తున్నాయి. 5 రాప్లైల్లో అసెంబ్లీ ఎన్నికలు జరిగి బీసేపీ 3 రాప్లైల్లోని అధికారం కాంగ్రెస్ చేజికీంచుకున్న పరిశీలనల్లో ఫెదరల్, సెక్యులర్ ప్రంటల నేర్పించే జిమ్మీకులు నడుస్తున్న సమయంలో, త్వరలోనే సార్వజ్ఞత ఎన్నికలు ఉన్నందు వలన కూడా రాఫెల్ డీల్ ప్రముఖమైనదిగా మారుతున్నది. అవినీతిని అంతముందిస్తామని ప్రగల్భాలు పలికిన ప్రధాని మోదీ మెడకే అవినీతి ఉచ్చు బిగుసుకుంటుంది.

రాఫెల్ కుంభకోణాన్ని విచారించేందుకు సిద్ధపడుతున్న సీబీఐ చీఫ్సు అర్థాంతరంగా అర్థాత్ ఆర్డర్లతో తొలగించడాన్ని, కేంద్ర సంస్థలను మోదీ రాజకీయాలకు పొవులుగా వాడుకోవడాన్ని అందరూ ప్రతిస్తున్నారు. సుపీం కోర్టులో కేసులు వేయడంతో పాటు జాయింట్ పార్లమెంటర్ కమిటీ (జేపిఎస్) వేసి విచారణ జరపాలని కోరుతున్నారు.

ఈ డీల్ విషయంలో ప్రధానిమోదీ, రక్షణశాఖ మాజీ మంత్రి మనోహర్ పారికర్లు అధికార దుర్మినియోగానికి పాల్పడ్డారని అభియోగాలున్నాయి. ప్రాన్న నుండి 36 రాఫెల్ యుద్ధ విమానాలు కొనుగోలు చేస్తున్నట్లు 2015 ఏప్రిల్ 10న మోదీ ప్రకటించాడు. అప్పుడే అంబాని సంస్థ (ఆర్డీఎల్), ప్రైంచి కంపెనీ (డస్పాల్ ఎవియేషన్) ల మధ్య జాయింట్ వెంచర్గా ఏర్పాటయ్యాందుకు ఆఫ్సెట్ పార్ట్ నర్ ఒప్పందం జరిగింది. మోదీ ప్రకటనకు 12 రోజులు ముందు మాత్రమే ఆర్డీఎల్ ఒక కంపెనీగా రిజిస్టర్ అయ్యింది. అప్పటికి కొత్తగా పుట్టిన శిశువుకు స్థలం కూడా లేదు.

జంకా పొత్తిళ్ళలోనే (కాగితాల్లోనే) ఉంది. ఈ కంపెనీకి ఏమీ లేవు ఒక్క మోదీ ఆశీస్సులు తప్ప.

రాఫెల్ యుద్ధ విమానాల కొనుగోలు వ్యవహోరాన్ని 2007 నుండి నేటి వరకు క్లెప్టంగా ధర్యాప్త జరిపితే పాలకవర్గాల అవినీతి లోతు స్పష్టం అవుతుంది. బీసేపీ అవినీతి వ్యతిరేకత ఎంతో కూడా నిగ్గితేలుతుంది. కానీ సుప్రింకోర్టు ఆపని చేయలేదు.

సుప్రింకోర్టు తీర్పులో పేరొప్పు అంశాలు, ఒకదానితో ఒకటి పొనగటం లేదు. ఇలాంటి పొనగని అంశాలతో ఉన్న సుప్రిం తీర్పు పరిశీలన్నే ఈ మొత్తం వ్యవహరంలో మోదీ ప్రభుత్వ విధానాలకు సుప్రింకోర్టు తీర్పు భిన్నంగా ఉండదు. ఐవన్టి ఏకగ్రీవ నిర్ణయం ప్రకారమే రాఫెల్ యుద్ధ విమానాల ధరలను నిర్ణయించినట్టు సుప్రింకోర్టు కేంద్రం చెప్పిన మాటల్లో ఏ మాత్రమూ నిజం లేదని తెలింది. రాఫెల్ ఒప్పందం వెనుక దాగి ఉన్న దొల్తతనాన్ని కారవాన్ మూగజ్జన్ ఒక కథనంలో వెలువరించింది. అందులో వాయుసేన కోసం 36 యుద్ధ విమానాల కొనుగోలు ధరల విషయంలో తొలుత ప్రకటించిన, అభరుకు భరారుకు చేసిన ధరలకు పొంతన లేకుండా ఉండని ఐవన్టిలోని కొందరు సభ్యులు అనంత్పుటి వ్యక్తం చేసినట్టు కారవాన్ వెల్లడించింది. 2016లో కుదిరిన ఈ ఒప్పందంలో 36 విమానాలకు బెంచ్మార్క్ ధరను దాదాపు 41.527 కోట్లుగా చూపించారు. కానీ, తుది ధర దాదాపు 63 వేల కోట్లుగా నిర్ణయించడంపై ఐవన్టిలో అభ్యంతరం వెలువడింది. బెంచ్ మార్క్ ధర కన్నా దాదాపు 21,500 కోట్లు పెంచడం సమంజసం కాదని కొందరు సభ్యులు తేల్చి చెప్పారు.

ప్రాన్స్ లోని దస్పాల్ కంపెనీతో ఒప్పందానికి నంబంధించి ఐవన్టిలోని ఆరుగురి సభ్యుల్లో నలుగురు సభ్యులు దాదాపు 10 అభ్యంతరాలను లేవనెత్తారు. అవి 1. రాఫెల్ విమానాల కొనుగోలకు సంబంధించి బెంచ్మార్క్ ధరకు, చివరి ధరకు భారీ తేడా ఉంది. 2. దస్పాల్ ఎవియేషన్ కంపెనీ నుంచి, పర్మార్క్ బ్యాంకు నుంచి గ్యారంటీని తీసుకోలేదు. పైగా విమానాల దెలీవరీ కంపే ముందే పెద్ద మొత్తంలో అడ్వైస్ ముట్జెప్పేందుకు భారత ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. ప్రాన్స్ ప్రభుత్వం నుంచి గానీ, దస్పాల్ నుంచి గానీ ఎలాంటి ఆర్థిక భద్రతా ఒప్పందాన్ని చేసుకోకుండా అడ్వైస్ ముట్జెప్పుడం సరైంది కాదు. 3. రాఫెల్ విమానాల దెలీవరీ పెద్దుల్ మెరుగ్గా ఉంది. 4. దస్పాల్ ఎవియేషన్ కంపెనీ నుంచి గానీ, దస్పాల్ నుంచి గానీ ఎలాంటి ఆర్థిక భద్రతా ఒప్పందాన్ని చేసుకోకుండా అడ్వైస్ ముట్జెప్పుడం సరైంది కాదు. 5. రాఫెల్ విమానాల దెలీవరీ పెద్దుల్ మెరుగ్గా ఉంది. 6. 126 యుద్ధ విమానాల కొనుగోలు ఒప్పందంలోని 20 శాతం డిస్ప్యూట్ ఆఫ్రెన్సు సైతం పక్కన బెట్టారు. 7. భారత యుద్ధ విమానాల సగటు ధర కంటే ఎక్కువ విలువతో రాఫెల్ ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకున్నారు. 8. భారత్కు నిర్మిత సమయంలో రాఫెల్ విమానాలను దెలీవరీ

చేయడానికి దస్సాల్ట్ సిద్ధంగా లేదు. 9. దస్సాల్ట్ కంపెనీ ఆర్థిక ఘలితాలే దీన్ని గ్రూప్ కరిస్తున్నాయి. 10 దస్సాల్ట్ కంపెనీ రాఫెల్ విమానాల తయారీ కోసం ఖతార్, ఈజిప్పులతో తక్కువ ధరకే ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకున్నది. కానీ, భారత్ విషయంలో మాత్రం ఎక్కువ ధరకు తయారు చేయడానికి మొగ్గు చూపదం గమనార్థం.

ధరలకు సంబంధించిన మంత్రిత్వశాఖ అభిప్రాయాన్ని పరిగణలోకి తీసుకోలేదను అంశాన్ని సుప్రీంకోర్పు పట్టించుకోకపోగా ఈ విషయాన్ని కనీసం పరిశీలించడానికి కూడా ఎందుకు నిరాకరించినప్పుడి చర్చనీయంశంగా మారింది. రెండు సార్ఫోమత్తుం కలిగిన ప్రభుత్వాల మధ్య కుదిరిన ఒప్పందం కాదను న్యాయశాఖ, రక్షణ శాఖ అభ్యంతరాలపై సుప్రీంకోర్పు దృష్టి సారించలేదు.

ఏ వార వివాదానికైనా సర్వోన్నత న్యాయస్థానం తీర్చుతే ముగింపు రావాలి. నెలల తరబడి రగులుతున్న రాఫెల్ యుద్ధ విమానాల వివాదానికి సంబంధించిన వ్యాజ్యంలో సుప్రీంకోర్పు డిసెంబర్ 14న ఇచ్చిన తీర్చులో అలా జరగలేదు. దేశమంతా సాధారణ పరిశీలకులకు కనిపించిన ఉల్లంఘనలు సుప్రీంకోర్పుకు కనిపించలేదు. సుప్రీంకోర్పు వాస్తవాలను పరిగణలోకి తీసుకుని, న్యాయపరమైన విశేషణ చేయలేదు. అత్యాన్నత న్యాయస్థానం హడాపుడిగా విచారణ తంతు ముగించింది. సున్నితమైన దేశభద్రతపై రాజీపడబోమని పేర్కాన్న కోర్పు తమ విచారణలో చేసిన పరిశీలనలు, సాగిన వాదనలను బట్టి రాఫెల్ ప్రక్రియలో సందేహించడానికి, కోర్పు జోక్యానికి అవసరమైన బలమైన కారణాలూ కనిపించలేదని పేర్కానడం శోచనీయం.

‘రాఫెల్ యుద్ధ విమానాల కొనుగోలు నిర్మాయక ప్రక్రియలో అనుమానించదగ్గ అంశాలు లేవు’ అంటూ మోదీ సర్కార్ క్లీనిచిట్ ఇచ్చింది. ఈ వివాదం సమసిషోనూ లేదు. సత్యం వెలికి రాసూలేదు. ప్రజల అనుమానాలు తీరసూలేదు. అనేక ప్రశ్నలను నిప్పత్తి చేయకుండానే లోతైన విచారణకు ఆదేశించకుండానే సుప్రీంకోర్పు తీర్చు ముగిసింది.

20 స్ఫోడనలకు పైగా ఐదవ జనరేషన్ యుద్ధ విమానాలను పారుగుదేశాలు మన సరిహద్దులో ఏర్పాటు చేసుకున్నట్లు సుప్రీంకోర్పు తీర్చులో పేర్కాంది. అయితే, రక్షణ రంగ నిపుణులు అటువంటిదేవీ తీర్చు ముగిసింది.

లేదని సృష్టం చేసున్నారు. సుప్రీంకోర్పు వ్యాఖ్యలు ప్రభుత్వం సమాచారంపైనే ఆధారపడి చేసినట్టతే, ఈ విషయంలోనూ ప్రభుత్వం కోర్చును తప్పుడోవ పట్టించినట్టే అవసుంది.

గతంలో వలు సందర్భాల్లో సంయుక్త పార్లమెంటరీ కమిషన్ (జేపీఎస్) దర్యాపును కోరిన బీసేపీ, రాఫెల్ దగ్గరకాచేసిన పరిషత్తులో డిసెంబర్ 14న ఇచ్చిన తీర్చులో అలా జరగలేదు. దేశమంతా సాధారణ పరిశీలకులకు కనిపించిన ఉల్లంఘనలు సుప్రీంకోర్పుకు కనిపించలేదు. సుప్రీంకోర్పు వాస్తవాలను పరిగణలోకి తీసుకుని, న్యాయపరమైన విశేషణ చేయలేదు. అత్యాన్నత న్యాయస్థానం హడాపుడిగా విచారణ తంతు ముగించింది. సున్నితమైన దేశభద్రతపై రాజీపడబోమని పేర్కాన్న కోర్పు తమ విచారణలో చేసిన పరిశీలనలు, సాగిన వాదనలను బట్టి రాఫెల్ ప్రక్రియలో సందేహించడానికి, కోర్పు జోక్యానికి అవసరమైన బలమైన కారణాలూ కనిపించలేదని పేర్కానడం శోచనీయం.

‘రాఫెల్ యుద్ధ విమానాల కొనుగోలు నిర్మాయక ప్రక్రియలో అనుమానించదగ్గ అంశాలు లేవు’ అంటూ మోదీ సర్కార్ క్లీనిచిట్ ఇచ్చింది. ఈ వివాదం సమసిషోనూ లేదు. సత్యం వెలికి రాసూలేదు. ప్రజల అనుమానాలు తీరసూలేదు. అనేక ప్రశ్నలను నిప్పత్తి చేయకుండానే లోతైన విచారణకు ఆదేశించకుండానే సుప్రీంకోర్పు తీర్చు ముగిసింది.

ఓటాన్ ఎకొంట్ బడ్జెట్ సమావేశాల ముగింపు రోజున హడావిడిగా కాగ్ (సీఎస్) యూపీవి కంటే ఎన్డీవి ప్రభుత్వం కుదుర్చుకున్న విమాన ధర చౌక అని ప్రకటించింది. అవినీతిలో ధరల అంశం చిన్నది మాత్రమే. ఇవిమీ మోదీ అవినీతిని లేదని చెపులేదు. అయినా సత్యం వెలుగుచూస్తుందను నమ్మకం లేదు. పాలకుల అవినీతిని బయటపెట్టేది ప్రజాపోరాటాలే. అవినీతి పాలనకు అంతం పలికేది కూడా ప్రజా ఉద్యమాలే. ♦♦♦

(....16 పేడ కులాలు)

కేంద్రంలోని మోదీ ప్రభుత్వం ఫీబ్రవరి ఒకటిన ప్రవేశపెట్టిన ఓటర్ ఆన్ అకొంట్ బడ్జెట్లో ప్రజాకర్షక పథకాలు ప్రకటించింది. భారీ మేజారిటీతో గెలివిన మోదీ ప్రభుత్వం నాలుగున్నర సంవత్సరాలు పూర్తి నిర్దిక్షుం వహించి చివరి 3 నెలల కోసం ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్లో 25 కోట్ల కుటుంబాలకు ఆర్థిక ప్రయోజనాలు చూపించింది. 12 కోట్ల మంది రైతులకు 6 వేల రూఱాల చొప్పున 3 విడతలుగా ఇప్పుడం, 3 కోట్ల మంది మధ్యతరగతి ఉద్యోగులకు ఆదాయపు పన్ను పరిమితి నుండి తొలగింపు, 10 కోట్ల మంది అసంఘటిత కార్బూకులకు 3వేల రూఱా పించన అందించడం చేసున్నారు. ఎన్నికల బడ్జెట్గా రూపుదిర్చుకున్న ఈ బడ్జెట్ను మోదీ

త్రైలర్ మాత్రమైనని అంటున్నారు. గెలివిస్తే భారీ చిత్రమే చూడవచ్చని అంటున్నారు. టైతలు, ఉద్యోగులు, అసంఘటిత కార్బూకులు బతికే ఉన్నారని మోదీ సర్కార్ క్లీనిచిట్ ఇచ్చిన విమాన ధర చౌక అని ప్రకటించింది. అవినీతిలో ధరల అంశం చిన్నది మాత్రమే. ఇవిమీ మోదీ అవినీతిని లేదని చెపులేదు. అయినా సత్యం వెలుగుచూస్తుందను నమ్మకం లేదు. పాలకుల అవినీతిని బయటపెట్టేది ప్రజాపోరాటాలే. అవినీతి పాలనకు అంతం పలికేది కూడా ప్రజా ఉద్యమాలే. ♦♦♦

రాజ్యంగ విరుద్ధంగా మోదీ ప్రభుత్వం ఆర్బీబి స్వయంప్రతిపత్తి హరింపు

ఆర్బీబి ప్రధాన పాత విత్త నియంత్రణ (మానిటరీ రెగ్యులేషన్). అంతేగాక ఆర్థిక వ్యవస్థ కుదురులకు లోనెనప్పడు తనవద్ద ఉన్న విత్త నిల్వల బలంతో దేశ ఆర్థిక పరిస్థితిని ప్రమాదపు అంచులకు చేరకుండా నిలువరించడం. ‘ఆర్బీబి’ ప్రవేశికలో బ్యాంకు ప్రాధిమిక విధి విధానాలను ఈ విధంగా ప్రస్తావించారు: బ్యాంకు నోట్లు వితరణను క్రమబద్ధికరించడం, ద్రవ్య నిల్వలను కాపాడుకుంటూ దేశ ద్రవ్య స్థిరత్వాన్ని సాధించడం, మొత్తానికి డబ్బు చలామణి, రుణ వితరణ వ్యవస్థలను ఆత్యంత వెరుగైన రీతిలో నిర్వహించడం.

మోదీ ప్రభుత్వం ఆర్బీబిని బలహీనపరచడానికి పూనుకున్నది. ద్రవ్య విధానచుటం (ఐసీఎఫ్) ఏర్పాటు చేసి ఆర్బీబి అధికారాలు తగ్గించడం, ఆర్ఎన్వెన్ శక్తిల్చి జొప్పించడం ద్వారా తమ కంట్రోల్సు నెలకొల్పడం చేస్తుంది. మిత్రవాద ఫాసిస్ట్ పద్ధతుల్లో ముందుగా ఆర్బీబి లాంటి సంస్థలను నాశనం చేయడమే లక్ష్మంగా పనిచేస్తున్నది. ఇటువంటి విధానాల వలన దేశానికి, ప్రజలకు పెద్ద నష్టమే జరగలోతున్నది.

రిజర్వు బ్యాంకు సర్వ స్వాతంత్ర సంస్థమే కాదు. అది కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చెందిన సంస్థే! ఇక్కడ ప్రత్యేక్యాలుగా కనిపిస్తున్న శక్తులు రెండూ అస్వాతంత్ర ఆర్థిక శక్తులే. ఒకటి ఆలిత పెట్టుబడియారుల కొమ్యూకాస్తా వారి తక్షణ ప్రయోజనాలను నెరవేర్చే బాధ్యత కలిగి ఉంటే, రెండో పక్షం అంతర్జాతీయ ద్రవ్య పెట్టుబడి (ప్రైవేట్ కాపిల్) ప్రయోజనాలు ఈదేర్చే బాధ్యత కలిగి ఉంటుంది. మొత్తంగా చూస్తే భారతదేశ ఆర్థిక అస్వాతంత్ర వ్యవస్థ భారతదేశ ప్రజలకు కాకుండా అంతర్జాతీయ పెట్టుబడికి జవాబుదారుగా, గులాముగా ఉంటుంది. ఇది నయా ఉదారవాద పరిధిలోనే కొట్టుమిట్టాడుతూ ఉంటుంది. అందుకే రిజర్వు బ్యాంకు నిర్వహణలోనూ, కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక వ్యవస్థ నిర్వహణలోనూ నియమించబడే సలహాదారులూ, ఆర్థిక ప్రవీణులంతా ఖచ్చితంగా ఈ ఉదారవాద మూనలో నుండే వచ్చినవారై ఉంటారు, అలా ఉండితీరాలి.

సామ్రాజ్యవాద ప్రవంచీకరణ విధానాలు 1990 దశకంలో అమలులోకి వచ్చాక వరల్డ్ బ్యాంకు, ఐమ్సెఎఫ్లు అంతర్జాతీయ ద్రవ్య పెట్టుబడి ప్రయోజనాలకు, అవసరాలకు అనుగుంటా ప్రతిశేషంలోను కేంద్ర బ్యాంకులకు ‘స్టోప్’ ఉండాలని దిమాండ్ చేస్తున్నాయి. ప్రజాప్రయోజనాల రీత్యా రిజర్వు బ్యాంకుపై సామాజిక నియంత్రణ ఉండాలని సామాజిక నియంత్రణలో పార్లమెంటరీ పర్యవేక్షణ అంతర్వాగంగా ఉండాలని ప్రజలకు జవాబుదారీగా ఉండాలని భావించే ప్రజాతంత్ర శక్తులు వరల్డ్ బ్యాంకు, ఐమ్సెఎఫ్ల డిమాండ్ ను వ్యతిచేస్తున్నాయి. ప్రవంచీకరణ విధానాలు అమలు జరుగుతున్నప్పుడు అంతర్జాతీయ ద్రవ్య పెట్టుబడి ప్రయోజనాలు నెరవేర్చడమే కేంద్ర బ్యాంకులు చేస్తున్నాయి.

ఇప్పటి వరకు రిజర్వు బ్యాంక్ తన విధుల్లో భాగంగా

ద్రవ్యవరపతి విధానాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వ జోక్యం లేకుండా ప్రకటిస్తోంది. 2016లో మోదీ ప్రభుత్వం ముగ్గురు సభ్యులతో ద్రవ్యవరపతి విధాన సమీక్ష కమిటీ (బసీఎఫ్)ను ఏర్పాటుచేసింది. ఇది ఆర్బీబి స్వతంత్ర విధానానికి గండికొట్టింది. ఆర్బీబి దగ్గర ఉన్న నిధులన్నింటినీ బడ్జెట్ కోసం, ప్రవ్యాలోటు భర్తీ కోసం ఐదిలీ చేయాలన్న కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి అరుత్ జ్ఞాత్ డిమాండ్ ను ఆర్బీబి వ్యతిచేసింది. గత 4సంాల మోదీ పాలనాకాలంలో నుమారు 2 1/2 లక్షల కోట్ల రూా. ఆర్బీబి డివిడెండ్ రూపంలో ఇచ్చింది. ప్రస్తుతం ఉన్న నిల్వలు (వచ్చిన లాభాల్లో మిగిలిన సగం) కేంద్రానికి ఇప్పుడం సాధ్యం కాదని ఆర్బీబి తేల్చి చెప్పింది. ఒకవేళ సంక్షేభాలు వస్తే వాటి నుండి బయటవడేందుకు వీలగా లాభాల్లో సగభాగం తనవద్ద ఉంచుకోవడం సభజేనని ఆర్బీబి వాదిస్తున్నది.

అగ్రహించిన కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ ఆర్బీబి-1934 చట్టంలోని సెక్షన్-7ను ఉపయోగించి మొదటి సారి కేంద్రం ఆదేశాలను పాలించేలా చేయడంతో ఆర్బీబి స్వతంత్రత అంశం ఇప్పుడు వివాదంగా మారింది. ఆర్బీబికి మోదీ ప్రభుత్వానికి మర్యాద వివాదానికి దారితీసిన మరో అంశం. వడ్డిరేట్లు తగ్గిస్తే ద్రవ్యోల్పణం పెరుగుతుంది కనుక వడ్డిరేట్లు తగ్గించడాన్ని ఆర్బీబి వ్యతిచేస్తున్నది.

ప్రవ్యోల్పణం నియంత్రణ ప్రధానం అని ఆర్బీబి అంటే వడ్డిరేట్లు తగ్గించాల్సినదని ప్రభుత్వం పట్టు పడుతున్నది. 10.5 లక్షల కోట్లు రూపాయల నష్టాలతో ప్రభుత్వరంగ బ్యాంకులున్నాయి. తిరిగిరాని బకాయల సమస్యతో కొట్లుమిట్టాడుతున్నాయి. దీనికి ఆర్బీబి అలనత్వానే కారణమని ప్రభుత్వం అంటుంది. ప్రభుత్వరంగ బ్యాంకులపై ఆర్బీబికి అధికారాలు లేనపుడు. మేమెలా నియంత్రిస్తో అని ఆర్బీబి అంటుంది. ఆశ్రిత కార్బోరేటు నంఫలకు బ్యాంకులు రుణాలు ఇచ్చేలా చేసింది, వాళ్ళు చెల్లించకపోతే రద్దుచేసి వారికి లాభం చేకూరేలా చేసేది కూడా పాలకపర్మాలేనేది స్పష్టం.

విదేశీ నల్లధనాన్ని రప్పించడం శుద్ధ సోదని తేలిపోయింది. పెద్దనోటు రద్దు (దిమోనిటెజ్సెన్) బుదగ పేలిపోయింది. ‘జీఎస్టీ’ రాబడి చిక్కుల్లో పడింది. బ్యాంకుల మొండి బకాయల విశ్వరూపం దాల్చాయి. ఇప్పుడు కాత్తగా మోదీ గారి ‘ముద్ర యోజన’ ద్వారా ఇచ్చిన అప్పులు చాలా మట్టుకు తిరిగి వచ్చేవి కావని, ఇప్పుడున్న మొండి పద్ధుల భాతాకు అదనంగా ఇంకో 11,000 కోట్లకు పైనే వచ్చి చేరేవేని రిజర్వు బ్యాంకు తాజాగా ఎరజెండా హెచ్చరిక చేసింది. ‘పిల్చర్డిఎఫ్సెన్’ వంటి నాన్ బ్యాంకింగ్ పైనాన్యిల్ కంపెనీలు బడా గొట్టాలా మోసపూరిత సంఘలుగా మారిపోయి, బోర్డులు తిప్పేసి, లక్షల కోట్ల ప్రజాధనం దోచేశాయి. బ్యాంకులకు ఎగునామం పెట్టిశాయి. బ్యాంకులను వేల కోట్లకు ముంచి దేశం నుండి పారిపోయిన నీరవ్ మోదీలు, విజయ్ మాల్యాలు ఒకెత్తుయితే, బ్యాంకులకు లక్షల కోట్లు ఎగునామం పెట్టిన వేలాది బడా బాబులు

ದೇಶಂಲೋನೆ ಗೂಡುಕಟ್ಟುಕುನಿ ದಿಲಾಸಾಗಾ ವಿಲಾಸಾಲು ಚೇಸುಕುಂಟುನ್ನಾರು. ಇನ್‌ಪ್ರಾಫ್ರೆಕ್ಟ್‌ಕ್ರೀಟ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಲ್ಲೋ ಅಂದಿನಕಾಡಿಕಿ ದೋಚುಕುನಿ ಇವುದು ಫಂಡ್ಸ್ ಕರುವನು ನಿಲಿವಿವೇಸಿನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಲು ಲೆಕ್ಕತುಮಿಂಚೆ ಉನ್ನಾಯಿ.

ಅರ್ಬೀಷ ಸ್ವಾರ್ಥಂ ಪ್ರತಿಪತ್ತಿನಿ ದೆಬ್ಬಾತೀಯದಂ ದ್ವಾರಾ ಆಗ್ರಹಿತ ಪೆಟ್ಟುಬಿಡ್ದೆ ದಾರುಲಕು, ಆ ನಂಧಿಲಕು ಅನುಗುಣಂಗಾ ನೇವಲಂದಿನಚೆಂದುಕು ಮೊದೀ ಪ್ರಭುತ್ವಂ ಸಿದ್ಧಪಡುತ್ತನ್ನಾದಿ. ಲಕ್ಷಲ ಕೋಟ್ಟು ರೂಪಾಯಲು ಎಗನಾಮಂ ಪೆಟ್ಟಿನ ಕಾರ್ಪೂರೆಲ್ ಸಂಸ್ಥಳಕು ತಿರಿಗಿ ರುಣಾಲು ಇವೆಸ್ತುಂದಿ. ಅರ್ಬೀಷ ಚೇಪಟ್ಟಿನ ಸತ್ಯರ ದಿದ್ದಭಾಟುನು ಅಡ್ಡತುಂಟುನ್ನಾದಿ. ಲಕ್ಷಲಕೋಟ್ಟು ರೂಪಾಯಲನು (ರಿಜರ್ವ್ ಉಂಟುಕುಂಡಾ) ಡಿವಿಡೆಂಡ್‌ಲ ರೂಪಂಲೋ ಪ್ರಭುತ್ವ ಖಜಾನಾಕು ಬಿಡೀ ಚೇಯಾಲನಿ ಒತ್ತಿದಿ ಚೇಸ್ತುಂದಿ. ಚಟ್ಟ ವಿರುದ್ಧಂಗಾ ಪ್ರಭುತ್ವಂ ವ್ಯವಹಾರಿಂಘದಾನ್ನಿ ಪ್ರಶ್ನಿಂಚಿನಂದುಕು ಅರ್ಬೀಷ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಸುಖಿತ್‌ಕೆಟ್ ಮೊರ್ನು ಶಾಲಗಿಂಬಿಂದಿ. ಆ ಸ್ಥಾನಂಲೋಕಿ ಸಂಖ್ಯಾಪರಿವಾರ್ಕು ಚೆಂದಿನ ಗುರುಮೂರ್ತಿನಿ ಪಾರ್ಟ್‌ಟೆಂ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಾ ನಿಯಮಿಂಚಿಂದಿ. ಈ ನಿಯಂತ್ರಣೆ ಚರ್ಚಾಲು ವ್ಯತ್ಯಿರೇಕಿಂಬಿನ ಮರ್ಕ ಅರ್ಬೀಷ ಗವರ್ನರ್‌ನು ತಪ್ಪಿಂಚಿಂದಿ. ಸ್ವಂತಕಾರಣಾಲ ವಲನ ರಾಜೀನಾಮಾ ಚೇಸ್ತುನ್ನಿಲ್ಲು ಉತ್ತಿಷ್ಠಿತ ಪರ್ಫೆಲ್ ಚೆಪ್ಪಿನ ವಿಷಯಂ ವೆನುಕ ನಿಜಾಲು ಸುಸ್ವಾಪ್ತಮೇ. 2016 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2 ನಿಂದ ರಘುರಾಮ್ ರಾಜನ್ ರಾಜೀನಾಮಾ ವೇಸಾಕ ಆ ಸ್ಥಾನಂಲೋ ನಿಯಮಿಂಚಬಡಿನ ಪರ್ಫೆಲ್ ಮೊದೀಕಿ ಅನುಕೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಯಿನಾ ಕೂಡಾ ಏ ಮಾತ್ರಂ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಸಂದರ್ಭಾಸ್ಥ ರುಣಾಲು ಪ್ರಭುತ್ವಂ ಇವೆಸ್ತಿಂಬಿ ಪ್ರಭುತ್ವಮೇ ಜಾತಿಯ ಬ್ಯಾಂಕುಲನು ನಿಸ್ಪರ್ಹಯ ಸ್ಥಿತಿಲೋಕಿ ನೆಟ್ಟಿಂದಿ. ಅರ್ಬೀಷ ಪಾತ್ರನು ಕುದಿಂಚಿಂದಿ. ಕನೀಸಂ ನೋಟ್‌ಲು ರದ್ದು ವಿಷಯಂಲೋ ಕೂಡಾ ಅರ್ಬೀಷ ಪ್ರಕಟನ ವೆಲುವಡಿದ್ದು. ಅಂತಾ ಮೊದೀಗಾನೇ ನಡಿಂಚಿಂದಿ. ಚಿವರಿಕಿ ಯಾವತ್ತು ನಗದು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚೇರಡಂತೋ ನಲ್ಲಿಂದ ವನಿವಿಟ್ಲೆದಿನ, ಮೊದೀವಿ ಅನ್ನೀ ಪ್ರಗಲ್ಭಾಲನಿ, ನೋಟ್‌ರದ್ದು ಪೆದ್ದ ತಪ್ಪಿರಮನಿ ತೇಲಿಪೋಯಿಂದಿ.

ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಭುತ್ವಾನಿಕಿ, ಅರ್ಬೀಷಕಿ ಮಧ್ಯ ಗತಂಲೋ ಕೂಡಾ ವಿಭೇದಾಲನ್ನಾಯಿ. ರಾಜೀನಾಮಾಲು ಚೇಸಿನ ಗವರ್ನರ್‌ರ್ಲು ಕೂಡಾ ಉನ್ನಾರು. ಯಾವೀವಿ ಹಾಯಾಂಲೋ ಕೂಡಾ ಏಕೀಭಾವಂ ಕುದರನಿ ಅಂಶಾಲನ್ನಾಯಿ. ಪ್ರಸ್ತುತಂ ಅರ್ಬೀಷ ಪಾತ್ರನು ನಾಮಮಾತ್ರಂ ಚೇಸ್ತೂ, ಆದೇಶಾಲು ಪಾಲಿಂಚೆ ವಿಧಂಗಾ ಚೇಸುಕೋವದಂಲೋನೇ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂದಿ. ಅಲ್ಲ ವಡ್ಡಿರೆಟ್‌ಲು ತಗ್ತಿಸ್ತೇ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯೇಲ್ಲಾಂ ಪೆರಿಗಿಪೋತುಂದನಿ ಅರ್ಬೀಷ ಅಂತುನ್ನಾದಿ. ಪ್ರಭುತ್ವರಂಗ ಬ್ಯಾಂಕುಲ್ಲೈ ಪ್ರಭುತ್ವಾನಿಕೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಉಂಡಗಾ ಮೊಂದಿಬಾಯಿಲ ವಿಷಯಂಲೋ (10.5 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿರೂಬಾ) ಅರ್ಬೀಷ ಅಲಸತ್ವಂ ಕಾರಣಮನಿ ಅರ್ಬೀಷಿಂದಂ, ತಪ್ಪನು ಅರ್ಬೀಷವೈ ನೆಟ್‌ಡಿಫೆಲ್. ಕೇಂದ್ರಂ ಆದೇಶಾಲು ಲೇನಿದೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಬೋರ್ಡುಲು ಒಕ್ಕ ಅಡುಗುಕೂಡಾ ಮುಂದುಕು ವೇಯಲೇವು. ಪ್ರಭುತ್ವಂ ತನ ಲೋಪಾನ್ನಿ ಅರ್ಬೀಷ ಮೀದ ನೆಡುತುಂದಂಟುನ್ನಾರು.

ದೇಶಂಲೋ 21 ಪ್ರಭುತ್ವರಂಗ ಬ್ಯಾಂಕುಲಂಡಗಾ, 11 ಬ್ಯಾಂಕುಲೋ ಪೀಸೀವಿ ನಿಬಂಧನಲು ಪ್ರಕಾರಂ ಅರ್ಬೀಷ ಅಂಕ್ಲು ವಿಧಿಂಚಿಂದಿ. 1. ಮೂಲಧನ ನಿವೃತ್ತಿ (ಸೀವೆಆರ್), 2. ನಿರ್ದಾಕ ಆಸ್ತಿಲು (ಎನ್‌ಪೀ‌ವಿ), 3. ಆಸ್ತಿಲೈವೈ ಆದಾಯವ್ಯಯಾಲು (ಅರ್ಬೀಷ) ಈ ಮೂಡಿಂತೋ ದೇನಿಲೋ ವಿಫಲಮೈನಾ ಅರ್ಬೀಷ ಅಂಕ್ಲು ವಿಧಿಸ್ತುಂದಿ. ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಭುತ್ವಂ ಜೋಕ್‌ಕ್ಯಂ ಚೇಸುಕುನಿ ಮೂಲಧನ ನಿವೃತ್ತಿ ವಿಷಯಂಲೋ ಮಾತ್ರಮೇ ಅಂಕ್ಲು ವಿಧಿಂಚಾಲಂಟುನ್ನಾದಿ.

ಅಂತರ್ಜಾತಿಯಂಗಾ ಕ್ರೂಡ್ ಆಯಲ್ ಧರಲ ಹೊಮ್ಮತಗ್ಗುಲು, ದಾಲರ್ಟೋ ರೂಪಾಯಿ ಮಾರಕಂ ವಿಲುವ ತೀವ್ರಂಗಾ ಪತನಂ ಕಾವಡಂ, ನಿರ್ದಾಕ ಅಸ್ತುಲ ವಲಸ ಬ್ಯಾಂಕುಲು ಖಾತೀಕಾವಡಂ ಲಾಂಬಿ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಾಲತೋ ಕೇಂದ್ರಂ ತೀವ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಲ್ಲೋ ಚಿಕ್ಕತುನ್ನಾದಿ. ಅರ್ಬೀಷ ನಿಧುಲ ನುಂಡಿ ತೀಸಿ ಆ ದಿವಾಳಾತೀಸಿನ ಬ್ಯಾಂಕುಲನು, ನಾನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಪ್ರೈಸ್‌ನ್ ಕಾರ್ಪೂರೆವೆಸ್ಟನು ಗಟ್ಟಿಕ್ಕಿಂಬಾಲನಿ ಪ್ರಭುತ್ವಂ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾನ್ನಾದಿ. ಅರ್ಬೀಷ ಆ ಬ್ಯಾಂಕುಲನು, ನಾನ್‌ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸಂಧಿಲನು ಚಕ್ಕದಿಷ್ಟುಕುನೆಂದುಕು ಅಲ್ಲಿಮೇಟ್‌ಮ್ ಇವ್ವಡಂ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಭುತ್ವಾನಿಕಿ ಬೊತ್ತಿಗ್ ನಷ್ಟದಂ ಲೇದು.

ಇಂವೆಲ ಕೊನ್ನಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕುಲ ದಿವಾಳ ತರ್ವಾತ ಬ್ಯಾಂಕುಲ ರುಣಾಲ ಮೀದ ಅಂಕ್ಲು ಪೆಟ್ಟಿಂದಿ. ಚಿನ್ನ ಮಧ್ಯ ತರಹೋ ಪರಿಶಮಲು, ಸೂಕ್ತ ರುಳ ಕಂಪೆಸೀಲುಕು ನಿಧುಲ ಅಂದುಭಾಟುಲೋಕಿ ತೇವಾಲನ್ನು ಪ್ರಭುತ್ವ ಸೂಚನನು ಅರ್ಬೀಷ ಅಮಲು ಚೇಯಲೇದು. ದಾನಿತೋ ವಿಧೇದಾಲು ಪೆರಿಗಾಯಿ. ಅರ್ಬೀಷ ಲಾಂಬಿ ದ್ರವ್ಯನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಸ್ಥಳನು ಸ್ವತಂತ್ರತೆ ಲೇನಿ ವಿಧಂಗಾ ಚೇಸ್ತೇ ಕಾಪಿಟಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಲೋ ವಿಶ್ವಾಸಂ ದೆಬ್ಬಾತಿಂಬಂದನಿ ಅರ್ಬೀಷ ಡಿಪ್ಯೂಟೀ ಗವರ್ನರ್ ವಿರಾಟ್‌ಅಚಾರ್ಯ ಪೆರ್ನಿನ್ನಾರು. ಅರ್ಬೀಷಿಂಗ್‌ಲೋ ಪನಿಚೇಸ್ತುನ್ನು ವಾರಿ ಅಲೋಚನಗಾ ಕೂಡಾ ಆಯನ ಚೆಪ್ಪಾರು.

ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಭುತ್ವಂ ಅನಾಲೋಚಿತಂಗಾ ಆರ್ಥಿಕ ನಿರ್ಧಯಾಲು ಚೇಸಿ ಜನಾಕರ್ತ್ರಕ ಪಧಕಾಲು ಪ್ರಕಟಿಂಬಿ, ವಾಟಿಕಿ ನಿಧುಲು ಲೇಕ ಅರ್ಬೀಷ ನಿಧುಲನು ಖಾತೀ ಚೇಸ್ತುಂದಿ. ಖರ್ಚುಲನು ಅದುಪುಲೋ ಪೆಟ್ಟುಕೋಲೇಕ ಅನ್ನಿ ಆರ್ಥಿಕ ವಸರುಲನು ನಿಬಂಧನಲಕು ವಿರುದ್ಧಂಗಾ ವಾದುಕುಂಬೂ ದ್ರವ್ಯಲೋಟು, ಕರೆಂಟು ಅಕೊಂಟ್‌ಲೋಟು ಪೆರಗಡಾನಿಕಿ ಕಾರಣಮವುತ್ತನ್ನಾದಿ. ದೇಶ, ವಿದೇಶಿ ಬಿಡಾ ಸಂಸ್ಥಳು, ಸೆಟ್ಲು, ಪಾರಿಉಂಬಿಕ ಕಾರಿಡಾರ್ಲು ಕೋಸಂ ಪ್ರತಿ ಸಂವತ್ಸರಂ ಬಡ್ಡಿಲ್ಲ ಲೇಕ್‌ಲು ಕೋಟ್ಟು ರೂಬಾ ವರಕು ರಾಯಾತೀಲು ಇಸ್ತುನ್ನಾದಿ. ವಾರಿ ನುಂಡಿ ತಕ್ಕಾವ ಪನ್ನುಲು ವಸೂಲುಚೇಸ್ತುನ್ನು ಫಲಿತಂಗಾ ಪ್ರವ್ಯಲೋಟು ವಿರುದುತ್ತನ್ನಾದಿ. ಅಲಾಗೆ ಮನ ಉತ್ಪತ್ತುಲು ಪೆರಗಕ ಪೋದಂತೋ ಎಗುಮತುಲು ತಗ್ಗಿಪೋಯಾಯಿ. ವಾಟಿಜ್ಯ ಸುಂಕಾಲು ತಕ್ಕಾವ ಚೇಯಡಂತೋ ದಿಗುಮತುಲು ಪೆರಗುತ್ತನ್ನಾಯಿ. ವಾಟಿಜ್ಯಂಗ್‌ಲೋ ಕರೆಂಟು ಅಕೊಂಟು ಲೋಟು ಪೆರಗುತ್ತನ್ನಾದಿ.

ಅರ್ಬೀಷ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮೀಟಿಂಗು ನವಂಬರ್ 19ನ ಜರಿಗಿಂದಿ. ಮೊತ್ತಂ 18 ಮಂದಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಲೋಟು ಹೊಜರ್ಯಾರು. ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಭುತ್ವ ಬಡ್ಡಿಲೋಟು ಪ್ರಾಧ್ಯಾದಂ, ಎನ್‌ಸಿಕಲ ನಂ||ಲೋ ಅದನಂಗಾ ಖರ್ಚುಲು ಕೋಸಂ ಅರ್ಬೀಷ ನುಂಡಿ ರೆಗ್ಸ್‌ಲರ್ ಡಿವಿಡೆಂಟ್ ಕಾಕ ಮರಿನ್ನಿ ನಿಧುಲು ಲಾಂಬಿ ಸಮಸ್ಯೆಲ ಪರಿಪ್ರಾರ್ಥಂ ಕೋಸಂ ಚರ್ಚಿಂ ಅಂಶಾಲಲೋ 4 ಕೆಲಕ ವಿಷಯಾಲೈವೈ ಅಂಗಿಕಾರಾನಿಕಿ ರಾವಡಂ ಜರಿಗಿಂದಿ. ಅರ್ಬೀಷ ಇಕ್ಕೆಮೀದಲ ಬೋರ್ಡು, ಪಲುಕಮಿಲ್ಲು ಚೇಸೇ ಸಿಫಾರ್ಸುಲ ಮೇರಕು ನಿರ್ದಯಂ ತೀಸುಕೋವಲಿಸಿ ಮಾರದಂತೋ ಪ್ರಭುತ್ವಂ ಅನುಕುನ್ನಾದಿ ಚೇಯಗಲುಗುತ್ತಂದಿ.

ರಾಬ್‌ಯೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಎನ್‌ಇಕಲ ದೃಷ್ಟಾಲ್ ಪ್ರಜಲ ಓಟ್‌ಲು ಸಂಪಾದಿಂಚೆಂದುಕು ಪ್ರಜಾಕರ್ತ್ರಣ ಸಂಕ್ಷೇಮ ಪಧಕಾಲ ಕೋಸಂ ಅವಸರಷ್ಟೆನ್ನಾದಿ ನಿಧುಲನು ಆರ್ಥಿಕ ನುಂಡಿ ಪ್ರಭುತ್ವ ಖಾತಾಲೋಕಿ ತರಲಿಂಚಾಲನಿ ಕೇಂದ್ರಂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸ್ತುಂದಿ. ಪ್ರಜಲ ಮಾಲಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಲನು ಪರಿಪ್ರಾರ್ಥಿಂಚೆಂದುಕು ಪ್ರಯತ್ನಾಲು ಚೇಯನಿಪಾಲಕುಲು, ದೇಶಂಲೋನಿ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥನು ನಿಯಂತ್ರಿಂಚೆ ಅರ್ಬೀಷ ಅಂಕ್ಲು ದಗ್ಗರ ಕೂಡಾ ನಿಧುಲು ಲೇಕುಂಡಾ ಆರ್ಥಿಕ ಅಸ್ಥಿರತಕು ಪಾಲ್ವಾಡುತ್ತನ್ನಾರು.

(ನಿಗದಿ 14ನ ಪೆಟ್‌ಲೋ....)

కేంద్రం చేతిలరీ రాజకీయ ప్రతికార అన్వంగా సీబీఎ

సీబీఎ పోదాలను, దొర్కెప్పులను నిరాకరిస్తున్న రాష్ట్రాలు

దోహిదీ వ్యవస్థలోని దోహిదీ రాజకీయాలు వివిధ రకాల సంస్థల ద్వారా తమ రాజకీయ అధిపత్యాన్ని కొనసాగిస్తాయి. అవి చాలా నియమబద్ధం, రాజ్యాంగబద్ధం, పారదర్శకం అని నమ్మిస్తాయి. స్వతంత్రత, స్వయం ప్రతిపత్తి కల్పించినట్లు భ్రమింపజేస్తాయి. కానీ వాస్తవంలో ఆ సంస్థలన్ని పాలకవర్గాల స్వపయోజనాలు నెరవేర్చే సాధనాలుగా, దానిలో నియమింపబడే అధికారులు ఈ రాజకీయ నాయకుల చేతిలో బలమైన అప్రాయిక ఉపయోగపడిన సందర్భాలే చరిత్ర పొడవునా కనబదుతున్నాయి. కేంద్రంలో ఎవరు అధికారంలో ఉన్న ప్రతిపక్షాలను వేధించడానికి, స్వపక్షాన్ని రక్షించడానికి సీబీఎని పాపుగా వాడుకున్నారే!

సుఫ్రీంకోర్పు ఒక సందర్భంగా సీబీఎని ‘పంజరంలో చిలక’ అని అభివర్ణించింది. ‘ఈ చిలక ఎప్పుడూ తన ప్రభువు మాటనే వలుకుంతుంది’. అని కూడా అన్నది. దర్యాప్యులు దారి తప్పుతున్నాయి. ఆక్రిత పక్షపాతం, అవినీతి సీబీఎలోకి వచ్చి కూర్చుంది. కీలక స్థానాల్లో కూర్చుని పాలకులకు అనుగుణంగా ప్రధాని మెచ్చిన కొండరు తీర్చులు చెబుతున్నారు. సీబీఎ ఒక్కటే కాకుండా ఇన్కంటాన్కు డిపార్ట్మెంటు, సెంట్రల్ విజిలెన్స్ కమీషన్ లాంటి కేంద్ర ఉన్నత సంస్థల పని తీరు కూడా పాలకవర్గాల చేతిలో మంత్ర దండాల్లానే వని చేస్తున్నాయి.

గతంలో కేంద్రంలో పాలకులు చెప్పిన విధంగా పీఎసీ నరసింహరావు, జయలలిత, లాలూ ప్రసాద్యుదవ్, మాయావతి, ములాయంసిగ్ యాదవ్ వంటి నాయకుల కేసుల్లో విచారణ జరవకుండా లేదా నిర్దోషులుగా బయటవడేలా సీబీఎ నమాకరించింది. 1986 బోఫోర్స్ కుంభకోణంలో అట్టావియోక్ట్రోచిని, అతని బ్యాంకు అకౌంట్స్‌ను కూడా సీబీఎ కాపాడింది. కేంద్రంలో అధికార పార్టీ అందదండలుంటే చాలు పెద్ద పెద్ద కుంభకోణాలు కూడా నీరుగారిపోతాయి. ఎలక్ అద్వానీ, వీనీ కుక్క, అర్జున్ సింగ్, మాధవరావు సింధియా, ఎన్డీ తిలారీ, ఆర్కే ధావన్, మధ్వనీలార్ ఖురానా లాంటి హేమాహేమీలను కూడా సులభంగా కేసుల నుండి తప్పించింది సీబీఎ. బోపాల్గోవ్ ఘటనకు కారకుడు వారెన్ అందర్స్‌ను సీబీఎ తప్పించడంలో కేంద్రం రాజకీయ ఒత్తిడే కారణం. తమిళనాడులో తాజాగా రాజకీయ సమీకరణల కోసం 2జీ స్పెక్ట్రమ్ కేసును సీబీఎ నీరుగార్చిన పనితీరును సుప్రీంకోర్పు మందలించింది. అదే కేంద్ర ప్రభుత్వం పీఎసీ ప్రతిపక్షాలను, నాయకులను బెదిరించడానికి వారిపై నున్న అవినీతి ఆరోపణలను వెలికితీసి, కక్షసాధింపు చర్యల్లో భాగంగా సీబీఎ విచారణలు చేపట్టింది. జైలకు పంపడం, కోర్టులు చుట్టూ తెప్పడం చేస్తున్నది. తమకు అనుకూలంగా మారగానే జగన్ లాంటి వారిపై కేసులను పక్షపు బెట్టడం, విచారణ జాప్యం చేయడం ఎత్తుగడలు అనుసరిస్తున్నది.

అవినీతి దర్యాప్పు సంస్థ ఇప్పుడు ఒకరిపై ఒకరు దర్యాప్పుల కోసం నివేదికలు తయారు చేస్తాయి అంతర్గత కలహాలతో సత్తమతమవుతున్నది. సీబీఎలోని ఉన్నతాధికారులు ఇద్దరూ పరస్పర ఆరోపణలతో కోట్ల రూపాయల లంచాలు తిన్నట్లుగా కేసులు నమోదు చేసుకున్నారు. సీబీఎ ప్రతిప్ప దెబ్బతిని ఆ ప్రభావం జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో విచారణ జరుగుతున్న పలుకేసులపై ప్రభావం చూపుతుంది.

1963లో సీబీఎ దేశ అత్యస్తుత అగ్రగామి నేర విచారణ సంస్గా వెలుగులోకి వచ్చింది. అప్పటి నుండి అత్యస్తుత రాజ్యాంగ వ్యవస్థా కొనసాగుతుంది. సీబీఎ వనితీరులో రాజ్యాంగేతర శక్తుల జోక్కాన్ని డ్రెర్కర్ అలోక్ వర్గ తీప్రంగా వ్యతిరేకించాడు. దీనితో ప్రధానితో పాటు బీజేపీ, ఆర్ఎన్ఎవ్ పెద్దలు వర్గపై కక్ష పెంచుకున్నారు. ప్రతిపక్ష పార్టీల సీఎమ్లపై దాడులు నిర్మించి అరెస్టు చేయాలని ఆదేశించినపుడు అలోక్వర్గ విభేదించాడు. ఆ పనిని రాకేష్ అస్త్రా చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అంటే మోది కోటరీకి అత్యంత నమ్మ దగిన వ్యక్తిగా దగ్గరైనాడు. ప్రభుత్వం మాటవినకపోతే వారిని తాము నిర్మాక్షణ్యంగా తొలగిస్తామనే సందేశం ఇప్పుడానికి వర్గును తొలగించారు.

రాకేష్ అస్త్రాను ప్రత్యేక డ్రెర్కర్గా నియమించడంపై వర్గ తీవ్ర అభ్యంతరం చెప్పాడు. స్పెల్సింగ్ బయోటెక్ కేసుతో పాటు అరడజను అవినీతికేసుల్లో అస్త్రా పాత్రను సీబీఎ గుర్తించింది. రాజకీయ నాయకుల అండ ఉన్న అస్త్రా ముఖ్యమైన కేసుల్లో ముఖ్యంగా అగ్గపోష్ట లాండ్ పోలికాప్టర్ కుంభకోణం, విజయ మాల్య రుణ ఎగవేత, ఐవ్నెవ్క్ మీడియా, ఎయిర్ సెల్ మాక్సీన్ మొదలైన ప్రత్యేక దర్యాప్పు బృందాలకు నాయకత్వం వహిస్తున్నాడు. ప్రభుత్వ పెద్దల వట్ల ఒక విధంగాను ప్రతిపక్షాల వర్గ ప్రతికాలంగాను దర్యాప్పు జరువుతున్నాడన్న ఆరోపణలు నిజమువుతున్నాయి. అస్త్రాతో పాటు రా (ఆర్విడబ్యూ) అధికారి ఒకరు కూడా లంచం తీసుకున్నట్లు ఎఫ్షాటర్ నమోదుయింది.

అస్త్రా సీబీఎకి అనర్పుడని, అతన్ని సస్పెన్షన్లో ఉంచాలని వర్గ సిఫార్స్ చేసినా పీఎమ్స్లలో దానిని మోది తొక్కిపెట్టారు. హవాలా నెట్వర్క్సును నిర్వహిస్తున్న మొబైల్ ఖురేషి అనే అంతర్జాతీయ మాంసం వ్యాపారిపై అనేక కేసులున్నాయి. ఈ కేసు నిందితుల్లో ఒక వ్యాపారి సతీవ్సానా మద్యవర్తి ద్వారా 2 కోట్ల రూ. చెల్లించి నట్లు మెజిస్ట్రేట్ ముందు వాంగుల్లం ఇచ్చాడు. అలోక్ వర్గ దబ్బలు తీసుకున్నాడని తెలివిగా అస్త్రా ఆరోపిస్తున్నాడు. ఇది కట్టు కథ అని, ఆరోపణ అని సీబీఎ

(మిగతా 23వ పేజీలో....)

నయా పేశ్వాయ-నీలు చేలేగా! నీలు చలేగా!!

భద్రమాకోర్గాం పోరాట వారసత్వాన్ని కోర్సాగిద్దాం!

బ్రాహ్మణీయ హిందూ ఫాసిజానికి ప్రతిర్కంగా పోరాడుదాం!!!

భీమాకోర్గాం అనే పదం 2018కి ముందు ఏ కొద్దిమందికి తెలుసునేమో కాని, ఆ తర్వాత అది దేశానికి, ప్రపంచానికి ఒక సర్వసామంగా మారింది. నేడు దళితుల పోరాట స్రవంతికి చర్చిత చరణమైన ఉదాహరణ (ట్రాగ్)గా నిలిచింది. ఇది పుట్టేకు 30 కి.మీ. దూరంలో ఉంది. చరిత్రలోకి వెళ్లి చూస్తే రెండు వందల సంవత్సరాల క్రితం ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ సైన్యాలకు, బ్రాహ్మణీయ పేశ్వాల సైన్యానికి మధ్య చివరి యుద్ధం జరిగింది. దీన్ని చరిత్రలో మూడో మరార యుద్ధమని అంటారు. రెండవ భాజీరావు పేశ్వా సైన్యాలు అధిక సంఖ్యలో ఉండగా, కేవలం 500 మంది ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ సైన్యాలు భీమాకోర్గాం దగ్గర థీకాని, థీరోదాత్రంగా పోరాడి భాజీరావు సేనలను ఓడించాయి. అప్పుడు కంపెనీ సైన్యంలో ఉన్న మహరులు ఈ పోరాటంలో ముందుండి పోరాడారు. వంద సంవత్సరాల తర్వాత 1927లో అంబేట్రూ ఆ స్థలాన్ని సందర్శించి మొదటి సంస్కరణ మీబింగ్లో పాల్గొని భీమాకోర్గాంలో పోరాడిన దళితుల శౌర్యాన్ని ఎత్తిపట్టాడు. పూర్వదల్-బ్రాహ్మణ సమాజంలో దళితుల పై జరిగిన అభిచివేతకు ప్రశాంతంగా విజ్ఞంభించిన దళితుల పోరాటం అని కీర్తిస్తూ, అయిన ఆ పోరాటాన్ని దళితుల తిరుగుబాటుకు సంకేతంగా మలిచాడు. ఆ పోరాటంలో చనిపోయిన దళిత సైనికుల జ్ఞాపకార్థం ఒక స్వారకాన్ని నిర్మించారు. అప్పటి సుండి ఆ చరిత్రతో పాటు భీమాకోర్గాం దళిత పోరాట కోణాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నది. ప్రతి సంవత్సరం జనవరి 1న ఈ సంస్కరణ సభలో లక్షలాది మంది ప్రజలు పాల్గొంటారు.

2018 డిసెంబర్ చివరి వారంలో భీమాకోర్గాం సంస్కరణ సభలో పాల్గొనడానికి నాసిక్, ఏలా నుండి ప్రజలు కాలి నడకన బయలుదేరి డిసెంబర్ 31న పూజేలోని శనివార వాడ చేరుకున్నారు. ఆ రోజు అక్కడ ‘యల్గార్ పరిషత్తు’ సేత్యత్వంలో 35 వేల మందితో సభ జరుపుకున్నారు. జనవరి 1న ‘నయా పేశ్వాయి, నపీ చేలేగా, నినాదంతో దళితులు లక్షల సంఖ్యలో భీమాకోర్గాంలో సమావేశమయ్యారు. ఈ దళితుల చైతన్యాన్ని బ్రాహ్మణీయ హిందూ ఫాసిజ్సు శక్తులు సహించ లేకపోయాయి. అది కేంద్రంలోని ‘హిందుత్వవాదులు’ కొత్త పేశ్వాలు’ మోది-పో-భాగవత్తల ముఱకు, మహోరాష్ట్రలోని బి.జె.పి.- శివసేనల కూటమికి ఒక బహిరంగ సహాలైని. 200 యెండ్ల భీమా కోర్గాం యుద్ధ వేడుకలను ‘యల్గార్ పరిషత్తు’ జరుప తలపెట్టింది. మూడువందలకు పైగా దళిత సంఘాల ఐక్యవేదికగా యల్గార్ పరిషత్తు ఏర్పడింది. రాజకీయంగా చైతన్యవంతులైన దళితుల, ప్రజాస్వామికవాదుల చూరప కాపాయ ఉప్రవాదులకు, శంభాజీ భిడే, మిలింద ఎక్స్పోలే

నాయకత్వంలోని సంఘ పరివార్ శక్తులు సహించలేకపోయాయి. ఈ సంస్కరణ సభను విచ్ఛిన్సుం చేయడానికి ఆర్ఎస్ఎస్ వివాదాన్ని రెచ్చగొట్టింది. చరిత్రను వక్రీకరిస్తూ ఈ సభను మహరులు జరపాలా? మరాటాలు జరపాలా అనే వివాదాన్ని లేపి ఆ రోజు బంద పిలుపు ఇచ్చాయి. హిందూ ఫాసిజ్సులు భారతీయ జనతా పాట్టి నాయకత్వంలోని కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల అండతో ఒక కుటుంబ పాల్గొడి ఏకపక్షదాదులకు దిగారు. ఈ ఫాసిజ్సు శక్తులు కుర్రలు-గుతుపలు, కత్తలు, మండే స్వభావం కలిగిన పదార్థాలతో సాయంధులైన దుండగులు వేడుకల కోసం కోర్గాం వస్తున్న దళితులపై అనేక చోట్ల ఎంతో సమన్వయంతో పాశవిక దాడులు జరిపాయి. ఆ రోజు జరిగిన అల్లర్లో దళితులపై అనేక దాడులతో పాటు, వారి దుకాణాలు కాల్పివేశారు. ఆ రోజు జరిగిన అల్లర్లో ఒక మరాటా యువకుడు చనిపోయాడు.

ఆ దాడికి కొద్ది రోజుల ముందు ఈ శక్తులు దళితులను, మేధావులను వారి ప్రజా సంఘాల నాయకులను బెదిరించడానికి భీమా కోర్గాం సమిపంలో ఒక చారిత్రక దళిత సమాధిని కూల్చారు. అఱువుటికీ, దళితులు, ప్రజాస్వామికవాదులు వారి బెదిరింపులకు లొంగలేదు. గత జనవరిలో జరిగిన ఆ దాడులు వారిని మరింత శక్తివంతం చేసి ఐక్యం చేశాయి. ఆ దాడులకు కారకులైన హిందుత్వ గూండాలను శిక్షించాలని వారు జనవరి 3న ఒక రోజు మహోరాష్ట్ర బంద పాటింపచేసి, అనేక రూపాలలో పోరాటాన్ని కొనసాగించారు. ఈ బంద సందర్భంగా ముంచాయి, పూజేల్లో ప్రదర్శనకారుల పై పోలీసులు దాడిచేసి 300 మంది దళితులను అరెస్టు చేసారు. ఇప్పటికీ చాలా మంది జైల్లలోనే మగ్గుతున్నారు.

నేరస్తులను కాపాడడానికి ప్రభుత్వం ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసినపులికీ దళితులు, ప్రజాస్వామికవాదులు సమైక్యంగా పోరాడడం ద్వారా కొద్ది రోజుల తర్వాత మిలింద ఎక్స్పోలేసు పోలీసులు అనివార్యంగా అరెస్టు చేసి వెంటనే వదిలారు. నిజానికి అతడిని శిక్షించాలింది పోయి, హిందుత్వ శక్తులతో ప్రభావితమై కోర్సు వెంటనే ఆయను పూచీకత్తుపై విడిచిపెట్టింది. ఆ దాడులకు మరో దుష్ట నాయకుడైన శంభాజీ భిడేను ఇప్పటి వరకు కనీసం అరెస్టుయినా చేయలేదు. ఇతను స్వయంగా ప్రధాన మంత్రి నరేంద్రమాణికి ఆర్ఎస్ఎస్ వుర్వాశమంలో గురుతుల్చుడు. భీమా కోర్గాం హింసకు బాధ్యతలైన అనలైన నేరగాళ్ల నుండి ప్రజల దృష్టిని మళ్ళీంచడానికి ప్రభుత్వం, పోలీసులు, కాపాయ మురా భీమా కోర్గాం వెనుక ‘యల్గార్ పరిషత్తు’, ‘పట్టణ నక్కలైలు’ హస్తం ఉండనే

ఆరోపణలను వెంటనే వ్యాపింపచేశారు. అధికారంలోనున్న హిందూ ఫాసిస్టులు పోలీసులను రంగంలోకి దింపి మొదట బదుగురు సామాజిక కార్యకర్తలు సుధీర్ ధవలే, సోమానేన్, రోనావిస్సన్, నురేంద్ర గాణ్ణింగ్, మహేష్ రావత్తలనూ, ఆ తర్వాత మరో బదుగురిని వరవరరావు, నుథా భరద్వాజ్, గౌతం నవలభా, అరుణ్ ఘరేరా, వర్ణన్ గొంజాల్వేజ్లను తప్పుడు ఆరోపణలపై ముద్దాయిలను చేసి అరెస్టు చేసి జైలు పాలు చేశారు. వీరందరినీ ప్రభుత్వం, కార్బోరేట్ మీడియా ‘పట్టణ నక్కలైట్’ రూపంలో ముందుకు తెచ్చింది. భీమా కోరేగాం విషయంలో ఈ సామాజిక కార్యకర్తలకు సంబంధం ఉండన్న ఏ గట్టి ఆధారాలు లేకపోవడంతో, మావోయిస్టులు మోదిని హత్య చేస్తారంటూ పోలీసులు కథనాలను సృష్టించి వారిపై బూటుకపు ఆరోపణలు చేశారు. కానీ, ఈ బూటుకపు ఆరోపణలతో వారు ప్రజలను మూర్ఖులను చేయలేరు. ఇంతేకాకుండా, వరవరరావు పైన చట్ట వ్యతిరేకంగా ఆయుధాలు సేకరించడం, సూర్యాఘ్నం దాడులను ఆరోపించారు. రోమిలా ధావర్తో కలిసి బదుగురు ప్రముఖ బుద్ధిజీవులు అత్యన్నత న్యాయస్థానంలో పిటిషన్ వేయడంతో పాటు వీరి అరెస్టులను దేశ వ్యాప్తంగా పెద్ద ఎత్తున వ్యతిరేకించడంతో పోలీసులు వీరిని జైలుకు పంపకుండా కొద్ది రోజులు గృహ నిర్మాంధంలో పెట్టుక తప్పలేదు. ఇటీవలే, వీరిలో నుండి నలుగురిని అరెస్టు చేసి జైలుకు పంపారు. వీరందరి అరెస్టులకు నిరసనగా దేశవ్యాప్తంగా నిరసనలు వెల్లువెత్తాయి. అనేక మంది మేధావులు, ప్రజాస్వామికవాదులు, ఐవిన్ అధికారులు, జడ్జులు తమ లేఖల ద్వారా నిరసనలు తెలియజేయగా, గిర్ష్ కర్నూల్, అరుంధతీరాయ్ లాంటి వాళ్ళు ‘నేనూ పట్టణ మావోయిస్టునే’ (మీ టూ అర్పన్ మావోయిస్టు) అంటూ అంతా ముందుకొచ్చారు.

దళితులు, ఆదివాసులు, మహిళలు, మత మైనాటీలు, పీడిత జాతులు దేశంలో ఇతర ప్రమ జీవుల పక్కాన గళం విప్పే ప్రజాస్వామిక వాదులు, విష్వవకారులు, సామాజిక కార్యకర్తలు, న్యాయవాదులు, హేధావులు, పాత్రికేయులు తదితరులపై జరుగుతున్న దాడులేవీ భిన్నమైనవి కావు. మోది ముందుకు తెచ్చిన హిందుత్వ శక్తుల సంపూర్ణ ప్రతీఫూతుక పథకం ‘వినూతన భారతం’ (న్యూ ఇండియా) సాకారం చేయడానికి దేశంలోని సమస్త విష్వవకారులపై, ప్రజాస్వామిక, ప్రగతిశీల, లౌకిక శక్తులపై, దేశభక్తులపై బ్రాహ్మణీయ హిందుత్వ ఫాసిస్టులు చేస్తున్న దాడులలో ఇవి భాగమే. దేశాన్ని మెట్టు-మెట్టుగా ‘పైందవీకరించడానికి’ హిందుత్వ శక్తులు పదుతున్న పాట్లకనుగుణంగానే ఇవి సాగాయి. ఇవ్వే 2019లో జరుగున్న పార్ట్మెంటు ఎన్నికల నేపథ్యంలో, పడిపోతున్న మోది ప్రభుత్వ ప్రజాకర్షణను నిలబెట్టుకోవడానికి వారు పదుతున్న పాట్లలో భాగమే. కేంద్రంలో మోది ప్రభుత్వం కానీ, రాష్ట్రాలలో బీ.జె.పి. ప్రభుత్వాలు కానీ అవ్వే ఎన్నికలకు ముందు ప్రజలకిచ్చిన వాగ్దానాలేవి గత నాల్గున్నర సంవత్సరాల తమ పాలనలో నేరవేర్పుకపోవడాన్ని నిరూపిస్తున్నాయి. అంతే కాదు,

నోట్ల రద్దు, జీ.ఎన్.టీ., వంజాబ్ జాతీయ బ్యాంకు (పీ.ఎన్.బీ.)దివాళా, ప్రజల డబ్బును దిగమింగడానికి వారు చేపట్టిన చర్యలనీ ప్రజా సమస్యలను మరింత తీవ్రతరం చేశాయి. ఆ చర్యలనీ మోది ప్రభుత్వ జనాకర్షణను మరింత దిగజార్చాయి. అందుకనీ, హిందుత్వ ముతాలు మోదిని మావోయిస్టులు హత్యచేస్తారనీ, అయాధ్యలో రాంమందిర నిర్మాణమంటూ, ముమ్మారు తలాక్కపై ఆర్దినెన్న తేవడం, అగ్రవర్జాలలో ఆర్థికంగా వెనకలదిన వారికి పదిశాతం రిజర్వ్స్ వ్యాపారం రూపొందించడం లాంటి సంచలనాత్మక విషయాలను ముందుకు నెడుతుంది. వీటితో పాటు మావోయిస్టులు, ముస్లింలు దేశ ఆంతర్గత శత్రువులనీ, పాకిస్తాను బాహ్య శత్రువు రూపంలో చిత్రిస్తోంది. మావోయిస్టు ఉద్యమాన్ని, జాతుల విముక్తి ఉద్యమాలను, విస్తారమ వ్యతిరేక ఉద్యమాలను, కార్బుక, కర్నూలు ఇతర సామాజిక సెక్షన్లల ఉద్యమాలు సహ సమస్త ప్రజా ఉద్యమాలపై రాజ్యం తన బిలాన్ని ప్రయోగిస్తూ క్రూరమైన అణచివేత చర్యలను కొనసాగిస్తోంది.

2022 నాటికి ‘వినూతన భారతం’ నిర్మాణ లక్ష్యంతో మావోయిస్టు ఉద్యమాన్ని కూకటి వేళలతో పెకళించడానికి మోది-పొ-భాగవతీల ముతా ప్రతీఫూతుక సమాధాన్’ వ్యాహాత్మక పథకాన్ని కొనసాగిస్తున్నారు. గౌరీలంకేక్, ఎమ్.ఎమ్.కల్యాణీ, గోవింద పన్స్యార్, నరేంద్ర దాభోల్కర్ల హత్య కూడా హిందుత్వ శక్తుల ‘వినూతన భారతం’ వథకంలో భాగవే. అది సామ్రాజ్యవాదుల, దళారీ నిరంకు పెట్టుబడిదారుల, భూస్వామ్య వర్గాల ప్రయోజనాల కోసమే, హిందుత్వ ఫాసిస్టుల భారతం తప్ప మరేమీ కాదు. వారు శ్రమజీవుల, పీడిత వర్గాల, సామాజిక సెక్షన్లకు ఎలాంటి హక్కులు లేని, వారి ధిక్కార స్వరూపులను అణచివేసి దేశ, ప్రపంచ ప్రతీఫూతుక శక్తుల ముందు వారిని బానిసులగా పడివుండడానికి అనివార్యం చేసే భారతాన్ని నిర్మించ తలపెట్టారు. దేశ, ప్రజల ప్రయోజనాలకు వ్యతిరేకంగా ప్రపంచ పెట్టుబడిదారులను వారి వర్తమాన సంక్లోభం సుండి బయటికి తేవడానికి సేవలందించడం కూడా వారి మరో తలంపు. మోది ముతా తలపెట్టిన ‘వినూతన భారతం’ నిర్మాణాన్ని వారు ఎంతటి ఫాసి న్ను నిర్మించ కాండకు పాల్పడినప్పటికే ప్రజలు అనుమతించరనడాన్నే ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా తీవ్రతరమవుతున్న మిలిటంట ప్రజా పోరాటాలు సూచిస్తున్నాయి.

చరిత్ర నీటి ప్రపాహంలా నిరంతరం సాగుతూనే ఉంటుంది. చరిత్రకు చోదక శక్తులగా శ్రమజీవులు మాత్రమే ఉంటారు. అణచబడుతున్న ప్రజలు, జాతులు, ఆదివాసులు, పీడితజాతులు ఈ ప్రపాహంలో అంతర్మాషిసులగా ఉంటారు. అయితే లిఫ్టిత చరిత్రలో వీరికి స్థానం లేదు. పీడిత ప్రజలే తమ చరిత్రను పునర్నిర్మించుకోవలసి ఉంటుంది. వర్తమాన భారతంలో భీమా కోరేగాం దళితుల పోరాటంలో ఉజ్జ్వలమైన ఘుట్టం. చరిత్రలో మహారాష్ట్రులే సహ దేశంలో దళితులు అనేక ఆందోళనలు చేసారు. నేడు కొనసాగిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం బ్రాహ్మణీయ హిందూ, పాసిస్టుల హిందుత్వాన్ని నిరూపించాలని కొనసాగిస్తోంది.

(....7వ స్థా తరువాయ)

తప్ప వాస్తవంలో వారి రాజకీయ, తాత్ప్రిక అవగాహనలో మార్పులేదు. రామమందిరం సమస్యను, కాశ్మీర్లో ఏకపక్షంగా తెల్చిన రాష్ట్రపతి పాలనను, పాకిస్థాన్ విదేశీ చొరటాటు సమస్యను ఓటు బ్యాంకు అస్ట్రోలుగా వదునుపెడుతూనే హిందుత్వాన్ని, దేశభక్తిని, దళిత, మైనార్టీల పట్ల వ్యతిరేకతను రెప్పగొడుతూనే ఉన్నారు. కాబట్టి బీజేపీ చేస్తున్న దానికి, చెబుతున్నదానికి మధ్య వ్యాఖ్యాసాన్ని లోతుగా అర్థం చేసుకోవలసి ఉంది.

మరో పక్కన కాంగ్రెస్ ఇతర ప్రతిపక్ష పార్టీలు (టీఆర్ఎస్, మైన్సెంట్రల్ మినహ) సుమారు 22 పార్టీలు కలకత్తాలో బ్రింగ్ గ్రోంప్స్లో లక్ష్మాది ప్రజల సమక్షంలో బీజేపీ వ్యతిరేక ఐక్య కూటమిగా ఏర్పడ్డారు. సెమీ పైనల్స్ నుండి పైనల్స్కు జరుగుతున్న ప్రయాణంలో రెండు పక్కాలు వీడిత ప్రజలను మోసగించి, ప్రజల మాలిక సమస్యల నుండి పక్కదారి వట్టించి ఓటు బ్యాంకు రాజకీయాలతో తిరిగి అధికారంలోకి రావడానికి వలువిధాల పయత్రిస్తున్నారు.

ప్రపంచంలోనే భారతదేశం ‘అతిపెద్ద ప్రజాస్వామిక’ దేశం. 1947 ఆగస్టు 15న భారతదేశానికి ‘స్వాతంత్రం’ ప్రకటించబడింది. 1950 జనవరి 26 నుండి భారత రాజ్యంగం అమలులోకి వచ్చింది. వర్గ, కుల, మత, ట్రీ, పురుష, ప్రాంత పరిమితి లేని సార్వత్రిక వయోజన ఓటుహక్కు ప్రాతిపదికగా 1951 అక్టోబర్ నుండి గత 68 సంచారాలుగా లోక్ సభకు, రాష్ట్రాల శాసనసభలకు ఎన్నికలు జరుగుతున్నాయి. అయినప్పటికీ పార్లమెంటరీ ఎన్నికలు ప్రజాస్వామికంగా నిర్వహించ బడుతున్నాయన్న విశ్వసనీయతను పొందలేదు. ఎన్నికల నిర్వహణలో ఎన్నో అక్రమాలు కొనసాగుతూనే ఉన్నాయి. నిబంధనలను అమలు చేయటంలో అటు కమీషన్ (సీఎస్సీ) గానీ, ఇటు రాజకీయ పార్టీలు గాని బాధ్యతాయుతంగా

శక్తులకు వ్యతిరేకంగా దేశవ్యాప్తంగా దళితులు జరిపే ఆందోళనలు ముందుపీలిన ఉంటున్నాయి. బీమాకోర్సెగాం ఆందోళన దళితులకే పరిమితం కాకుండా ఈ సంవత్సరంలోగా అన్ని వర్గాల ప్రజల మద్దతుతో పాటు ప్రజాస్వామిక వాదులు, మేధావులు లాంటి పెటీబూర్జువా వర్గంను కూడ కలుపుకొని ముందుకు సాగుతున్నది. రాబోయే పార్లమెంటరీ ఎన్నికల్లో తిరిగి అధికారాన్ని సంపాదించుకోవాలని చూసే ఆర్ఎస్ఎస్- మోదీ భాజపాలకు భీమాకోర్సెగాం సవాలుగా మారుతున్నది. కాబట్టి పాలకవర్గాలు ఈ పోరాటం పై ఉక్కపొదం మోపుతున్నాయి. అనేక మంది ప్రజాస్వామికవాదులను, మేధావులను, కవులను కూడ అరెస్టులు చేస్తున్నది. నేడు భాజాపా కుట్టులకు వ్యతిరేకంగా పోరాదటమే భీమాకోర్సెగాం పోరాటాన్ని ఎత్తి పట్టడం అవుతుంది. ఘ్యాడలిజానికి,

మృవహరించడం లేదు. ప్రజా ప్రాతినిధ్య చట్టం నిర్దేశించిన విధివిధానాలలో ఏ ఒక్కటి సంపూర్ణంగా అమలుకావడం లేదు. ఇక నిప్పక్క పాతంగా, ఇష్ట పూర్వకంగా, స్నేహగా, సమాచార సహితంగా తమ ప్రతినిధులను ఎన్నుకునే హక్కు అధికారం, అవకాశం ఎక్కుడ ఉంటుంది. అందుకే ఈ ఎన్నికలు నిజమైన ప్రజాభిప్రాయ ఎన్నికలు కావు. ఎన్నికల నిర్వహణలో ఎన్నో అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. రాజకీయ పార్టీల చేసే వాద్ధానాలు, ఇచ్చే హమీలు ప్రజల్లోబర్కోవడానికి పెద్దవెత్తున డబ్బు, మద్యం వినియోగించడం, కుల, మత, ప్రాంత విద్యేషాలను రెచ్చగొట్టడం చేస్తున్నారు. బెదిరించడం, రిగ్రింగ్, బూత్ క్యాప్చరింగ్, బూత్ మేనేజ్మెంట్ వంటి ఎన్నో అప్రజాస్వామిక, చట్టవ్యతిరేక విధానాలను అధికార, ప్రతిపక్ష పార్టీలు కొనసాగిస్తున్నాయి. అధికారాన్ని, ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని, ప్రజల ధనాన్ని విష్ఫల విడిగా వినియోగిస్తూ, ఎన్నికల్లో గెలవడవే ప్రధానంగా భావించి ప్రత్యర్థులను భయపెట్టడానికి, ప్రజలను మళ్ళీపెట్టడానికి ప్రత్యుస్తున్నారు. ‘ప్రజల నుండి, ప్రజల చేత, ప్రజల కొరకు’ జరుగుతున్న ఎన్నికలు కావు. అందుకే నిజమైన ప్రజా ప్రతినిధులు ఎన్నిక కావడం జరగదు. గత 68 సంచారాలుగా దోషించి పాలకవర్గాల ముహాలే ఒకరి తరువాత ఒకరు పాలిస్తున్నారు.

అందుకే 1967 నష్టీబరీ పోరాటం తరువాత 1969లో ఏర్పడిన సీఎస్ (ఎంఎల్) చారుకషండార్ సాయకశ్రీంలో ఈ బాటుకపు ఎన్నికలను బహిపూర్ణించాలని పిలుపునిచ్చింది. గత ఓడు దశాబ్దాలుగా మా పార్టీ పార్లమెంటరీ వ్యవస్థను దోషించి వ్యవస్థలో అంతర్భాగమని, ప్రజల మాలిక సమస్యలను పరిష్కరించలేదని, నూతన ప్రజాస్వామిక విష్ఫవు ప్రజల మాలిక సమస్యలకు పరిష్కార మార్గమని చెబుతుంది. ఓడు రాష్ట్రాలలో ముఖ్యంగా ఉద్యోగ ప్రాంతాలలో విష్ఫవ పార్టీ నాయకత్వంలో ప్రజలు చైతన్యవంతంగా ఎన్నికలను క్రియాలేంగా బహిపూర్ణించారు. ♦

సామ్రాజ్యవాదానికి వ్యతిరేకంగా ప్రధమ భారతస్వాతంత్రం నుండి జరుగుతున్న పోరాటం దేశంలో ప్రజాస్వామిక విష్ఫవం పూర్తి కావడం ద్వారానే విజయవంతం అవుతుంది. భీమాకోర్సెగాం ఆందోళన, ఆ పేరు మీద అక్రమ అరెస్టులు చేసి జైల్లలో నిర్వందించబడిన ప్రజాస్వామిక వాదులు తరువున నేడు చేశ వ్యాప్తంగా పెద్దవెత్తున జరుపుతున్న నిరసనలు ప్రజాస్వామిక విష్ఫవంలో భాగవే. విష్ఫవ, ప్రజాస్వామి, ప్రగతిశీల, లౌకికవాదులు, దేశభక్తులు, దళితులు, ఆదివాసీలు, మహిళలు, మస్లీనులు, హీడిత ప్రజలు అందరూ కలిసి భీమాకోర్సెగాం ఆందోళనపై భారతీయజనతా పార్టీ జరుపుతున్న దమనకాండను, మేధావులు, ప్రజాస్వామికవాదుల అక్రమ అరెస్టులను ఖండించాలి. ♦

ప్రజాస్వామిక రాజకీయాల పట్ల విశ్వాసం ప్రకటిస్తున్న మేధావుల నీర్ణంధం దేశాన్ని పోసించే తీసుకుపెడుతున్న పాలకులు

ఎవ్వరైనా, ఏ రాజకీయ విశ్వాసాలనైనా కలిగి ఉండడం రాజ్యాంగం కల్పించిన హక్కు అని నుట్రీంకోర్సు కూడా నిర్దారించింది. ప్రజా పక్షం వహించిన ప్రజాస్వామిక మేధావులను అర్పున్ మావోయిస్టులని ప్రధాని నరేంద్రమోదీ ప్రకటించిన తర్వాత మహారాష్ట్ర పోలీసులు ఒక పథకం ప్రకారం ఎంపిక చేసుకున్న వ్యక్తులను అరెస్టు చేయడానికి దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో ఒకేసారి దాడి చేసారు.

బీజేపీ అధికారంలోకి వచ్చాక వందల సంఖ్యలో పట్లపగలు హత్యలు జరిగాయి. హంతకులకు సన్మానాలు చేస్తున్నారు. రిహార్యులు ఇస్తున్నారు. భారతదేశంలో మహిళలు, ఆదివాసులు, దళితులు, ముస్లింలు ఎవరికీ రక్కణ లేదు. వారికోసం ఉద్యమ పథాన నిలిచిన రచయితలు, మేధావులు హత్యలకు గురవుతున్నారు. అరెస్టులు చేయబడుతున్నారు. వన్సారే, దబోల్ఫర్, కల్చుర్, గౌరీ లంకేక్ లాంటివారు హత్యలకు గురయితే ఉమర్భలీదీ లాంటి యువ స్కూల్రెంప్లై హత్యల్లో ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. గోరక్కణ పేరుతో గ్రామాల్లో ముస్లిములను, దళితులను మూకదాడుల్లో కొట్టి చంపుతున్నారు. ప్రాఫెనర్ సాయిబాబా లాంబి వారిపై తప్పుడు కేసులుపెట్టి, అబద్ధపు సాక్షాలతో జీవిత క్షేదు శిక్షలు విధిస్తున్నారు. 90 శాతం వైకల్యంతో ఉన్న సాయి హక్కులకు తీప్రంగా భంగం కలుగుతోంది. తరచుగా స్పృహ కోల్పోతున్న సాయిబాబి అక్కరాలా ఇప్పుడు చాపు బతుకుల సమస్య. తీప్రమైన నొప్పిని అనుభవిస్తూ జీవిత చరమాంకంలో గడువుతున్నారు. 2018 జూన్లో భీమాకోర్గార్వ కేసులో సోమాసేన్, సురేంద్ర గాడ్లింగ్, రోనా విల్సన్, సుధిర్ ధాశ్లే, మహేష్ రావతీలను; ఆగస్టు 28న వరవరావు, గౌతమ్ నవలభా, సుధా భరద్వాజ్, వెర్న్ గుంజాల్వ్యేజ్, అరుణ్ ఫెరెరా లను మోదీ హత్యకు కుట్ట చేశారనే నేరారోపణతో అరెస్టు చేసారు. ప్రాఫెనర్ టీలటుంబేసు ముంబాయి విమూనాక్రయం దగ్గర ఎన్నిపి పోలీసులు 2019 ప్రారంభంలో అరెస్టు చేసారు. ఉన్నత న్యాయస్థానం నుండి ఆయన అరెస్టుకు అనుమతి లేదన్న విషయం తెలిసిన సివిల్ కోర్టు బెయిల్పై విడుదల చేసింది. ఇప్పుడు కొత్తగా “అర్పున్ నక్షల్న్” అనే మాట వెలుగుచూస్తుంది. అబద్ధపు లేఖలను స్టోపించి పథకం ప్రకారం పోలీసులు దాడులు చేస్తున్నారు. ఈ క్రమం ఇలా అంతం లేకుండా కొనసాగుతూనే ఉంది. దేశంలో పీడిత ప్రజల పక్షాన నిలిచిన వారిని, విషప ప్రజాస్వామిక ఉద్యమాలను నమర్చించిన పట్లప విద్యార్థులు, యువజనులు, మహిళలు, శామిక ప్రజలు, మేధావులు అందరినీ అర్పున్ నక్షల్న్గానే దోషించి పాలకవర్గాలు ముద్దుచేస్తున్నాయి.

భీమాకోర్గార్వ 200వ విజయోత్సవాన్ని జనవరి 1, 2018 నాడు 3 లక్షల మంది దళితులు ఎల్చార్ పరిషత్ ఆర్ధయంలో

జపాలనుకున్నారు. దీని నిర్మాపకులు రిటైర్డ్ న్యాయమూర్తులు పి.బి.సావంత్, కోల్స్పొటీల్ దానిని జరగనివ్వలేదు. హిందుత్వ శక్తులు మిలింద ఎగ్గోటీ, శంభాజీ భీదేల నాయకత్వంలో ఆ రోజు హింసకు పాల్వడ్డారు. వారిపై కేసులు నమోదు చేయబడినా కావాలనే అరెస్టు చేయలేదు. కానీ ఆ ఘటనలతో సంబంధం లేని అనేక మందిపై ఒక పథకం ప్రకారం మోడీ పై హత్యకు కుట్ట చేశారని, మావోయిస్టులతో సంబంధాలు ఉన్నాయని, వీరంతా అర్పున్ నక్షలైట్స్ అని ఉపా చట్టం కింద, తీవ్రవాద కార్బూకలపాల నిలోధక చట్టం కింద కేసులు నమోదుచేసారు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు సమన్వయంతో దాడులు చేసి నిర్మంధిస్తున్నాయి.

దేశంలో ఈ రకమైన రాజ్యహింసకు, పాశవిక దాడులకు అనలు కారణాలు చాలా బలమైనవి. నరేంద్రమోదీ నాయకత్వంలోని బీజేపీ ప్రభుత్వం ప్రజల విశ్వాసాన్ని కోల్పేయింది. మేధావి వర్గాన్ని భయపెట్టి లాంగదీసుకునే కుట్టలో భాగంగానే దీనిని అర్థం చేసుకోవాలి. ప్రజలను విభజించి పాలించటం నేర్చుకున్న పాలకులు ఇప్పుడు ప్రజల దృష్టిని మళ్ళీంచే ప్రయత్నంలో భాగంగా ఈ రకమైన చర్యలకు పాల్వడుతున్నారు. నోట్ల రద్దు, జీవెన్టీ లాంటి ప్రజావ్యతిరేక విధానాలు తెచ్చిన దుష్పలితాలు క్రమంగా అన్ని సెక్షన్లల ప్రజల నిరసనకు దారితీసాయి. విస్మాపన సమస్య ప్రజల పోరాట ఎజెండాగా మొదటి స్థానంలో కొనసాగుతుంది. అధిక ధరలు, నిరుద్యోగంలతో పాటు ప్రజల మౌలిక సమస్యలు ఈ దోషించి పాలకవర్గాలు పరిష్కరించవని తేలిపోయింది. ఎన్నికల్లో మరోసారి గెలవటానికి ప్రజల దృష్టి మళ్ళీంచే కుట్ట తప్ప ఈ అరెస్టుకు వేరే కారణాలు కనబడటంలేదు. ఇది ప్రశ్నించే గొంతుకలను నొక్కించే ఎత్తుగడ.

నరేంద్ర మోదీ హత్యకు కుట్ట పేరుతో అరెస్టు చేయబడ్డ వారందరూ పీడిత ప్రజల కోసం, ప్రజాస్వామిక హక్కుల కోసం చట్టబద్ధంగా ఉద్యమాలు చేస్తున్న కార్బూకర్తలే. మావోయిస్టుల పాత్ర, వారితో సంబంధాలు అన్ని కట్టు కథలే. వాళ్ళ నోట్ల మూయించటానికి ఇతరులను భయపెట్టడానికి రాజ్యం నగ్రంగా చేస్తున్న దాడులివి. సుదీర్ఘకాలం జైల్లలో బంధించడానికి, పీడిత ప్రజల నుండి దూరం చేయడానికి వేసిన పథకమే ఇది. ఇలా చేస్తే మోదీ ప్రభుత్వం తన వైఫల్యాల సుండి బయట పడలేదు సరికదా, అన్ని రకాల ఉద్యమ శక్తి కట్టల్ని తనకు వ్యతికొంటుంది. తన గోత్తిని తనే తప్పుకొంటుంది. ఈ అరెస్టులను నిరసిస్తూ హక్కుల కార్బూకర్తల విడుదలను డిమాండ్ చేస్తూ దేశంలోనూ, విదేశాలలోనూ మోదీ సర్టార్కు వ్యతికొంగా పెద్ద ఎత్తున కదిలారు. గతంలో ఎప్పుడూ లేని విధంగా సుప్రీంకోర్సు ఈ రకమైన అరెస్టులను నిరసిస్తూ ఉత్తర్వులనిచ్చింది.

భిన్నాభిప్రాయాలను బంధిస్తే విస్మేటిస్తాయని కూడా కోర్టు హెచ్చరించింది. ఈ ప్రతిస్పందనకు భయవదిన ప్రభుత్వం గందరగోళంలో పడింది.

ఆగస్టు 28న దేశంలో ప్రముఖులైన న్యాయవాదులను, జర్యలిస్టులను, శౌరహక్కులు కార్యకర్తలను అరెస్టు చేయడంపై సుప్రీంకోర్టును రామిలాధార్ పర్, దేవకీజ్ఞేన్, ప్రభాత్ పట్నయ్యక్, సతీవ్ దేవ్ పాండే, మాజా దారూవాలా ఒక పిలీష్ న్యారా సంప్రదించారు. జాన్సోన్ జరిగిన అరెస్టుల లాంటివే అని వారు భావించారు. సుప్రీంకోర్టు తీర్పులో సామాజిక కార్యకర్తలకు మరొ 4 వారాల ఊరట కలిగింది. ఆమేరక్కెనా కోర్టు వారి స్నేహ్చు, గౌరవాలకు భంగం కలగకుండా కాపాడినందుకు ఐదుగురు సంతృప్తిని వ్యక్తం చేసారు. ఆ తర్వాత భంగం కలిగిన విషయం విధితమే.

తనకు ప్రమాదం అని భావించిన వాళ్లని దేశానికే ప్రమాదమని మోది సర్కార్ ప్రచారం చేస్తుంది. జస్టిస్ చంద్రమాడ్ మైనారిటీ జాఫ్ఫెమెంటులో ప్రధాని హత్యకు కుట్ట పన్నారని ఐదుగురిని అరెస్టు చేసిన కేసులో చూపిస్తున్న ఆధారాల్లో ఆ ఉదంతమే లేదని ఆయన చాలా స్పష్టంగా రాశారు.

పోలీసుల అత్యుత్సమంతో వ్యవహరించిన తీరు, కాద్ది మందిని లక్ష్యంగా చేసుకుని వారిపై కేసులు బనాయించి సృష్టించిన భయబీతాహావాతావరణం అంతా విచారణ సమయంలో తీవ్ర విమర్శకు గుర్తింది. పైగా ‘అర్థన్ నక్కల్న్’ పేరుతో బీజేపీ చాన్స్‌లో (కోర్టుకు చూపకుండా) మీదియాకు మాహోయిస్టుల ఉత్తరాల పేరుతో (నకిలీవి) విస్తృతంగా పోలీసులు ప్రచారం చేసి వారిని ప్రమాదకర వ్యక్తులుగా చూపడం చేసారు. ప్రజలు నమ్మలేదు. అది వారికి వ్యతిరేకం అయింది.

“వాళ్లు మానవహక్కుల కోసం పాటుబడడం, రచనలు చేయటం, విశ్లేషించటం, బోధించడం చేసారు. అన్యాయానికి, అనమానత్యానికి వ్యతిరేకంగా నిలబడి నిరనన గళాలని అందించడం చేసారు. అనముత్తిని, అణచివేయటాన్ని ఖండించారు. తోటి శౌరుల హక్కుల కోసం వనిచేస్తున్న వాళ్లందరితో సంఖీభావం ప్రకటిస్తున్నాం.” అంటూ దేశంలోని అనేక రాజకీయ పార్టీలు, ప్రజాసంఘాలు, ప్రముఖ వ్యక్తులు, అనేక ప్రగతిశీల సంస్థలు, బార్ అసోషియేషన్స్, చరిత్రకారులు వివిధరూపాల్లో ప్రకటనలు, ప్రదర్శనలు చేస్తూ వారికి సంఖీభావాన్ని ప్రకటిస్తున్నారు. ఇండియన్ కల్చర్ పోరం చేసిన సంఖీభావ ప్రకటనలాగే నేపాల్ దేశంలోనూ, బంగార్ దేశంలోనూ పదుల సంఖ్యలో కవులు, రచయితలు తమ సంఖీభావాన్ని ప్రకటించారు. అనేక పత్రికలు ప్రభుత్వ చర్యను ఖండించాం. ఎమచ్చె నాటి వరిస్తి తులు చోటు చేసుకుంటున్నాయి.” అంటూ వ్యాఖ్యానించాయి.

బుధి జీవుల మీద నిర్వంధాన్ని అడ్డుకోవటానికి చూపిన చౌరవ గొప్పది. ఇంతకన్నా ఎక్కువ నిర్వంధానికి గురవుతున్న విశాల

ప్రజారాశులను ముఖ్యంగా దళితులు, ఆదివాసులు, మైనారిటీలు, ప్రీలు హక్కులను, ప్రజాస్వామిక స్వార్థానికి ఇది చాలా అవసరం.

2009 సెప్టెంబర్ నుండి 2017 మే వరకు 3 దశల్లో ఆవరేషన్ గ్రెన్హంట్ (ఓజీపోవ్) అమలు జరిగింది. ఓజీపోవ్ లాగ్ 2018లో ‘సమాధాన్’ దాడిని చేస్తూ, ‘నవభారత’ నిర్మాణం లక్ష్యంగా ప్రకటించారు. ఇవి పేరుకే కొత్తవి. అవి ఒనగూర్చే ప్రయోజనాలు పాతవే. సామ్రాజ్యవాదుల ప్రయోజనాలను ఈదేర్జే ‘బ్రాహ్మణీయ హిందుత్వ ఫాసిస్టు రాజ్యాన్ని’ స్థాపించడం. ఇదే నవభారత నిర్మాణ అసలు లక్ష్యం. ‘నవభారత’ నిర్మాణానికి అడ్డుగా నిలిచే పీడిత వర్గాలపై, పీడిత సామాజిక సముదాయాలపై, పీడిత జాతులపై, మత మైనారిటీలపై దాడి చేయడం ద్వారా నవభారతాన్ని నిర్మించడమే ‘సమాధాన్’ లక్ష్యం. దేశంలో విష్వవ ప్రజాస్వామిక శక్తుల ప్రభావాన్ని తగ్గించడానికి దేశవ్యాపితంగా పట్టణ ప్రాంతాలలో కొనసాగుతున్న విష్వవ కార్యకలాపాలపై, ప్రత్యేకంగా ప్రజాసంఘాల యాక్టివిస్టులపై పాలకవర్గాలు ఫాసిస్టు పద్ధతుల్లో తీవ్రమైన దాడి కొనసాగిస్తున్నాయి.

ప్రజల ఆర్థిక, రాజకీయ, సామాజిక మొదలైన మౌలిక, దైనందిన సమస్యలపై వివిధ ప్రజాపోరాటాలు ముఖ్యంగా జల్-జంగల్-జమీన్-ఇజ్జత్-అధికార్ కోసం, విస్తాపన సమస్య పై దోషించి పాలకవర్గాలు కొనసాగిస్తున్న రాజ్యహంసకు వ్యతిరేకంగా పలు ప్రజా పోరాటాలు, నిరసనలు, ప్రతిషుట్టనా ఉద్యమాలు విష్వవేద్యమాన్ని గడ్డ పరిస్థితుల్లో నిలదొక్కుస్తునేలా తోడ్డుడ్డాయి. దేశ, విదేశాలలోని ప్రజాస్వామిక ఉద్యమాలు మద్దతు, సంఖీభావం ప్రకటించి ఎంతో సహకారించాయి.

సమాధాన్ దాడి కేవలం గెరిల్లా జోన్ ప్రాంతాలపైన, ఎంత ప్రతిషుట్టనా ప్రాంతాలపైన మాత్రమే సాగేది కాదు. భారత విష్వవేద్యమాన్ని సమూలంగా నిర్మాణించే దుష్ట లక్ష్యంతో పట్టణ ప్రాంతాల్లోని ప్రజాసంఘాల కార్యకలాపాల్ని అణచివేస్తున్నారు. ‘అర్థన్ మాహోయిస్టులు’ ప్రమాదకరమైన శక్తులనే ప్రచారం చేస్తూ ప్రజాసంఘాల నాయకులు, ప్రజాస్వామిక ఉద్యమ నాయకులను హతమారుస్తున్నారు. రానున్న రోజుల్లో దేశంలోని ప్రజాసంఘాలపై, కార్యకర్తలపై పెరగున్న దాడులకు ఇది సంకేతం మాత్రమే ప్రజాసంఘాలపై, కార్యకర్తలపై, మేధావులపై ఫాసిస్టు దాడులు తీవ్రతరం అవుతాయని గ్రహించాలి.

మాహోయిస్టు రాజకీయాలను, ప్రగతిశీల శక్తుల ప్రభావాన్ని, దళిత, విష్వవ శక్తుల ఐక్యతను మోది, అమిత్ పోల్ నేత్యుంటోని బీజేపీ గుర్తిస్తున్నట్టే. సంఘు పరివార్కు చెందిన బ్రాహ్మణీయ భావజాలం బీజేపీని నడిపించడంతో పాటు ఉద్యమ శక్తుల అణచివేత కుట్టపథకాలను తయారు చేస్తుంది. బ్రాహ్మణీయ హిందు భావజాలానికి, బీజేపీ ప్రభుత్వ పాశవిక విధానాలకు వ్యతిరేకంగా విశాల ఐక్యసంఘున నిర్మించాలి. అక్కమ అరెస్టులను ఖండించాం. వారి విదుదలకు ఉద్యమించాం. ♦

(....17వ సేణ తరువాయ)

ఖండిస్తున్నది. సీట్ దర్శాప్రులో అలోకవర్గ నిర్దోషని తీర్చు ఇచ్చింది. తాత్మాలిక డైరెక్టర్గా ఉన్నప్పుడు నాగేశ్వరావు ఉత్తర్వులను ఉల్లంఘించినందుకు సుట్రింకోర్టు శిక్షించింది.

కేంద్రంలో విజిలెన్స్ కమీషన్ (సీవీఎస్)కు చట్టంలోని సెక్షన్ 4(1) ప్రకారం సీబీఎసి పర్యవేక్షించే ఆధికారాలున్నాయి. సీవీఎస్ వర్గ, అస్ట్రానాలను సెలవుపై పంపాలని, వారిటై సీట్లతో విచారణ జరపాలని సూచించింది. ప్రధాని నేతృత్వంలోని కేబినెట్ కమిటీ మార్గదర్శకుల ప్రకారం జాతీయ భద్రతా సలహాదారు అజిత్థీర్చబాల్ వారిద్వారినీ అర్థరాత్రి శేలవుపై పంపుతూ, అవినీతి ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న మన్మేం నాగేశ్వరావును తాత్మాలిక డైరెక్టర్గా నియమించాడు. ఈ అర్థరాత్రి ప్లోడ్రామాతో సీబీఎస్ స్వతంత్ర ప్రతిపత్తికి విఫూతం కల్పించిని, రాజ్యంగం ప్రమాదంలో పదుతుందని రాజనీష్ణిజ్ఞులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. రాజకీయ నాయకుల కబందహస్తాల్లో సీబీఎస్ బండి అయ్యండంటున్నారు.

సీబీఎసి అడ్డంపెట్టుకుని కేంద్ర ప్రభుత్వం రాజకీయ కక్ష సాధింపు చర్యలకు పాల్పడుతుందని కేంద్ర దర్శాప్రు సంస్కు రాష్ట్రాలలో సోదాలు, దర్శాప్రు చేసే ఆధికారాన్ని నిరాకరిస్తూ అంద్రప్రదేశ్, పశ్చిమ బెంగాల్, హర్యానా, ఛత్రిస్టగంగ్, మహారాష్ట్ర, హిమాచల్ ప్రదేశ్ రాష్ట్రాలు నిర్దయం తీసుకున్నాయి. ఈ రాష్ట్రాలు గతంలో దర్శాప్రులకు సమ్ముతి తెలుపుతూ ఇచ్చిన నోటిఫికేషన్లను ఉపనంహారించుకున్నాయి.

సీబీఎసి తాత్మాలిక డైరెక్టర్గా బాధ్యతలు చేపట్టిన మన్మేం నాగేశ్వరావుపై అవినీతికి సంబంధించిన ఫిర్యాదులుండడంతో ఆయనను తొలగించి విచారణ జరపాలన్న వర్గ ఆదేశాలను

పక్కనబట్టి సీవీఎసి కాపాడిందని సుట్రింకోర్టు న్యాయహాది గతంలోనే ఆరోపించారు. నాగేశ్వరరావు నియామకంపై విచారణకు నియమించిన త్రినభ్యుకోర్టు నుండి గోగోయ్, మరొకరు నాగేశ్వరావు నియామక విషయాల్లో ఉన్నందున ముందే తప్పుకోగా చివరిగా ఎన్వీ రమణ కూడా నాగేశ్వరావు కూతురి పెంప్లికి వెళ్ళడం లాంటి కారణాలు చూపి తప్పుకున్నారు. సీబీఎసి డైరెక్టర్గా తొలగింపు కొనసాగి నాగేశ్వరావుని కూడా తొలగించారు. ప్రస్తుతం రిషికుమార్ శుక్లాను నియమించారు. నియామకాల విషయంలో మోదీ బ్యందం విలువలను పాటించని తప్పుడు విధానాలను అనుసరించడంతో ప్రజల ముందు బహిర్గతమైంది.

కేంద్రంలో మోదీ సుపరిపాలన దొల్లతనాన్ని సీబీఎసి విపాదం బహిర్గతం చేస్తున్నది. ప్రభుత్వం రాజ్యంగాన్ని గౌరవించడం లేదని సీబీఎసి పరిషామాలు తెలియజేస్తున్నాయి. ప్రధాని కార్యాలయం ఏకపక్షంగా అస్ట్రాను సమర్థించడం, రాజకీయ కక్ష సాధించేందుకు సీబీఎసి వాడుకోవడం లాంటి దుర్బీతి కారణంగా కేంద్ర సంస్లపట్ల విశ్వసనీయత దెబ్బతింటున్నది. కేంద్రానికి వ్యక్తిరేంగంగా రాష్ట్రాలు ఆత్మరక్షణా చర్యలు చేపట్టడం చూస్తే దేశంలో రాజకీయ విలువలు లేకుండా పోతున్నాయని అర్థమవుతుంది. ఇటీవల పశ్చిమ బెంగాల్లో సీబీఎసి దాడులు ఇదే విషయాన్ని స్పష్టం చేస్తున్నాయి.

అవినీతితో దేశ సంపదను కొల్లగొట్టడం, దోచిపెట్టడం లాంటి దుర్మాగ్దాలకు పాల్పడే పాలకులున్నంత వరకు ఇది ఇలానే కొనసాగుతుంది. ఈ వ్యవస్థను మాలికంగా మార్చే నూతన ప్రజాస్ామిక విష్వవేప్పజల నిఫూ, పర్యవేక్షణలో అవినీతిని అంతం చేస్తుంది. ♦

(....30వ సేణ తరువాయ)

1992 బాటీ మనీదు విధ్వంసం భారత సామాజిక వ్యవస్థపై మాయని మచ్చగా నిలిచిపోయింది. అయోధ్య కేసును సుట్రింకోర్టు భావిపాదంగానే చూసింది. క్రిమినల్ కేసులు, లీబర్స్ కమీషన్ 17 సం|| విచారణ రిపోర్టు పక్కకుపోయాయి. ఈనాటి తీర్చు దాని కొనసాగింపే. న్యాయవ్యవస్థ స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి అందరికీ తెలిసిందే. ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద ప్రజాస్ామిక దేశంలో అతిపెద్ద మతమైన హిందువులకే ప్రజాస్ామ్యం అని చెప్పకనే చెప్పినట్టీంది. లొకిక ప్రజాస్ామిక రిపబ్లిక్ దొల్లతనం బహిర్గతమైయింది. అది రాజకీయ పార్టీల దివాళా కోరుతనాన్ని, దళారీ స్వభావాన్ని బయట పెట్టింది.

ఇది సంఘు పరివార్కు బీజేపీకి వారి వారి అనుబంధ సంస్లపు మాత్రమే చెందినది కాదు. ఇందులో జాతీయ పార్టీ అయిన కాంగ్రెస్ కు పాత్ర ఉంది. ఎన్నికల రాజకీయాల్లో ఏ పార్టీ సూత్రబద్ధ వైభాగికి ప్రదర్శించ లేదు. కాంగ్రెస్ పార్టీ లొకికతత్వం కూడా

బూటకమే. అది కూడా ఆవరణలో హిందుత్వాన్నే ప్రదర్శిస్తున్నది. ఓట్లపై నున్న శ్రద్ధ భారత రాజ్యంగం కల్పించిన ఆదర్శాలు అమలయ్యోలా ఆచరణలో నిజాయాతీ, నిబద్ధతలతో కూడిన కృషి చేయడం లేదు. అవకాశవాదంతోనే కాంగ్రెస్ వ్యవహరిస్తుంది. వెజారిటీ హిందువులన్నారు. కాబట్టి హిందూ ఓట్ల రాబట్టుకోవానికి కాంగ్రెస్ నేతలు నిఖార్యాలుని హిందువులమని చెప్పకోవడానికి నానా తంటలు పదుతున్నారు. హిందూ సనాతన ధర్మాలను ఆచరిస్తా, గుడులు, గోపురాలు తిరుగుతూ, జంధ్యం ప్రదర్శిస్తున్నారు. రాజకీయ పార్టీల అయోధ్యలో రామ మందిర నిర్మాణాన్ని నిర్దూంద్రంగా వ్యక్తిరేంచడం లేదు.

ఇంద్రాజ్యామల హిందుత్వ రాజకీయాలకు పునాదిగా ఉన్న దోహించి పాలకపర్మాల పునాదిని పెకలించకుండా బీజేపీ రాజకీయాలను, వారి దీర్ఘకాలిక హిందుత్వ ప్రణాళికలను ఓడించలేదు. విశాల ప్రజల ఐక్య ఉర్ధ్వము నిర్మాణం కావాలి. నూతన ప్రజాస్ామిక విష్వవేప్పజల మతాన్నాదాన్ని అంతం చేయాలి. ♦

పార్ట్‌ని చేరకశక్తిగా పెట్టుకుని శ్రామికర్దాన్ని విష్టవానికి తయారు చేయాల్సిన కాలం నూతన దశ ఉదయంచటంతో పరిస్థితులు చాలా తీవ్రంగా మారాయి. బహిరంగ వర్గ సంఘర్షణల కాలం ఈ నూతనదశ, శ్రామికవర్గ విష్టవ కార్యాచరణ కాలం ఇది. శ్రామికవర్గ విష్టవకాలం ఇది.

సామ్రాజ్యవాదాన్ని కూలగొట్టి శ్రామికవర్గం అధికారాన్ని లాక్ష్మీందుకు బలాలన్నీ నూటిగా సమీకరించబడే దశ ఇది. ఈ కాలంలో శ్రామికవర్గం నూతన కర్తవ్యాలను, అంటే నూతన విష్టవ పద్ధతులలో మొత్తం పార్ట్ పనినంతటినీ పునర్నిర్మించటం, అధికార సంపాదనకై విష్టవ పోరాటం సాగించాలనే స్వార్థితో శ్రామికులను చైతన్యవరచటం, 'రిజర్వులను తయారుచేసి రంగంలోకి కదిలించటం, పొరుగు దేశాలలోని శ్రామిక ప్రజలతో మైత్రి సేర్చర్చుకోవటం వలన, పరాధీన దేశాలలోని విముక్తి ఉద్యమంతో గట్టి సంబంధాలను నెలకొల్పుకొనటం అనేక ఇతర కర్తవ్యాలను ఎదురొచ్చవలసి వచ్చింది. పార్లమెంటరీతత్వం నెలకొన్న ప్రశాంత పరిస్థితులలో పెరిగిన రెండవ ఇంటర్వెపసల్కు చెందిన సోఫర్ డెమోక్రాటిక్ పార్టీలు ఈ నూతన కర్తవ్యాలను నిర్వహించగలవని భావించటం ఆగాధమైన నిస్పుహలో పడటమే. అవజ్యాన్ని విధిగా కొనిపేచుకొనటమే. అటువంటి కర్తవ్యాలను నెరవేర్చవలసి వచ్చినపుడు పొత పార్టీల నాయకత్వం క్రిందనే శ్రామికవర్గం వుండటమంటే నుతరామూ ఒప్పుకోలేదని వేరే చెప్పవనసరం లేదు.

అందుచేతనే ఒక కొత్తపార్ట్, ఒక మిలిటింటు పార్ట్, ఒక విష్టవకర పార్ట్, అధికారంకొరకై జరిగే పోరాటంలో శ్రామికులకు నాయకత్వం వహించి నడిపే దైర్యం గల పార్ట్, విష్టవ కాలంలోని కీపిపరిస్థితులలో తన గమ్యాన్ని మర్చిపోకుండా నడవతిగినంత అనుభవం గల పార్ట్, అడుగుగునా ఎదురయ్యి అవాంతరాలను అధిగమిస్తా చాకవ్యంతో గమ్యస్థానాన్ని జేర్చగలపార్ట్ ఒకటి అవసరమాతన్నది.

ఇటువంటి పార్ట్ లేకుండా సామ్రాజ్యవాదాన్ని కూలద్రోయాలనీ, శ్రామికవర్గ నియంత్రణాన్ని సాధించాలనీ ఆలోచించడం కూడా వ్యధాయే. ఇటువంటి కొత్త పార్టీయే లెనినిసస్టు పార్ట్. ఈ కొత్తపార్ట్ విశిష్ట లక్షణాలేమిలి?

1. కార్బూకవర్గ అగ్రగామి దళంగా పార్ట్

అన్నింటికన్నా ముందు కార్బూకవర్గం యొక్క అగ్రగామిదళంగా పార్ట్ వుండితీరాలి. కార్బూకవర్గంలోని ఉత్తమోత్తమశక్తులనూ, వారి అనుభవాన్ని, వారి విష్టవతత్వాన్ని, శ్రామికవర్గం ఆశయంయొడ వారికిగల ఆకుంచిత విశ్వాసాన్ని పార్ట్ తనలో యముడ్చుకోవాలి. అయితే నిజంగా అగ్రగామిదళంగా వుండాలంటే పార్ట్ విష్టవ సిద్ధాంతమనే ఆయుధాన్ని చేబట్టాలి. ఉద్యమ సాశ్రాల

అవగాహనను కలిగివుండాలి. ఇదేమీ లేకుండా శ్రామిక వర్గ పోరాటాన్ని పార్ట్ నడిపించలేదు. శ్రామికవర్గానికి నాయకత్వం వహించలేదు. శ్రామిక వర్గానికి చెందిన జనాల మనోభావాలను, ఆలోచనలను తనకు తాను పరిమితం చేసుకున్నా సద్గోజనిత (యాచ్చుబ్బిక) ఉద్యమం తోక పుచ్చుకుపోయే ధోరణిని చేపట్టినా, సద్గోజనిత ఉద్యమం యొక్క జడత్వాన్ని, రాజకీయ నిరక్ష్మాన్ని అధిగమించలేకపోయానా, శ్రామికుల తక్షణ ప్రయోజనాలను మించి ఎదగలేక పోయానా, శ్రామికుల వర్గ ప్రయోజనాల స్థాయికి జనాలను చైతన్యవరచటంలో విఫలమయిన ఆ పార్ట్ నిజమైన పార్టీగా వుండజాలదు. శ్రామికవర్గ అగ్రగామి పార్ట్ ఖచ్చితంగా నిలవాలి. శ్రామికవర్గం కన్నా మరింత ముందు చూపును అది ఖచ్చితంగా ప్రదర్శించాలి. శ్రామికులకు అది ఖచ్చితంగా నాయకత్వాన్ని అందించాలి. అంతేగాని సద్గోజనిత వర్ధమాల తోక పుచ్చుకొని పోకూడదు.

ఏ పార్ట్ అయితే కార్బూకవర్గ అగ్ర దళంగా నిలస్తుందో ఏదైతే కార్బూకుల వర్గ ప్రయోజనాలను అవగాహన చేసుకునే స్థాయి జనాలను చైతన్యవరుస్తుందో ఆ పార్ట్ మాత్రమే కార్బూకవర్గాన్ని త్రేడియూనియినిజం మార్గం మంచి తప్పించి స్వతంత్ర రాజకీయ శక్తిగా నిలువగలుగుతుంది.

పార్టీఅనేది కార్బూకవర్గానికి రాజకీయ నాయకుడు.

కార్బూకవర్గం యొక్క పోరాటంలో ఎదురయ్యే యిబ్బందుల గురించి ఈ పోరాటంలో తలయైతే కీప్ప పరిస్థితులను గురించి, వ్యాహము, ఎత్తుగడల గురించి, రిజర్వులు, విశ్వాసాల గురించి దాడి, తిరోగుమాల గురించి నేను యాదివరకే వివరించాను. యుద్ధ పరిస్థితుల కంటే ఈ పరిస్థితులు ఎక్కువ కీప్పమైనవి కాకపోయానా, తక్కువైనవేమికాదు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఎవరు సరిగా చూడగలుగుతారు? యుద్ధం చేస్తున్న సైన్యం తప్పనిసరిగా ఓడిపోవాలనుకుంటే తప్ప అనుభవం గల సైన్యాధివతుల మండలి (జనరల్ స్టాఫ్) లేకుండా వుండలేదు. అదే విధంగా తన ఆజన్మ శత్రువుచే తాను బ్రింగి వేయబడాలనుకుంటే తప్ప, శ్రామికవర్గం ఒక జనరల్ స్టాఫ్ లేకుండా వుండజాలదనే విషయం స్వప్పం కావటం లేదా? అయితే ఇటువంటి జనరల్ స్టాఫ్ ఏది? శ్రామిక విష్టవపార్టీయే జనరల్ స్టాఫ్గా పనిచేయగలదు. విష్టవ పార్ట్ లేనటువంటి కార్బూకవర్గమూ, జనరల్ స్టాఫ్ లేనటువంటి సైన్యమూ ఒక లాంటివే.

పార్ట్ శ్రామికవర్గం యొక్క జనరల్ స్టాఫ్

పార్ట్ కేవలం అగ్రగామిదళం మాత్రమే గాదు. అదే సమయంలో అది వర్గం యొక్క ఒక దళంగా వర్గంలోనే ఒక భాగంగా అంగాంగమునకూ గట్టిగా హత్తుకొని వుండేటట్లుగా వుండితీరాలి.

వర్ధాలు పోసంతవరకూ ఈ అగ్రగామి దళానికి, కార్మికవర్గంలోని ఇతరులకు మధ్య భేదం, పార్టీ సభ్యులకు, కాని వారికి మధ్య భేదమూ తొలగిపోదు. పూర్వం ఇతర వర్ధాలకు చెందినవారు వచ్చి కార్మికవర్గ శ్రేణులలో చేరుతున్నంత కాలమూ, మొత్తంగా కార్మికవర్గం అగ్రగామి దళం స్థానం జేరుకోకుండా వున్నంతకాలమూ ఈ భేదం నిల్విపుంటుంది. కాని ఈ భేదం పెద్ద గండిగా పెరితే తన వరకూ తాను పరిమితమై పార్టీయేతర ప్రజా సామాన్యం నుండి వేరైతే పార్టీ పార్టీగా మన జాలదు. పార్టీయేతర ప్రజాసామాన్యికి మధ్య సంబంధం లేకపోతే, ఈ ప్రజాసామాన్యం తన నాయకత్వాన్ని అంగీకరించకపోతే, ప్రజాసామాన్యంలో నైతిక, రాజకీయ పరిణామము సంపాదించకపోతే పార్టీ కార్మిక వర్ధానికి నాయకత్వం వహించి నడవలేదు.

ఇటీవలనే కార్మిక శ్రేణుల నుండి రెండు లక్షల మంది కొత్త సభ్యులను పార్టీలోనికి జేర్పుకొనడం జరిగింది. దీనిలో పున్న ప్రత్యేకత ఏమిటంబే కేవలం విరంతట వీరే పార్టీలో చేరలేదు. వీరిని పార్టీయేతర కార్మికులందరూ కలిసి పార్టీలోకి పంపారు. ఈ పార్టీ యేతరులు పార్టీలోకి కొత్త సభ్యులను జేర్పటంలో ఆసక్తి కనబరుస్తున్నారు. వారి అంగీకారం లేనిదే కొత్త సభ్యులపరినీ పార్టీలోకి తీసుకోవడం జరగదు. పార్టీయేతర కార్మిక ప్రజాభాషణయం మన పార్టీని తమ పార్టీగా చూస్తున్నారనీ, తమ సన్మిహితమైన, ప్రీతిపాత్రమైన పార్టీగా చూస్తున్నారనీ, ఈ పార్టీ విస్తరణలోనూ, స్థిరత్వంలోనూ వీరు మిక్కిలి ఆసక్తి గలిగి వున్నారనీ, స్వచ్ఛందంగానే తమ భవిష్యత్తును ఈ పార్టీ నాయకత్వానికి అప్పగిస్తున్నారనీ ఈ విషయం స్పష్టం చేస్తున్నది. పార్టీ యేతర ప్రజాభాషణయంతో పార్టీ గనుక ఇటువంటి కంటికి కనబడని నైతిక బంధనాలతో బంధించబడి వుండకపోతే అది తన వర్గం యొక్క నిర్ణయాత్మకతక్కిగా అభివృద్ధి కాగలిగి వుండేదికాదు.

పార్టీ కార్మికవర్గం నుండి విడదియరాని భాగం

లెనిన్ ఇలా చెప్పారు. “మనం ఒక వర్గం యొక్క పార్టీ కాబట్టి దాదాపు మొత్తం వర్గం మన పార్టీ నాయకత్వాను పనిచేయాలి. సాధ్యమైనంత సన్నిహితంగా మన పార్టీని అంటిపెట్టుకొని వుండాలి.

అగ్రగామి దళానికి, దానివైపుకు ఆక్రమించబడుతూ వున్న ప్రజాభాషణానికి మధ్యగల భేదాన్ని మర్చిపోవటమంటే, తక్కువ స్థాయిలోవున్న ప్రజా భాషణయంలో అంతకంతకూ ఎక్కువ మందిని అగ్రస్థాయికి తీసుకురావడం అగ్రగామి దళం యొక్క నిత్య కర్తవ్యమన్న విషయం మర్చిపోవటమంటే తన్నతాను మోసగించుకోవటమే సన్మాట, మన కర్తవ్యాలు ఎంత పెద్దవో చూడ నిరాకరించడమన్న మాట. ఈ కర్తవ్యాలను సంకుచిత పర్మడమన్నమాట.

2. కార్మికవర్గం యొక్క సంఘటిత అగ్రగామిదళంగా పార్టీ

పార్టీ కార్మికవర్గం యొక్క అగ్రగామిదళం మాత్రమేకాదు. వర్గ పోరాటాన్ని నడపాలని నిజంగానే కోరుతున్నట్లయితే అది అదే సమయంలో తన వర్ధానికి సంఘటిత దళంగా వుండాలి.

పెట్టుబడిదారీ విధానం వల్ల ఏర్పడే పరిస్థితులలో పార్టీ కర్తవ్యాలు బ్రహ్మందమైనవిగానూ, విధమైనవిగానూ వుంటాయి. అంతరంగిక, బాహ్య పరిషామాలకు సంబంధించిన మిక్కిలి కష్టసహితమైన పరిస్థితులలో పార్టీ శ్రామికవర్గపోరాటాన్ని నడపవలసి వుంటుంది. దాడిచేయవలసిన పరిస్థితి వున్నప్పుడు బలీయమైన శత్రువు దెబ్బను తప్పించుకొనడానికి శ్రామికవర్గానికి అది త్రైపచూపించవలసి ఉంటుంది. సంఘటితం కాని లక్షలాది పార్టీయేతర ప్రజాసామాన్యానికి పోరాటంలో క్రమశిక్షణమూ, క్రమ పద్ధతినీ అలవర్పాలి. కానీ తనకు తాను క్రమశిక్షణకు, నిర్మాణశక్తిని, సహనశీలతనూ అలవర్పాలి. కానీ తనకు తాను క్రమశిక్షణమూ, నిర్మాణానికి ప్రతిరూపంగా వుంటేనే, శ్రామికవర్గం యొక్క సంఘటిత దళంగా వుంటేనే పార్టీ తన కర్తవ్యాలను నెరవేర్పగలగుతుంది. ఇటువంటి పరిస్థితులు ఏర్పడకుండా పార్టీ విస్తార శ్రామికజన బాహ్యానికి నిజంగా నాయకత్వం వహించి నడిపే సమస్య లేదు.

పార్టీ కార్మికవర్గం యొక్క సంఘటిత దళం

పార్టీ ఒక సంఘటిత మొత్తం అనే దృక్ప్రథం లెనిన్ రాసిన మనపార్టీ నిబంధనల మొదటి పేరాలో పొందువర్పబడింది. అందులో పార్టీ దానియొక్క సంస్థల మొత్తపు కూడిక అనీ, ఒక పార్టీ సభ్యుడు పార్టీ యొక్క సంస్థలలో ఏదో ఒక సంస్థలో సభ్యుడిగా వుండాలనీ విపులీకరించబడింది. 1913లోనే దీనికి మెన్సివిక్కులు అభ్యంతరం తెల్పారు. దీని బదులు పార్టీలో ఎవరికివారు స్వంతంగానే సభ్యులగా చేరే పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టలని కోరారు. పార్టీ సంస్థలలో ఏ ఒక్కడానిలోనూ చేరకుండా ఉండేవారైనాగాని, చేరదలచుకోనట్టివారైనాగాని ఏదో విధంగా పార్టీకి సహయం చేస్తే చాలు. అటువంటి ‘ప్రతిప్రాఫెసర్లకూ, ప్రతి ప్రైస్సుల్లకూ’ విధానికి పార్టీ సభ్యుడు అని ‘బిరుదు’ తగిలించే పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టలని కోరారు. ఈ వినూతస్తుపు ‘పద్ధతే’ గనుక మన పార్టీలో అంగీకరించి వుంటే, మనపార్టీ ప్రాఫెసర్ల, ప్రైస్సుల్లకు విధ్యార్థుల వెల్లువలో మునిగిపోయేది. పదునైన, స్పృష్టమైన నిర్మాణ సౌష్టవం లేని సంఘంగా దిగజారిపోయి ‘సానుభూతిపరుల సమిద్ధంలో మునిగిపోయేది. అందుమాలంగా పార్టీకి, వర్ధానికి మధ్యవున్న విభజనరేఖ, తుడిచివేయబడేది. సంఘటితం కాని ప్రజాభాషణాన్ని అగ్రగామి దళం స్థాయికి తీసుకురావాలన్న పార్టీ కర్తవ్యం తల్లికిందులయ్యేది. దీనికి వేరే రుజువు అక్కరలేదు. అటువంటి అవకాశపాదపు పద్ధతిలో మనపార్టీ మన విషపు క్రమంలో కార్మికవర్గ నిర్మాణ కేంద్రంగా నిర్వహించవలసిన పాత్రను నిర్వహించలేక పోతుందని వేరే చెప్పనపసరం లేదు.

అయితే పార్టీ కేవలం పార్టీ సంస్థల కూడిక మొత్తమే కాదు, అది తన సంస్థల కూడిక మొత్తం కావటమేగాక, అదే సమయంలో ఆ సంస్థలన్నింటి యొక్క ఏకైక వ్యవస్థ. అవన్నీ ఒకే మొత్తంలో పద్ధతి ప్రకారం ఐక్యం కావటం, ఇందులో పై నాయకత్వ కమిటీలూ, క్రింది నాయకత్వ కమిటీలూ వుంటాయి. మైనారిటీ మెజారిటీకి లోబడి వుంటుంది. అచరణియ నిర్ణయాలు పార్టీ సభ్యులందరికి

శిరోధార్యంగా వుంటాయి. ఇటువంటి పరిస్థితులు లేకుండా పార్టీ కార్యవర్గ పోరాటాలలో క్రమబద్ధమైన నిర్మాణయుతమైన నాయకత్వాన్ని వహించజాలదు.

లెనిన్ ఇట్లు చెప్పారు:

“పూర్వం మన పార్టీ క్రమరీత్యా సంఘటితమైన మొత్తంగా వుండికాదు. విడివిడి గ్రూపుల మొత్తంగా వుండేది. కాబట్టి సిద్ధాంతరూపకమైన పలుకుబడి మినహా ఈ గ్రూపుల మధ్య వేరే సంబంధాలు వుండేవికావు. ఇప్పుడు మనం నిర్మాణయుతమైన పార్టీయైనాము. అంటే అధికారం ఏర్పడింది. ఇంతవరకు భావాలు శక్తిగావుండి బంధించేవి. ఇప్పుడు ఈ బంధం అధికారశక్తిగా పరిణమించింది. క్రిందిపార్టీ సంస్థలు షై పార్టీ సంస్థలకు లోబడి పనిచేసేవిగా అయ్యాయి.”

(ప్రపంచం, పేజి 191)

ఊగిసలాడేవారు తరువాగా మైనార్టీకి లొంగివుండాలనే నూత్రంపైనా, ఒకే కేంద్రం నుండి పార్టీ కార్యకలాపాలన్నీ నడవాలన్న నూత్రంపైనా ఇటువంటి వాటిపై “బ్యారోక్సీ” అనీ, “లూంఘనం” అనీ దాడిచేస్తూ వుంటారు. కానీ పార్టీ మొత్తం ఒక క్రమవర్గతి ప్రకారం పనిచేయాలంటేనూ, కార్బూకవర్గ పోరాటాన్ని తోవవేంట నడపాలంటేనూ ఇటువంటి నూత్రాలను అమలుపరచాలనేది స్పష్టం. నిర్మాణ సమస్యల విషయంలో ఈ నూత్రాలను అచంచలంగా అమలు జరవడమే లెనినిజిం:

3. పార్టీ శ్రామికవర్గపు వర్గ నిర్మాణం యొక్క అత్యున్నత రూపం

పార్టీ కార్బూకవర్గం యొక్క సంఘటిత దళం. కానీ పార్టీ ఒక్కటే కార్బూకవర్గం యొక్క సంస్కరాదు. శ్రామికవర్గానికి ఇంకా చాలా సంస్థలు వున్నాయి. అవిలేకుండా అది పెట్టుబడికి వ్యక్తిరేకంగా జయప్రదంగా పోరాడలేదు. ట్రేడ్ యూనియన్లు, సహకార సంఘాలు, ఫోకల్ సంఘాలు; పార్లమెంటరీ గ్రూపులు, పార్టీయేతర మహిళా సంఘాలు, పత్రికలు, విద్యాసాంసన్స్కృతిక సంస్థలు, యువజన సంఘాలు (బహిరంగ విషపు కార్యకరణ సాగేకాలంలో), విషపు పోరాట సంస్థలు, (శ్రామికవర్గం అధికారంలో వుంటే) ప్రభుత్వ నిర్మాణ రూపంగా ప్రతినిధుల సోవియట్లు వగైరా ఇటువంటి సంస్థలు.

ఈ సంస్థలలో అత్యధికమైనవి పార్టీయేతరమైనవి, వీటిలో కొన్ని మూత్రం సూటిగా పార్టీకి అంటిపెట్టుకొనో, పార్టీ ఉపశాఖలుగానో వుంటాయి. ఎందుకంటే ఇవిలేకుండా పోరాటంలోని వివిధ రంగాలలో శ్రామికవర్గం యొక్క వర్గస్థానాలను బలపరుకోవడం అసాధ్యమౌతుంది. బూర్జువా వ్యవస్థస్థానే సోవియట్లు వ్యవస్థను ప్రవేశపెట్టే చారిత్రక కర్తృవ్యాప్తి నిర్వహించగల శక్తిగా శ్రామికవర్గాన్ని దృఢపర్చుకోవడం అసాధ్యమౌతుంది. అయితే అసంభ్యాకంగా ఇన్ని సంస్థలు వున్నప్పుడు ఏక నాయకత్వాన్ని ఏర్పరుచడం ఎట్లా సాధ్యమౌతుంది? అనేక నంస్థలుండటం మాలంగా బహునాయకత్వం ఏర్పడదనే గ్యారంటీ ఏముంది? ప్రతి సంస్థ తన ప్రత్యేకరంగంలో తాను వ్యవరిస్తూ వుంటుంది. అందువల్ల

ఇవి ఒకదానికాకలీ అడ్డురావన్నమాట నిజమే. కానీ ఇవన్నీ ఒకే వర్గానికి-అంటే శ్రామికుల వర్గానికి-సేవచేయాలి కాబట్టి ఒకే దిక్కుగా పనిచేయాలనేది కూడా నిజం. అయితే ఇక్కడ ఒక ప్రత్యుషమైనది. ఈ సంస్థలన్నీ ఒకే మార్గాన్ని నిర్ణయించేదవరు? వీటికి జనరల్ మార్గదర్శి ఎవరు? తనకు తగినంత అనుభవం పునుది కాబట్టి ఈ జనరల్ మార్గాన్ని నిర్ణయించటమే గాదు, దీనికితోడు నాయకత్వపు ఐక్యతను సాధించి ఎటువంటి పొర పొచ్చలు రాకుండా చేయగలగాలి. అందుకువీలుగా ఈ సంస్థలన్నీ ఈ మార్గాన్నే అనుసరించేటట్లు ఒప్పించగల ప్రతిష్ట వుండాలి. అటువంటి కేంద్ర సంస్థ ఏది? శ్రామికవర్గ పార్టీయే ఆ సంస్థ.

అందుకువసరమైన 3 అర్థాలు పార్టీకి వున్నాయి. అవి. 1. శ్రామికవర్గం యొక్క పార్టీయేతర సంస్థలన్నీంచేతోనూ సూటియైన సంబంధాలు కల్పివుండి, తరచు వీటికి నాయకత్వం వహిస్తూ వుండే కార్బూకవర్గ అత్యుత్తమ శక్తులన్నీంచేతికి ఇది సమీకరణ కేంద్రంగా వుండటం. 2. కార్బూకవర్గం యొక్క అత్యుత్తమ సభ్యులందరికి సమీకరణ కేంద్రంగా వుంటుంది కాబట్టి. తమ వర్గం యొక్క అన్నిరకాల సంస్థలనూ నడపగలిగిన కార్బూకవర్గ నాయకత్వానికి తర్వీదు ఇప్పుడానికి ఉత్తమమైన పారశాలగా వుండటం. 3. కార్బూకవర్గ నాయకులకు తర్వీదు ఇప్పుడానికి ఉత్తమమైన పారశాలగా వుంటుంది కాబట్టి, ఆ విధంగా దానికి కలిగే అనుభవం, ప్రతిష్ట మూలంగా శ్రామికవర్గ పోరాటంలో నాయకత్వాన్ని కేంద్రికించగల సమర్థత కల్పివుండటం, అవిధంగా కార్బూకవర్గం యొక్క ప్రతిష్టక్క పార్టీయేతర సంస్థనూ పార్టీకి సహచర సంస్థగా చేయటానికి పార్టీని వర్గంలో బంధించే ట్రాన్స్‌మిషన్ బెల్గుగా తయారుచేయటానికి ఉపకరించడం.

శ్రామికవర్గం యొక్క అత్యున్నత వర్గసంస్థ రూపమే పార్టీ

అయితే దీని ఆర్థం, ట్రేడ్ యూనియన్లు, సహకార సంస్థలు అధికార రీత్యా పార్టీకి లోబడి వుండాలని కాదు. ఈ సంస్థలలో వుంటూ నిస్సందేహంగా వీటిలో పలుకుబడి గల పార్టీ సభ్యులు, ఈ పార్టీ యేతర సంస్థలు తమ కృషిలో సాధ్యమైన మేరకు శ్రామికవర్గ పార్టీకి దగ్గరగా జరిగి, స్వచ్ఛందంగా దాని రాజకీయ నాయకత్వాన్ని అంగీకరించేట్లుగా తమ శక్తికాలదీ కృషి చేయాలనటమే దీని ఆర్థం.

అయితే దీని ఆర్థం, ట్రేడ్ యూనియన్లు, సహకార సంస్థ అధికార రీత్యా పార్టీకి లోబడి వుండాలని కాదు. ఈ సంస్థలలో వుంటూ నిస్సందేహంగా వీటిలో పలుకుబడి గల పార్టీ సభ్యులు, ఈ పార్టీ యేతర సంస్థలు తమ కృషిలో సాధ్యమైన మేరకు శ్రామికవర్గ పార్టీకి దగ్గరగా జరిగి, స్వచ్ఛందంగా దాని రాజకీయ నాయకత్వాన్ని అంగీకరించేట్లుగా తమ శక్తికాలదీ కృషి చేయాలనటమే దీని ఆర్థం.

అందువల్లనే పార్టీ శ్రామికవర్గ అత్యున్నత రూపపు వర్గ సంస్థ

అనీ, ఇది తన రాజకీయ నాయకత్వాన్ని శ్రామికవర్గం యొక్క ప్రతి

బక్క ఇతర సంస్కరు విస్తరించేసేది అనీ లెనిన్ అన్నారు.

అందువల్లనే పార్టీయేతర సంస్థల ‘స్వాతంత్ర్యాన్ని’ గూర్చి, ‘తటస్థతను’ గూర్చిచేపే అవకాశవాద సిద్ధాంతం పార్టీ నుండి వేరైన స్వతంత్ర పార్లమెంటు సభ్యులనూ, పత్రికా రచయితలనూ, సంకుచిత ట్రేడ్ యూనియన్ నాయకులనూ, మూడు సహకార సంస్థ ఉద్యోగులనూ పెంచి పోషిస్తుంది. ఇటువంటి సిద్ధాంతం లెనినిజిం సిద్ధాంతానికి, ఆవరణకూ పూర్తిగా విరుద్ధం.

4. పార్టీ శ్రావికవర్గ నియంతృత్వం యొక్క సాధన

శ్రావికవర్గ అత్యున్నత నిర్మాణ రావం పార్టీ. శ్రావికవర్గంలోనూ, ఆ వర్గం సంస్థలలోనూ కూడా ప్రథానమైన మార్కెటర్క శక్తిగా పనిచేసేది పార్టీ. అయితే ఇంతమాత్రం చేత పార్టీ స్వయం సంపూర్ణమైన శక్తి అని, స్వయం సమృద్ధమైన శక్తి అనికాదు. శ్రావికుల అత్యున్నత వర్గంసభ మాత్రమే కాదు పార్టీ. శ్రావికవర్గ నియంతృత్వం ఇంకా ఏర్పడనిచోట దానిని సాధించటానికిగానూ, అదివరకే నియంతృత్వం ఏర్పడినచోట దానిని స్థిరపర్చి విస్తృతం చేయటానికిగానూ, శ్రావికవర్గం చేతులలో అది ఒక సాధనం కూడా. ప్రథమాధికారం సమస్య కనుక శ్రావికవర్గాన్ని ఎదుర్కొని వుండకపోతేనూ, సామ్రాజ్యవాదం, యుద్ధాల అనివార్యత, సంక్లేషం ఏర్పడటం వంటి పరిస్థితుల మూలంగా శ్రావికవర్గం శక్తులన్నీ ఒకే కేంద్రం వద్ద కేంద్రికరించవలసిన అవసరం కలిగి వుండకపోతేనూ, బూర్జువా వర్గాన్ని క్రూలదోసి శ్రావికవర్గ నియంతృత్వాన్ని ఏర్పర్చటానికిగాను విషపోద్యమమందలి అన్ని ప్రపాపలనూ ఒకే స్థానంలో సమీకరించవలసిన అవసరం ఏర్పడి వుండకపోతేనూ పార్టీ అంత ఉన్నతస్థాయికి పెరిగి వుండేదికాదు. శ్రావికవర్గం యొక్క ఇతర అన్ని రూపాల సంస్థలమైన పలుకుబడి ప్రసరించి వుండేదికాదు. రాజ్యాధికారాన్ని జయప్రఠంగా సంపదించాలంటే శ్రావికవర్గానికి పార్టీ అనే జనరల్ స్టోర్స్ వుండితీయాలి. శ్రావికవర్గ ప్రజాసంఘాలన్నీ గనుక పార్టీ చుట్టూ సమీకరించగల స్టోరుతను పొండకపోతే, పోరాటక్రమంలో మొత్తం ఉద్యమ నాయకత్వాన్ని కేంద్రికరించి ఉండలేకపోతే రఘ్యలో శ్రావికవర్గం విషప నియంతృత్వాన్ని ఏర్పరచలేకపోయేదనేది స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది.

నియంతృత్వాన్ని ఏర్పర్చటానికి కాదు శ్రావికవర్గ పార్టీ కావలసినది: సోఫలిజం సంపూర్ణ విజయాన్ని సాధించటానికి, ఆ నియంతృత్వాన్ని నిలబెట్టి స్థిరపర్చి విస్తృతపర్వదానికి అది మరింత ఎక్కువ అవసరం.

లెనిన్ ఇట్లూ చెప్పారు:

“మన పార్టీలో దృఢమైన, ఖచ్చితమైన, ఉక్కుపంటి శిక్షణగనుక లేకపోతే మొత్తం కార్బూక జనబాహుళ్యం మన పార్టీని భయం లేకుండా పూర్తిగా బలపర్చివుండకపోతే అంటే, వెనుబడిన ప్రజలను తమతో వెంట తీసుకురాగలిగిన అలోచనాపరులైన, నిజాయితీగల త్యాగం చేయగల, పలుకుబడిగల వారందరి మధ్యతను పొందియుండకపోతే బోల్చివిక్కలు రెండుస్వర సంవత్సరాలు కాదుకదా రెండుస్వర నెలలు కూడా అధికారంలో నిల్చివుండగలిగేవారు కాదని ఈరోజున ప్రతి ఒక్కాలికి స్పష్టమౌతూనే వున్నది.”

(సంపుటి 25, పేజీ 173)

శ్రావికవర్గ నియంతృత్వాన్ని ‘నిల్చివుంచటం, ‘విస్తృతం కావించటం’ అంటే ఏమిలి? అంటే శ్రావిక వర్గానికి క్రమశిక్షణనూ, నిర్మాణాన్ని నేర్చటం, పెట్టిబూర్జువా స్వభావం, అలవాట్లు, పలుకుబడి శ్రావిక ప్రజలలో జీరంబడకుండా వీటికి వ్యతిరేకంగా

శ్రావిక ప్రజలకు ప్రతిఘనాశక్తినీ, సంఘతీత శక్తినీ కలిగించటం, పెట్టిబూర్జువా తరగతులకు పునః ప్రబోధం చేసి సంస్కరించటానికి, సోఫలిస్టు ఉత్సవాన్ని సాగించటానికి అవసరమైన పరిస్థితులను నృష్టించడానికి నమర్థతగల శక్తిగా శ్రావిక ప్రజలు తయారుకావటానికి వారికివారే పరిజ్ఞానం సంపాదించడం. కాని ఐక్యత, క్రమశిక్షణ మూలంగా బలీయమైనట్టి పార్టీలేకుండా ఈ కర్తవ్యాలన్నీ నిర్వహించటం అసాధ్యం.

లెనిన్ ఇట్లూ చెప్పారు:

‘పాత సామాజిక శక్తులకూ, అలవాట్లకూ వ్యతిరేకంగా సాగే నికరపోరాటమే శ్రావికవర్గ నియంతృత్వం. ఇది రక్తరహితంగానూ, రక్త పాత అంతోనూ సాగుతుంది. హింసాయుతంగానూ, శాంతియుతంగానూ సాగుతుంది. సైనిక, ఆర్థిక, విద్యాపరిపాలనా రంగాలలో సాగుతుంది. లక్ష్మలు, కోట్లమందికి పున్న అలవాటు అనే బలం అతి భయంకరమైన శక్తి పోరాటంలో కాకలుతీరిన ఉక్క పార్టీ లేకుండా ఆ వర్గంలో పున్న నిజాయితీపరులందరి విశ్వాసాన్ని చూరగానే పార్టీ లేకుండా, ప్రజా బాహుళ్యం యొక్క మనో ప్రపుత్తిని కనిపెట్టి, దానిచై తన వలుకుబడిని ప్రసరింపజేయగల పార్టీ లేకుండా ఇటువంటి పోరాటాన్ని జయప్రఠంగా సాగించడం అసాధ్యం.’

(సంపుటి 25, పేజీ 190)

నియంతృత్వాన్ని సాధించటానికి, నిలబెట్టి వుంచటానికి శ్రావిక వర్గానికి పార్టీ అవసరం. శ్రావికవర్గ నియంతృత్వానికి సాధనమే పార్టీ.

అంఱాతే దీనిని బట్టి ఒకటి తేలుతుంది. వర్గాలు అద్యాన్యమైపోయినప్పుడు, శ్రావికవర్గ నియంతృత్వం హరించిపోయినప్పుడు పార్టీకూడా హరించుకుపోతుంది.

5. ఐక్య మనస్సుతకు, మురాలను అనుమతించని ఐక్యతకు ప్రతిబింబంగా పార్టీ

ఐక్యత, ఉక్క శిక్షణ మూలంగా బలీయమైన పార్టీ లేకుండా శ్రావికవర్గ నియంతృత్వాన్ని సాధించడంగాని, నిలబెట్టడంగాని అసాధ్యం. అయితే ఐక్యమనస్సుత లేకుండా, పార్టీ సభ్యులందరికి పూర్తి ఐక్యకార్యాచరణ అలవడకుండా పార్టీలో ఉక్క శిక్షణ ఏర్పడుతుందనుకొనడం అనుహాయాం. అయితే ఇంతమాత్రం చేత పార్టీలో అభిప్రాయాలు సంఘర్షణ వుండనే వుండదనుకోవడం సరికాదు. విమర్శన, అభిప్రాయాలు, సంఘర్షణ అనేవి ముందు వుంటేనే పార్టీలో ఉక్క శిక్షణ అనేది వుంటుంది. క్రమశిక్షణ ‘గుడ్డిది’ అనుకోవడం మరీ పొరబాటు. చైతన్యపూర్వకమైన, స్వచ్ఛందమైన అంగీకారం వుంటేనే ఉక్క శిక్షణ వుంటుంది. ఎందుకంటే చైతన్యపూర్వకమైన క్రమశిక్షణ వల్లనే ఉక్క శిక్షణ ఏర్పడుతుంది. కాని, అభిప్రాయాల సంఘర్షణ అంతమెందించబడిన తర్వాత, విమర్శ పూర్తయి ఒక నిర్ణయం తీసుకొను తర్వాత పార్టీ శిక్షణ వుంటుంది. పార్టీ సభ్యులు నేర్చారు అనుహాయాం. పార్టీ ఉక్క శిక్షణా అనుహాయమే.

లెనిన్ ఇట్లా చెప్పారు:

“తీవ్రమైన అంతర్యాద్ధం సాగుతున్న ప్రస్తుత శకంలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ మిక్కిలి కేంద్రిక్యతమైన పద్ధతిలో నిర్మించబడినే, మిలిటరీ శిక్షణను పోలిన ఉక్క శిక్షణ దీనిలో వుంటేనే, విస్మయమైన అధికారాలను కల్గిపుండి, మొత్తం పార్టీ సభ్యులందరి విశ్వాసాన్ని చూరుగాని, శక్తివంతమైన, అధికారయుతమైన సంస్థగా పార్టీ కేంద్రం వుంటేనే తన కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించగల్గుతుంది.”

(సంపుటి 25, పేజీ 282-83)

నియంతృత్వం సాధించక పూర్వం పోరాటాన్ని సాగించేకాలంలో పార్టీలో వుండవలసిన క్రమశిక్షణ స్థితి ఇది. నియంతృత్వం సాధించిన పిమ్మట పార్టీలో వుండవలసిన క్రమశిక్షణ గూర్చి ఇంకా ఎక్కువగా చెప్పవలసి వుంటుంది.

మురాలు వుండటమనేది పార్టీ ఐక్యతకు గాని, పార్టీ ఉక్క శిక్షణకు గాని సరిపడని విషయం. పార్టీలో ప్రాక్షన్ (మురాలు) వుండటమంటే పార్టీలో అనేక కేంద్రాలు వుండటమన్నమాట. పార్టీలో అనేక కేంద్రాలు వుండటమంటే పార్టీలో ఉమ్మడి కేంద్రం లేకపోవడమన్నమాట. ఐక్య మనస్సుతను భగ్గం చేయడమన్నమాట. నియంతృత్వాన్ని బలహీనవరచి శిథిలం చేయటమన్నమాట. శ్రామికవర్గ నియంతృత్వానికి వృతీరేకంగా పోరాదుతూ ప్రభుత్వాధికార స్పీకారానికి శ్రామిక ప్రజలను నడిపించ నిరాకరించే రెండవ ఇంటర్వెషనల్ పార్టీలకు ఉక్క శిక్షణ అనేది అవసరమేలేదు. కాబట్టి శ్రామికవర్గ నియంతృత్వాన్ని సాధించి స్థిరపరచుకొనే కర్తవ్యాన్ని భజస్యంధాలపై వేసుకున్న కమ్యూనిస్టు ఇంటర్వెషనల్ పార్టీలు మాత్రం ఆ విధంగా ‘ఉదారం’గానూ వుండజాలవు. మురాలకు స్వేచ్ఛ జవ్వడాన్ని అంగీకరించజాలవు. ఐక్య మనస్సుతకు చిహ్నం పార్టీ. మురాత్వానికిగాని, అధికార విభజనకు గాని ఆదిపూర్తిగా వృతీరేకం.

అందువల్లనే శ్రామికవర్గ నియంతృత్వం విజయం పొందాలంటే ప్రప్రథమ అవసరం పార్టీలో ఐక్యత. శ్రామికవర్గపు అగ్రగామి దళం యొక్క ఐక్యమనస్సుత వీటి దృష్టాన్తము మార్తమ్ ప్రమాదం గూర్చి లెనిన్ మనకు పోచ్చరికచేశారు. ‘పార్టీ ఐక్యత’ షై మన పార్టీ 10వ మహాసభలో చేసిన ప్రశ్నేక తీర్మానంలో ఈ పోచ్చరిక పొందుపరచబడి వున్నది.

అందువల్లనే ‘మొత్తం మురాత్వాన్ని రద్దుచేయాలి’ అనీ, ‘విధి వేదికల ప్రాతిపదికపై ఏర్పడిన అన్ని గ్రూపులకు ఎట్టి మినహాయింపు లేకుండా తక్కణం రద్దుచేయాలి’ అనీ లేదా ‘పార్టీ నుండి బేషరతుగా తక్కణం వెళ్ళగొట్టాలి’ అనీ లెనిన్ కోరారు. (పార్టీ ఐక్యతపై అనే తీర్మానం చూడండి)

6. అవకాశవాద శక్తులను తొలగించడం ద్వారా పార్టీ బలపడుతుంది

పార్టీలో వున్న అవకాశవాద శక్తులే అందలి మురాత్వానికి మూలం. శ్రామికవర్గం ఏకాకిగా వున్న వర్గం కాదు. పెట్టుబడిదారీ

విధానం పెరగడం మూలంగా శ్రామికులుగా మారిన రైతులు, మధ్యతరగతివారు, మేధావులు ఈ వర్గంలో చేరుతూ వుండటం వల్ల సదా భర్తీ అవకాశపుంటుంది. అదేసమయంలో వలన దేశాలను పిండి సంపాదించిన బూర్జువాల అపారలాభాలతో ఒకు పైంచుకొన్న కార్బూకవర్గపు ఉన్నతప్రేణి ముఖ్యంగా ట్రేడ్ యూనియన్ నాయకులూ, పార్లమెంటు సభ్యులూ పతనోన్నభులవుతారు.

ఏదో ఒక రూపంలో ఈ పెటీ-బూర్జువా గ్రూపులన్నే పార్టీలో జోరి దానిలో డెగిసలాటును అవకాశవాద భావాలనూ, నిరత్యాపూ, అనిశ్చియభావాలనూ ప్రవేశపడతాయి. ప్రధానంగా అవే పార్టీలో మురాత్వానికి, విచ్చిన్నతకూ మూలంగా వుంటాయి. పార్టీలో వలనుండే చిందరపందర చేయడానికి, చెడగొట్టడానికి మూలంగా వుంటాయి. ఇటువంటి “మిత్రులను” తన వెనుకతట్టున పెట్టుకొని సామ్రాజ్యవాదంతో పోరాదటమంటే ముందు, వెనుకరెండుతట్టుల నుండి కాల్పబడే తుపాకి గుండ్ర మధ్య నిలబడటమన్నమాట. కాబట్టి సామ్రాజ్యవాదంతో జయప్రదంగా పోరాటం సాగించాలంటే, మొట్లమొదటి షరతు పార్టీలో ఇటువంటి శక్తులన్నించికి వృతీరేకంగా నిర్ధారించుపై పోరాటాన్ని సాగించడం, పార్టీ నుండి వారిని వెళ్ళగొట్టడం అవసరం.

పార్టీలోనే సిద్ధాంత రంగంలో పోరాదటం ద్వారా ఈ అవకాశవాద శక్తులను “ఓడించగలం” అనుకునే సిద్ధాంతం, ఒకే పార్టీ పరిధిలోనే ఈ శక్తులను “అతిక్రమించవచ్చును” అనే సిద్ధాంతం కుళ్ళ సిద్ధాంతం; ప్రమాదకరమైన సిద్ధాంతం; పార్టీని పక్షవాతానికి శాశ్వత అశక్తతకూ లోనుగావించే సిద్ధాంతం; పార్టీని అవకాశవాదానికి గురిచేసే సిద్ధాంతం; శ్రామిక వర్గానికి దాని ప్రధాన ఆయుధం లేకుండా చేయడం. తన బలగాలతో మార్టోవ్, డాన్లెల వంటివారు, పోత్రీనోవ్, అక్షిలీర్డల వంటివారు గుసుక వుంటే పార్టీ రాజమార్గాన్ని ఎక్కిపుండేదికాదు; అధికారాన్ని స్వేధించర్చుకుని శ్రామికవర్గ నియంతృత్వాన్ని ఏర్పరచగాలిగించుందేది కాదు. అంతర్యాద్ధం నుండి జయప్రదంగా టైటలపేదికాదు. సకాలంలో తనలోని అవకాశవాదపు కశ్చలాన్ని కడిగివేసుకోవడం వల్లనే, తన బలగాల నుండి పార్టీని రద్దుచేయగోరేవారినీ, మెన్సివిక్కులనూ వెళ్ళగొట్టడం వల్లనే ప్రప్రధానంగా పార్టీ తనబలగాల్లో అంతరంగిక ఐక్యతనూ, నిరుపమాన కట్టుడినీ సాధించగలిగింది. అవకాశవాదులనూ, నంస్కరణవాదులనూ, సాంఫింక-సామ్రాజ్యవాదులనూ, సాంఫింక-దురహంకారులనూ, సాంఫింక-శభక్తులనూ, సాంఫింక-పమ్పుతాంతివాదులనూ బయటకు వెళ్ళగొట్టడం ద్వారానే శ్రామికవర్గ పార్టీలు ఆఖ్యాద్ధియై బలపడతాయి. తన నుండి అవకాశవాద శక్తులను బయటకి పంపి వేయడం ద్వారానే పార్టీ బలపడుతుంది. ♦

బీజేపీ ఓటు బ్యాంకు రాజకీయాల్లో రామ మంచిర నిర్వాణం ఒక ఆయుధం ఆయోధ్య పేరుతో హిందుత్వ భావజాలాన్ని రెచ్చగొట్టే చర్చలను ఓడిద్దాం

గత 3 దశాబ్దాలుగా సంఘ్ పరివార్ వని, ఆలోచన ఫలించి 2014లో కేంద్రంలో అధికారం దిక్కింది. దానిని కాపాడుకోవాలి. స్థిర పరచుకుని తమ దీర్ఘకాలిక ప్రణాళికను అమలు చేయాలి. 1980లో ఏకాత్మతా రథయాత్ర, 1989లో లేవనెత్తిన రామ జన్మభూమి వివాదం, 1992లో బాటీ మసీదు కూల్చివేత, 2001 గుజరాత్ మారణకాండ అన్ని ఆర్థికవ్యవస్థలో బీజేపీ కేంద్ర నాయకత్వం అమలు చేసినవే. ఇందులో బాటీ మసీదు విధ్యంసం భౌతికంగా కనబడే కూల్చివేత. నమాజంలో చీలికలు, బతుకుభద్రత, విలువల విధ్యంసం లాంటి తక్షణ ప్రాణప్షం, ఆస్థినప్పం కన్నా ఎంతో ప్రాధాన్యతగల మానవ సంబంధాలతో ముద్దించిన అంశాలు. ప్రజలు జీవన్వరణ నమస్యలతో కొట్టుమిట్టాడుతూంటే వారంతా దైనందిన సమస్యల పరిష్కారానికి పోరాట మార్గం చేపటుకుండా చూడడంతో పాటు ఎప్పటికీ ప్రజల భావేద్యగాలు, మనోభావాలు తమకు అనుకూలంగా ఉండేలా అణచి ఉండడం నేటి పాలకులకు అవుసరం. అందుకే అయోధ్య వివాదాన్ని మళ్ళీ మళ్ళీ రెచ్చగొడుతున్నారు.

కాంగ్రెస్ పార్టీ వైఫల్యాలు, అవినీతి, అభివృద్ధి నిరోదక విధానాలు ఫలితంగా దేశ ప్రజల్లో అసంతృప్తి పెరిగింది. అవినీతి లేని పాలన, సుపరిపాలన, అభివృద్ధి, దేశ గారం లాంటి నినాదాలతో కార్బోర్టర్ శక్తుల అండదండలతో గలిచి అధికారంలోకి వచ్చింది మోది ప్రభుత్వం. గత నాలుగున్నేళ్ళ పాలనలో ఆ వాగ్దానాలు, నినాదాలు ఆచరణ రూపం దాల్చి లేదు సరికదా అదే రకమైన అవినీతి, దుష్టపాలనతో పాటు తిరోగున రాజకీయాలు ప్రాభల్యం వహించి నమాజాన్ని వెనక్కినది పేందుకు, నమాజాన్ని చీల్చిందుకు ఒక్కమాటలో నిర్మాణమైన పురోగామి చారిత్రకాంశాలన్నిటినీ ధ్వంసం చేసేందుకు కంకణం కట్టుకుని ‘రామరాజ్యం’ పేరుతో సంఘ్ పరివార్ ఎజిండాను అమలు చేస్తున్నది. విదేశాల నుండి అక్రమ నిల్వలు తేలేదు. 2 కోట్ల మందికి (నిరుద్యోగులకు) ఉద్యోగాలివ్వలేదు. హేకిన్ ఇండియా, స్టోర్మ్ ఇండియా విఫలమయ్యాయి. అయ్యుప్పూర్వ భారత్, బేటాబిహావ్, సబ్కాసాత్తులు ప్రజలకు చేరువకాలేదు. గంభీరపన్యాసాలకు పరిమిత మయ్యాయి. వీటికి తోడు పెద్దనోట్ల రద్దు, జీవ్సెటీల ద్వారా బదుగు ప్రజల ఆర్థిక వ్యవస్థనే చిన్నాభిన్నం చేయడంతో ప్రజలలో వ్యతిరేకత వచ్చింది. రాజ్యంగ వ్యవస్థలు, ఉన్నత విద్య సంస్థలు, న్యాయవ్యవస్థ, కేంద్ర నేరపరికోధనా సంస్థలు (సిబీఎస్) కేంద్ర ఆర్థిక రంగంలో కీలకమైన పాత్ర నిర్మాణించే ఆర్థిక లాంటి వాటిల్లోకి ఆర్థికవ్యవస్థ అనుకూల శక్తులను చూపించడం చేసారు. పాలనా విధానాల్లో పారదర్శకత లేకుండా చేయడంతో అవిశ్వాసం నెలకొన్నది.

నాలుగున్నేళ్ళలో ప్రజలకు ఏమీ చేయని, ప్రభుత్వ ప్రచార మాధ్యమాలను తమ చేతుల్లో పెట్టుకొని తిరోగామి భావజాలాన్ని, అభివృద్ధి లేకున్న అభివృద్ధి జరిగిపోయినట్లుగా అబద్ధాలను ప్రచారపోశారెత్తించారు. రాఫెల్ యుద్ధ విమానాల కొనుగోలులో అనీల్ అంబానికి లాభాలు చేకూర్చి అవినీతికి పొల్పుడ్డారు. పీడిత ప్రజలల్లోని వివిధ సెక్షన్లపై వరుస దాడులు చేసారు. వారికి మద్దతునిచ్చి నందుకు, పాలకుల అసహనాన్ని ప్రశ్నించినందుకు ప్రజాస్పాదిక శక్తులను హత్తులు చేసారు. జ్ఞేళ్ళలో నిర్వంధించారు. న్యాయవ్యవస్థను కూడా ప్రభావితం చేసి బీజేపీ నాయకత్వం అన్ని కేసుల నుండి తప్పుకున్నారు. అలాగే కులమత విద్యేషాలు రెచ్చగొట్టి, దళితులు, ముస్లింలపై హింసా దొర్జున్యాలకు పొల్పుడ్డారు. ప్రజలు కలినమైన ఈ దారుణ పరిస్థితుల్లి ప్రత్యక్ష అనుభవంతో గ్రహించారు.

ఎన్నికల కోసం ఇచ్చిన అభివృద్ధి నినాదం బీజేపీకి ఎజిండానే కాలేదని స్పష్టమయి పోయింది. దేశానికి రక్కులుగా, దేశభక్తులుగా, అభింద భారతనిర్మాణం చేసే ఏక్టెక శక్తులుగా, నూతన భారతాన్ని, నిర్మాణం చేస్తాం అంటే ప్రజలు ఇంకా నమ్మే ఛితి లేదు. ఆవు మాంసం కలిగి ఉన్నందుకే ఉత్తరప్రదేశ్లో అఖ్లాక్సు హత్తు చేశారు. పీడిత ప్రజలల్లో ముఖ్యంగా మైనారీటికి చెందిన ముస్లిం మతస్థులు, అదివాసులు, దళితులు, వెనకుబడిన కులాలకు చెందిన ప్రజలు గొద్దు మాంసం తింటారు. ప్రపంచమంతా తింటారు. ప్రజల ఆహారపు అలవాటు, అటువంటి సున్నితమైన విషయాలను నియంత్రించాలనుకుంటే, ఆయా సెక్షన్ ప్రజల జీవన విధానాన్ని, సంస్కృతుల్లి మార్చాలను కుంటే, అది వివిధ కులాల, మతాల, సంస్కృతులను అవమాన పరచడం అవుతుంది. సామాజికంగా విభజనకు, ఘుర్ఱణకు అంతిమంగా సామాజిక అశాంతికి, అరాచకానికి దారితీసి గత కాలపు అనాగరిక దశకు నెట్లివేస్తున్ది. చరిత్ర దీనిని అనుమతించదు. పురోగామి చరిత్రకు అటంకంగా ఉన్న తిరోగామి శక్తులను నూతన సామాజిక శక్తులు అడ్డుకుంటాయి. ఎదిరించి పోరాదుతూశాయి. రాజ్యం తమ చేతిలో ఉన్నంత మాత్రాన హిందుత్వ శక్తులు చరిత్రను వెనక్కి మరలించ లేవని గ్రహించడం మంచిది. సాప్రమాజ్యపాదం తమ ప్రయోజనాల కోసం భూస్పామ్య దళారీ శక్తులతో కలిగి ఘాసిజాన్ని తీసుకురావాలని అధికారాన్ని కాపాడుకోవాలని భరితెగిస్తే మాత్రం ఆ దుష్ట శక్తులన్నింటికి అంతిమఘుడియలు సమీపించినట్లే. ఇది ఎన్నికల సమస్య మాత్రమే కాదు. ఎన్నికల్లో పాల్గొనే, పాల్గొనని ప్రజలందరి ఉమ్మడి సమస్య సామాజిక విషపులకు దారితీసేంత తీవ్రమైన సమస్య. ఈ గ్రహించ అండబట్టే ఆయా సెక్షన్ ప్రజలు అర్థమయిన మేరకు ఎన్నికల్లో బీజేపీకి వ్యతిరేకంగా పోరాదుతున్నారు. బీజేపీ

పాలనకు అంతం పలుకుతారు. ఇదే రేపు 2019 సాధారణ ఎన్నికల్లో పెద్ద ఎత్తున జరుగుతుందని హిందూ మతోన్నాదులు భయపడుతున్నారు. అందుకే మరింత వేగంగా, ఉద్ఘతంగా, ఉన్నాదంతో విలువల్ని మంటగలిపి, సమాజాన్ని చీల్చి హిందూ మెజారిటీ బలంతో ఎన్నికల్లో గెలవడానికి మత రక్షణి కోరలు నూరుతున్నారు. ఆ కుట్టతో ప్రజల మధ్య చిచ్చుపెట్టే మతోన్నాద ఎజెండా మీద దృష్టి పెట్టింది సంఘు పరివార్.

గుజరాతీలో ముస్లింల ఊవకోత తర్వాత హిందూ, ముస్లిం విభజన సృష్టించిన నరేంద్రమౌదీ దేశంలో అధికార పీఠాన్ని చేజిక్కించుకున్నాడు. నేడు మరల అదే రకమైన విభజనకు వాళ్ళు రామ మందిర నిర్మాణంను ముందుకు తెస్తున్నారు. ఈ సాధారణ ఎన్నికల్లో మరో సారి గలిచి అధికారాన్ని నుస్ఖిరం చేసుకోవాలనుకుంటున్నారు. అందుకే తొందరపడుతున్నారు. ఈ అవకాశం జారివిడుచుకుంటే వారు వేసుకున్న పథకాలస్నేహిరూగారిపోతాయి. రేపు రేపు మతోన్నాదంతో ఓట్లును రాబట్టుకునే ట్రేక్కు వనికి రాకుండా పోతుంది. ఆ ఉన్నాదం మీదనే నిలిచిబతుకుతున్న మత సంస్థ ఆర్ఎస్‌ఎస్ ఉనికికే ప్రమాదం ఏర్పడుతుంది. అందుకే ఎంతకైనా తెగించడానికి సిద్ధపడుతున్నారు. రేపు జరగబోయే పార్లమెంటు ఎన్నికలు సజావుగా శాంతియుతంగా జరుగుతాయన్న గ్యారంటీ లేదు. ఒకవేళ అవి ప్రశాంతంగా ముగిసినా, వారి పథకాలు ఫలించకపోతే తర్వాత వారు సృష్టించబోయే విధ్వంసం చిన్న మోతాదులో మాత్రం ఉండడు. రాబోయే ప్రమాదాన్ని గుర్తించి అన్ని సెక్షన్ల ప్రజలు ఐక్యంగా వారిని ప్రతిఫలించడానికి అన్ని విధాల సిద్ధపడాలి. తమ కాలి కింద నేలను, బతుకు తెరువును, జీవన భద్రతను కోల్పోతున్న ఆదివాసులు, వివక్షణకు, పేదరికానికి, వలన బతుకు తప్పనిసరియైన దళితులు, ఆత్మ రక్షణకు, మాన రక్షణకు కర్మవైపోయి కడతేర్చబడుతున్న జనాభాలో సగమయిన మహిళలు, ఇంకా వెనుకబడిన కులాలు, మైనారిటీ మతాల, జాతుల అభాగ్యులుగా అన్ని సెక్షన్ల బతుకులు భారమైపోతున్నాయి.

ఎన్నికల ఎత్తుగడగా మరల ప్రచారంలోకి వచ్చిన అయోధ్య విహారంకు 2018లో ఐదు రాష్ట్రాల అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో స్పందన కరువయ్యాంది. కాబట్టి 2019 సాధారణ ఎన్నికల్లో నినాదంగా కాకుండా నిర్మాణయుతంగా, భౌతికదాడుల రూపంలో విధ్వంసకర చర్యలకు పాల్పడే సూచనలు కనబడుతున్నాయి. సుట్రోంకోర్టు తీర్పు ఆలస్యాన్ని భరించలేకపోయారు. ఆర్ఎస్‌ఎస్ కోర్కుకున్న విధంగా దేశ ఉన్నత న్యాయస్థానం పని చేయలంటున్నారు. తీర్పు వచ్చాక అవసరమైతే ఆర్టినెన్సీ తెస్తామని తమ శక్తులకు హామీ ఇస్తున్నారు తీర్పు తమకు అనుకూలంగా ఉంటే నరే లేకున్నా ఏం చేయగలరో నూచిస్తున్నారు. మరి కొందరు ఇది విశ్వాసాల సమస్య అని, ఇందులో కోర్టు తీర్పును ఆమోదించమని హెచ్చరిస్తున్నారు. ఇంకా లోతుల్లోకి పోతే భారతదేశం హిందువులందరి

తరపున మాట్లాడగలిగేది సాధువలే. చివరాకరికి చెప్పాచే దొక్కుట్టే సంఘు పరివార్ మాత్రమే అన్నింటిని నిర్మయించాలి. ఇది వారి అంతిమ విశ్వాసం. వారి ఆలోచనల తీవ్రత, ఆలోచనా పరంపర క్రమం చూస్తే మాత్రం మరోలా ఆర్థం కావడానికి ఆస్కారమే లేదు.

బ్రాహ్మణీయ హిందుత్వాన్ని రెచ్చగొట్టి మెజారిటీ హిందూ ఓట్లును చీల్చేందుకు ఉత్తరప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి ఆదిత్యనాథ్ రామమందిరం విషయంతో పాటు అనేక అంశాలను మాట్లాడినప్పటికి, ఐదు రాష్ట్రాల అసెంబ్లీ ఎన్నికల సందర్భంగా 74 సభలు నిర్మాణించినా, ఘలితాలు వ్యతిరేక దిశగా రావడంతో సంఘు పరివార్ ఆలోచనల్లో మార్పు వచ్చింది. సంత్ సాధువులు రామమందిరం నిర్మాణాన్ని సార్వత్రిక ఎన్నికలు ఉన్నాయి గనుక 2025 నాటికి పూర్తిచేయాలని ఒక మాటగా అంటున్నారు. ఇందులో ఎంత నిజం ఉందో, ఎంత మాయవుచ్చడం ఉందో వేచి చూడాల్సిందే.

వారి ప్రణాళికలో భాగంగా వారణాసిలోని జ్ఞాన్ వ్యాపి మసీదును కూల్చి విశ్వాసాలయం నిర్మించడం, ధీశ్వరీలో జుమ్మ మసీదును కూడా కూలుస్తామని అంటున్నారు. బెంగాల్లో తలపెట్టిన రథయాత్ర లక్ష్మి కూడా మత విద్యేషాలు రెచ్చగొట్టమే. శబరిమలలోకి 11 నుండి 50 ఏళ్లలోపు మహిళలను ప్రవేశించకుండా చేస్తున్నారు. రాజ్యాంగంలోని సమానహక్కులు (ఆర్టికల్ 14,15), అస్మిత్యత నిర్మాలన (ఆర్టికల్ 17)లకు వ్యతిరేకంగా ఉన్న కేరళ అలయాల చట్టంను కోర్టులో మహిళలు సవాల్ చేసారు. సుట్రోంకోర్టు బహిష్మ అపవిత్రం కాదని ట్రై, పురుషులిద్దరికి దేవున్న ప్రార్థించుకునే హక్కు ఉండని చెప్పింది. బ్రాహ్మణీయ హిందూ మతోన్నాదులు కోర్టు తీర్పును వ్యతిరేకిస్తూ ‘హిందూ’ ట్రైలేవేటనే నిరసన ప్రదర్శనలు, అలజడులు సృష్టించి ఓటు బ్యాంకు రాజకీయాలు నడుపుతున్నారు. దేవుళ్ళను సాధనంగా వాడుకోవడం, మతోన్నాదాన్ని రెచ్చగొట్టడం, సమాజంలో కల్గొలం సృష్టించి భిన్నమతాల మధ్యనున్న సామరస్యాన్ని మంట గలిపి, రెండు మతాల మధ్య చిచ్చపెట్టి ప్రజల్ని చీల్చి దాడులు, ప్రతిదాడులు పేరిట జన హననం గావిస్తూ తమ మనుగడను కాపాడుకునే మతోన్నాదశక్తులు ముఖ్యంగా హిందూ మతోన్నాదులు మతాన్ని తమ రాజకీయ ప్రయోజనాలకు వాడుకుంటున్నారు. ఇదే వీరి గత చరిత్ర, పర్మమాన చరిత్ర, వీరి పార్టీకి ప్రజల మాలిక సమస్యలు పట్టపు. ప్రజలు వాటి గురించి ఆలోచించకుండా చేయడానికి మతం మత్తులో తమ చెప్పు చేతల్లో ఒదిగి, అణగిమనిగి ఉండాలి.

గత 3 దశాబ్దాలుగా ముస్లింలైపై హిందువులు దాడులు చేయడం కారణంగా ముస్లిం ప్రజల్లో అభిరూపా భావం చోటు చేసుకున్నది. ప్రధాన ప్రధాని నుండి దూరం చేయబడుతున్నామని భావిస్తున్నారు. సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ పరిస్థితులు దిగ్జిట్లుగా వేచాలి.

(ఎగుతా 23వ ఫెఱరీ....)

అమరులకు జూవర్లు

సీనియర్ మహిళా కామ్మెండ్ లిడికోండ ప్రమీల

(కారద, మీనా, జిలానీబేగర్)

కామ్మెండ్ ప్రమీలను 2018 అక్టోబర్ 12న ఏంబీలోని మల్కున్గిరి జిల్లా, కటూఫ్ ఏరియాలో పోలీసులు అరెస్టు చేసి బాటకపు ఎదురు కాల్పులు పేరిట హత్య చేసారు. 23 సంాల సుదీర్ఘ విష్ణవ జీవితం ఆమెది. 41 సంాల త్రీతం తెలంగాణ రాష్ట్రం ఉమ్మడి వరంగల్ జిల్లాలోని బిశ్వన్తు పేట మండలం పోచన్న పేట గ్రామంలో దిగువ మధ్యతరగతి కుటుంబంలో ఉదుగురిలో చివరి సంతానంగా జన్మించింది. నాటి వీర తెలంగాణ పోరాటం నుండి నేటి మావోయిస్టు ఉద్యమం వరకు ఆ గ్రామ ప్రజలు విష్ణవోర్ధుమంలో భాగం వంచుకుంటూనే ఉన్నారు. కామ్మెండ్ ప్రమీల అన్నావదినలు గొర్కె పోచన్న, భారతక్క మన పార్టీ అమరులు.

కామ్మెండ్ ప్రమీల 1995 చివరిలో విష్ణవ జీవితాన్ని ప్రారంభించింది. మొదట స్థానిక చేర్యాల ఏరియా దళ సభ్యరాలుగా ఒక సంాల పనిచేసింది. తర్వాత నెక్కాండ ఏరియా దళంలోకి మారింది. 1997లో ఎన్టీఎఫ్‌డీ మొదటి పీల్ల సభ్యరాలుగా బదిలీ అయ్యింది. 1998లో అనారోగ్యానికి గురై హస్పటలకు వెదుతున్న క్రమంలో అరెస్ట్యుయ్ 8 నెలలు జైలు నిర్వంధాన్ని అనుభవించింది. 1999 నుండి ఏటూరు నాగారం దళంలో పనిచేసి ప్రజల విశ్వాసాన్ని చూరగొన్నది. 1999 జూన్లో పార్టీ అనుమతితో తను ఇష్టపడిన కామ్మెండ్ను వివాహం చేసుకుంది. 2000 సంాలో ఏరియా కమిటీలోకి ప్రవోత్ అయ్యింది. 2001లో అదే ఏరియాలో ప్రత్యేక మహిళా దళానికి కవాండర్గా నియమించబడింది. ఆర్ధనైజేషన్ బాధ్యతలు నిర్వహిస్తూ ప్రజల, మహిళల నమన్యలను చూరవతో పరిష్కరించింది. 2003లో మహాదేవపూర్ ఎల్కెషన్ కవాండర్గా బాధ్యతలు చేపట్టింది. 2005లో తీప్త అనారోగ్యం కారణంగా హస్పిటలకు వెదుతుండగా విజయవాడలో ఎన్సిబి పోలీసులు అరెస్టు చేసారు. చిత్రహితాను పెట్టి 16 నెలలు జైలులో నిర్వంధించినా మొక్కలోని దైర్యంతో జైలులో కూడా పోరాటాలు నిర్వహించింది. జైలు నుండి విషుద్ధు వచ్చాక కేకెడబ్బు డివిజన్లో ఉత్సాహంగా పనిచేసింది.

2008లో తన సహచరుడుతో కలిసి ఏంబీ ఉద్యమంలో భాగంగా పనిచేయడానికి సిద్ధపడింది. 2009 ప్రారంభంలో మల్కున్గిరి డివిజన్లోని పొడియా ఏరియా కమిటీలో చేరి, జిల్లా ఉద్యమంలో భాగమై డివిజన్ ఎమ్గా కోఆర్ట్ అయ్యింది. అక్కడే 2015 చివరి వరకు పొడియా ఏరియా కమిటీ కార్యదర్శిగా పనిచేసింది. స్థానిక భాష నేర్చుకుని ఒడిశా ప్రాంతంలో ప్రత్యక్ష నాయకత్వాన్ని అందించింది.

శీలకోటులో ఉద్యమాన్ని పునర్జీవించిన మీనా:

ఈసంాల క్రిందట ప్రచార వారోత్సవాల సందర్భంగా కలిమెల బ్లాక్ నుండి వచ్చిన సీఎన్ఎమ్ ప్రచార దళం శీలకోటు గ్రామంలో మీటింగు జరిపి దగ్గరలోనే ఒకచోట నిద్రపోయారు. అర్థరాత్రి పూట పోలీసులు దాడిచేసి నిరాయిధులైన పీల్లలపై కాల్పులు జరిపి 16 మందిని పాశవికంగా హత్యచేసారు. అందులో 11 సంాల బాలిక కూడా ఉండని విష్ణతంగా ప్రచారం జరిగింది. ఏకే 47 ఆయుధాన్ని ఉంచి డీవీసీఎమ్ చనిపోయినట్లు ప్రకటించారు. ఆ ఘుటన తాలూకు హాస్తవాలను మీనా బయటి ప్రవంచానికి వెలుగుచూసేలా చేసింది. పోలీసులు సృష్టించిన భయభీతావాహ వాతావరణం నుండి ప్రజల్ని బయలుపడవేసింది. ఇక్కంగా ప్రతిఫుటించేందుకు సిద్ధపరిచి ఇన్ఫారౌధ్ మీద చర్య తీసుకుంది. ఒక ఇన్ఫారౌట్ ద్వారా శత్రువును రప్పించి అంబుష్టో ఇరికించి దెబ్బకొట్టడంలో కీలక భూమికను ప్రదర్శించింది. శీలకోటు అమరులకు స్వాపం నిర్మించి చుట్టూ పండ్లు మొక్కలు నాటి తోటను తయారు చేసుకున్నారు ప్రజలు.

ఉద్యమం పట్ల అంచంచల విశ్వాసంతో పనిచేసిన మీనా ఎడల ప్రజలకు, కేదర్కు అపార విశ్వాసం ఉండేది. ఆమె ఎక్కడ ఉన్నా అనేక మంది ఆమె చుట్టూ ఉండేవారు. ఆందరి అవసరాలను పట్టించుకుని, నమన్యలను పరిష్కరించేది. ఆమె చొరవ, పట్టుదల, ఉత్సాహం రాంగుాడ అమరుల (31 మంది) సంస్కరణ సభల సందర్భంగా కూడా కనబడింది. సీనియర్ కామ్మెండ్ ప్రమీల అమరప్పం పార్టీకి తీరని లోటు.

2016లో కాా ప్రమీల ఎమ్కేపీ డివిజన్కు బదిలీ అయ్యి 2017 వరకు పెదలయలు ఏరియాలో పనిచేసింది. 2017 నుండి డీవీసీ సెక్రెటరీట్ సభ్యరాలుగా డివిజన్ ప్రజారంగం బాధ్యతలు నిర్వహించింది.

అక్టోబర్ 12న ఉదయం 6 గంాలకు ఒండ్రుపల్లి వద్ద పోలీసులు దళానికి అతి సమీపం వరకు వచ్చి రాపిడ్గా జరిపిన కాల్పుల్లో కాా ప్రమీల గాయపడింది. తర్వాత ప్రమీలను పట్టుకుని కాల్చి చంపాడు. ఆ సందర్భంగా ప్రజలకు, పోలీసులకు మధ్య తీవ్రమైన ఘర్షణ జరిగింది. గ్రామంపై, ప్రజలపై పోలీసులు కాల్పులు జరిగారు. ప్రజలు కూడా కాల్పులను లెక్క చేయకుండా రాళ్ళతో ప్రతిఫుటించి 11 మంది గ్రేహండ్స్ పోలీసులను గాయపరిచారు.

కామ్మెండ్ ప్రమీల 23 సంాల విష్ణవ జీవితంలో తెలంగాణ, ఏంబీలో వివిధ ఏరియాలలో వివిధ రకాల బాధ్యతలను నిర్వహించింది.

కామ్మెండ్ ప్రమీలకు వినమ్రంగా జోహర్రప్రిద్దాం!

డీకే జోన్ మిలటరీ శిక్షకుడు కావేద్రి తాతి భీవూ ప్రార్థకి జోహర్రు

కామ్చెండ్ సూర్య దళ్ళిణి బస్తర్ డివిజన్, సుక్కు జిల్లా కుంటా టాసీల్, గగన్పల్లి గ్రామంలో మధ్యతరగతి దొర్ల కుటుంబంలో 32 సం॥ క్రితం పుట్టాడు.

కా॥ సూర్య తల్లి కన్ని, తండ్రి కన్నాల్ వారికి నల్గురు కొడుకులు, ఒక కాతురు ఉన్నారు. కా॥ సూర్య తండ్రి వ్యవసాయంతో పాటు పోస్టుమేన్గా గవర్న్‌మెంట్ ఉద్యోగం చేస్తూ తన కుటుంబాన్ని పోషించేవాడు. కా॥ సూర్య పార్టీలోకి వచ్చిన కొన్ని రోజులు తరువాత తండ్రి అనారోగ్యంతో చనిపోయాడు. తన తమ్ముదు కా॥ దూలని 2007లో సల్వాజుడుం గూండాలు పట్టుకుని ఎర్రబోర్ క్యాంపులో చిత్రహింసలు పెట్టి చంపి శవాన్ని శబది నదిలో పడేసారు. సల్వాజుడుం సమయంలో గగన్పల్లిలో 300 ఇండ్సు కాల్చివేసారు. బంధువుల్ని కుంట శిబిరంలో 5 సం॥లు ఉంచారు.

కా॥ సూర్య 1వ తరగతి నుండి 10వ తరగతి వరకు కుంటా పోస్టుల్లో ఉండి చదువుకున్నాడు. చదువు, అటలు నేర్చుకోవడంతో పాటు జూడో, కరాటే నేర్చుకోవడంలో ఘస్టు ఉండేవాడు. తబలా, దోలు, హరోనీయం నేర్చుకున్నాడు. 1995లో బస్తర్ సంబారీలో జరిగిన సింగిల్ డాన్స్‌లో ఘస్టు వచ్చేవాడు. కా॥ సూర్య వేసవి శెలవులకు ఇంటికి వచ్చినప్పుడు తండ్రి పోస్టుమేన్ కావడంతో ఆయనకి నహచయం చేసేవాడు. ఇంట్లో అన్ని వనుల్లో పాల్గొనేవాడు. ఇంట్లో ఆర్థిక సమస్య వచ్చి 2002లో 10వ తరగతి ఘృతి అయిన తరువాత చదువు ఆపివేసాడు.

కా॥ సూర్య ఇంట్లో తన తల్లిదండ్రులకు పనులలో నహచయం చేస్తూ, గ్రామంలో జరిగే అన్ని రకాల ప్రజల మీబింగ్ల్లో పాల్గొనేవాడు. 2004-5 మధ్యలో పంచాయతీ మిలీషియాలో ఉండి పనిచేసాడు. డీవీఎమ్‌ఎస్‌లో ఉండి ప్రజలకు రాజకీయాలు అర్థం చేయించేవాడు. మిలీషియాలో ఉన్నప్పుడు జరిగిన మిలటరీ చర్యల్లో పాల్గొన్నాడు. 2005 డిసెంబర్లో బెజ్జి ఎల్చివెన్లో భర్త అయ్యాడు. 6 నెలలు ఎల్చివెన్ సభ్యుడుగా, 6 నెలలు ఏరియా ఇన్స్పెక్టర్ టీంలో ఉండి పనిచేసాడు. పోరాట అవసరాలను బట్టి 2006 జూలైలో డివిజన్ కమ్యూనికేషన్లోకి బదిలీ అయ్యాడు. 2007 జూలైలో డీకే ఇన్స్పెక్టర్ టీంకి బదిలీ అయ్యాడు. పార్టీ అవసరాల రీత్యా ఏ పనినైనా చేయడానికి సిద్ధంగా ఉండేవాడు. కా॥ సూర్య తన శరీరాన్ని మిలటరీ విన్యాసాలకనుగుణంగా మలుచుకున్నాడు. అందుకు శ్రద్ధ, క్రమశిక్షణ, పట్టుదల, విశ్వాసంతో కృషిచేసాడు. అలాగే రాజకీయంగా ఎదిగి ఉన్నత శైతన్యాన్ని పొందాడు. అన్ని స్థాయిల కామ్చెండ్తో కలిని కమ్యూనిస్టు ఆదర్శజీవిగా మన్మసలు పొందారు. కా॥ సూర్య అమరత్వం పార్టీకి పెద్దనష్టం. కా॥ సూర్య సహచరి, సహ ఇన్స్పెక్టర్ కూడా అయినా కామ్చెండ్ క్రాంతి పశ్చిమ బస్తర్లో జరిగిన ఒక ఎన్కాంటర్లో అమరురాలయ్యాంది. ఆమె మరణ వార్త సూర్యాన్ని చాలా కాలం పాటు బాధించింది. పార్టీ ఇచ్చిన కర్తవ్యపాలనలో నిమగ్నమవుతూ ఆ బాధను దిగమింగేవాడు.

కా॥ సూర్య మిలటరీ వరంగా మిలిటింట్గా ఉండేవాడు. అనేక

చర్యల్లో కీలక పాత్ర నిర్వహించాడు. ఎర్రబోర్ క్యాంపుపై జరిగిన దాడిలో ఎన్వీబులను శిక్షించడంలో, 2006లో కొత్త చెరువు దగ్గర అంబువ్లో మైన్ పేల్వి 10 మంది పోలీసులను ఖతం చేయడంలో, మిజో పోలీసులపై జరిపిన ఆంబువ్లో దైర్యసాహసాలతో పాల్గొన్నాడు. ముఖ్యంగా 2008లో జగద్రెష్టపూర్ పైవేలో ఒక వాహనంపై దాడిచేసి 8 టన్నుల జిల్చిన స్వాధీనం చేసుకున్న ఘటనలో రిక్షీ నుండి ఆ చర్య సఫలం అయ్యాంత వరకు సూర్య కీలక భూమికను నిర్వహించాడు.

ఆదర్శ మిలటరీ శిక్షకుడు కా॥ సూర్య దండకారణ్య స్పెషల్ జోన్లో 2007 నుండి 2018 చివరి వరకు ఒక దశాబ్ది కాలం పాటు మిలటరీ శిక్షకుడుగా కృషి చేసిన సూర్య మిలటరీకి చెందిన అనేక అంశాలను నేర్చుకోవడంలోను, నేర్వడంలోను, కొత్త వాటిని

అర్థం చేసుకుని వాటిపై పట్టు సాధించడంలోను పట్టుదలను నైపుణ్యాన్ని సమాన స్థాయిలో అభివృద్ధి చేసుకున్నాడు. గెరిల్లా యుద్ధ పద్ధతులను, అర్థన్ గెరిల్లా చర్యలకు వసరమైన మార్పుల్ ఆర్ట్స్‌లోను శ్రమకోర్చి సాధన చేసి పట్టు సంపాదించాడు. మిలటరీ సజ్జక్కలలో పట్టు సంపాదించి, బీఎంసీ, కంబాట్ స్కూల్స్, ఫార్మేషన్స్ న ఆంబువ్లు, రెయిల్లు, బూబీట్రాప్స్ న అర్థం చేయించి కేడర్కు విశ్వాసం కల్పించి మంచి ఇన్స్పెక్టర్గా గుర్తింపు పొందాడు. ఆ టీంలో సభ్యుడిగా చేరి, పట్టుదలగా నేర్చుకుని ఆ రంగానికి బాధ్యదుగా ఎదిగాడు.

డీకే జోన్తో పాటుగా ఎంఎంసీ, ఏపీబీలకు వెళ్ళి శిక్షణిచ్చి ఆ జోన్లోని కేడర్కు నాయకత్వానికి విశ్వాస పొత్తుడయ్యాడు. సూర్య శిక్షకుడుగా నిర్వహించిన అన్ని క్యాంపులు నూతనత్వంతోను, క్రమశిక్షణతోను నిర్వహించడంతో కేడరు పట్టుదల, విశ్వాసం, పెక్కిక్కలను వంటపట్టించుకోవడంతో పాటు బోల్సీవిక్ స్పీరిట్తో అన్ని కార్బూక్మాల్లో పాల్గొన్నారు.

కా॥ సూర్య 13 సం॥ల పార్టీ జీవితం చూస్తే కామ్చెండ్ అందరితో తొందరగా కలిసిపోయి పనిచేసేవాడు. తను కొత్త కొత్త రాజకీయ, మిలటరీ పుస్తకాలు అధ్యయనం చేసి టెక్నిక్ పట్టుకునేవాడు. ఒక సాధారణ ఆదివాసీ కుటుంబం నుండి వచ్చి తక్కువ సమయంలో డీవీసీ స్థాయి వరకు అభివృద్ధి అయ్యి ప్రజలకు సేవ చేసాడు. సూర్య శత్రువుతుగడలలో లోపాలను వెతికి ఎలాగైన శత్రువుని దెబ్బ తీయాలని చర్చించేవాడు. 2018 నవంబర్ 26 ఉదయం సాకిలేరు వద్ద 1200 మంది సీఅర్పివెఫ్, డీఆర్జీ, ఎస్టీవెఫ్, కోబ్రా, గ్రేషాంట్ బలగాలతో జరిగిన పైరింగ్లో కా॥ సూర్య తన చివరి ప్రాణం పోయేవరకు చివరి తూటావరకు తన తోటి కామ్చెండ్ను శత్రువు చుట్టువేత మొహరింపు నుండి బయటకు తీసుకు వచ్చాడు. దృఢ సంకల్పంతో కవర్ పైరింగ్ చేస్తూ కొంత మంది పీఎల్జీల సభ్యులను కాపాడే క్రమంలో ఎంతో సాహసంతో పోరాడి ఇద్దరు డీఆర్జీ జవాబును నేలకూల్చాడు. మరో నలుగురిని గాయపర్చాడు. ఆ బీకర పోరుతో తన విలువైన ప్రాణాన్ని ఇచ్చాడు. కా॥ సూర్యతో పాటు సీఎస్ ఎం రాజే, మరో 7 మంది కామ్చెండ్ అమరులయ్యారు.

శీలజీవి యోధ, మహిళా కవాండర్ బందేల్కే

(కార్మిక్ రోటిషన్) ఎప్రిర్ దండాలు!

కామ్చెండ్ రోటిషన్ 2018 నవంబర్ 12వ తేదీన చత్తీస్గఢ్ ఎన్నికల సందర్భంగా రాజకీయ సైనిక చర్యలో భాగంగా శత్రు బలగాలతో జరిగిన కాల్పులలో అమరత్వం చెందింది. కా.రోటిషన్ ఒక మంచి యోధ. కాలు ఎముక విరిగిపోయి గాయపడి కూడా కమాండర్ బాధ్యతలలో కాప్సోలు ఇస్తా కాల్పులు చేస్తానే ఉన్నది. శత్రు చేతికి చిక్కుకుండా సహచర కామ్చెండ్ కా.రోటిషన్ ని సురక్షిత ప్రదేశానికి తీసుకువచ్చారు. కానీ అప్పటికే అధిక రక్తప్రాపం జరగడంతో ప్రాణం పోయింది.

36 సంవత్సరాల క్రితం సుక్క జిల్లా కిష్టరం ఏరియా ఎండాపాటు గ్రామంలో ఒక పేద ఆదివాసీ రైతు కుటుంబంలో లక్కే జన్మించింది. లక్కే తల్లితండ్రులు బండో ఇడిమె, లక్కుల్. కా.రోటిషన్ చిన్న వయసులో బాలల సంగంలో వని చేయారంభించింది. పెరిగి పెద్దయిన తరువాత క్రాంతికారీ ఆదివాసీ మహిళా సంగతన్లో చేరింది. మహిళలపై పితృస్వామ్యానికి వ్యతిరేకంగానే కాకుండా పెద్దాల్, పెత్తందార్సు బలవంతంగా లాక్కున్న భూములు కోసం పోరాడి పేదలకు పంచిపెట్టే కార్బూకమంలో పాలు పంచుకుంది. ఈ వర్గ పోరాట అముభవం, చైతన్యం నుంచి 18 సంవత్సరాల వయసులో 2001లో పార్టీలో భర్తి అయ్యింది. పాయకేగా పేరు మార్పుకున్న కా.రోటిషన్ ని సంవత్సరం తరువాత ఆయుధ విభాగానికి 2002లో బదిలీ అయింది. లక్కులు నేర్చుకుంది. ఆయుధాల తయారీలో పైపుళ్లం సంపాదించింది. క్రమశిక్షణతో సమయపాలనతో ఆ యూనిట్ విశ్వాసం పొందింది. 4నంలలో రాజకీయ చైతన్యంతో ఎంతో ఎదిగింది. మాడ్ ప్రజలతో కలిసిపోయింది. అక్కడి భాష నేర్చుకుంది. తుపాకులు, బాంబుల తయారీ నేర్చుకుంది. ఈ విభాగంలో వని చేస్తన్న కాలంలోనే తన ఇష్టపడ్డ కామ్చెండ్ ని వివాహం చేసుకుంది.

కొన్నెళ్ళ తరువాత తిరిగి తన ప్రాంతమైన కిష్టరంలో మహిళా సంఘ పనికి బదిలీ అయింది. ఆ వని చేస్తా పార్టీ ఏరియా కమిటీ సభ్యులాలిగా ఎదిగి, 2007లో కెవమ్మెన్ ఏరియా కమిటీ అధ్యక్షులాలిగా ఎన్నికయింది. మూడు సంవత్సరాల అనంతరం సైనిక రంగంలోకి 2010లో కంపెనీ-2కు బదిలీ అయింది. సైనిక రంగంలోకి వచ్చిన నాటి సుంచి తన శక్తి సమర్థతలను పెంచుకునేందుకు కృషి చేసింది. ఈ కంపెనీలో మహిళా కమాండర్గా ఉంటూ మహిళా కామ్చెండ్స్ ను ఆభివృద్ధి చేయడంలో విశేషంగా వని చేసింది. ఈ క్రమంలో 2015లో బెట్టాలియన్కు బదిలీ అయింది. ఉన్నత ఫార్మేస్టిక్స్ కు అవసరం అయిన విధంగా తనను తాను తీర్చి దిద్దుకుంది. బెట్టాలియన్లో చేరిన రండేళ్ళకు 2017లో కంపెనీ పార్టీ కమిటీ (సివైపిసి) సభ్యులాలిగా ప్రమాణ్ అయింది. అనునిత్యం కామ్చెండ్స్ కు రాజకీయాలు చెబుతూ పైత్యపరిచే కా.రోటిషన్ క్యాదర్ల విశ్వాసాన్ని చూరగొన్నది.

పీఎల్జీపి యోధ: 2003లో తాకిలోడ్, 2005 డౌలా, 2011లో డౌలా, 2012 పోల్స్వార్, 2013 నూకసపల్లి, 2014 నెలిపూట్, 2015లో బెజ్జ దగ్గర, 2016 బుర్జపాల్, 2017లో తొండం, కోర్చిపల్లి, 2018 ఖిఱవరిలో ఏలోడుమడుగు, మెకపర్సు, తిప్పురం, మార్పిల్లో గాజులగట్ట, కోమల్ లాంటి పెద్ద ఫుటనలతో పాటు అనేక చిన్న చిన్న మిలటరీ చర్యల్లో క్రియాశీలకంగాను, అస్సాల్ పార్టీలోను పాల్గొని వీరోచితంగా పోరాడి పోలీసులను మట్టిగరిపించింది. 2005లో నారాయణపూర్ జిల్లా డౌలా పోలీసు స్టేషన్ మీద రెయిడ్ నుంచి 2018 సంబంధాల్లో అమరురాలయ్యే వరకు, శత్రువును గడగడలాడించిన బుర్జపాల్ పంటి ఎన్నో సైనిక ఫుటనలలో దైర్యంతో ప్రజాయుద్ధంలో పాల్గొన్న కా.రోటిషన్ ఒక ఆదర్శ యోధ.

ఒడిశా భూమి ప్రత్యుత్తము,

(బాదలీ, దేవిడ్, బిన్యూ)కు ఎప్రిర్ జోపోర్లు

కామ్చెండ్ శంకర్ మార్పిల్లు (బాదలీ) ఒడిశా రాష్ట్రం దేవగఢ్ జిల్లా టాంపరీసాయి గ్రామంలో ఆదివాసీ కుటుంబంలో జన్మించాడు. గ్రామ ముఖ్యుల కుటుంబం కావడంతో పన్నెండో తరగతి వరకు చదువుకోగలిగాడు. భర్తి అయిన కా. శంకర్ 2006లో టాంపరీసాయి, మేఘుపాల్ గ్రామాలలో భూపోరాటం జరిపి, 300 ఎకరాల భూమిని స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ఒక ప్రజా వ్యతిరేక భూస్వామిని నిరూపించారు. ఇందులో అక్కడి దళంతో పాటు కా.శంకర్ గణనీయమైన ప్రాత వహించాడు.

కా.శంకర్ తన 14 సంవత్సరాల విప్పవ జీవితంలో ప్రతి వనిని శత్రువుతో పోరాడుతూనే నిర్వహించాడు. 2004 నుంచి 2010 సంబంధ వరకు ఎన్డివెన్ డివిజన్లో జరిగిన 12 ఎన్కోంటర్లో కా.శంకర్ చౌపత్తో శత్రువును ఎదుర్కొని బయటపడ్డారు. 2006లో సంబల్పుర్ జిల్లా

జమన్‌కిరా ప్రాంతంలో పిఎల్జిఎ జరిపిన ఆంబువ్స్‌లో ఒక ఎన్సిషిపీ పోలీసు చనిపోగా, 4 ఎన్సిపీల్లో, 500 తూటాలు స్వాధీనం అయ్యాయి. ఇందులో కా.శంకర్ పాల్గొన్నాడు.

కా. శంకర్ ఎన్సిపీలో ఉన్న ఆరు సంవత్సరాల కాలంలో పథకం ప్రకారం జరిపిన ఆంబువ్స్‌లో, ఎన్కొంటర్స్‌లో దృఢ సంకలన్ని, సాహసాన్ని ప్రదర్శించాడు. ఈ ఘటనలలో మన పిఎల్జిఎ 15 మంది పోలీసులను మట్టి కరిపించింది. నాలుగు ఎన్సిపీల్లో, పిస్టన్లు, తూటాలు స్వాధీనం చేసుకుంది. ఈ సైనిక విజయాల్లో ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా ఆయన కృషి ఉన్నది. కా. శంకర్ ఒక మంచి డ్రైవర్. 2005-2006లో సప్లై దళంలో కూడా పని చేశాడు. 2009 చివరిలో కా. శంకర్‌ను ఏరియా కమిటీలోకి తీసుకున్నారు. 2012లో డివిసిఎంగా ప్రమోట్ అయ్యాడు. అడవి, కొండలూ సర్పే చేసి దారులు చేశాడు. ముఖ్యంగా మహానది ఏరియా కమిటీ కార్బోదర్పిగా, అక్కడి ప్రజల, కేదర్ల విశ్వాసం చూరగొన్నాడు. కా. శంకర్ అనునిశ్చం మరొకరి సుంచి నేర్చుకోవడానికి శ్రద్ధ పెట్టేవాడు. కాప్రైడ్ శంకర్ మంచి వక్త ప్రజలు ఆయనను ప్రేమగా గుర్తు చేసుకుంటారు. ఆర్డెనేజర్గా, ఎంతో ఓపికగా ప్రజలలో పని చేశాడు. మహానది ఏరియాలో సత్కోషియా అభయారణ్యం, విషాధన సమస్యకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలను సంఘటితం చేయడంపై శ్రద్ధ పెట్టాడు. ఒడిశా నలు

మూలలా ప్రజల్లో తనదైన శైలిలో విషప బీజాలు నాటాడు. కాప్రైడ్ శంకర్ సహచరి 2015లో శత్రువుకు సరండర్ అయ్యాంది. పాట్ మీద, ఆయన మీదా దుష్పుచారం చేసింది. దీన్ని గట్టిగా దైర్యంగా ఎదుర్కొని నిలబడ్డాడు. రెండు సంవత్సరాల తర్వాత కా. వనిలా వివాహం చేసుకోవాలని అవగాహనకు వచ్చాడు. కానీ వివాహానికి వారం రోజుల ముందే 2017, సెప్టెంబర్ 10వ తేదీన మెలిపికియా (కండమాల్)లో జరిగిన ఎన్కొంటర్లో కా. వనిలా అమరురాలైంది. ఈ విషాదాన్ని రాజకీయ చైతన్యంతో అధిగమించాడు. 2011 నుంచి 2015 చివరి వరకు ఎన్సోర్స్‌రూపై స్థాయి నాయకత్వ కాప్రైడ్‌ను శత్రు దాడిని ఎదిరిస్తూ క్షేమంగా గమ్యానికి చేర్చాడు.

2018 వేం 13న కందమాల్ జిల్లా నుండుకుంప అటవీప్రాంతంలో ఒక ద్రోహి ఇచ్చిన సమాచారంతో జరిగిన ఎదురుకాల్చుల్లో కా॥ శంకర్తో పాటు మొత్తం ఐదుగురు కాప్రైడ్ అమరులయ్యారు.

పోరాట అనుభవంలో నుంచి ఉద్ఘావించిన ఒక యువ నాయకుడిని, ఒడిశా భూమి పుత్రుడినీ కోల్పోవడం ఒడిశా ఉద్ఘమానికి ఒక పెద్ద నష్టం. కాప్రైడ్ దేవిడ్ విషప జీవితం నుంచి స్వార్థ పొందుదాం. ఆ అమరుని స్వప్నాలను నెరవేర్ధదానికి చివరి శ్వాస వరకు పోరాడతామని శపథం చేధ్యం.

ఖ్రిస్తరణలో ల్రప్పించిన ల్రత్పం కాప్రైడ్ మదన్

కాప్రైడ్ మదన్ నారాయణపూర్ జిల్లా మాతలా భ్లాక్ వంచాయితీ పానీగావ్ గ్రామంలో పగ్గి దంపతుల నలుగురు

సంతానంలో మూడవవాడు. బాలల సంగంలో పని చేశాడు. వయను పెరిగిన తరువాత 2004లో భీరీ అయ్యాడు. దౌల ఏరియాలో ఎలజిఎస్‌లో ఆ తరువాత ఇంద్రావతి ఏరియాలో 16వ ప్లాటూన్లో పని చేశాడు. అక్కడే పిపిసిఎంగా ప్రమోట్ అయ్యాడు. అనేక సైనిక చర్యలలో పాలు పంచుకున్నాడు. 2010లో ఒడిశా విస్తరణకు వెళ్లాలన్న పాట్ తీర్మానం వెనువెంటనే ఆమోదించడమే కాకుండా అక్కడ బోలిగిర్, బరగణ్ వరకు మన పాట్ని విస్తరించడంలో కా.మదన్ ఎంతో కష్టపడి పని చేశాడు. పడకవల్ల లాంటి ఎన్నో ఎదురుకాల్చుల ఘటనలలో, సపముడి ఆంబువ్ వంటి సైనిక చర్యలలోనూ పాల్గొన్నాడు. మహానముంద్ దళానికి కమాండర్ బాధ్యతలు నిర్వహించాడు. 2010 ఫిబ్రవరిలో మహానముంద్ ఏరియా కమిటీ కార్బోదర్పిగా బాధ్యతలు నిర్వహించాడు. 2014లో కా.మదన్‌ను డివిసిలోకి తీసుకున్నారు. 2015లో జరిగిన బిబిమ్ డివిజన్ మహానభలో, ఒడిశా రాష్ట్ర

మహానభలో కా.మదన్ ప్రతినిధిగా పాల్గొన్నాడు. 2018లో కెకబిఎన్కు బదిలీ అయ్యాడు. అక్కడకు వెళ్లిన కొద్ది రోజులకే కందమాల్ జిల్లాలో సుండుకుంప అడవిలో మే 13వ తేదీన శత్రువుతో జరిగిన పెశారా పెశారి సమరంలో అమరత్వం చెందాడు. ఇదే ఎన్కొంటర్లో అమరులైన ఏసీఎమ్ భీమా, పాట్ సభ్యులు రాధ, తీలాలు కూడా దండకారణ్ ప్రాంతం నుండి విస్తరణలో భాగంగా ఒడిశాకు వెళ్చినవారే.

ప్రాపుబాక్ నుంచి దుడుకెకుల్ వరకు స్థాగిన కాప్రైడ్ సంజీవ్ వ్యివర జీవితం

కాప్రైడ్ సంజీవ్ భత్తీన్‌గణ్ రాష్ట్రం బీజాపూర్ జిల్లా బాసగూడం సేపన్ పూసుబాక్ గ్రామ వంచాయితీ చీపురుబట్టి గ్రామంలో ఒక నిరుపేద ఆదివానీ శైతు కుటుంబంలో జన్మించాడు. తల్లి మాసె వేకో, తంట్రీ బంటీ దంపతులకు షదుగురు సంతానంలో కాప్రైడ్ సంజీవ్ మూడోవాడు. కొత్తకాలం పాలేరుగా కూడా ఉన్నాడు. రెండు సంవత్సరాలు మిలీఫియాలో పని చేశాడు. 2005 డిసెంబరులో పూర్తి కాలం కార్బోక్రూగా మారాడు. దక్కిణ బస్టర్ డివిసి దళంలో 5 సంవత్సరాలు పాటు పని చేశాడు. అక్కడే ఎసిఎంగా ప్రమోట్ అయ్యాడు.

2010 పార్టీ తీర్మానంలో భాగంగా కామ్యెడ్ సంజీవ్ విస్తరణ ప్రాంతానికి బదిలీ అయ్యాడు. ఎటువంటి తటపట్టాయింపులూ లేకుండా తెలియని ప్రాంతానికి బదిలీ అయిన కామ్యెడ్ సంజీవ్ బడిశాలో వివిధ ప్రాంతాలలో బాధ్యతలు నిర్వహించాడు. 2012 మార్చి వరకు బిబిఎమ్ డివిజన్లలోనే బరగణ్ ప్లాటూన్లో డిప్యూటీ కమాండర్గా ఉన్నాడు. ఆ తరువాత బోలంగిర్ ప్లాటూన్ కమాండర్గా బాధ్యతలు చేపట్టాడు. 2014 మే సుంచి ప్లాటూన్ కమాండర్గానూ, ఏరియా కమిటీ కార్బోర్ట్రిగా బాధ్యతలు నిర్వహించాడు. 2015 అక్టోబర్లో అతని పనిలో ఆఖ్యాది చూసి డివిసిలోకి ప్రమాట్ చేసారు. అప్పటి సుండి బిబిఎం డివిసిలో ఉండి

బోలంగిర్ ఏరియా కమిటీ జన్మార్గిగా పని చేసాడు.

దండకారణ్యంలో ఉన్నప్పుడు మూడు ఆంబుషెలలో పాల్గొన్నాడు. ఒకటి చారిత్రాత్మకమైన ముకరం ఆంబుషె. ఈ ఆంబుషెలో 76 మంది సిఆర్ పిఎఫ్ పోలీసులు చనిపోయారు. మిలీషియాలో ఉన్నప్పుడు బాసగూడెం రోడ్కు మైను పెట్టి పేల్చిన చర్యలో పాలు పంచుకున్నాడు. అక్కడ ఒక ఎన్సిబ గాయపడ్డాడు. విస్తరణకు వెళ్లిన తరువాత రెండు ఆంబుషెలో పాలు పంచుకున్నాడు. 2018 మే 12వ తేదీన బోలంగిర్లో దుడుకమల్ గ్రామంలో పోలీసులతో జరిగిన ఎన్కొంటర్లో కా.సంజీవ్ అమరుడయ్యాడు.

చిల్లవ విద్యాభ్యాస ఉద్యోగం ఆర్డ్రెడ్ డాక్టర్

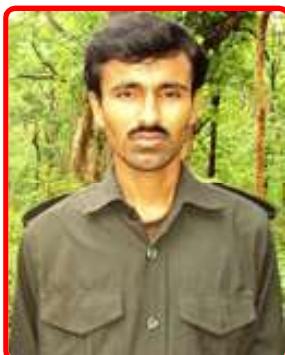
కామ్యెడ్ సుంకలి రాజ్కుమార్ (అరుణ్)కు అరుణారుణ జోహెర్లు

భద్రాది కొత్తగూడెం జిల్లా, చర్ల మండలం, కుర్రుపల్లి గ్రామం వద్ద జులై 24, 2018వ తేదీన నిరాయథుడుగా ఉన్న కా॥ అరుణ్ ను తెలంగాణ పోలీసులు పట్టుకొని, కత్తులతో పొడిచి ఆ తరువాత కాల్చిచంపారు.

కా॥ రాజ్కుమార్ అలియాన్ అరుణ్ భూపాలపల్లి జిల్లా దూదేకులపల్లి గ్రామం సుంకలి రామకృ -నమ్మయ్య దంపతులకు ఆరో సంతానంగా 35 సంవత్సరాల క్రితం జన్మించాడు. కా॥ రాజ్కుమార్ ఇంటర్వీడియట్ వరకు వదువుకున్నాడు. కొన్నాళ్ళు దూదేకులపల్లి గ్రామంలో విద్యా వాలంటీర్గా పని చేశాడు. ప్రజల సహకారంతో విద్యా వసతులను మెరుగుపరిచాడు. పీల్లలకు పాలాలు బోధించడంతో పాటు, గ్రామ ప్రజలకు వైద్య సేవలు కూడా అందించాడు.

దూదేకులపల్లి ప్రతి ఇల్లు విష్టవోద్యమంతో అదుగులు వేసింది. పార్టీ కార్బోర్ట్రిగాలకు కేంద్ర చిందువు అయ్యాంది. కా॥ రాజ్కుమార్ కుటుంబం కూడా విష్టవోద్యమంలో భాగమై పని చేసింది. కా॥ రాజ్కుమార్ను ఆ ఉత్సాహమే విష్టవ కారున్ని చేసింది. బాలల సంఘంలో చేరి చురుకైన పాత్ర పోషించాడు. 8వ తరగతి చదువుతున్న సమయంలోనే పార్టీతో సంబంధం ఏర్పడింది. పార్టీ పట్ల, ప్రజలపట్ల తసక్కన్న విశ్వాసాన్ని చూసి పార్టీ కారియర్ బాధ్యతను అప్పగించింది. శత్రువు నిర్వంధాల మధ్య అత్యంత దైర్యసాహసాలతో శత్రువు కండ్లు కప్పి కొరియర్ పనిని చేశాడు.

2005లో కా॥ రాజ్కుమార్ పార్టీ పనులపై కొరియర్గా వెళ్లండగా ఉన్నాడి ఖమ్మం జిల్లా పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. అనేక చిత్రహింసలు పెట్టి జైల్స్ బంధించారు. పోలీసుల క్రార చిత్రహింసల మూలంగా తన రెండు చెవులు వినికిడి శక్తిని కోల్పోయాయి. తన ఎడమ చెయ్యి విరిగింది. అయినస్టోర్కీ పార్టీ రహస్యాలు మాత్రం చెప్పలేదు. ఒక సంవత్సరం పాటు జైలు జీవితాన్ని అనుభవించాడు. జైల్లో ఏనాడు నిఖ్చార్సి కోల్పోలేదు.

జైలు నుండి విడుదల అయి వచ్చి 2006 మహాదేవ్పూర్ దళంలో 2007లో ప్రాటెక్టన్ ప్లాటూన్లో చేశాడు. 2008లో ఏటూరునాగారం-మహాదేవ్పూర్ దళంలోకి బదిలీ చేయడం జరిగింది. 2008 ఆగస్టులో ఏరియా కమిటీ బాధ్యతలు చేపట్టాడు. ఇక్కడే ఒక సంవత్సరం పని చేశాడు.

దండకారణ్యంలో పశ్చిమ బస్తర్ డివిజన్ మద్దెడు ఏరియాలో ఏరియా కమిటీ సభ్యుడుగా 2010 నుండి 2017 వరకు ఏడు సంవత్సరాలు బాధ్యతలు నిర్వహించాడు. ఇక్కడి ఉద్యమంలో తన వంతు కృషి చేశాడు. అనేక మంది విద్యార్థులను సంఘటించాడు.

2017లో కా॥ అరుణ్ నిర్ణయం మేరకే పార్టీ తెలంగాణకు బదిలీ చేయడం జరిగింది. 2017లో తెలంగాణ రాష్ట్రం ఖమ్మం జిల్లా చర్ల-శబరి ఏరియా కమిటీలో బాధ్యతలు చేపట్టి ఉద్యమ పునర్ నిర్మాణం కోసం పాటుపడ్డాడు. ఇక్కడ కూడా విద్యార్థులను సంఘాల బాధ్యతనే తీసుకొన్నాడు. అనేక మంది విద్యార్థులను కలిశాడు. సంఘాల నిర్మాణాల కోసం వ్రమించాడు.

2010లో కామ్యెడ్ నవత (స్యుజన్)ను వివాహం చేసుకొన్నాడు. ప్రజాయుద్ధంలో కలిసి పని చేస్తూ ఒక్కరినొక్కరు అర్థం చేసుకొన్నారు.

2016 మార్చి 1వ తేదీన బోట్సం ప్లాటూన్లో చుట్టుముట్టి చేసిన దాడిలో కామ్యెడ్ స్యుజన్ అమరత్వం చెందింది. కా॥ స్యుజన్ అమరత్వం తీవ్రమైన వరచడం కలిగినప్పటికీ వర్గ కసితో ముందుకు సాగాడు.

కా॥ రాజ్కుమార్ సామ్యుడు, మృదుస్వభావి, అందరితో కలుపుగోలుపుగా ఉండేవాడు. తన క్రింది కేడరుకు క్రమశిక్షణతో పాటు, రాజకీయ, సైద్ధాంతిక అవగాహనను కల్పిస్తుండేవాడు. అమర వీరుల త్యాగాలను ఎత్తిపడుతూ స్యుజన్ కలం పేరుతో కవితలు రాస్తుంటాడు. కొత్త కొత్త విషయాలు తెలుసుకోవడంలో తృప్తి కలిగిన విద్యార్థిగా, ప్రజలను, క్యాడర్ను చైతన్య పరచడంలో రాజకీయ గురువుగా వున్నాడు.

కాల్చేడ్ జ్యోతికి విప్పన జోతిర్లు

కా॥ జ్యోతి పశ్చిమ బస్టర్ డివిజన్, గంగులూరు ఏరియా పెద్దకొర్కె గ్రామంలో 28 నం॥ల క్రితం పుట్టింది. జ్యోతి తల్లిదండ్రులు పెట్టిన పేరు బుద్ది. జ్యోతి తల్లి గూటో, తండ్రి కోబాల్. జ్యోతికి ఒక చెల్లి, తమ్ముడు ఉన్నారు. జ్యోతి తల్లి 2008లో ఆనారోగ్యంతో చనిపోయింది. జ్యోతి చిన్నప్పుడు బాలల సంఘంలో పనిచేసింది. తమ గ్రామానికి దళం వచ్చినప్పుడు వారి కోసం బియ్యం, కూరగాయలు సేకరించి తీసుకువచ్చేది. జ్యోతి పాటలు, దాన్స్ చూసి చాలా ఆనందించేది.

కా. జ్యోతి పెద్దయిన తర్వాత కేవిఎమ్‌ఎన్ సంఘంలో వనిచేసింది. మహిళా సంఘంలో వనిచేసినాన్న క్రమంలో అక్కడ ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను, మహిళల సమన్వయాలను రాజకీయంగా అర్థం చేసుకొని వాటి విముక్తి కోసం 2008 జనవరిలో పార్టీలో మార్కెటలం పనిచేయడానికి వచ్చింది. జ్యోతి గంగులూరు ఎల్చివెన్లో, ఏరియా ప్రైలర్ టీంలో 2 నెలలు పనిచేసింది. జ్యోతిని పార్టీ అవసరాల రీతాయి 22 ఫీఎల్కి బధిలీ చేసింది. అక్కడ ఒక సంవత్సరం పనిచేసింది. 2013 డిసెంబర్లో జ్యోతిని ఫీఫీసీలోకి తీసుకున్నారు.

కా. జ్యోతి పాటూన్లో సెంట్రీ, ఇన్స్పెక్టర్, డాక్టర్గా బాధ్యతలు నిర్వహించింది. జ్యోతి పార్టీలోకి వచ్చి చదువు నేర్చుకున్నది. డాక్టర్ బాధ్యతలు నిర్వహించేటప్పుడు ఇంగ్లీషులో ఉండే మందుల పేర్లను తెలిసిన కామ్మెంట్ వద్దకు వెల్లి అడిగి నేర్చుకునేది. జ్యోతి పీటి చేయించే సమయంలో కొత్త కామ్మెంట్కు తెలియిని చేసి చూపించి నేర్చుకోవడానికి సహాయం చేసేది. జ్యోతి రాజకీయంగా, మిలటరీ పరంగా బాగా కష్టపడి నేర్చుకునేది. జ్యోతి సభ్యుల నుండి నాయకులవరకు అందరితోను ఎంతో కలివిడిగా ఉండేది. అందరితో నవ్వుతూ మాటల్దదేది. జ్యోతి పొట్టిగా చూడ చక్కగా ఉండేది. మెరిసెకళ్లతో లేదిలా చలాకీగా ఉండేది. కొత్త విషయాలను ఆస్కరిగా ఏని నేర్చుకునేది. రాజకీయంగా ఎదిగి చైతన్యవంతంగా తనకిచ్చిన బాధ్యతలను నిర్వహిస్తూ అదర్చ గెరిల్లగా క్రమశిక్షణతో 8 సం॥ 22 ఫీఎల్లో పనిచేసింది. నాయకత్వానికి ఆధారపడగిన మంచి కార్యకర్తగా ఎదిగింది.

కా. జ్యోతి 2017 ఆగస్టులో దర్శి డివిజన్ కట్టకళ్లాట్ ఏరియా ఫీఎల్ 31కి బధిలీ అయ్యింది. ఒక సం॥పైగా అక్కడ ప్రజల మధ్య బాధ్యతగా కృషి చేసింది.

2018 నవంబర్ 22న కా. జ్యోతి పనికోసం వెళ్తున్న క్రమంలో పోలీసులు పన్నిన వలలో చిక్కింది. జ్యోతిని పోలీసులు పట్టుకుని ఎన్ని చిత్రపాంసలు పెట్టి చంపేసారు. జ్యోతిని ఎన్ని చిత్రపాంసలు పెట్టినా పార్టీ రహస్యాలను కాపాడింది. ప్రజలకోసం తన విలువైన ప్రాణాన్ని అర్పించింది.

పత్రాన్మామిక తెలంగాణ కోర్పం పోరాడిన ఆచివాసీ ఉద్యోగపు నేత శిడం శంభుకు విప్పన జోతిర్లు

ఆదివాసీ ఉద్యోగానికి ఉపాయిపోసి, ఆ ఉద్యోగాలకు నాయకత్వం వహిస్తూ, ఎదిగి ఎంతో ఆదర్శంగా నిలిచిన కార్యకర్త కా॥ శిడం శంభు. ఆదిలాబాద్ జిల్లా ఆదివాసీ ఉద్యోగాలకు పురిటి గడ్డ. కొమరం భీం, రాంజీ గోండలతో పాటు

ఎంతోమంది పోరాట వీరులను కన్న జిల్లా ఆదిలాబాద్. ఈ వీరుల వారసత్వ బాటలోనే కా॥ శిడం శంభు ప్రయాణించాడు. కా॥ శిడం శంభు ఆదిలాబాద్ జిల్లా ఉట్టురు మండలం లక్కార్పం గ్రామ పంచాయితీ పరిధిలోని మత్తడిగూడెంలో అత్యంత నిరుపేద కుటుంబంలో జన్మించాడు. ఆదివాసీ హక్కుల కోసం, చట్టాల కోసం పోరాదుతూ జూలై 19, 2018 నాడు ఆనారోగ్యంతో రాత్రి చివరి శ్వాస వదిలాడు.

1997 జనవరి 29న ఉట్టుర్లోని 60 వేల మంది ఆదివాసులతో బ్రహ్మాండమైన ఊరేగింపు, మరియు బహిరంగ సభ జరిగింది. దీనికి కా॥ శిడం శంభు నాయకత్వం వహించాడు. కా॥ శిడం శంభు 1997లో ఆదివాసీ హక్కుల పోరాట సమితి (తుదుండెబ్బ) వ్యవస్థాపకుడుగా పనిచేశాడు. ఆదిలాబాద్ (ఉమ్మడి) ఆదివాసీ ఉద్యోగాలకు నాయకత్వం వహించాడు. ప్రజా సంఘాల, విప్పన సంఘాల మద్దతును కూడగట్టాడు. ఆదిలాబాద్ నుండి శ్రీకాకుళం వరకు కు పై షైడ్యూల్ భూభాగం అంతటా తిరిగి రాష్ట్రప్యావ్యంగా ఆదివాసీ హక్కుల కోసం ఉద్యమించాడు. 1/70 చట్టాన్ని అమలు చేయాలని పెసా చట్టాన్ని గ్రామ సభల అమలుకు పూనకోవాలని డిమాండ్ చేశాడు. 2006 అటవీ హక్కుల చట్టం లాంటి వాటిని సరిగ్గా అమలు చేయాలని పాలకులపై ఒత్తుడి తేవడం కోసం ఆదివాసీ ప్రజలను షైతన్య పరిచి కదిలించాడు.

నిర్వాసిత ఉద్యోగమంలో కూడా చురుకుగా పాల్గొన్నాడు. 2013 నిర్వాసిత ఉద్యోగమంలో కూడా చురుకుగా పాల్గొన్నాడు. 2013 నిర్వాసిత జిల్లాలో జిల్లాలోని సింగరేటి ఓపెన్కాస్టలకు వ్యతిరేకంగా, కవ్వాల్ పైగెర్ జోన్కు వ్యతిరేకంగా ఆదివాసీ ప్రజల పక్కన గల్గీగా నిలబడి నాయకత్వం వహించాడు. “రాంచి డిక్కరేవన్” సభలో పాల్గొని ముఖ్య భూమిక పహించాడు. 2004లో చర్చల కాలంలో ఇంద్రవేణు వద్ద విప్పిల్ 20 నాడు భారీ బహిరంగ సభ జరిగింది. దాదాపు జిల్లా అంతటి నుండి ఒక లక్ష మంది ప్రజల పోజరయ్యారు. ఆ సభను విజయవంతం చేయడంలో కా॥ శిడం శంభు ముఖ్య పాత్ర వహించాడు. జిల్లా రాయి సెంటర్ అధ్యక్షుడుగా, తుడుండెబ్బ అధ్యక్షుడుగా, ఆదివాసీ ఐక్య వేదిక రాష్ట్ర అధ్యక్షుడుగా కూడా పనిచేసాగించాడు.

(మగతా 46వ పేజీలో....)

మహిళలపై రాజ్యహింసకు వ్యతిరేకంగా 100గ్రామల్లో ప్రజలకు మహిళా బినోత్వప సందేశం

మార్చి 8 సందర్భంగా ఎంకేవీబీ డివిజన్లోని పెదబయటు, కట్టాఫ్ ఏరియాలలో 13 ప్రచార క్యాంపెయిన్ టీంల ద్వారా ప్రచారం, సభలు, ఊరేగింపులు నిర్వహించారు. కలిమెల ఏరియాలో వప్పులూరు, కుర్కునూరులో, అలల్కరుకోటలో ఊరేగింపు, సభలు జరిపారు. పెదబయటు ఏరియాలో కొండ్రు, తల్లాబు, తొల్లాబు, పప్పరమెట్లు, జాడిగూడ పాకెట్లలో బ్యానర్లు, ఎప్రజెండాలు ధరించి, ఊరేగింపులు, సభలు జరిపారు. కట్టాఫ్ ఏరియాలో తాబేరు, జొంత్రి, కొసంపుల్, రాల్జెడ, గురుశెట్లో మహిళలు అధిక సంబృతో పాల్గొన్నారు. ఈ కార్యక్రమం చివరలో కట్టాఫ్లో 50 గ్రామాలకు చెందిన 4 వేల మంది ప్రజలతో ఊరేగింపు నిర్వహించి, భారీ బహిరంగ సభ జరుపుకున్నారు. కోరుకొండ ఏరియాలో రోళ్ళగడ్డ, బలపం పంచాయితీలో 30 గ్రామాల ప్రజలు కలిసి దిగవజనబలో 3 వేల మందితో భారీ ఊరేగింపు జరిపి, చివరిగా బహిరంగ సభ జరిగింది. మార్చి నెలంతా సభలు, ఊరేగింపులు జరిగాయి. రాజ్యహింసకు వ్యతిరేకంగా ఐక్యంగా ప్రతిఫలించాలని, స్థీ, పురుషు సమానత్వం కోసం పోరాడాలని విస్తృతంగా ప్రజల్లో ప్రచారం జరిగింది. 100కు పైగా గ్రామాల్లోని ప్రజలకు ఈ సందేశం అందింది.

సాయుధ వ్యవసాయక విష్ణవ కార్యక్రమాలు

పెదబయటు ఏరియాలోని, చిట్టెంగరువు గ్రామంలో 30-35 కుటుంబాలు వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. గ్రామంలో కూలి, పేదరైతాంగం అధికంగానే ఉన్నారు. గ్రామ పెత్తందారు నాయక్ అధినంలో ఉన్న భూమిలో 15 ఎకరాల పొలం, 20 ఎకరాల చెలక భూమిని సంఘం నాయకత్వంలో స్వాధీనం చేసుకొని, భూమిలేని 20 కుటుంబాలకు పంపిణీ చేయడం జరిగింది. ఆ భూములలో ప్రజలు సమిష్టిగా వ్యవసాయం చేస్తున్నారు.

కోరుకొండ ఏరియాలోని, రోళ్ళగడ్డ అధివాసీ గ్రామం. ఈ గ్రామాలపై ఆధివాసీతర పెత్తందారుల, రాజకీయ నాయకుల అధిపత్యం ఎక్కువగా ఉంటుంది. గ్రామంలోని విష్ణవ టైటల్, విష్ణవ మహిళా సంఘాల నాయకత్వంలో 10 ఎకరాల భూమిని స్వాధీనం చేసుకొని, భూమిలేని 15 కుటుంబాలకు పంపిణీ చేసారు.

కోరుకొండ ఏరియాలోని, సువ్వపల్లి గ్రామంలో, మొత్తం కువ్వి తెగకు చెందిన ఆధివాసీ ప్రజలు నివసిస్తున్నారు. ప్రజలు తెగ పెద్ద నాయక్ అధినంలో ఉన్న అటవీ భూములను, చెరువులను స్వాధీనం చేసుకొని సమిష్టి శ్రమ ద్వారా వాటిని బాగుచేసుకున్నారు. చెరువులో చేపల పెంపకం కూడా చేస్తున్నారు.

కట్టాఫ్ ఏరియాలోని జొంత్రి గ్రామం బలిమెల రిజర్వ్యాయర్ నీటి అంచున వుండే ఆధివాసీ గ్రామం. ద్వారా నిర్మాణంతో ఇక్కడ సాగుభూములు ముంపుకు గురికావడంతో ప్రజలు నష్టపోయారు. కొంత మంది వలసపోయారు, కొన్ని కుటుంబాలు కూలీ పనులు కోసం వెళ్ళారు. ఆ గ్రామంలో నంఫుం బలవడంతో పెత్తందారులు భయపడి గ్రామాన్ని వదిలి వెళ్గా, మరికాందరు నంఫానికి లొంగిపోయి గ్రామంలోనే ఉండి పోయారు. పెత్తందార్లకు చెందిన 15 ఎకరాల భూములను స్వాధీనం చేసుకొని, భూములన్నిటినీ సాగులోకి తెచ్చారు. పండిన పంటను అందరికీ సమానంగా పంచారు. 2 సంఖారాలు గడిచిన తరువాత గ్రామంలో మొత్తం భూములను కలిపి, సమిష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రంగా మార్చారు.

కట్టాఫ్ ఏరియాలోని ఒండ్రుపల్లి పంచాయితీ కోదీగొంది గ్రామంలో భూములను సాగులోకి తెచ్చే లక్ష్మింతో శ్రమ సహకార టీంలను ఏర్పాటు చేశారు. విష్ణవ భూ సంస్కరణలలో భాగంగా నంఫు నాయకత్వంలో భూమిలేని 7 కుటుంబాలకు 7 ఎకరాల భూమిని రైతుల నుండి సేకరించి పంపిణీ చేశారు. అదే ఏరియాలో తోటగూడ గ్రామంలో ప్రజలు సమిష్టిగా 3 సంపత్సూరాల క్రితం, సాగునీటి కోసం చెక్కడ్యాంను నిర్మించుకున్నారు. 2018లో ఒక నెల రోజులు సమిష్టిగా భూమి చదును కార్యక్రమం చేపట్టి, 15 ఎకరాలు సాగులోకి తెచ్చి, సమిష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రంలో కలిపివేశారు. మర్చిడి, కొండంజి గ్రామాలలో భూమిని చదును చేసి, సాగుకు యోగ్యంగా తయారు చేసి, భూమిలేని 6 కుటుంబాలకు పంపిణీ చేశారు.

శ్రమ సహకార గ్రూపులు ఏర్పడి చేసిన కృషి ప్రజలకు అనేక రకాల ఫలితాలను ఇచ్చింది. వ్యవసాయ ఉపకరణాల సమస్య పరిష్కరించుకున్నారు. పని గంటలు పెంచుకున్నారు. సకాలంలో పంటలు వేసుకున్నారు. దిగుబడి పెరిగింది. వలసలు పోవలిన అపుసరం తగ్గింది. ఆర్థకలి సమస్య పరిష్కరించుకోగలిగారు. సహకార ధోరణి పెరిగి ప్రజల మధ్య ఐక్యత బలపడింది. 20 గ్రామాలకు సమిష్టి వ్యవసాయక్షేత్రాలు అభివృద్ధి చెందాయి. పంటల మార్పిడి అనుసరిస్తున్నారు. పోడు నుండి బయటకు వచ్చి భూమిని చదును చేసి, నీటిని నిల్వ ఉండే విధంగా సాగు భూములుగా మార్చారు. కూరగాయలు పండిస్తున్నారు. మార్కెట్టు ఆధారపడదం తగ్గింది. పశుకాలలు నిర్వహిస్తూ పశుషోస్ని తగ్గించుకున్నారు.

వాకపల్లి మహిళలకు న్యాయం జరగాలనీ, దోషులను శిక్షించాలని పోరాధుతున్న ప్రజలు

వాకపల్లి మహిళలకు న్యాయం జరగాలని విష్ణవ మహిళానంఫుం నాయకత్వంలో 2018 జనవరిలో 10 పంచాయితీలకు చెందిన వందలాది గ్రామాల ఆధివాసీ ప్రజలు వాకపల్లిలో భారీ ర్యాలీ నిర్వహించి, సభ జరిపారు. ఈ ర్యాలీకి 6 వేల మంది ప్రజలు

పార్టీ, పీఎల్జెంసీ, ప్రజాసంఘాలను కాపాడుకుంటున్న రాంగూడ ప్రజలు

కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నేత్యుత్పంతో, నాయకత్వ నిర్మాలన లక్ష్యంతో, ఎ.పి గ్రేహంద్వీ బలగాలు, ఒడిశాలోని ఎన్.బ.జి బలగాలు, బి.ఎన్.ఎఫ్ బలగాలు సంయుక్తంగా, ఆలోట్ ఆపరేషన్ పేరతో, 2015 జనవరిలో భారీ సైనికదాడిని ప్రారంభించారు. ఈ దాడిని విజయవంతం చేసేందుకు, చాలా ముందునుండే, పక్షుందిగా సన్నాహోలు చేసుకున్నారు. అయితే ఈ మొదటి ఆపరేషన్లో, ప్రజలు ముందే పార్టీని అపమత్తం చేయడంతో, పి.ఎల్.జి.ఎ కొంటర్గా ముందస్తు దాడి చేయడం మూలంగా శత్రువు ప్లేను విఫలమయ్యింది. ఆ తర్వాత 2015, 2016 సంవత్సరాల మధ్య మరికొన్ని డామినేషన్లు చేపట్టారు. అయితే ఎక్కువసార్లు ప్రజల మద్దతుతో పార్టీ వాటిని విఫలం చేస్తూ వచ్చింది. ఈ క్రమంలో ఎ.పి.ఎన్.బ.బి ఈ ప్రాంతంలో ఇంటలీజెస్సీని అభివృద్ధి చేయడంపై ప్రత్యేకంగా కేంద్రికరించి పని చేసింది. గ్రామాల నుండి బహిష్కరించిన లేదా పారిపోయిన ప్రజావ్యతిరేకులు, పోలీసు ఇన్స్పోర్చర్లపై లక్ష్యాలు ఖర్చు చేసి, సమాచార సేకరణపై దృష్టి పెట్టింది. అదే సమయంలో ఓర్ధ్వయన్లైన్ ప్రాంతానికి తరలిపెచ్చారు.

కూడా క్రమంగా పట్టు సంపాదించింది. పార్టీ, విఫ్టువ ప్రజా సంఘాల కార్యకలాపాలపై, ఒకాల పని విధానంపై నిఫూ పెట్టింది. మన బలం, బలహీనతలను అంచనా కట్టింది. ఎ.పి-బ.ఎన్ పోలీసు ఉన్నతాధికారులు, ప్రతి నెల ప్రత్యేక సమావేశాలు నిర్వహించారు. సమన్వయాన్ని మెరుగుపర్చుకున్నారు. సుమారు 2 సంవత్సరాలు, ఎ.పి.ఎన్.బ.బి (ఆంధ్రప్రదేశ్ స్పీషల్ ఇంటలీజెస్సీ బ్యారో) ఆధికారులు ఒక టీంగా పని చేసి, టార్గెట్ విఫలం కాకుండా ఉండేందుకు అనేక సన్నాహోలు చేసుకున్నారు. అవకాశం వచ్చేదాకా నిరీక్షించారు. అక్షోబ్ర 24, 2016న అవకాశం రాగానే, అత్యంత రహస్యంగా సంఘటనా స్థలానికి చేరుకొని, ఆకస్మికంగా విరుదువుడి, రాంగూడలో పార్టీకి భారీ సహాన్ని కల్గించారు. ఈ సందర్భంగా శత్రువు మనపై పెద్ద విజయాన్ని సాధించాడు. ఈ సంఘటనపై, దేశవ్యాప్తంగా ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా పెద్దవెతున నిరసన వ్యక్తమయింది. విద్యార్థులు, ప్రజాస్వామికవాదులు, పౌరుషులు సంఘాలు, ప్రజలు సంఘాలు కదిలి సంఘటనపై నిజనిర్ధారణకు ఆ ప్రాంతానికి తరలిపెచ్చారు. ప్రజలు వారిని

పోజ్రెనారు. ఈ సభలో 1. మన్యంలోని పాదేరు ప్రాంతంలోనే విచారణ చేపట్టాలి. 2. విచారణకు నిర్వంధం లేని ఒక స్నేచ్ఛాయుత వాతావరణం కల్పించాలి. 3. బాధితులు కోరిన వభీక్ ప్రాసిక్యాటర్నే నియమించాలి. 4. 2009లో బల్లుదూడు గ్రామంలో నలుగురు పోలీసులు, అదివానీ మహిళలపై అత్యాచారం చేసిన ఘటనపై కూడా, విచారణ చేపట్టి దోషులను శిక్షించాలి. అని ప్రజలు ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేసారు.

ఈ సందర్భంగా ప్రజలు 30 వేల రూపాయలు, 10 క్వింటాళ్ళు బియ్యం, పెద్ద ఎత్తున బట్టలు... తదితర వస్తువులను బాధితులకందించారు. పోలీసుల కూంబింగ్ నడుమ ప్రజలు అందరూ రహస్య వద్దతులు పాటిస్తూ, ప్రచార కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. ప్రజారక్షణ వలయాన్ని ఏర్పాటు చేసుకుని, సభను విజయవంతంగా జరుపుకున్నారు. బాధిత మహిళలు మీడియా ముందు తమకు జరిగిన అన్యాయాన్ని వివరిస్తూ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా ద్విర్యంగా మాట్లాడారు. ఈ సభ అనంతరం పోలీసులు ఏరియాలో భారీ సైనిక అభియాన్ చేపట్టారు. ప్రజలను భయప్రాంతులకు గురి చేసారు. వాకపల్లి పక్షునే నుర్చుతి గ్రామంలో కొత్త పోలీసు క్యాంపు ఏర్పాటు చేసారు.

విశాఖజిల్లా కోరుకొండ ఏరియా ప్రజల నిర్వహించిన మీడియా సమావేశం

విశాఖ జిల్లా, కోరుకొండ ఏరియాలోని రాళ్ళగడ్డ, బలపం పంచాయితీలకు చెందిన సుమారు 50 గ్రామాలకు చెందిన 3వేల మంది ప్రజలు మార్చి 12న చెరువూరు గ్రామం వద్ద ఒక భారీ సమావేశం ఏర్పాటు చేసారు. ఈ సమావేశానికి వత్తికా

విలేకరులనూ, ఎలక్ట్రోనిక్ మీడియాను పిలిపించి, వారి సమక్షంలోనే ప్రజలు తమ మైటాపిలోని బహిరంగంగా ప్రకలీంచారు. మా ప్రాథమిక అవసరాలను ఏ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్న తీర్చుదం లేదు. కాఫీ తోటలు, అడవి మీద హక్కు మాదే, పోస్టుల్, స్కూల్స్, మా ఉత్సవులను సంతకు తీసుకుపోయి అమ్ముకోవడానికి పీలుగా సిగ్గెల రోడ్ నిర్మాణం చాలన్నారు. వసరులను కొల్లగట్టే భారీ రోడ్సు నిర్మాణాలు అవసరం లేదన్నారు. ప్రజల ప్రత్యామ్మా అభివృద్ధిని అద్దుకోవడని పోచ్చిక చేసారు.

అపరేషన్ వింజల్ పీరుతో పోలీసులు చేస్తున్న దాడులని ఆడ్డుకున్న పెదబయలు ప్రజలు

ప్రభుత్వ నిర్వంధాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ, జాంగూడ, వింజరి, గిన్నెలకోట పంచాయితీలలోని అనేక గ్రామాల ప్రజలు 2018, ఎట్రీల్ 16న తల్లాబు అనే గ్రామం వరకు ఊరేగింపుగా తరలిపెచ్చి కవేల మంది ప్రజలతో బహిరంగ సభ జరిపి నిర్వంధాన్ని ఖండించారు. అత్కమ అరెస్టులను, గ్రామాలపై దాడులను నిలిపి వేయాలన్నారు. పోలీసు క్యాంపులు ఎత్తివేయాలన్నారు. కూంబింగులు చేయకూడదన్నారు. మహిళలపై అత్యాచారాలను వ్యతిరేకించారు.

పంట పోలాలకు కాలవలు, చెక్కుంటు నిర్వంధాలన్నారు. అస్పుత్రులు, పారశాలలు కావాలన్నారు. యువతకు ఉద్యోగాలు కల్పించాలన్నారు. అడవిపై అధికారం అదివాసులదే, పీడిత ప్రజలదే అంటూ నినదించారు. మిలీషియా రక్షణ ఏర్పాటుతో సెంట్రీ, పెట్రోలింగ్ నిర్వహిస్తూ ఈ సభను విజయవంతం చేసారు. ♦

సాదరంగా ఆహ్వానించి, అక్కున చేర్చుకొని, వాస్తవాలను నిర్వయింగా వ్యక్తం చేశారు. ప్రజాసామిక వాదుల మద్దతుకు అభినందనలు తెలియజేశారు. ఆ సమయంలో పెద్ద ఎత్తున అన్ని వర్గాల, సెక్షన్ ప్రజలనుండి పాట్టిని రక్షించుకోకుంబే ప్రజలకు నాయకత్వం వుండడనే భావన బలంగా వ్యక్తికరించబడింది. దీనితో ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా వలు సెక్షన్ నుండి నిరసనలు వ్యక్తమయినాయి. ఇదే స్థాపితో, ఉద్యమ ప్రాంతంలోని ద్రోహులను గుర్తించేందుకు ప్రయత్నాలు మొదలుపెట్టారు. కొద్దినెలల కాలంలోనే ప్రజా వ్యతిరేకులు, విష్వవ ద్రోహులను గుర్తించి, ప్రజా పంచాయితీలు నిర్వహించి, శత్రువు చేసిన కుట్రలను బహిర్భూత పరిచి, ద్రోహులను తిట్టించారు. ఈ క్రమంలోనే రాజ్య వ్యతిరేక వైతన్యాన్ని పెంచుకుంటున్న ప్రజలు, ఒడిశా ప్రభుత్వం నిర్వహించిన స్థానిక సంస్థల (పంచాయితీ, భూక్త, జిల్లా) ఎన్నికలను పూర్తిగా బహిష్కరించారు. అమరుల స్వార్థకర్థం, అనేక గ్రామాలలో స్థాపనలు నిర్మించారు. స్వార్థక భవనాలను నిర్మించి, వాటిలో అమరుల ఫోలోలను ప్రజల సందర్భానాధం ఏర్పాటు చేశారు. వేలాది మంది ప్రజలు కదిలి, రాంగూడ అమరుల సంస్కరణ సభలు జరిపారు. అమరుల కుటుంబాలను ఆర్థికంగా, హోర్టికంగా ఆదుకున్నారు. స్థానిక శత్రువులను రాజకీయంగా ఒంటరి చేశారు. దీనితో మొత్తం ప్రజలలో మరింత విష్వవ స్థోర్యం పెరిగింది.

శత్రువు రాంగూడలో పొందిన విజయాన్ని నిలబెట్టుకోవడం, స్వంత బలగాలను దెబ్బతినకుండా రక్షించుకోవడం, దెబ్బతిన్న ఇన్ఫోర్మేషన్ నెటవర్కును పునర్నిర్మించుకోవడం వగైరా కారణాల రీత్యా కొంత సమయం ఎలాంటి కూంచింగ్‌లకు దిగలేదు. అంటే మరో దాడికి సన్నాహాలు చేసుకునే పనిలో నిమగ్నం అయ్యాడు. 2017 నవంబర్లో కట్టాఫ్ ఏరియాలోని, గౌనబెడ గ్రామంలో దళంతో పాటు, పై స్థాయి నాయకత్వం వుండనే పక్కా సమాచారంతో ఎ.పి గ్రేహండ్స్ బలగాలు రాత్రికిర్యాతే గ్రామాన్ని, దళం మకాంను చుట్టుముట్టారు. ఒకవేళ దళం తప్పించుకుంటే, తిరిగి దెబ్బతినేందకు, ఏరియా అంతా బలగాలను మోహరించారు. ఈ సందర్భంగా, అర్థరాత్రి దాటిన తర్వాత పోలీసుల రాకను గమనించిన ప్రజలు, ఆ రాత్రికి రాత్రే అన్ని గ్రామాల ప్రజలను అప్రమత్తం చేసి, దళం కోసం వెదికారు. ఈ విషయాలు దళానికి తెలియనప్పటికీ, తన రోజువారి పద్ధతులలో తెల్లువారుజామున 4 గంటలకే మకాం భాటీ చేసింది. శత్రువు ఈ విషయాన్ని పసిగట్టి లేకపోయాడు. ఉదయాన్నే గ్రామంపైన, మకాంపైన దాడి చేశాడు. కానీ దళం తప్పించుకుండని అర్థమయి ఖంగుతిన్నాడు. తెల్లువారేసరికి దళాన్ని ప్రజలు కలుసుకోగలిగారు. అప్పటికే ఆ ప్రాంతమంతా (చిన్న పాకెట్) శత్రువు బలగాలు మొహరించి వున్నాయి. ఏ కొంచెం ఆలస్యం చేసినా దాడి జరుగుతుందని భావించిన ప్రజలు, దళాన్ని ఆ ప్రాంతం నుండి దూరంగా తీసుకెళ్ళాలని నిర్ణయించుకున్నారు. వందలాది మంది ప్రజలు రక్షణవలయంగా ఏర్పడి, తమ మధ్యలో దళాన్ని పెట్టుకొని,

మైదానం దాటించి, మరో ప్రాంతానికి చేర్చారు. అదే రోజు ఉదయం, దారిలో వెళుతున్న ముగ్గురు మిలీషియా సభ్యులను ఎ.పి పోలీసులు అరెస్టు చేసి, ఈ విషయం ప్రజలకు అర్థం కానివ్వుకుండా జాగ్రత్తపడ్డారు. ఒకరోజు తర్వాత పోలీసులు వాప్సు అవుతున్నప్పుడు వారి వెంట తీసుకెళ్ళారు. ఇది కొందరు ప్రజలు గమనించి ప్రజలందర్ని అప్రమత్తం చేశారు. అప్పటికే పోలీసులు వెళ్ళిపోవడంతో, సుమారు 2 వేల మంది ప్రజలు కుంతిలపొద్దారులో వున్న ఐ.ఆర్.బి (జండియన్ రిజర్స్ బెట్లియన్) పోలీసు క్యాంపు ముందు బైలాయించి, అరెస్టు చేసిన వారిని విడిచిపెట్టాలని డిమాండ్ చేశారు. అయితే ఐ.ఆర్.బి క్యాంపు పోలీసు అధికారులు మాత్రం, ఆ అరెస్టుతో మాకు సంబంధం లేదని, ఎ.పి వాళ్ళకే తెలుసి దటాయించారు. మీకు సంబంధం లేకుంటే ఇక్కడ నుండి భాటీ చేసి వెళ్ళాలని ప్రజలు మరో డిమాండ్ను ముందుకు తెచ్చారు. పోలీసులు గెట్లు మూసుకొని బయటకు రాకుండా ఒక రోజంతా వున్నారు. ఆ తర్వాత ప్రజలు, ఈ క్యాంపు పోలీసులకు నదిగుండా పడవల ద్వారా వచ్చే సరుకుల స్పైలను నిలిపివేశారు. స్థానిక సంతలలో, దుకాణాలలో క్యాంపు పోలీసులకు సరుకులు అమృకూడదని నిర్ణయించి, అమలు చేశారు. దానితో ప్రభుత్వం, ఈ క్యాంపు బలగాలకు కోట్లు ఖర్చు చేసి, హెలిక్యూపర్ ద్వారానే స్పైలు అందించాల్సిన పరిస్థితికి నెట్లబడింది. ఈ సందర్భంగా, దళాన్ని తమ దాడి నుండి రక్షించారనే కోపంతో, ఎ.పి గ్రేహండ్స్ పోలీసులు డకడపొద్దారు గ్రామంపై దాడి చేసి, అక్కమంగా ఒక యువతిని పట్టుకొని తరలిస్తుండగా, ప్రజలు పోలీసులను 7,8 కిలోమీటర్ల వరకు వెంటించి, ఆమెను విడిపించుకున్నారు.

2018 మే నెలలో, జొడాంబ పంచాయితీలోని, పాన్ పొద్దారు, పచన పొద్దారు పరిసర గ్రామాలలో నాయకత్వం, దళం కడలికలు వున్నాయనే సమాచారం అందుకున్న ఎ.పి-బ.ఎన్ ప్రత్యేక పోలీసు బలగాలు మే 16, రాత్రి 12 గంటల సమయంలో (ప్రజలందరు నిద్రపోతున్నప్పుడు) ఎ.పి సరిపూడ్లల వరకు వాహనాలలో వచ్చి దిగి, అక్కడి నుండి అనేక భాటీలుగా విడిపోయి, వేరు వేరు దిశల గుండా ఈ ప్రాంతంలోకి ప్రవేశించాయి. ఈ విషయాన్ని మిలీషియా సెంట్రీలు గమనించి, ప్రజలను అప్రమత్తం చేశారు. దళం ఎక్కడుందో వారికి నిర్ధిష్టంగా తెలియదు కానీ, పోలీసుల ప్రయాణ దిశను బట్టి, దళం పచనపొద్దారు దిశలో వుండి వుంటుదని అంచనా వేసుకొని, వేగంగా సమాచారం అందించడానికి మోటారు సైకిల్స్‌పై బయలు దేరారు. అయితే దారిలో అప్పటికే ముందుకు వెళ్ళిన పోలీసులు, వీరిని అడ్డుకొని వెనక్కి పంపారు. ఈ విషయం తెలుసుకున్న ప్రజలు ట్రాక్టర్లకు నాగళ్ళ అమర్చుకొని దుక్కిదున్న పేరుతో బయలుదేరారు. వీరిని మరో బ్యాచీ అడ్డగించింది. అయినా ప్రజలు వారి ప్రయాణ ఆపకుండా, మరో ట్రాక్టర్ కు ట్రాలీ బిగించుకొని ఇసుక తీసుకువచ్చే పేరుతో బయలుదేరారు. ఇంకా దిశలో మరికొందరు రిజర్వ్యాయర్ గుండా పడవలు తీసుకొని

ఇయలుదేరారు. ఈ ప్రయత్నాల ద్వారా ఉదయం 6 గంటలకు వసనపొద్దూర్ గ్రామ పరిసరాలకు చేరుకున్నారు. అప్పటికే అక్కడ పోలీసులు గ్రామాన్ని చుట్టుముట్టి, నదికి ఇరువైపుల మోహరించి వున్నారు. ట్రాక్టర్లో వచ్చిన ప్రజలలో కొద్దిమంది మట్టి తప్పుతున్నట్లుగా నటిస్తుండగా, మరికాందరు ముందుకు కదిలారు. అయితే వీరిని కూడా పోలీసులు అనుమానంతో ఆదుపులోకి తీసుకున్నారు. శత్రువు కల్పించిన ఆటంకాల మూలంగా సకాలంలో పార్టీకి సమాచారం అందించలేకపోయారు. అక్కడికి 30 నిమిషాల దూరంలో వున్న పాన్సపొద్దూరు గ్రామ పరిసర అటవీ ప్రాంతంలో మన మకాం వుంది. మన మకాం సమాచారం నిర్ధిష్టంగా శత్రువుకు లేకపోయినప్పటికీ, ఒక బ్యాంక్ పాన్సపొద్దూరు గ్రామాన్ని దాని పక్కనే వుండే మకాంను కవర్ చేస్తూ, 6:30 నిమిషాలకు మన సెంట్రీపోస్ట్ ముందుకు చేరుకుంది. శత్రువు రాకున ముందే గమనించిన మన సెంట్రీ అప్రమత్తమై పైరింగ్ ప్రారంభించింది. దానితో పోలీసులు తేరుకొని పైరింగ్ చేస్తూనే, మన మకాం వైపు దూసుకు వచ్చారు. మరింత సమీపానికి రాగానే మనం మైన్పేచ్చి, పైరింగ్ ఓపెన్ చేయగా శత్రువు అడ్వాన్స్ అవ్వడం ఆగిపోయింది. దీనిని అవకాశంగా తీసుకొని మన బలగాలు సురక్షితంగా అక్కడి నుండి వెనక్కి తగ్గాలు. అప్పటికే మనకు సమాచారం ఇచ్చేందుకు బయలుదేరిన ఒక టీం రిట్రీటర్లో వున్న మనకు కలిసింది. శత్రువు ఏ దిశగుండా వచ్చింది? ప్రస్తుతం ఎక్కడ మోహరించి వున్నానే సమాచారం ఇచ్చారు. మనకు త్రాగడానికి జావ, వండుకోవడానికి బియ్యం, వంట పాత్రలు సమకూర్చారు. మనం రిట్రీట్ అవుతున్న క్రమంలోనే మనపై హాలిక్కాప్టర్లు చక్కర్లు కొడుతూ, మన రిట్రీట్ దికగా బలగాలను దింపడం ప్రారంభించాయి. అదే సమయంలో మన ఆచాకీని కనిపెచ్చేందుకు ట్రోస్లు మనపై తిరగసాగాయి. ఈ సమయంలో బయట వున్న మన కామ్మెంట్ ప్రోఫ్స్యులంతో, మనకు ఆహారం అందించేందుకు ప్రజలు అనేక టీంలుగా అడవిలోకి వచ్చారు. అప్పటికే మనకు కలిసిన టీం ద్వారా సురక్షితంగా ప్రజల మద్దతుతో తప్పుకొనేందుకు అవకాశం వుందని తెలిసినప్పటికీ, ఆ మార్గంలో శత్రువు సులవుగా అడగిస్తాడనే అంచనాతో రిట్రీట్కు కలినపైన మార్గాన్ని ఎంచుకున్నాము. ఈ మార్గంలో ఎత్తయిన కొండలు, గుట్టలు వుండటంతో, అనుకున్న సమయానికి, అనుకున్న ప్రాంతానికి చేరలేకపోయాము. అప్పటికే రాత్రి 9 గం||లయ్యాంది. మనం చేరిన ప్రాంతం పోలీసు క్యాంపఁకు 40 ని||ల దూరంలో వుంటుంది. అప్పటికే అక్కడ ఒక పోలీసు బ్యాచీ మోహరించి వుంది. ఈ విషయాన్ని మన ఫార్మేషన్లో ముందున్న మిలీషియా కామ్మెంట్కు సంబంధించిన కుక్కలు పసిగట్టి, అనుమానాస్పదంగా పెద్దవెత్తన మొరిగాయి. మిలీషియా కామ్మెంట్ అదేమిలో నిర్ధారించుకోవడానికి రాళ్ళు విసిరారు. దానితో అక్కడ ఏవో కదలినట్లు అనిపించింది. ఒక ఎర్ని ట్రైట్ వెలుగుతున్నట్లు కూడా అనుమానం కల్గాంది. కాని అవి ఏమిటనేవి ఒక నిర్ధారణకు రాలేకపోయారు. వెనక్కి తిరిగి వెళ్ళటం చాలా కష్టంతో కూడుకున్న పని కావటంతో పాటు, మనం

చేరుకునే ప్రాంతంలో పోలీసుల కూంబింగ్ జరిగే అవకాశం వుండటంతో తిరిగి అక్కడ నుండి రిట్రీట్ అవ్వాలనే ఆలోచనను ఉపసంహరించుకున్నాము. అనుమానం వచ్చిన విషయాలను క్లియర్ చేసుకోవాలనుకున్నాము. ఇందుకనుగుణంగా ఒక టీంను శత్రువు విషయం క్లియర్ చేసేందుకు పంపాము. ఆ టీంను రెండుసార్లు పంపినప్పటికీ, ముందుకు పోకపోవటంతో సభ్యులను కొద్దిగా మార్చి, మరోసారి పంపడం జరిగింది. అప్పటికే రాత్రి 2 గం||ల సమయం అయింది. ఈ ప్రయత్నాలన్నీంచేసి గమనిస్తూ, అంబువ్స్లో కూర్చున్న పోలీసులు మన టీం దగ్గరకు రాగానే ర్యాఫిడ్ పైర్ ఓపెన్ చేసారు. అప్పుడు మన టీంలోని ఒకరు అమరులు కాగా, మిగిలిన వాళ్ళు రిట్రీట్ అయ్యారు. దానితో వెనుదిరిగి అనివార్యంగా దిగిన కొండనే ఎక్కాల్చి వచ్చింది. నియ్రోకపోవడం, అలనట, ముందురోజు అన్నం తినకపోవడంతో ఏర్పడిన నీరసంతోసిన మన బలగాలు శక్తినంతా కూడగట్టుకొని వచ్చిన మార్గానే వెనక్కి వెళ్ళాల్చిన వచ్చింది. సాయంత్రానికి ఒక గ్రామానికి చేరుకొని, నిరాయథంగా వున్న మిలీషియా కామ్మెంట్ను ఆ గ్రామంలోనే ప్రజలలో భాగంగా, కలిసివుండే విధంగా ఏర్పాటు చేసి, తెల్లవారి దళం మరికొంత ముందుకు వెళ్ళి ఆగింది. అప్పటికే మూడురోజులయ్యాంది. ఆ ప్రాంతమంతా పోలీసు బలగాలతో నింపివేసి, దారులు మూసివేసి, నీటి స్థలాల వద్ద బలగాలను వోహారించి, గ్రామాలను చుట్టుముడుతూ, మూడురోజు సాయంత్రానికి పోలీసులు దళం మకాం సమీపం వరకు చేరుకున్నారు. ప్రజలు ఈ విషయాన్ని గమనించి, అప్రమత్తం చేయడంతో, అక్కడి నుండి దళం తప్పుకుంది. మనం పదిలి వచ్చిన మిలీషియా వున్న గ్రామాన్ని పోలీసులు చుట్టుముట్టరు. అప్పటికే దళానికి ఆహార ఏర్పాటుకోసం అక్కడికి వచ్చిన మరో ఎ.సి.ఎమ్ కూడా అదే గ్రామానికి చేరుకొని శత్రువు చుట్టివేతలో యిరుక్కుంది. ఆ రాత్రంతా పోలీసులు అక్కడ వుండి, ఉదయం గ్రామంలోకి వెళ్ళి, అందరినీ పరిశీలించి, అనుమానా స్పదంగా వున్న మిలీషియా సభ్యులను, ఎ.సి.ఎమ్ని అరెస్ట్ చేశారు.

గ్రామస్తులను ఎవరిని బయటకు వెళ్ళకుండా నిర్వంధించారు. అరెస్ట్ చేసిన వారిని సాయంత్రం వరకు అడవిలోనే ఇంటరాగేషన్ చేశారు. ఆ రోజు అడవిలోనే పడుకున్నారు. మరుసటిరోజు ఉదయానికి ఈ అరెస్ట్ వార్త అన్ని గ్రామాలకు చేరిపోయింది. కొన్ని గంటలలోనే ప్రజలు పనులు మానుకొని, మహిళలు పంటలు చేయడం కూడా బండ చేసి, అనేక గ్రామాల నుండి పిల్లలు, వృద్ధులు, మహిళలు, వరుషులు నుమారు 3వేల మంది పరుగెత్తుకుంటు వెళ్ళి, పోలీసులు వాహన కావడానికి (ఎ.పి-ఎ.ఎస్ నరిహద్దు) అవకాశం వున్న దిశలలో మోహరించారు. ఈ విషయాలు అర్థం అయిన పోలీసులు, విడివిడిగా వున్న బ్యాచీలను ఒకే చోటుకు విలిపించుకొని, తొందరగా ఆ ప్రాంతం నుండి రిట్రీట్ కావడానికి వీలుగా ప్లాన్ చేసుకున్నారు. అరెస్ట్ చేసిన వారిని వెనకొల పెట్టుకొని, దారులను విడిచి, ప్రజలు లేని దిశ నుండి

ఒడిశాలో ప్రజా పోరాటాలు - నీర్మంధరం - ప్రతిఫలింపు

బాసథార-ఘనుంసరా-నాగావళి (బిజివెన్)లో

స్థానిక పంచాయితీ ఎన్నికల బహిష్కరణ (2017 ఫిబ్రవరి)

రాయగఢ్-కలహండి జిల్లాలోని నియంగిరి ప్రాంతంలో నిర్మంధరం, ఎన్కొంటర్స్ కి నిరసనగా, జైలలోని కామ్మెంట్ విదుదల కోరుతూ, త్రిలోచన్స్ప్రూర్ ర్పార్స్లీ పంచాయితీలోని 15 గ్రామాల్లో ఎన్నికలను బహిష్కరించారు. ఈ గ్రామాల్లో ప్రజలు ప్రభుత్వ సంస్కరణలను వ్యతిరేకించారు. ప్రజలు విష్వవ ప్రజా కమిటీల్లో సమీకృతం అవుతున్నారు.

కలహండి జిల్లా మూన్సాల్ పంచాయితీలోకి 8 వార్డుల ప్రజలు తమ రోజువారీ నమన్యలను ముందుంచి, ఎన్నికలను బహిష్కరించారు.

ఫిబ్రవరి 15న రాయగఢ్, కలహండి జిల్లాలో దొంగని గ్రామం నుంచి పోలింగ్ బూతీకు వెళుతున్న పోలీసులపై పిఎల్జిఎ జరిపిన

ఆంబుప్పులో ముగ్గురు పోలీసులు గాయపడ్డారు.

ప్రజా సమస్యలపై పోరాటాలు

2017లో ప్రజలను విస్తారించి చేయడాన్ని, నిర్వంధాన్ని, నిరీసిస్తూ, విస్తారపన వ్యతిరేక పోరాటంలో పోలీసులన్న ప్రజలపై నియంగిరి, కుండ్యల్మాలీలో రోడ్ నిర్మాణాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ, నూతనంగా పోలీసు క్యాంపుల నిర్మాణం ప్రతిపాదనలను విరమించుకోవాలని డిమాండ్ చేస్తా ప్రజలు, వివిధ ఐక్యకార్యాచరణల ద్వారా పలు మీటింగ్లు నిర్వహించారు. ఇందులో 500 నుంచి 5 వేల మంది పరకు ప్రజలు పాల్గొన్నారు.

2017 సెప్టెంబర్-అక్టోబర్ తుఫాన్, వరదర్లో నష్టపోయిన రైతాంగానికి నష్టపరిహారం చెల్లించాలని కోరుతూ కలహండి జిల్లాలో ఆరు పంచాయితీల్లో 2000 మంది ప్రజలు కలెక్టరు ఆఫీస్‌ను ఘోరావ్ చేశారు. మరొకసారి 2 పంచాయితీల్లో 300 మంది ప్రజలు బ్లాక్ ఆఫీస్‌ను ఘోరావ్ చేశారు. కలహండి జిల్లాలోని

వేగంగా వెళ్ళడానికి ప్రయత్నం చేశారు. ఈ విషయం గమనించిన ప్రజలు కూడా అందరూ ఒక దగ్గరకు చేరుకున్నారు. రాళ్ళు, కర్రలు తీసుకొని పోలీసుల వెంట పడ్డారు. అదే సమయంలో ఎ.పి.సి సరిహద్దు గ్రామల ప్రజలు కూడా, పోలీసులకు అడ్డు తిరిగారు. ఇలా అన్ని వైపుల నుండి ప్రజలు పోలీసులను చుట్టుముట్టి, “అగండిరా! మా ప్రాంతానికి ఎ.పి పోలీసులు ఎందుకు వచ్చారు? మా ఏల్లలని అరెస్టు చేసే అధికారం మీకెరిచ్చారు?” అంటూ పోలీసులపై దాడికి దిగారు. దీంతో భయపడ్డ పోలీసులు, ముందుగా తీయర్ గ్యాస్ పెల్వీ వేసి, ప్రజలను భయపెట్టి చెల్లాచెదురు చేయాలని చూసారు. కానీ వాళ్ళు డోహించిన దానికి భిన్నంగా, ప్రజలు మరింత కొపోద్రిక్కలై ‘మార్ పోలీస్ కో మార్’ (చంపండి పోలీసులను) అంటూ ఒక్కసారిగా నినదిన్నా రాళ్ళవర్షం కురిపించారు. ఖంగుతిస్తు పోలీసులు తుపాకులు లోడ్ చేసి, పైరింగీ ఉపాయాల వేశారు. ప్రజలు మరింత తెగింపుతో ముందుకు పరుగెత్తి వెంటపడటంతో, పోలీసులు కాలికి బుద్ది చెప్పుక తప్పలేదు. ఈ ప్రజల ప్రతిఫలను చూసిన పోలీసులు, అరెస్టు చేసిన విలీషియాను ముందే వదిలి వేశారు. వారితోపాటు అరెస్టుయిన ఎ.సి.ఎమ్ అప్పటికే ఊగిసలాటతో ఉద్యమంలో కొనసాగుతున్నది. ఈ సందర్భంగా, రాజకీయంగా మరింత వతనమై, ప్రజలు లాక్కువచ్చినా రాకుండా, పోలీసులతోనే వెళ్ళి, ఆ తర్వాత సరండర్ అయ్యంది. ఇది ప్రజలను కొంత నిరాశవర్చింది. అయితే తమకోసం పోరాదేవాళ్ళు, త్యాగం చేసేవాళ్ళే అసలైన నాయకులనే, అటువంటివారికి మనపార్టీలో కొదవ లేదని సమాధానపడి, ధైర్యంగా, విజయంతో వెనుదిగిగారు.

ఈ సందర్భంగా లోపలికి వచ్చిన సాయంధ బలగాలను తిరుగు

ప్రయాణంలో దెబ్బ తీసేందుకు, మన విలీషియా కొన్ని ప్రయత్నాలు చేసినప్పటికీ, శత్రువు త్వాలీలో తప్పించుకున్నాడు. ఈ విధంగా ప్రజల నుండి, మిలీషియా నుండి ఎదురైన తీవ్ర ప్రతిఫలను ఎ.పి. పోలీసు బలగాలు జీర్ణించుకోలేయాయి. దానితో వారి ఏజెంట్ల ద్వారా ప్రజలు సంతలకు కానీ, ఎ.పి.కి కాని వస్తే అరెస్టు చేస్తామని ప్రచారాలకు దిగారు. ఈ సంఘటన జరిగి వారం తిరగకముందే సరిహద్దుల్లో (ఎ.ఎస్-ఎ.పి) వప్పు ముంచింగ్స్పుట్ పోలీస్సేప్స్ ఎస్.ఐ, బరదా గ్రామానికి చెందిన పోలీసు ఏజెంటు, గంజాయి వ్యాపారి ద్వారా కటాఫ్ ఏరియాలోని కొజ్జరిగూడ గ్రామ సంఘ నాయకుడిని, ఆయన తమ్ముడికి ఇష్టాల్సిన గంజాయి దబ్బలను, తానే వస్తే ఆయన సమక్కంలో ఇస్తామని నమ్మించి మోసగించి, ఇంటికి రప్పించి పట్టుకున్నారు. ఈ వార్త కొన్ని గంటల్లోనే ఆంధ్ర-బడిషా గ్రామాలకు చేరిపోయింది. ఈ విషయం తెలుసుకున్న కొద్ది మంది ప్రజలు, అదే రోజు స్టేప్స్ గేటు ముందు బైతాయించారు. మరుసటి రోజు ఉదయమే కటాఫ్ ఏరియా నుండి 700 మంది ప్రజలు 25 కిలోమీటర్ల దూరంలో పున్న ముంచింగ్స్పుట్ పోలీసులు ముందుగానే పసిగట్టి, ప్రజలు పోలీస్సేప్స్ కు చేరడానికి కొద్ది నిమిషాల ముందే అరెస్టుయిన వారిని బేషరతుగా విదుదల చేశారు. శత్రువు ఎంతో బలసంపన్నదుగా కనబడినా, సంఘటనికి ప్రజల శక్తి ముందు వ్యాపోత్సుకంగా కాగితపు పుత్రుని బుజువు అయ్యంది. పార్టీని, పి.ఎల్.జి.ఎని, ప్రజా నిర్మాణాలను కంటికి రెప్పులా కాపాడుకోవడంలో ప్రజలే నిజమైన ఉక్కుటోట అని ఈ సంఘటనలు బుజువు పరుస్తున్నాయి. వారే రేపటి చరిత్రను నిర్మిస్తారు కూడా. ♦

ఈక బ్లాక్లో 300 మంది ప్రజలతో హిందూ మతోన్నాదానికి వ్యతిరేకంగా బహిరంగ సభ నిర్వహించారు.

2017 డిసెంబర్లో నియంగిరిలో ప్రజలు భాజపా గోమాంస నివేధాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ, మూడు వందల మందితో బీఫ్ ఫెస్టివల్ జరువుకున్నారు. నియంగిరి ప్రజలు విలేకరుల సమావేశాన్ని నిర్వహించి, మొది బ్రాహ్మణీయ హిందూ ఫాసిజాన్ని తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తూ మాట్లాడారు. అదివాసీ సంస్కృతి, ఆహారపు అలవాటును రక్షించుకునేందుకు పోరాడతామని ప్రకటించారు.

ఆదివాసీ ప్రాంతాల్లో, అధిక విస్తాపన సమస్య ఉన్న రాయగడ్, కలహండి జిల్లాల్లో ప్రకృతి సంపదమను దోచుకోవడానికి పాలక వర్గాలు రహదారుల నిర్మాణాన్ని వేగవంతం చేస్తున్నాయి. కదు పేదరికం ఉండి, సాంస్కృతికంగా ఎలాంటి మార్పులు చోటు చేసుకోని ఈ ప్రాంతాల్లో వందల కిలోమీటర్ల విశాలమైన నాలుగు లెచ్చ రహదార్ల నిర్మాణాన్ని చేపట్టాయి. ఈ రోడ్ల నిర్మాణం వల్ల లోతట్టు ఆదివాసీ ప్రాంతాల్లో అడవి తరిగిపోవడం, ప్రకృతి సంపద సష్టాపించడం లాంటి వినాశకర పరిణామాలమై పొర్చి వైపు నుండి విస్తరణగా ప్రజల్లో ప్రచార క్యాంపెయి జరిగింది. చాలా చోటు ప్రజలు రోడ్ల నిర్మాణాన్ని అడ్డుకున్నారు. కొన్ని చోటు రోడ్ల నిర్మాణాన్ని వాహనాలు ధ్వనం చేయడం ద్వారా అడ్డుకున్నాయి.

రాయగడ్ జిల్లా నియంగిరిలో తాత్కాలిక పోలీసు క్యాంపు నిర్మాణం చేసి, పార్కేట్లు నుండి కళ్యాణీంగ్ పూర్ వరకు రోడ్లు నిర్మాణం చేపట్టారు. దీన్ని ప్రజలే కదలి నిరసన తెలిపారు. తాత్కాలిక పోలీసు క్యాంపును ధ్వనం చేశారు.

2017 మార్చిలో కుండ్వల్ మాలీలో రోడ్లు నిర్మాణంలో ఉన్న 7 వాహనాలను దగ్గం చేసి అడ్డుకున్నారు.

2018 జనవరిలో కలహండి జిల్లా కాన్కుట్లు పంచాయతీలో ఉన్న రోడ్ల నిర్మాణాన్ని అడ్డుకున్నారు. అయినా, రోడ్లు నిర్మాణాన్ని ఆవకపోవడంలో 8 వాహనాలను దగ్గం చేశారు.

2017 ఏప్రిల్లో ప్రధాన మంత్రి నరేంద్ర మోడి ఒడిశా రాకకు నిరసనగా రాయగడ్ జిల్లా అంబదొలా రైల్వే స్టేషన్లో రైల్వే బోగిని ప్రజా గెరల్లాలు ధ్వనం చేశారు. రైల్వే మాస్టర్ దగ్గర నుండి 2 వాకీటాకీలను స్టేషన్ ను చేసుకున్నారు.

క్ర మాఫియా, ఎ1 కాంట్రాక్టర్, ప్రజావ్యతిరేకి టునాదాస్ ను అంతమొందించిన పిఎల్జిఎ

కలహండి జిల్లాలో, భవానీపట్లు, చుట్టుపక్కల జరుగుతున్న రోడ్ల నిర్మాణంమై టునాదాస్ అజమాయిషీ ఉండేది. పెద్ద క్ర మాఫియా వ్యాపారి. కర్లపార్, కుండ్వల్ మాలీలో మన ఉద్యమం ఉంటే వాడికి ప్రమాదం కాబట్టి అక్కడి గ్రామాల్లో మనకు సహకరించే వారిని బెదిరించేవాడు, దాడులు చేయించేవాడు. వని చేసే లేబర్కు దబ్బులు కూడా చెల్లించేవాడు కాదు. అలాగే చిన్న కాంట్రాక్టర్లను వేధించేవాడు. వీడి వేధింపులకు చిన్న వ్యాపారులు, చిన్న కాంట్రాక్టర్లు, పీడిత ప్రజలు విసిగిపోయారు.

వీడిపై రెండు సార్లు పిఎల్జిఎ దాడి చేసింది కానీ తప్పించుకున్నాడు. ప్రజల సహకారంతో 2018 ఫిబ్రవరిలో పీడిని మన పిఎల్జిఎ కర్లపార్ అటవి ప్రాంతంలో చంపివేసింది. దీనితో పీడిత ప్రజల్లో సంతోషం వ్యక్తమైంది. పోలీసు నిర్వంధానికి నిరసనగా, బడా కాంట్రాక్టర్లు, బడా వ్యాపారుల దోపిడి పీడనలకు వ్యతిరేకంగా ఇక్కడి ప్రజలు సంఘటితం అవుతున్నారు.

కుందిలీ బాలికపై పోలీసుల అత్యాచారం - హత్యకు నిరసనగా ధర్మా

కోరాపుట్ జిల్లా ఎన్సెంబిల్ పోలీసులు కుందిలీ గ్రామ బాలికపై అత్యాచారం చేశారు. దీనికి వ్యతిరేకంగా రాష్ట్రవ్యాపితంగా నిరసన వ్యక్తం అయింది. పోలీసుల వేధింపులకు తట్టుకోలేక ఆ బాలిక ఆత్మహత్య చేసుకున్నది. ఇది ముఖ్యాచీకి పోలీసుల హత్యానంటూ దీనికి ప్రథమం, ఎన్సెంబిలీ పోలీసులే బాధ్యత వహించాలని, దీనికి బాధ్యతైన వారిని శిక్షించాలని కోరుతూ, 2018 జనవరి 29న నియంగిరి మహిళా సంఘం నాయకత్వంలో ముస్లిముడాలో ధర్మా జరిగింది. ఈ ధర్మాలో 500 మంది ప్రజలు హజరయ్యారు. పోలీసులు అడ్డుకున్నప్పటికి రెండు గంటల సేపు రోడ్లుపై బైటాయించారు.

నియంగిరిలో 2018 మార్చి-ఏప్రిల్లో ప్రతిఫుటనతో పాటు, ఇన్ఫారౌన్స్ ను శిక్షించే క్యాంపెయిన్ జరిగింది. ఇందులో భాగంగా 2018 ఏప్రిల్ 8న జరిపిన ఆంబువ్స్లో 1 డివిఎఫ్ (డిట్రిక్స్ వాలంటరీ ఫోర్స్) పోలీసు మరణించాడు. ముగ్గురు గాయపడ్డారు. ఇది ప్రజల్లో మంచి ప్రభావం వేసింది. కొంత వెనులుబాటు లభించింది. నియంగిరిలో ఇన్ఫారౌన్స్ అరెస్ట్ చేసి, 16 గ్రామాల ప్రజల ముందు ఉంచారు. ఈ సభకు 200 మంది వరకు ప్రజలు హజరయ్యారు. ఇన్ఫారౌన్స్లో కొందర్ను దేహశుద్ధి చేశారు. నలుగురిని గ్రామ బహిష్కరణ చేసి, మిగతా వారిని పోచ్చరించారు.

మన ప్రతి చిన్న కదలిక కూడా శత్రువుకు వెంటనే చేరేంతగా ఉన్న పక్కంంది శత్రు ఇన్ఫారౌన్స్ నెట్వర్క్ కళ్యాగపి పటీప్పమైన, నిర్ధిష్ట ప్లానింగ్స్తో 10,15 గ్రామాల్లో మన పిఎల్జిఎ బలగాలు విస్తరించి ఏకకాలంలో ప్రచార క్యాంపెయిన్ నిర్వహించి, నియంగిరిలో 2018 మే1న మార్చి ద్వితి జయంతి, మేడే జరిపారు. ఇందులో 500 మంది ప్రజలు పాల్గొన్నారు.

రాజకీయ ప్రచారం

మహానది జలాలపై అక్కబెల్ క్రిస్టల్ 21న కలహండి, కందమాల్, బోర్డ్, రాయగడ్, నయాగడ్ జిల్లాల్లో బందీకు పిలుపునిచ్చారు. మహానది జలాలపై కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వైభారిని బహిష్కరణరుస్తూ ఛత్రీస్టఫుడ్-బడిశాల్లో మహానది నీళ్లను పరిశ్రమలకు కాకుండా, సాగు, తాగు కొరకు ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేసారు.

ఈ విషయాన్ని పోస్టర్లు, కరపత్రం, బ్యాసర్ ద్వారా ప్రచారం చేసాం. బందీ చాలా ప్రాంతాల్లో సఫలం అయ్యింది.

రాష్ట్రవ్యాపితంగా రైతాంగం వివిధ రైతాంగ సంస్ల ద్వారా తమ సమస్యల పరిపోర్చానికి పోరాదుతున్నారు. కొన్ని చేట్ల మిలిబెంట్ ఆండోళనలు కూడా జరిగాయి. ఈ పోరాటాలకు మద్దతిస్తూ ప్రచారం జరిగింది.

మైన్పూర్ - నువ్వడా డివిజన్లో పెరిగిన నిర్వంధం

ఈ డివిజన్లో గతంతో పోల్చితే నిర్వంధం పెరిగింది. ‘సమాధాన్’ వ్యాపోత్సుక డాడిలో భాగంగా పార్టీని నిరుణ్ణించే లక్ష్యంతో ప్రజలపై, దళాలపై విచ్చులవిడిగా కాల్పులు జరుపుతున్నారు. ప్రజలను అరెస్టులు చేస్తున్నా: మే 11న గోట్టా ఏరియా కమిటీ కార్యదర్శి కా.సేవక్సను పట్టుకని చందనబారా గ్రామంలో (గరియాబంద్ జిల్లా) కాల్చి చంపారు. దీనికి నిరసనగా మైన్పూర్-నువ్వడా డివిజన్లో పోస్టర్లు, బ్యానర్లు ద్వారా ప్రచారం చేశారు. మార్చి 26న బోడెన్ సంతకు వెళ్లివస్తున్న సున్నబేడా గ్రామస్తులు సుమిత్ర, మొక్కమ్లను పోలీసులు అరెస్ట్ చేశారు. ఈ అరెస్టులకు నిరసనగా 200 మంది ప్రజలు ధర్నా చేశారు. ఆ తదుపరి మొక్కమ్లను తప్పుడు కేసులు పెట్టి జైలుకు వంపారు. సుమిత్రను సరండర్గా చూపించి, పోలీసులతో ఉంచుకున్నారు. ఈ బూటకపు సరండర్ను వ్యతిరేకిస్తూ, సుమిత్రను విడుదల చేయాలని ప్రజలు డిమాండ్ చేశారు. పార్టీకి సహకరిస్తున్నారనే నెవంతో సున్నబేడాలో కుడిపేను గ్రామ దుకాణదారు పచాన్నను 2018 మార్చినిన అరెస్ట్ చేసి జైలుకు వంపారు. జంగల్-బిమీన్ కమిటీ సభ్యుడు చచేన్ మాజీని నవంబర్ 2017లో అరెస్ట్ చేసి తప్పుడు కేసుల్లో ఇరికించి జైలుకు వంపారు. నూతనంగా వచ్చిన సువ్వడా యస్.పి సున్నబేడాలో 116 మంది మావోయిస్టులు ఉన్నారని ప్రకటించాడు. ఇందులో దాక్షర్లు, తీచర్లు, వ్యాపారస్తులు, యువకులు, ఇతర ప్రజా సంస్లో పని చేస్తున్న వారి పేర్లను ప్రకటించి భయభ్రాంతికి గురి చేస్తున్నాడు. ఈ క్రమంలో బోడెన్ గ్రామంలో, ఇతర గ్రామాల్లో ప్రజల్ని కొట్టారు. సుక్కాల్ను పోలీసులు అరెస్టు చేసి హత్య చేశారు

ఎప్రిల్ 19 (2018)న బైసనని గ్రామస్తుడు సుక్కాల్ సాయిని ఎన్ఫి పిలిచి అరెస్ట్ చేశారు. ప్రజలు పోలీసు అధికారులను ప్రశ్నించగా, సుక్కాల్ సాయి ఆచూకీని చెప్పుకుండా, మావోయిస్టులే తీసుకువెళ్లారని ప్రచారం చేశారు. 40 సంవత్సరాల వయస్సు కలిగిన సుక్కాల్ సాయి కమ్మర్ సమాజ్ సంస్ నాయకుడు. ఎంతో కాలంగా కమ్మర్ సమాజ్ అభివృద్ధికి కృషి చేస్తున్నాడు. అలాగే ప్రభుత్వం నియమించిన మలేరియా వర్క్ష, ప్రజలకు వైర్యం చేసే ప్రజల దాక్షర్గా మన్నసలను పొందాడు. ఇతనికి భార్య, పది నెలల పాప ఉంది. సుక్కాల్ సాయిని మాయం చేసిన పోలీసులపై ఎన్ఫిపై ఆయన కుటుంబ సభ్యులు ప్రజల సహకారంతో కేసు పెట్టారు. దీన్ని పోలీసులు స్వీకరించలేదు. సుక్కాల్ సాయిని పోలీసులు మాయం చేయడానికి నిరసనగా, ఆయన ఆచూకీని తెలపాలనీ, చంపితే, శవాన్ని తమకు ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేస్తూ 2018 ఎప్రిల్ 30న కమ్మర్ సమాజ్ ప్రజలు 500 మంది బోడెన్ భ్లాక్లో ధర్నా

చేశారు. మే నెలలో నువ్వడలోని 5 భ్లాక్లకు చెందిన ప్రజలు వెయ్యి మంది నువ్వడా కల్పెక్సర్ కార్యాలయం ముందు ధర్నా చేశారు. జూన్ 7న ఆయన కుళ్లిపోయిన శవం సున్నబేడాలో లభ్యమయింది. పోలీసులే విపరీతంగా చిత్రపించలు పెట్టి చంపి, పడవేశారు. ఆ తర్వాత, కూంబింగ్ సమయంలో కుళ్లిన శవం దారికింది అని పోలీసులు ప్రకటించారు. ప్రజల ప్రతిఫలన వల్ల భీతిల్లిన పోలీసులు చివరికి సుక్కాల్ సాయి ఆచూకీ చెప్పుక తప్పలేదు. ప్రజా పోరాటం ద్వారా పోలీసుల హత్యాకాండ బహిగ్రథమయింది.

2017 మే 20న కోయల్బీతర్ (నువ్వడా) గ్రామ ప్రజలపై ఎన్సెంజి పోలీసులు విచ్చలవిడిగా కాల్పులు జరిపి ఇద్దరు గ్రామస్తుల్ని తీప్పంగా గాయపర్చారు. వీరిని మిలీపియా కమాండర్లుగా తప్పుడు ప్రచారం చేశారు. బిద్యే చిందాకు ఛాతీలో, శత్రుఘ్న చిందాకు నడుముకు తూటా తగిలి గాయం అయ్యింది. వీరి అరెస్ట్కు నిరసనగా బోడెన్ భ్లాక్లో వందలాది మందితో నువ్వడాలో వెయ్యి మంది ప్రజలతో ప్రదర్శన జరిగింది.

ప్రజల ప్రతిఫలన

2018 ఏప్రిల్ 16వ తేదీన దోబాఘావ్ గ్రామస్తురు, కైసదని పంచాయితీ మాజీ సర్పంచ్ ప్రజా వ్యతిరేకి అయిన హీరా సింగ్ మాజీని పిఎల్జిఎ కాల్చి చంపింది. వీడు ఆ పంచాయితీలో ఎంతో మందిని ఇన్ఫారౌన్స్గా తయారు చేసి, పోలీసులకు సమమాచారం ఇచ్చే ఒక వ్యవస్థను తయారు చేశాడు. వీడి తమ్ముడు గజవతి మాజీ కూడా ఇన్ఫారౌన్స్. వీడిని 2015లో చంపారు.

నిర్వంధానికి నిరసనగా, అరెస్టులు, బూటకపు హత్యలకు నిరసనగా పిఎల్జిఎ ప్రతిఫలించింది. ఇందులో 2018 ఫిబ్రవరి 25న కోయల్బీతర్లో ఆంబువ్ చేసింది. ఈ ఆంబువ్లో ఇద్దరు ఎన్సెంజి పోలీసులు గాయపడ్డారు.

2018 మే 1వ తేదీన ఆమమోరా ఘూటీపైన (భత్తీస్ఫస్ట్) పిఎల్జిఎ జరిపిన ఆంబువ్లో ఇద్దరు సీఆర్సపిఎఫ్ పోలీసులు చనిపోయారు. 7మంది పోలీసులకు గాయాలయ్యాయి.

తీవ్ర నిర్వంధం మధ్య ఈ చర్యలు ప్రజల్ని ఎంతో ఉత్సేజపరిచాయి.

బోలాంగిర్-బరగధ్-మహాసముండ్ (బిబిఎం)

2017లో బోలాంగిర్ జిల్లా సాలేపల్లిలో జరిగన ఎన్కోంటర్లో ఇద్దరు కామ్మెండ్ అమరత్వానికి కారణం అయిన సాహులు సీఆర్సపిఎఫ్ పోలీసులు చనిపోయారు. 7మంది పోలీసులకు గాయాలయ్యాయి. తీవ్ర నిర్వంధం మధ్య ఈ చర్యలు ప్రజల్ని ఎంతో ఉత్సేజపరిచాయి.

2017లో బోలాంగిర్ జిల్లా సాయిని పోలీసులు అధికారులను ప్రశ్నించగా, సుక్కాల్ సాయి ఆచూకీని చెప్పుకుండా, మావోయిస్టులే తీసుకువెళ్లారని ప్రచారం చేశారు. 40 సంవత్సరాల వయస్సు కలిగిన సుక్కాల్ సాయి కమ్మర్ సమాజ్ సంస్ నాయకుడు. ఎంతో కాలంగా కమ్మర్ సమాజ్ అభివృద్ధికి కృషి చేస్తున్నాడు. అలాగే ప్రభుత్వం నియమించిన మలేరియా వర్క్ష, ప్రజలకు వైర్యం చేసే ప్రజల దాక్షర్గా మన్నసలను పొందాడు. ఇతనికి భార్య, పది నెలల పాప ఉంది. సుక్కాల్ సాయిని మాయం చేసిన పోలీసులపై ఎన్ఫిపై ఆయన కుటుంబ సభ్యులు ప్రభుత్వం నీయమించిన మలేరియా వర్క్ష, ప్రజలకు వైర్యం చేసే ప్రజల దాక్షర్గా మన్నసలను పొందాడు. ఇతనికి భార్య, పది నెలల పాప ఉంది. సుక్కాల్ సాయిని మాయం చేసిన పోలీసులపై ఎన్ఫిపై ఆయన కుటుంబ సభ్యులు స్వీకరించలేదు. సుక్కాల్ సాయిని పోలీసులు మాయం చేయడానికి నిరసనగా, ఆయన ఆచూకీని తెలపాలనీ, చంపితే, శవాన్ని తమకు ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేస్తూ 2018 ఎప్రిల్ 30న కమ్మర్ సమాజ్ ప్రజలు 500 మంది బోడెన్ భ్లాక్లో ధర్నా

తెలంగాణ అసెంబ్లీ ఎస్క్రీటల బహిపుర్ష క్షేమమంయిన్

2018 అక్టోబర్ నుండి డిసెంబర్ మధ్య వరకు తెలంగాణ అసెంబ్లీ ఎన్నికల బహిపుర్ష క్యాంపియన్ జరిగింది. రాజకీయ ప్రచారంతో పాటు టి.సి.టి.సి అమలయ్యంది. కార్యక్రమాల అమలు, రాజకీయ ప్రచారం కోసం విగీదానే ఆర్థవైష్ణవ్ టీమ్స్ ఏర్పడాయి.

రాజకీయ ప్రచారం కోసం కొన్ని టీమ్లుగా, పాలిటికల్ యాక్షన్ కోసం కొన్ని టీమ్లుగా వెళ్లి మిగిలిన బలగాలన్ని సాయిధ శత్రువు కోసం కేంద్రికరించి పనిని చేపట్టారు.

అక్టోబర్ 20న ఎన్నికల బహిపుర్ష పిలుపు ప్రచారం ఆరంభమై ఎన్నికలు ముగినే వరకు కొనసాగింది. తెలంగాణ రాష్ట్ర కమిటీ పేరుతో సర్పులర్, కరపత్రాలు, పోస్టర్లు, బ్యానర్లు, ప్రకటనలు, వ్యాసాలు, ఇంటర్వ్యూల ద్వారా ఎన్నికల బహిపుర్ష ప్రచారం జరిగింది. డిసెంబర్ 2 ఫీవర్లో వార్డ్‌కోస్ట్‌వాలను కూడా కలుపుకుని ఈ కార్యక్రమం కొనసాగింది. అన్ని డివిజన్లలో, ఏరియాలలో కమిటీల పేరుతో ప్రతిక ప్రకటనలు ఇచ్చారు. వివిధ గ్రామాలు, పట్టణాలు, మండలాలు, ప్రధాన రహదార్ వెంట మైదాన ప్రాంతాలలో కూడా బ్యానర్లు, కరపత్రాలు, పోస్టర్లు ద్వారా విస్తృతంగా ప్రచారం చేయడం జరిగింది. భద్రాద్రి, కొత్తగూడం జిల్లాలో వెంకటపురం, వాజేరు, ఏటార్ నాగారం, చిట్టాల ముఖ్య పట్టణాలు, మండల సెంటర్లతో పాటు అనేక గ్రామాలలో ప్రచారం జరిగింది. దినవత్తికలలో ముఖ్యంగా జిల్లా ఎడిషన్లలో వార్తలు బాగా కవరయ్యాయి. కొద్ది మంది ప్రజలను శత్రువు అరెస్టులు చేసి కొంత మేరకు ప్రచారాన్ని అడ్డకున్నాడు. మొత్తంగా తెలంగాణ రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఎన్నికలపై ప్రభావాన్ని వేసే విధంగా రాజకీయ ప్రచారం సాగింది.

తెలంగాణ ప్రభుత్వం పెద్దవెత్తున బలగాలను దించింది. మరోవక్క యాక్షన్ టీములు ఎంగేజ్ అయిన విషయాన్ని పోస్టర్లను రోడ్మోవెంట, దుకాణాల, బస్టాండు, ముఖ్య కూడలీలలో అతికించాడు.

కలహండి-కండమాల్-బోర్డ్-నయాగఢ్ (కెకబిఎన్)

2017 చివరలో ఉర్దదని పోలీసు క్యాంపు ఏర్పాటుకు నిరసనగా గ్రామప్రజలు ధర్మ చేశారు. కలహండి జిల్లా ఉర్దదని పంచాయతీ గ్రామంలో కొద్ది దూరం తేడాలతో రెండు సూతన సీఅర్పిఎఫ్ పోలీసు క్యాంపలను పెట్టారు. క్యాంపలో పోలీసులు కూంబింగ్స్ పేరుతో మహిళల్ని, ఆదివాసులను వేధించడానికి నిరసనగా, పోలీసు క్యాంపను ఎత్తిపెయాలనే కోరుతూ 2017 డిసెంబర్లో ఉర్దదని పంచాయతీ రోడ్మోవై వంద మంది ప్రజలు ధర్మ చేశారు.

2018 మే 13వ తేదీన సుద్రుకుంప (కండమాల్)లో జరిగిన ఎన్కొంటర్లో ఐదుగురు కాప్రేస్స్ అమర్త్రాసారు. వీరి హత్యాకండకు నిరసనగా జూన్ 26వ తేదీన కెకబిఎన్ బండకు విలువు ఇవ్వగా, కండమాల్ జిల్లాలో బంద్ జరిగింది.

ఎజస్టీలో బూర్జువా పార్టీల ఎన్నికల ప్రచారం పరిమతంగానే సాగింది. శత్రు వర్గాలలో కలవరం కలిగింది. ఏంబీలో విశాఖజిల్లాలో ఎంవల్పెలను ఖతం చేయడంతో వచ్చిన ప్రభావం కూడా తెలంగాణ ఎన్నికలపై పడింది.

2018 నవంబర్ 4వ తేదిన డి.కే బలగాలతో కలిసి ఛత్తీస్‌గఢ్ ఎన్నికలు మొదలుకొని (డిసెంబర్ 7) తెలంగాణ అసెంబ్లీ ఎన్నికల వరకు జాయింట్ గానే టి.సి.టి.సి కొనసాగింది. ఛత్తీస్‌గఢ్ అసెంబ్లీ ఎన్నికల రోజు (12 నవంబర్ 2018 నాడు) జారంపాడు గ్రామం వద్ద కోర్టు పోలీసులపై ఒక ఆంబ్ల్ చేశాయి. ఈ దాడిలో 5 మంది పోలీసులు గాయపడ్డారు. ఇద్దరు పోలీసులు చచ్చారు. మనవైపు బెట్టాలియన్కు చెందిన సీవైఫీస్ కాప్రేస్ రోస్ని అమరురాలైంది. ఇరువురికి గాయాలయ్యాయి.

కుర్రపల్లి గ్రామం దగ్గర నవంబర్ 13వ తేదిన మిలిషియా మైన్ పేల్చడంతో తెలంగాణ పోలీసులు ఒక్కడు చచ్చి ఇద్దరు పోలీసులు గాయపడ్డారు.

బయట విప్పవ ప్రజలు, ప్రజాసంఘాలు 'రాజకీయ పార్టీలను నిలదీయండి', 'ప్రజాస్వామిక తెలంగాణ కోసం పోరాడండి' అనే నినాదంతో తెలంగాణాలోని 1500 గ్రామాలలో నెలరోజులకు పైగా ప్రచారం చేశారు.

ఎన్నికల బహిపుర్ష క్యాంపియన్ విజయవంతమయ్యాయి. ఉద్యమ ప్రాంతాలలో ప్రజలు స్వచ్ఛందంగా ఓట్లు బహిపురించారు. ఈ ప్రాంతాలలో అధికార పార్టీ అనుసరించిన ప్రజాప్రతిరేక, నిర్వంధ విధనాలకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలు తమ నిరసనను వ్యక్తం చేశారు.

ప్రధాన కూడశ్శలోను, పోలీసు క్యాంపులలోను ఎన్నికల బూతులు పెట్టి మాజీ నస్కల్స్‌ను, స్థానిక ప్రజలను కవర్గా ఉపయోగించుకుని బలవంతంగా ప్రజలతో ఓట్లు వేయించారు.

బలిగుడా-మదన్స్పూర్ రాంపూర్ రోడ్డును చెట్లు నరికి అడ్డకున్నారు.

విస్తావన వ్యతిరేక ఉద్యమంపై కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల దాడులు, అణవిష్ట, అరెస్టులకు నిరసనగా 2018 జూన్ 25వ తేదిన బడిపూ రాష్ట్ర బందీకు పిలువునిచ్చారు. ఈ సందర్భంగా, బిబిఎం, ఎంఎస్, కెబిఎస్, బిజిఎస్లలో బంద్ విజయవంతం అయ్యాయి. ప్రధాన పట్టణాలలో అన్ని పొపలు, బస్సులను బంద్ చేశారు. బంద్ సందర్భంగా పోస్టర్లు, కరపత్రాలు, బ్యానర్లు ద్వారా ప్రజల్లో రాజకీయ ప్రచారం చేయగలిగాం. ఈ రాష్ట్రవ్యాప్తి బంద్ ద్వారా ఒడిశాలలో కొనసాగుతున్న అనేక విస్తావిత వ్యతిరేక ఉద్యమాల మధ్య సంఖీభావం పెరిగింది. స్థానికంగా ఉన్న విస్తావిత వ్యతిరేక పోరాట ప్రజలు అంద్ జరిగించుకుని బలవంతంగా ప్రజలతో ఓట్లు వేయించారు. ♦

భద్రాది కొత్తగూడం తూర్పు గోదావరి డివిజన్లో ఎన్నికల బహిష్కరణ క్యాంపెయిన్

ఆసెంబ్లీ ఎన్నికల బహిష్కరణ ప్రచారం డివిజన్ వ్యాప్తంగా విస్తృతంగానే ప్రచారం జరిగింది. చర్చ మండలంలోని చెన్నపురం, ఎర్రంపాడు, బత్తినపల్లి, గాలిచెరువు, రాళ్ళగట్ట, కాటేపాడు, కుర్రపల్లి, బోదినెల్లి, కొరుకోడుపాడు, బూర్గుపాడు, కమలాపురం, ఎర్రబోరు, వీరాపురం, కిష్టారంపాడు, కోనెవాయి, రాంపురం, బక్కచింతలపాడు, పదినెగుఖ్యల్, తిష్పాపురం గ్రామాలలో ఎన్నికల బహిష్కరణ పిలుపునిస్తూ ప్రజా మీటింగ్స్ నిర్వహించారు. పోస్టర్లు, కరపత్రాలు కూడా వేశారు. ప్రధాన రోడ్ వెంట, దుమ్ముగూడం, చర్చ మండలంలో సెంటర్లతో పాటు ఉఱ్యాల మడగు, ముసిలేరు, సత్యానారాయణపురం గ్రామాలలో పోస్టర్లు, బ్యాసర్లు, కరపత్రాలు ద్వారా విస్తృతంగా ప్రచారం చేశారు. శబరి ఎల్ఎచ్ పరిధిలో సర్వోర్, పేగా, సూరకుంట, నర్సంపేట మల్లెంపల్లి ఇంకా అనేక గ్రామాలలో ప్రచారం చేయడం జరిగింది.

కాంకేర్ ఆర్పిసీ పరిధిలో ఛత్రీస్థగఢ్ ఎన్నికల సందర్భంగా 2 దఫాలుగా ప్రజా మీటింగ్స్ పెట్టడం జరిగింది. మఱగూర్, ఇల్లెందు భద్రాచలం వంటి పట్టణ ప్రాంతల్లో కూడా పోస్టర్లు, వెలిసాయి. కరపత్రాలు పంపిణీ జరిగింది. ఎన్నికల బహిష్కరణ క్యాంపెయిన్లో ప్రజలు-ప్రజా మిలీషియా పిఅర్లు టీంలగా ఏర్పడి ప్రచారంలో పాల్గొన్నారు. భద్రాది కొత్తగూడం-తూర్పు గోదావరి డివిజన్, చర్చ శబరి ఏరియా కమిటీల కార్యదర్శుల పేరుతో పత్రిక ప్రకటనలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఎన్నికల బహిష్కరణ పిలుపులతో ప్రజల్లో మంచి న్యందన వచ్చింది. ప్రజల హౌశిక నమ్ములను పరిష్కరించమని ఓట్ల పార్టీలను నిలదీశారు. ఓట్ల బహిష్కరణ ఒక మేరకు జరిగింది. అన్ని గ్రామాలలో ప్రజలు ఓట్లు వేయలేదు. ఎన్నికల బహిష్కరణ పిలుపుతో ఎన్నికల సంఘం అనుమతి ద్వారా కొన్ని పోలింగ్ బూతులను ఎత్తివేసి రోడ్ పై గ్రామాలకు, పోలీస్ స్టేషన్లకు పరిమితం చేశారు. చర్చ పరిధిలో లోతట్లు పోలింగ్ బూతులు ఎత్తివేశారు. మఱగూరు ఏరియాలో పోలీస్ స్టేషన్లకే పరిమితం చేశారు.

జెఎండబ్లూపి డివిజన్లో ఎన్నికల బహిష్కరణ క్యాంపెయిన్

జెఎండబ్లూపి డివిజన్లో ఎన్నికల బహిష్కరణ క్యాంపెయిన్ డివిజన్లోని వాజేడు, వెంకటాపురం ఏరియా కమిటీ పరిధిలో ఎన్నికల బహిష్కరణ ప్రచారం విస్తృతంగా జరిగింది. వాజేడు మండలంలో జగన్నాథపురం మురుమురు, ముర్ముర్కాలనీ, వడిగావురం, బర్లగూడం, మామిడిగూడం, చిరుతపల్లి, వెంకటాపురం మండలంలో వెంకటాపురం, చొక్కల వీరభద్రాపురం, రాంచంద్రపురం, ఆల్బాక రోడ్ సైడ్ గ్రామాలలో

బ్యాసర్లు, పోస్టర్లు వేశారు. ప్రధాన రహదారి పొడవున కరపత్రాలు వేశారు. బ్యాసర్లకు దమ్మి మైన్స్ పెట్టడం మూలంగా ప్రచారానికి ప్రాధాన్యత కలిగింది. ఈ మొత్తం ప్రచార కార్బూక్మాలలో ప్రజలు పాల్గొన్నారు. విటూరునాగారం, మహాదేవపూర్ లో పోస్టర్లు, కరపత్రాలు వేశారు. మైదాన ప్రాంతంలో చిట్టాల పరిధిలో అనేక గ్రామాలలో కరపత్రాలు వేశారు. కొంత మందిని శత్రువు అరెస్టులు చేసి ప్రచారాన్ని అడ్డుకొన్నాడు. జెఎండబ్లూపి డివిజన్ ఏరియా కమిటీల కార్యదర్శుల పేరుతో పత్రిక ప్రకటనాలు ఇచ్చారు.

పి.ఎల్.జీ.ఎ. వార్డ్‌కోస్చ్ప్యాలులో భాగంగా ఎన్నికల బహిష్కరణ ప్రచారం

డిసెంబర్ 2, 2018 నుండి 8వ తేదీ వరకు పి.ఎల్.జీ.ఎ వార్డ్‌కోస్చ్ప్యాలు జరుపుకొన్నారు. కాంకేర్ ఆర్చిసి పరిధి గ్రామాల ప్రజలందరితో డిసెంబర్ 4వ తేదీన బహిరంగ సభ నిర్వహించడం జరిగింది. దాదాపు 6 గ్రామాల ప్రజలు 200 మందికి పైగా ప్రజలు పిల్లజివ వార్డ్‌కోస్చ్ప్యాలలో పాల్గొన్నారు. జిల్లా కమిటీ మెంబర్, ఎసి కార్యదర్శి, ఎసిఎం, ఆర్చిసి అధ్యక్షుడు ఆర్చిసిఎం ప్రజలను ఉద్దేశించి ఉపన్యసించారు. పిల్లజివ ప్రామాణ్యత చెపుతూ ప్రతి ఇంటూ ఒక గెరిల్లా కావాలని అప్పుడే గెరిల్లా యుద్ధం పురోగమిస్తుందని పిలుపునిచారు. కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నమాధాన్ పేరుతో నంయాక్తంగా పాశవిక దాడులు కొనసాగిస్తున్నారు. ఈ దాడిని ప్రజలంతా ఐక్యంగా సాయుధమై ప్రజా యుద్ధంలో భాగస్వామ్యం అయితేనే శత్రువు సమాధాన్ దాడిని ఓడించగలుగుతామని పిలుపునిచ్చారు. ఈ నేపథ్యంలో ఎన్నికలు వుండడంతో బూటుకు అసెంబ్లీ ఎన్నికలను బహిష్కరించండి. ప్రజల రాజ్యాధికారం కొరకు పిల్లజివలో భర్తీ అయి ప్రజా యుద్ధాన్ని కొనసాగించండని పిలుపునివ్వడం జరిగింది.

పిల్లజివ వార్డ్‌కోస్చ్ప్యాల నేపథ్యంలో గ్రామాలలో పోస్టర్లు, బ్యాసర్లు ద్వారా రాజీకీయ ప్రచారం చేశాయి. ప్రధాన రహదారి వెంట, సత్యానారాయణపురం, ముసిలేరు, తిష్పాపురం, ఆర్. కొత్తగూడం చర్చలో ప్రచారం జరిగింది.

టీఆర్వెన్ ప్రభుత్వ ప్రజావ్యతిరేక విధానాలను, ప్రభుత్వ బూటుకు సంస్కరణలను, గత ఎన్నికల వాగ్దానాల బూటుక్కున్ని ప్రజల దైనందిన సమస్యలను జోడించి రాజీకీయ ప్రచారం చేపట్టాము. దీనితో అధికార పార్టీకి వ్యతిరేక ఓటే కాకుండా ఓటు శాతం కూడా తగ్గింది. ఎన్నికల బహిష్కరణ కొంత మేరకు జరిగింది. ఆదివాసీలు 1/70 చట్టాన్ని అమలు చేయాలని లంబాడీలను ఎస్టీ జాబితా నుండి తొలిగించాలని పారితపోరాన్ని బంద పెట్టాలన్ని డిమాండ్స్ ఓట్ల పార్టీల ముందుంచారు.

మంచిర్యాల, కొమరంభీం, సింగరేణి కోల్చెట్ జిల్లాల్లో ఎన్నికల బహిపురణ క్యాంపెయిన్

కొమరంభీం-మంచిర్యాల డివిజన్ కమిటీ, సింగరేణి కమిటీ పేరుతో ఎన్నిలను బహిపురించాలని స్టేట్ మెంట్స్ ఇష్టదం జరిగింది. బెల్లంపల్లి, మంచిర్యాల, అసేఖాబాద్, నిరుల్ పట్టణాలలో కొన్ని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో బాటుకపు ఎన్నికలను బహిపురించాలి. ప్రజల సమస్యల హారితహోరాన్ని, ఓసిలను బంద్ పెట్టి, 1/70 చట్టాన్ని అమలు చేస్తూ హోదుభూములకు వట్టలు ఇవ్వాలి. ఆదివానుల-లంబాదీల మధ్య నమస్యను వరిష్టరించాలి. సింగరేణిలో నిరుద్యోగ సమస్యను, అనంఘటిత కార్యికుల సమస్యలను కార్యికుల సమస్యను, వారసత్వ ఉద్యోగాలను కల్పించాలి తదితర దిమాండ్స్ తో ప్రచారం చేశారు.

ఓట్ల పార్టీలను నిలదీయాలని కొనసాగిన ప్రజాసంఘాల చైతన్య యాత్ర

ప్రజా సంఘాల నాయకత్వాన్ ఓట్ల కోసం వచ్చే రాజకీయ నాయకులను, పార్టీలను నిలదీద్ధాం. ప్రజాస్వామిక తెలంగాణ సాదిద్ధాం. అనే నినాదాలతో నవంబర్ 1వ తేదీ నుంచి దిసెంబర్ 5 వరకు జరిగే ప్రజా చైతన్య యాత్ర ప్రారంభమైంది. అమరవీరుల స్వాపం గన్విపార్క్ వద్ద అమర వీరులకు నివాశులు అర్పిస్తూ బన్ను యాత్రను ప్రారంభించారు. ప్రజాస్వామిక హక్కులను కాలరాస్తూ పాలన కొనసాగిస్తున్న కేసీఆర్ను, తీఱీర్వెన్ పార్టీని, ఓట్ల కోసం వచ్చే వివిధ రాజకీయ పార్టీలను నిలదీయాలని ప్రజలకు పిలుపునిచ్చారు. కేసీఆర్ ప్రభుత్వం, పోలీసులు ఎన్ని అడ్డంకులు

కల్గించినపుటికి 35 రోజుల పాటు 1500 గ్రామాలు బస్తీలు, పట్టణ కేంద్రాలలో ప్రజాచైతన్య యాత్రను కొనసాగించి ప్రజలలో చైతన్యాన్ని కల్గించారు. ముగింపు సందర్భంగా ప్రైదరూబాదీలోని ఇందిరాపార్క్ థర్మ చౌక్ వద్ద ప్రజా అసెంబ్లీ అనే మీటింగ్సు నిర్వహించి పరిచయ పత్రాన్ని విడుదల చేశారు.

దీనితో మాహోయస్టు ప్రభావిత 13 నియోజక వర్గాలైన భద్రాది కొత్తగూడెం జయశంకర్, మహాబూబాబాద్, ఉమ్మడి ఆదిలాబాద్ జిల్లాలలో పోలీసులు మాహోయస్టులకు సహకరిస్తున్నారని ఒత్తిళ్ళ బెదిరింపులతో ప్రజలతో బలవంతంగా ఓట్లు వేయించారు. ఓట్ల బ్యాలెట్ల రక్షణగా మానవ కవచాలుగా ఆదివాసీ ప్రజలను, సంఘ సభ్యులను, మాజీ నక్కలైట్స్ ను బలవంతంగా వుంచారు. ఓట్ల వేయకుంటే రేషన్ బియ్యం ఇతర సంస్కరణలు అందవనే ప్రచారం కల్గిస్తూ ప్రజలను అభిధర్షకు గురి చేసి ఓట్లు వేయించుకొన్నారు. ప్రజలు పార్ట్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యంపై నమ్మకం వుండి ప్రజల మాశిక సమస్యలను పాలకులు పరిష్కరిస్తారనే భ్రమతో ఓట్లు వేయలేదు. ప్రజలకు ఈ వ్యవస్థాపై నమ్మకం పోయి ఓట్ల బహిపురణ రాష్ట్రప్యాప్తంగా పెరిగింది. ఏజెస్పీ ప్రాంతమైన భద్రాది కొత్తగూడెం, జయశంకర్ జిల్లా మహాబూబాబాదీలలో 55 శాతం మల్క్యుగిరి జిల్లా (ప్రైదరూబాదీ)లో 40 శాతం మాత్రమే ఓట్లు వడ్డాయి. చివరికి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 65 శాతం మాత్రమే ఓట్లు పోలయాయి. గత సంగా కంటే ఈ సంవత్సరం తక్కువ ఓట్లు పోలైనట్లు ఎన్నికల సంఘం ప్రకటించింది. మళ్ళీ అదే ఎన్నికల సంఘం తెల్లవారగానే 73 శాతం ఓట్లు నవోద్యోనట్లుగా అనుమానాన్నందంగా ప్రకటించింది. ♦

(....అనే పేసీ తథాయి)

కాప్రేస్ శిడం శంభు 1996 నుండి 2018 వరకు ఉద్యమ కాలంలో అనేక నిర్వహించాలను, చిత్రహింసలను నిర్మయంగా ఎదుర్కొంటూ తన తుదిశ్వాన వరకు ప్రజల వక్కాన ఉండి పనిచేసాడు.

ఆచితాసుల ఉద్యోగు నేత జవ్వాజి లక్ష్మీనారాయణకు విఫ్లవ జోతీశ్వర్రు అతని ఆశయాన్ని కొనసాగిద్దాం

ఆదివాసుల, పీడిత ప్రజల నాయకుడు కాప్రేస్ జవ్వాజి లక్ష్మీనారాయణ 6-9-2018 నాడు తీవ్రమైన గుండ పోటుతో తుదిశ్వాన విడిచాడు.

ఆదివాసుల పీడిత ప్రజల సమస్యలు పరిష్కారం కావాలంలో నూతన ప్రజాస్వామిక విషపం ద్వారానే పరిష్కారమవుటాయనే దృఢ విశ్వాసంతో 1994లో అప్పటి పీపుల్స్ పార్ట్ పాండవ దళంలో సభ్యునిగా భర్త అయినాడు. ఒక సంవత్సర కాలం పీ.ఎల్.జి.ఎ. సభ్యునిగా పని చేశాడు.

అనారోగ్య సమస్యతో దళంలో తిరగలేని పరిస్థితిలో ఇంటికి పోయాడు. విషప రాజకీయాలను పునికిపుచ్చుకున్న కాా జవ్వాజి

లక్ష్మీనారాయణ శత్రువుకు తలవంచకుండా ఆదివాసుల హక్కుల కోసం తుదిశ్వాన్ వరకు పని చేయడానికి నిశ్చయించుకున్నాడు. ఆదివాసి హక్కుల పోరాట సమితి (తుదుండెబ్బ) ని స్థాపించడంలో ప్రధాన భూమికు పోషించాడు. తుదుండెబ్బ ప్రధాన కార్యదర్శిగా, ప్రచార కార్యదర్శిగా పని చేసాడు. ఉమ్మడి ఖమ్మం జిల్లా ఆదివాసి ఉద్యమాలకు నాయకత్వం వహించాడు.

తుదుండెబ్బ ఆధ్యాత్మిక జల్, జంగల్, జమీన్ కోసం, 5వ షెడ్యూల్ ప్రాంతంలో స్వయం పాలన కోసం ప్రైదరూబాదీ, వరంగల్, భద్రాచలం, ఆదిలాబాద్, ఇల్లందు కొత్తగూడెం తదితర ప్రాంతాల్లో వేలాది మంది ఆదివాసులతో భారీ బహిరంగ సభలు నిర్వహించాడు. 300 గ్రామాలను, 3 లక్షల మంది ఆదివాసులను సమాది చేయబోతున్న పోలవరం ప్రాజెక్టు మాకువద్దని అనేక పోరాటాలు కొనసాగించాడు.

1995 నుండి 2018 వరకు పార్టీ సభ్యునిగా కొనసాగుతూ పార్టీ ఇచ్చిన అన్ని పిలుపులను అమలు చేశాడు.

కాా జవ్వాజి గురించి చెప్పుకోవడమంటే 1995 నుండి 2018 వరకు ఆదివాసి ప్రాంతాలలో జరిగిన అన్ని పోరాటాల గురించి చెప్పుకోవడమే అతని చరిత్ర అవుతుంది. ♦

(....48 సి తరువాయి)

జాతి పోరాటాన్ని అంచదంలో భాగంగా మహిళలపై అత్యాచారాలు రేణు రోజుకు పెరిగిపోతున్నాయి. కాశీర్లో కథవాలో సంచార తెగకు చెందిన ఎనిమిదేళ్ళ బాలిక అసిఫాపై బీజేపీ కార్యకర్తలు ఆ తెగ ప్రజల్ని భయపెట్టి పారదోలడం లక్ష్యంగా అత్యాచారం చేసి హత్య చేసారు. ఈ సంఘటన దేశ వ్యాపితంగా సంచలనం కేపింది. ఒడిస్సులో కుందిలిలో సీఆర్ఫీఎఫ్ పోలీసులు ఒక యువతిపై సామూహిక అత్యాచారం చేసిన ఘటన లాంటివి నిత్యం ఎక్కడో ఒక చోట వింటునే ఉన్నాం.

ఒక పక్కన ఎన్నీ, ఎట్టి అత్యాచార నిరోధక చట్టానికి తూట్లు పొడిచి వారికి రక్షణను లేకుండా చేస్తూ మరో పక్కన అత్యాచారాలను అధికం చేస్తున్నారు. హర్యానాలో దళిత బిడ్డల నజీవ దహనం, దేశమంతా జరుగుతున్న దళిత స్త్రీలను అవమానించి అత్యాచారాలు చేయడం లాంటివి సాధారణంగా మారాయి. ముజర్హనగర్లో ముస్లిం కుటుంబాలపై దాడులు చేసి 42 మందిని హత్య చేసారు. ఎందరో స్త్రీలపై లైంగిక అత్యాచారాలు చేసారు. పసిఫిల్లలను చంపేశారు. 50 వేల మంది ముస్లిం కుటుంబాలకు చెందిన వాళ్ళు నెలల తరబడి ప్రాణభయంతో ఇల్లవాకిలి వదిలి బిక్కు బిక్కు మంటూ బతకాల్పి వచ్చింది.

మన భావాలకు భిన్నమైన భావాలను మాటలాడితే జాతి వ్యతిరేకులుగా రాజదోషులుగా ముద్రలు వేసి శిక్కలు విధించే స్థితికి హిందూ మతోన్నాద శక్తుల చర్యలు పెరిగిపోయాయి. సంఘు పరివార్ శక్తులను గౌరీ లంకేక్ సాహసివేతంగా ఎదుర్కొన్నందుకు ఆమెను హత్య చేసారు. మేధావుల హత్యలు, ఉద్యమకారుల నిర్వంధం, వారిపై కుటు కేసులు ఇన్నీ హిందూ మతోన్నాద చర్యలే.

మన దేశంలో హిందూమతం ప్రబల మతమే అయినపుటికీ అనేక మతాలకు నిలయమైన మన దేశంలో దాదాపు రెండువేలకు పైగా కులాలు, పలు జాతులు, నాలుగు వందలకు పైగా ఆదివాసీ తెగలు సహజీవనం చేస్తున్నాయి.

శ్రామిక కులాల మహిళలు సామూజిక త్రమలో ఎంతగా పురుషులతో పాలువంచుకుంటున్నపుటికీ రాజకీయ, మత, సాంస్కృతిక విషయాలలో మాత్రం వారి పాత్ర తక్కువేసని చెప్పుటప్పు. శ్రామిక మహిళలో వుండే స్వతంత్రతను, మృత్యువైన్నా వెలికి తీసి వారిలో అణచబడి ఉండే ఆత్మవిశ్వాసాన్ని తెగింపుగా మలచాలంటే పైందవం బిగించిన సంకేత గుట్టు వారికి విప్పి చెప్పాలి. శ్రామికుల మధ్య వర్గ ఐక్యతకు భంగకరంగా ఉన్న హిందుత్వ కుటుంబు బట్టబయలు చేయాలి. వర్తమాన పార్లమెంటరీ రాజకీయాల పంచాయతీ వ్యవస్థలో మహిళలకు 50 శాతం రిజర్వేషన్ ఇచ్చినపుటికీ మహిళలను ఆ రాజకీయాలలో నియంత్రించేది పురుషులే.

భారత పాలకవర్గాలు రాజ్యంగంలో ఏం రాసుకున్న అవన్నీ హిందూమతాన్ని ఆచరించేవేనన్న విషయం జగద్విధితమే. రాజ్యంగ పీఠికలో లైంగిక సమానత్వంతో పాటు సామ్యవాదం,

లొకికవాదం పేర్కొన్నపుటికీ పైందవాన్ని ఆచరించే పాలకవర్గాలు, ఎంతో చలాకీగా సెక్కులర్కు “సర్వమత సమభావన” అనే వ్యాఖ్యానాన్ని చేర్చి ఆచరణలో బ్రాహ్మణీయ హిందుత్వమను ఎత్తి పడుతున్నాయి. 2014లో కేంద్రంలో ఎలాంటి దావరికాలు అవసరం లేని కరుడుగట్టిన హిందుత్వ శక్తులు అధికారంలోకి పచ్చాయి. బీజేపీ పాలనలో దేశం హిందుత్వ శక్తుల దాడులతో అట్టుడుకిపోతోంది.

పీడిత ప్రజలపై రాజకీయ ఆధిపత్యం, తెగ ఆధిపత్యం, మత ఆధిపత్యం వుండగా మహిళలపై ఆదనంగా పురుషాధిపత్యం కొనసాగుతోందని కా.మావో చెప్పాడు. మన దేశంలో తెగ వ్యవస్థలోనూ, కులవ్యవస్థలోనూ పితృస్వామ్య సంకేతలో మహిళ బందీగా వుంది. వర్తమాన పాలకులు చాతుర్వేష వ్యవస్థను ఎత్తిపట్టిన భగవద్గీతను రాజ్యంగంగా ప్రకటించే కుటులో నిమగ్నమై వున్నారు. 80 శాతం హిందువుల భారతాన్ని వందశాతం హిందువుల భారతంగా మార్పాలని సంఘు పరివార్ శక్తులు పదేపదే రెచ్చగాట్టే ప్రకటనలు చేస్తునే ఉన్నాయి. ఇవన్నీ మత మైనారిటీల అస్త్రిత్వానికి ఎంతటి ప్రమాదకరంగా తయారయ్యాయో 2002లో గుజరాత్ ముస్లిం ప్రజలపై సాగిన మారణకాండ, దేశంలో ఏదో ఓ మూల నిరంతరం జరిగే దాడులు తెలియజేస్తున్నాయి.

హిందూ మహిళలను పిల్లలు కనే యంత్రాలుగా, ఇంటి చాకిరి చేసే యంత్రంగా పరిగణించే ఈ కరుడుగట్టిన హిందుత్వవాదులు మరోవైపు ఇస్తాం మహిళల ఉధరణ మునుగులో ప్రజాసామిక చర్చ అంటూ ముమ్మారు తలాక్ పై చట్టాన్ని రూపొందించడానికి ఎడతగని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు.

వర్గసమాజం అంతమైతేగాని మతం అంతరించిపోదు. భారత నమాజంలో హిందుత్వం ఊడలు దిగిన మతం. దోషించి కొనసాగినంత వరకూ మతం కొనసాగుతుంది. సామాజికంగా మహిళ దోషించి వ్యతిరేక పోరాటంలో ప్రధానంగా పాల్గొంటూ పితృస్వామ్య వ్యతిరేక మైత్రేయీన్ని పెంచుకోవాలి, పితృస్వామ్యంతోనూ పోరాడాలి.

ఎదుగుతోన్న బిడ్డల రెక్కలను కత్తిరించకుండా ఎగురనివ్వాలనీ, ఆడపిల్లలను కాపాడాలనీ, వారిని చదివించాలనీ, పురుషులతో నమాన పోలూ ఇవ్వాలనీ ప్రచార, ప్రసార సాధనాలతో ఊడరగొడుతూనే, సామ్రాజ్యవాద అనుకూల భారత పాలక హిందుత్వ శక్తులు మావోయిస్టు ఉద్యమ ప్రాంతాలలో నవయవస్థ ప్రాయంలోకి అడుగిడుతున్న ఆడపిడ్డల జీవితాలను చిదిమేస్తున్నాయి. అయినా ఆ ఆదివాసీ వీరాంగనలు వెరవడం లేదు. పురుషులకు దీటుగా విషాదోద్యమంలో చేరుతూ రోజు రోజుకూ తమ ప్రాతినిధ్యాన్ని పెంచుకుంటూ నేడు సరిసమానంగా నిలుస్తున్నారు.

ఇది పోరాదే సమయం. నిన్నటి కన్నా మరింత దృఢంగా పోరాదే సమయమిది. పోరాడకుండా విముక్తి లేదని గట్టిగా నినదిద్దాం. భూస్వామ్య-సామ్రాజ్యవాదానికి గోరీ కడుదాం. బ్రాహ్మణీయ హిందుత్వ సంకేతను తెంచుకుండాం. ♦

భూషణీయ హండూ ఫారిస్ట్ దాడికి వ్యతిరేకంగా అంతర్జాతీయ మహిళా దీనోత్సవ పోరాట ప్రంపులు మంసుకు తీసుకుపెడాదా!

దోహిదీ పీడనల నుంచి విముక్తి కోసం పోరాటిన శ్రామిక మహిళల సంకల్ప దినం మార్చి 8. పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థలో ఫౌక్షిటీలో కార్బికులయిన శ్రామిక మహిళలు తమ హక్కుల సాధన కోసం ప్రదర్శనలు చేయారంభించారు. మహిళా కార్బికుల ప్రథమ మహాసభ 1909 ఫిబ్రవరి 28వ తేదీన జరిగింది. 1910లో కమ్యూనిస్టు ఇంటర్వెన్షన్ నాయకులు కాప్రైస్ క్లూరా షట్టీన్ నాయకత్వంలో కోపెన్ ఫోగెన్లో 17 దేశాల నుంచి వచ్చిన 99 మంది ప్రతినిధులతో సోషలిస్టు మహిళల అంతర్జాతీయ మహాసభ జరిగింది. ఈ మహాసభలో మార్చి 8ని అంతర్జాతీయ దినంగా జరపాలని నిర్ణయించారు.

మన దేశంలోనూ మహిళల పోరాటానికి సుదీర్ఘ చరిత్ర వుంది. నేడు మహిళల పితృస్వామ్య వ్యతిరేక పోరాటాల్లోనే కాక, అనేక ప్రజాస్వామిక, జాతి విముక్తి పోరాటాల్లోనూ చురుకైన పాత్ర వహిస్తున్నారు. అన్నింటికంటే మించి నిజమైన మహిళా విముక్తి సమస్యాజ స్థాపనలోనే సాధ్యమనే సైద్ధాంతిక అవగాహనతో వర్గ పోరాటంలో భాగమై, సాయంధ మార్గాన తమ వర్గ సోదరులతో భుజం భుజం కలిపి ముందుకు నడుస్తున్నారు. ఉద్యమించే మహిళలకు మార్చి 8 అంటే ఒక ప్రేరణ, స్వార్థ, ఉత్తీజం. అందుకే ప్రతి సంవత్సరం మార్చి 8ని సమర్పితాపొంతో జరుపుకుంటూ ఆ వారసత్వాన్ని ఎత్తివడుతామని ప్రతిన హూనుతున్నారు. ఈ సంవత్సరం మార్చి 8 సందర్భంగా సీపీఎ (మాహోయిస్టు) కేంద్రకమిటీ బ్రాహ్మణీయ హిందూ ఫాసిజానికి వ్యతిరేకంగా పోరాటాన్ని ఎక్కువెట్టాల్సిందిగా పిలుపునిచ్చింది.

మనుస్కుతి బ్రాహ్మణీయ హిందూ మతోన్నాద రాజ్యం మనుస్కుతి భావజాలంతో దళిత, ఆదివాసీ, మహిళల మీద పెత్తనం, దొర్చున్నాలకు పూర్తిగా అవకాశం ఇస్తూ, 'దళితులు, ఆదివాసులు, మహిళలు పీడన కోసమే ఉన్నారు' అంటూ వారి మీద జులుం, అత్యాచారాలను పూర్తిగా అనుమతించింది. వేదకాలం నుంచి నేటి వరకు శ్రామిక ప్రజల మీద బ్రాహ్మణీయ కుల పీడన అమలవుతున్నది. మనువు వారసులైన మోహన భాగవత్, నరేంద్ర వోదీ, అమిత్షా త్రయం భారతీయ సమాజాన్ని పూర్తిగా కాషాయాకరణ చేస్తూ మనుస్కుతిని భారత రాజ్యంగా, భారతదేశాన్ని హిందూ రాజ్యంగా ప్రకటించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. దీనికి వ్యతిరేకంగా నంఖుటితవై ఉద్యమించవలసిన అవసరం ఉంది.

వర్గ సమాజం ఆవిర్భవించిన నాటి నుంచి మహిళను ద్వితీయ స్థానానికి తోసివేశారు. క్రమేహి సామాజిక శ్రమకు మహిళ

దూరమయింది. ఈ క్రమంలోనే ఆస్తితో పాటుగా సంతానం మీద కూడా హక్కు కోల్పోయింది. మనువు రూపొందించిన సూత్రాల ప్రకారం ప్రీతి పుట్టుకతో అబల. ఆమె స్వపుతంత్రంగా ఉండరాదు. పురుషుని గొడుగు నీడలోనే ఆమె జీవితం సాగాలి. పురుషుడికి అన్ని విధాల నేవ చేయాలి. అదే ఆమె ధర్మం, విధి. మనుస్కుతి వర్షప్యవస్థని ఒక పట్టప్పమైన సిద్ధాంతంగా చేసింది. ఆనాటి రాజ్యాంగయంత్రం వర్షప్యవస్థకి దివ్యత్వాన్ని కల్పించింది. ప్రీలు ఆమూ వర్షధర్మాన్ని అనుసరించి పూర్తిగా మగపెత్తనంలో ఉండాలి. శీలమే ఆమెకు ప్రాణం. ఆమెకు ఏ పనీ స్వపుతంత్రంగా చేసే ఆర్థత లేదు. ప్రీలు సంతానం కోసమే సృష్టించబడ్డారు.

భారతీయ సమాజం మీద హిందువ్వ ఆధిపత్యం ఉన్నది. ఇది వేళ్లానుకుని ఉన్నది. దోహిదీ ఉన్నంత కాలం మతం కూడా కొనసాగుతుంది. మతం మనిషి విశ్వాసాల మీద అధారపడి ఉంటుంది. దోహిదీ వర్గం మతాన్ని సాధనంగా ఉండయిగించుకుంటుంది. మతం మత్తు నుంచి బయటకు తీసుకురావడానికి ప్రజలను ముందుగా దోహిదీకి వ్యతిరేకంగా జరుగుతున్న పోరాటంలో సంఘటితం చేయాలి. మహిళలు ప్రథానంగా దోహిదీ వ్యవస్థకు వ్యతిరేకంగా జరిగే పోరాటంలో భాగమై పితృస్వామ్యానికి వ్యతిరేకంగా చైతన్యం పెంపాందించుకోవాలి. పితృస్వామ్యానికి వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేయాలి.

నేడు భారతదేశంలో పీడిత ప్రజల మీద అమలవుతున్న ఆర్థిక, భావజాల దోహిదీకి సైద్ధాంతిక పునాది మనుస్కుతి. మహిళల కట్టు-బొట్టు విషయలలో మనువు చాలా విషయాలే రాసిపెట్టాడు. స్వంత ఆస్తిని నిలపడంలో భాగంగా మహిళల పవిత్రతకు, సైతికతకు పెద్ద పీట వేశాదు. బాల్య వివాహాలను ఎత్తిపట్టాడు. ప్రీ-పురుష సంబంధాలలో కుల కట్టడులను అతిక్రమించిన వారికి భయంకరవైన శిక్షాన్నితిని రూపొందించాడు.

శ్రామిక కులాల ముఖ్యంగా అంటరానివిగా పరిగణించబడే కులాల మహిళలపై బహిరంగంగానే భూస్వాముల లైంగిక దోహిది జరిగేది. అగ్రకుల దొరబాబులకు తమ లైంగిక వాంఛలు తీర్పుకోవడంలో కులం-అస్పుత్సుత అడ్డచేపి గాదు. ఇప్పుడు రాజ్యం అందడండలతో జల్, జంగల్, జమీన్, ఆత్మగౌరవం, అధికారం కొరకు పోరాడుతన్న వందలాది అదివాసీ యువతులూ, మహిళలపై కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల సాయంధ బలగాలు అనంభ్యాక అత్యాచారాలకు పాల్పడుతున్నారు. కాశీర్

(మిగతాది 47వ పేజీలో...)